

Trubarjevo leto

Grosupeljski odmevi

Glasilo prebivalcev občine Grosuplje - letnik XXXIV - številka 3 - marec 2008

O komu/čemu pišemo?

Jaz sem trobenta božja - Trubar pred slovensko procesijo

Anatol Štern, dramski igralec, v vlogi Primoža Trubarja

stran 4

Proračun občine - prvič in drugič

Sprejem osnutkov in predlogov rebalansa proračuna za leto 2008, proračuna za leto 2009 ter sklep o letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem Občine Grosuplje za leti 2008 in 2009.

stran 13-17

V spomin:

- dr. Janezu Drnovšku,
- dr. Francetu Perku
- župniku Stanku Kastelicu

stran 62-65

Veterani OZVVS Grosuplje na 4. odprtem prvenstvu Severnoprimske v veleslalomu

V soboto, 26. januarja 2008, je na smučiščih Smučarskega centra Cerkno potekalo 4. odprto prvenstvo veteranov vojne za Slovenijo Severnoprimske v veleslalomu. Tekmovanje je bilo organizirano v okviru spominskih smučarskih tekem Partizanske smučine Cerkno 45. Tekmovanja se je udeležilo 105 tekmovalcev iz veteranskih združenj iz vse Slovenije. Po tekmovanju so se udeleženci spustili v dolino, kjer je v Hotelu Cerkno potekalo druženje s priložnostnim kulturnim programom, razglasitvijo rezultatov ter podelitvijo medalj in pokalov najboljšim.

Tekmovanja se je udeležilo 10 veteranov OZVVS Grosuplje. Tekmovali so v naslednjih kategorijah:

- moški nad 55 let (1951 in starejši),
- moški od 46 do 55 let (1952 do 1961) in
- moški do 45 let (1962 in mlajši).

V tekmovanju ekipno smo dobili pokal za 3. mesto v trajno last. Za uspeh so se borili veterani na sliki (od leve čepijo): Andrej Kastelic, Peter Saje, Janez Fink, Joško Hrovat; (stojijo od leve) Dušan Hudolin, Janez Kastelic, Davorin Tomažin, Peter Kastelic, Franc Skubic in Dušan Rus.

Davorin Tomažin

SERVIS IN PRODAJA KOLES SCHWINN SCOTT USA
NOVI MODELI 2008 ŽE V PRODAJU
 Delovni čas za stranke od ponedeljka do petka od 7. do 9. ure in od 14. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.
 BH BIKES GHOST TBS YC YELLOW CAB
Šprinter d.o.o. CYCLES ŠKERLJ
 Pod gozdom c. IV/20
 Tel.: 01/7861 875, 01/7871 482 GSM 041/668 788

Vaša zvesta znanca
VINSKA KLET TROŠT
 na Obrtniški 2 v Grosupljem (NASPROTI TRŽNICE)
 vas vabi na **VELIKO PRODAJNO AKCIJO**
VINA LAŠKI RIZLING
PLAČAŠ 4!, DOBIŠ JIH 5!!

Na zdravje, stari prijatelji!!!
 Dnevi laškega rizlinga
 Ljudijska cesta, Tržnica, Obrtniški, Adamičeva cesta, Obrtniška cesta, Cesta na Krič.

NAJBOLJŠE IZ PEKARNE GROSUPLJE SAMO V MERCATORJU

KRJAVELJ

TEMNI MEŠANI KRUH

Krjavlja pripravljamo iz pšenične in ržene moke po tradicionalnem postopku s kislim testom. Nizek hlebec, z značilno luknjičasto in aromatično sredico, je svež več dni. Krjavelj posebno tekne ob jedeh na žlico.

SOSED

HLEBEC, BOGAT S SEMENI

Zamesimo ga iz pšenične in ržene moke ter mu dodamo bučna in sončnična semena, lan in sezam. Odlikujejo ga bogata aroma, dolga svežina in priprava s kislim testom. Sosed je prava poslastica za vse, ki radi posegamo po najrazličnejših namazih.

MALNAR

IZ NAJBOLJŠE BELE MOKE

Pripravljamo ga iz najboljše pšenične moke, po tradicionalni dolgi metodi priprave kruha. Malnarjeva sredica je bela, kot so bili nekoč mlinarji, skorjica pa zlatorumena in hrustljava. Nepogrešljiv je na mizah pravih gurmanov, ob pršutu in ostalih narezkih.

**Pekarna
Grosuplje**

NAREJENO Z LJUBEZNIJO

Mercator

Moja hoja na Kopanj

Pohod ob kulturnem prazniku – osmem februarju – iz Grosupljega na Kopanj

Slavka Mencin

Andreja Smoličeva mi je »post festum« naročila, naj napišem poročilo o pohodu. Ne morem. O pohodu ne vem skoraj nič. Seveda sem šla. Bila sem na pohodu. Toda doživljala sem ga iz svojega zornega kota, si od njega jemala tisto, kar je meni ugajalo. Ni se mi zdelo pomembno, če kaj izpustim, niti ne, če kaj pozabim. Nisem pričakovala, da bom vprašana.

No, sedaj pa imam. Ker je tako, bom opisala svojo pot na Kopanj.

Odhod je bil napovedan že ob osmih. Ali sem si prav zapomnila? Ali ni zgodaj za množico, ki za praznik rada malo polenari. Kljub dvomu sem se odpravila od doma. Kmalu sem opazila ljudi, ki so šli proti kulturnemu domu. Torej je res. Čakajočih je bilo presenetljivo dosti. Andreja jih je naštel dvesto štirideset.

Točno ob osmih sem slišala pametno zahtevo, naj se pohod začne, če je bil napovedan za ob osmih. Najbolj nestrpni so hoteli kar iti, saj so vedeli, kje je Kopanj.

Da ne bi pozabili, kakšen namen ima pohod, nam je po odpeti himni Marija Tavčarjeva, ki se, kot je videti, čuti zadolženo za kulturni del dogajanja, recitirala Prešernov Uvod h Krstu pri Savici in napovedala nadaljevanje na Kopanju.

Pa smo šli. Krepak tempo. V svežem jutru, prijetnem razpoloženju smo se podali po kolovozni poti mimo pokopališča po ravnini mimo postaje na Spodnji Slivnici in naprej proti vasi. Pod grmi na klancu so nas pozdravljali že zvončki. Včasih smo jih bili veseli, če smo jih našli za osmi marec.

Na sredi vasi nas je čakalo precej pohodnikov. Med njimi je bil tudi »poveljujoči« Martin Oblak. Našel je »prižnico« pred vhodom k cerkvi za svoj nagovor. Jaz sem med čakajočimi našla prijateljico Nedeljko, pa mi jo je takoj po odhodu okupirala druga, potem pa se nisva več srečali. Škoda.

Slivnico smo prehodili po stranski ulici, zame čisto novi. Spoznala sem, da je vas večja, kot kaže od daleč.

Pot nas je peljala mimo pristave Zavrh, ki jo je nekdo lepo obnovil. Pot po gozdu je bila prijetna, še posebno, ker je bilo vsenaokoli mnogo cvetočega teloha, trobentic in celo žafrana, ki je včasih veljal za cvetje enakonočja. Tudi cvetice se pustijo zavesti lepim obljubam. Medveda pa ni bilo, najbrž smo bili preglasni.

Med preizkušanjem novega fotoaparata

sem ugotovila, da je mnogo tujcev, ki sem jih zagledala ob prihodu, mojih starih znancev. Čas pač teče. Saj ne da smo stari, smo pa drugačni.

Beseda z enim, beseda z drugim, pa še rožice, drevesa, pa čudovite gore, ki so se bleščale v novem snegu in soncu, in pot se je kar odmikala pod nogami.

Ko se je gozd končal, sta nas pozdravila dva čudovita bernska planšarska psa, pa je bila lastnica psov in hiše v bližini. Bili smo v Predolah in naš cilj je bil na vidiku. Kljub oviram pri nekaterih hišah v Predolah in Račni smo le prikapljali na Kopanj. Tam so nas gostoljubno sprejeli. Točno ob napovedani uri je Olga Grudnova začela uradni del programa. Da nas ne bi zeblo, smo večji del programa lahko poslušali v ogrevani cerkvi. Večji del čudovitega programa so izvedli člani pevskega zbora Zarja, predvsem pa Mlada zarja. Zapele so tudi Magdalene. Svoj prispevek so dodali še nekateri, kot na primer Tavčarjeva Marija z recitacijo dela Sonetnega venca in Marija Šircelj s svojimi spomini ob odkrivanju spominske plošče Francetu Prešernu na Kopanju.

V srednji šoli smo pol leta pri slovenščini obravnavali Prešerna, pa sem šele sedaj zvedela, da je bila mama tista, ki je Francetu podstavila ramena, da se je više odrinil v svet. Do sedaj sem vedela le o stricah duhovnikih, ki so s svojimi karierami in podporo prispevali, da je iz kmečkoga fanta postal Prešeren.

Po končanem programu sem zapustila prizorišče in sama odšla, iz dveh razlogov: toliko lepega in dobrega se je že zgodilo, da sem imela zadosti, kajti tudi dobrega preveč ni dobro, in Radensko polje bi rada sama doživela. V tem primeru nisem imela koga dolžiti, da mi je prepodil množico vodnih ptic, ki so me prekmalu opazile, da jih nisem mogla fotografirati. Za kosilo pa sem se napila zdravilne vode pri Marijinem studenčku in premišljevala, da še zmeraj ne vem, od kod in na kakšen način priteče voda na pobočje kopanjskega osamelca, da nikoli ne usahne. Na tem malem hribčku se je nikakor ne bi moglo toliko nabrati.

Cvetje se na Radenskem polju pa še ni prebudilo. Tako sem občudovala labode, narasle vode in se spominjala pripovedovanja starejših ljudi, da so včasih Zagradčani imeli čolne za prevažanje po Radenskem polju in jih pogosto uporabljali.

Slavka Mencin - Foto Marjan Trobec

Trubar pred slovensko procesijo

Jaz sem trobenta božja

Anatol Štern, dramski igralec, v vlogi Primoža Trubarja

Marija Samec

Mestna knjižnica Grosuplje, četrtek, 31. januarja 2008. Ob 500-letnici Trubarjevega rojstva, v počastitev slovenskega kulturnega praznika ter ob prvi obletnici delovanja grosupeljske knjižnice v novih prostorih se je v dvorani knjižnice zgodil literarni večer.

V Rogaški Slatini rojen dramski igralec Anatol Štern je svoje igralske darove po diplomu udejanjeval v različnih gledališčih po Sloveniji: v Slovenskem mladinskem gledališču in Mestnem gledališču v Ljubljani, v Primorskem narodnem gledališču Nova Gorica, v Slovenskem stalnem gledališču v Trstu. Ko je zapustil odrske deske, je nekaj časa delal v zunanji trgovini, pa na takratnem republiškem komiteju za kulturo, celih 23 let do upokojitve pa je bil direktor Osrednje knjižnice Kranj. Ves čas pa je nastopal kot ljubiteljski igralec. Lani smo ga doživeli kot Lovra Tomana, letos, v Trubarjevem letu, pa nastopa z monodramo Matjaža Kmecla Trubar pred slovensko procesijo.

To je neke vrste Trubarjev testament v katerega je vtakano vse, za kar se je Trubar boril, kar mu je bilo sveto in kar je preziral. »Samogovor izgnanega in od lastnega ljudstva zapuščenega starca tik pred smrtjo je še ena 'bridkost po slovensko'. V svojem 'nigdirdomu, to je izgnanstvu, v katerem je preživel pol življenja, pregleduje, kaj je pod končno črto še ostalo. Obenem mu iz tega pregledovanja nastaja nekakšen testament za Slovence: hotel je popeljati svoje ljudstvo v enakopravnost pred Bogom in svetom; neomajno je verjel, da je z jezikom vred njegov narod prav tako božja stvaritev kot vsa druga ljudstva sveta; daj mu je knjigo in pisni jezik, skupaj z učenci mu je prevedel temeljne 'božje' knjige, poskrbel za več kot petdeset tiskov, vključno z biblijo; učil ga je samozavesti in odgovornosti, pa tudi resnične krščanske vere.

Ničkolikokrat so ga hoteli zlomiti, še največkrat lastni ljudje, pa je vztrajal in se zmeraj pobral. Bil je silak in voditelj po telesu in glasu, še bolj pa po duhu in volji; oznanjevalec, za katerim so šle množice, čeprav jim je zapovedoval dolžnosti in jih venomer grajal zaradi grešnosti. Umrl je v tujini, tam bolj cenjen kot doma.

Trubarjeva življenjska zgodba je še ena v nizu tistih usod, ki bolje kot vse drugo govorijo o ceni slovenske poti skozi zgodovino, o tem, s čim vse je bilo treba za stoletja vnaprej odplačevati končno svobodo. Leta 2008 bo poteklo 500 let od njegovega rojstva, samostojni in prosti pa smo kot njegovi dediči šele zadnja leta: zelo pogojno 90, pogojno 60 let in v celoti poldrugo desetletje. Vse drugo, vsa dolga stoletja vmes, je bilo eno samo mučno vztrajanje, polno porazov in žrtev; jetika in revščina sta pobirali brezštevilne idealne, vendar izhirane može, ki so verjeli v slovensko prihodnost. – Prav je, da se današnji rodovi vsaj za trenutek umaknejo iz samoumevnega generacijskega egoizma in pomislijo na to: Trubarjev zapuščinski samogovor jim je namenjen kot ogovor in opominja, morda celo kot pouk,« smo na vabilo zapisali uvodno razmišljanje dr. Matjaža Kmecla, avtorja samogovora, ki upa, da tekst ne bo predolgočasen.

Pa ni bil. Igralec je s svojim suverenim obvladovanjem odra in besedila prepričal številne obiskovalce večera. Začutil je tudi odziv iz dvorane, ta neverbalni odziv, ki ga vsak igralec potrebuje in ki mu pove, da je njegov nastop odziven. Začetek gledališča je bil dialog, monodrama ne obstaja, zato se je med nami dobro počutil, ko je zaznal odzive iz dvorane, ko je začutil, da publika ni pasivna. Vesel je bil tudi pravega, glasnega, akustičnega dialoga, kot ga je sam poimenoval, ko se je po predstavi zadržal med nami. Povedal je, da za memoriranje tako dolgega in zahtevnega besedila porabi veliko časa, prav tako pa je sama predstava naporna, saj mora paziti na poudarke na pravem mestu, na zamolke in gibe. Napake je težko popravljati. Ker je Štajerec po rodu, se ni lotil predstave v dolnejšini, o tem, kako pa je zvenela Trubarjeva dolnejščina si pa strokovnjaki še vedno nisi enotni, zato je govoril zborni jezik, oplemeniten s trubarjevimi izrazi, kot jih je v besedilo vnesel dr. Kmecl.

Spremljala ga je žena Jelka kot šepetalka in pomočnica. To je bila že njegova 20. predstava te monodrame in letos bo z njo prekriznil skoraj celo Slovenijo.

O medkulturnem dialogu

(odziv na besedilo J. Mikliča, Slovenija – Evropa: krize, zmede in rešitve, Grosupeljski odmevi, št.1/2, 2008)

V zadnjih Grosupeljskih odmevih sva se z zanimanjem lotila branja prispevka J. Mikliča, ki v podnaslovu omenja medkulturni dialog. Žal se je izkazalo, da se govor o tem pri podnaslovu tudi konča. Prispevek namreč predvsem povečuje zgodovinsko vlogo krščanstva, obsoja zagovornike laične države in kritike RKC.

Avtor npr. trdi, da smo se Slovenci obdržali predvsem zato, 'ker smo sprejeli krščansko vero', dokaz pa naj bi bilo 'dejstvo', da so precej večji narodi, ki je niso, že zdavnaj izumrli. Iz konteksta sklepava, da avtor pri tem ni mislil na prelivanje krvi milijonov ljudi po svetu, ki so ga (tudi) v imenu krščanstva zakrivili evropski kolonizatorji...

Avtor nadaljuje s pretiranim poenostavljanjem, ko od zgodovinskih zaslug krščanstva lahko preide na obsodbo kritikov Cerkve (RKC?) in tako zabriše razlike znotraj krščanstva, razlike med krščanskimi Cerkvami, pa tudi razliko med religijo in njenimi institucijami. Podobno kot to meče v isti koš tudi vse 'ne-krščansko': nacizem implicitno enači z marksizmom, zagovornike laične države pa celo zmerja s protiverskimi fundamentalisti. Z očitkom, da ateisti in sekularisti 'človeku ne priznajo veroizpovedi', poskuša avtor etično razvrednotiti vse, ki mislijo drugače. Zagovarjanje laične države ne pomeni odrekanje pravice do veroizpovedi, gospod Miklič, ampak zahteva enakost ne glede na versko ali kakšno drugo prepričanje. To šele zares odpira možnosti medkulturnega dialoga - privilegiran položaj ene religije in/ali ene Cerkve ga, blago rečeno, otežuje. Sklicevanje na francoskega predsednika Sarkozyja, ki obsoja laično državo, pa je skrajno žaljivo - predvsem za žrtve šovinističnih politik in praks. Sarkozy namreč sodi med tiste evropske politike, ki eklatantno kršijo načela spoštovanja različnosti (njegov odnos do francoskih državljancev afriškega porekla, govor v Dakaru o kulturni raznolikosti...). Razumeva, da uredniška politika občinskega glasila temelji na svetovnem nazoru, ki se razlikuje od najinega, nedopustna pa so izkrivljanja in obračunavanja s tistimi, ki mislijo/mislimo drugače, še posebej, če se to počne pod geslom medkulturnega dialoga.

Metka in Ralf Mencin Čeplak

Cerkev sv. Kancijana kulturni spomenik

Odlok o razglasitvi cerkve sv. Kancijana v Škocjanu pri Turjaku za kulturni spomenik lokalnega pomena – 15. redna seja Občinskega sveta Občine Grosuplje, 27. februarja 2008

Jože Miklič

Kot smo že nekajkrat zapisali v Grosupeljskih odmevih, so si v župniji Škocjan in s podporo nekaterih občinskih svetnikov že kar nekaj časa prizadevali, da bi bila čim prej cerkev sv. Kancijana v Škocjanu razglašena za kulturni spomenik lokalnega pomena. Ob letošnjem Trubarjevem letu, ko praznujemo 500-letnico rojstva in krsta tega velikega Slovenca, pa je razglasitev bila narejena pravzaprav v zadnjem trenutku, ko bo še možno z državno pomočjo restavrirati del cerkvene ladje-kapele, ki je ostala še iz Trubarjevih časov kljub novogradnji pred 100 leti. Na srečo so v župniji Škocjan že lansko jesen poskrbeli za obnovo pročelja cerkve, zdaj pa imajo tudi že vse dogovorjeno,

sondirano in pripravljeno z Restavratorskim centrom, da bodo obnovitvena dela v tej kapeli hitro stekla.

Predstavitel odloka je opravila Jelka Kogovšek, vodja urada za gospodarstvo, družbene dejavnosti in finance.

Srednjeveška cerkev, prvič omenjena kot župnija leta 1260 in barokizirana sredi 18. stoletja, je današnjo podobo dobila s temeljitimi prezidavami in dozidavami leta 1907, izvedenimi v času župnika Janeza Jereba na osnovi načrtov Alojza Mucka iz leta 1891. Od prvotne sakralne arhitekture se je poleg spolij, vzidanih v cerkveno fasado, in gotskih elementov v prezbiteriju, ohranila

križnorebrasto obokana kapela iz leta 1487, v kateri je bil leta 1508 krščen Primož Trubar. Cerkevna oprema je v celoti iz časa predelav v začetku 20. stoletja.

Za spomenik velja enoten varstveni režim, ki določa:

- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture cerkve ter njene premične in nepremične notranje opreme po načelu ohranjanja izvorne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, velikosti, oblike, sestave in barvne podobe,

- prepoved spreminjanja varovanih vrednot arhitekturne zasnove zunanosti in notranosti objekta ter njegove opreme z rušenjem in odstranjevanjem kot tudi z nadzidavo, prezidavo, prizidavo in dodajanjem posameznih prvin.

Spomenik je zavarovan z namenom, da se:

- ohrani njegov sakralni pomen in raba,
- ohrani neokrnjenost arhitekturnih, likovnih in zgodovinskih vrednot, poveča pričevalnost kulturnega spomenika, predstavi kulturne vrednote spomenika in situ in v medijih, vzpodbudi učno - predstavitevno in znanstveno raziskovalno delo.

Janez Pintar (SDS) je kot predsednik odbora za družbene dejavnosti povedal, da je odbor soglasno predlagal, naj se odlok sprejme v osnutku, če pa ne bo prevelikih pripomb, naj bi odlok sprejeli tudi v dokončni obliki.

Odlok so nato svetniki v osnutku (nekateri s pozitivnimi komentarji) brez pripomb sprejeli in ga nato preategorizirali v predlog in nato tudi dokončno potrdili.

Odziv

na članek J. Mikliča *Da bi klobuk bolj pokonci nosili, poglavje Evropa, krize in zmede* ter članek *Kaj smo počeli v uredništvu leta 2007, poglavje Pomembno.*

V zadnjih GO je moč prebrati naslednje »programske smernice: »V uredništvu Grosupeljskih odmevov ostajamo odprti za različne svetovno nazorske in politične poglede posameznikov in sredin. Prizadevamo pa si, da bi se izognili prispevkom in informacijam, ki vnašajo med ljudi anarhijo, ničejanstvo, apatijo in druge slabe vplive, ki jih žal, nekateri občasno poizkušajo vnašati. Poizkušamo se izogibati tudi enostranskim »pozitivnim« PR notranjim informacijam, ki ne dajejo realne slike o posameznikih ali sredinah.«

Taka zastavitev programskih smernic se mi zdi (že iz logičnih predpostavk) izjemno problematična in vodi do člankov tipa »Da

bi klobuk bolj pokonci nosili!«, ki so klasičen primer politikantsva. Te programske smernice so namreč nekonsistentne. Logično gledano ni moč trditi, da je časopis odprt do različnih nazorskih in političnih pogledov in visti sapi dodajati katerih nazorov se gre izogibati. V sodobnih demokracijah se politično in nazorsko NEVTRALNI časopisi tovrstnim dikcijam izogibajo - določila kaj je ustrezno in kaj ne, določa kazenski zakonik in vsaj za Slovenijo velja, da anarhizem in ničejanstvo nista prepovedana nazora. Še več, vsaj v humanistiki in filozofiji sta pač resni teoretski struji. Iz tega je moč izpeljati, da se gre časopis nazorsko PRISTRANOST in s tem CENZURO. Z nazorsko pristranostjo ni nič narobe - samo naj se tako deklarira.

Etično nehigiensko je pa dajati vtis, da je to nevtralen časopis prebivalcev občine Grosuplje. Vsakemu, ki misli drugače lahko s tako zastavitvijo programskih smernic takoj v obraz vržeš psovko: »To je pa anarhizem!«. To pa je po mojem mnenju cenzura. Iz izbora nezaželenih vsebin - ničejanstva in anarhizma (oba pa zagovarjata avtonomnega posameznika, ki prevsprašujeta tradicijo in domnevne avtoritete; sta za etiko svobode, proti konformizmu, dvoličnosti, črednemu nagonu itn.) - je moč sklepati, da se GO odpovedujejo člankom svobodnih in kritičnih posameznikov.

Gregor Ilaš
Brinje, cesta 1/30, 1290 Grosuplje

Čas Trubarja – (tudi) čas prvih zemljevidov slovenskega ozemlja >

Del prispevka *Območje pražupnije Škocjan na zgodovinskih zemljevidih, ki je pripravljen za objavo v zborniku z naslovom Kraji in ljudje v Trubarjevi fari ob 500-letnici rojstva Primoža Trubarja. Izdalo ga bo Kulturno društvo škocjan s pomočjo Občine Grosuplje in drugih donatorjev. Prispevek v celoti pa obravnava območje Trubarjeve krstne pražupnije Škocjan pri Turjaku, ki je obsegala poleg današnje škocjanske in turjaške župnije tudi župnijo Rob ter vasi Podlog in Rašica v župniji Velike Lašče.*

Jože Miklič

Slovenci smo v 16. stoletju z renesančnim in humanističnim gibanjem poleg prvih knjig dobili tudi prve zemljevide. Ker pa je bil Primož Trubar 9. junija 1508 krščen v cerkvi sv. Kancijana v Škocjanu pri Turjaku, ki je pravzaprav z ohranjeno gotsko kapelo, kjer stoji novejši krstni kamen, edina še obstoječa nema priča iz njegovega življenja v naših krajih, je še posebej zanimivo »sprehoditi se« s pomočjo 29 izbranih zgodovinskih zemljevidov od leta 1539 do leta 1985 po vseh krajih, ki so nekoč spadali v pražupnijo Škocjan.

Že precej pred 16. stoletjem so slovenske dežele pestile velike nadloge, kot sta bili kuga in Turki. Skoraj sočasno se je v

Evropi pojavil tudi močan val renesančne in humanistične miselnosti, ki se je odrazil na različnih umetnostnih in znanstvenih področjih. Tako je Johannes Gutenberg okoli leta 1440 iznašel tisk, že v prvi polovici 15. stoletja pa so astronomske raziskave dosegle vrhunec na Dunaju in nasploh v Evropi. Po drugi strani pa so se zaradi vsega tega sprožali tudi veliki družbeni premiki, ki so se pokazali v različnih deželah zelo različno.

Na slovenskih tleh s(m)lo doživeli kmečke upore, pa tudi nova reformna razmišljanja in boj ob nekaterih verskih vprašanjih ter tudi za prevlado med cerkveno in posvetno gosposko. Deželni vladar oziroma knez je za obrambo poizkušal uvesti nove

predpise, ki bi omajali tudi deželne stanove, hkrati pa povečali njegovo moč. Z uvedbo »policijskega deželnega reda« (ki je obsegal vse javno življenje) mu je delno to tudi uspelo. Ali če rečemo drugače: s tem je prišlo tudi do nove prerazporeditve med posameznimi skupinami prebivalstva na družbeni lestvici.

Ker Slovenci nis(m)lo imeli močnejšega plemstva in zemljiških gospodov niti meščanstva, si prav visokega položaja v tem času nis(m)lo izborili. So se pa pojavljali nekateri posamezniki, ki so s svojimi pogledi na razvoj takratne družbe in s svojimi dejanji močno vplivali na družbene tokove, v marsikaterem pogledu pa so bili močno pred prizadevanji drugih močnejših evropskih dežel. In Trubar je nedvomno tak človek tudi bil.

Kljub konfliktu s tedanjo vrhovno habsburško katoliško oblastjo, pod katero so spadali naši kraji, pa je imel srečo, da je protestantizem podpirala grajska gospoda z bližnjega Turjaka, ki je že leta 1520 začela graditi svojo novo bastijo v potresu 1511. leta porušenem starem turjaškem gradu. Trubarja pa je podpirala tudi okoliška graščinska gosposka, saj je znano na primer, da se je zanj zavzel celo Jakob Lamberg, plemeniti graščak in graditelj renesančno-utrdbenega boštanjanskega gradu, ki pa je bil vpliven mož tedanjega časa s kar dvema funkcijama hkrati - deželni glavar in vicedom oziroma upravnik deželne zakladnice. 26. junija 1561 sta skupaj z nemškim predstojnikom viteškega reda Gabrielom Kreutzerjem šla k škofu v Gornji Grad s prošnjo, »naj pusti Trubarja v stolnici pridigati ob času, ko stolni kanoniki tamkaj nimajo nič opraviti.« Jakoba Lamberga je nato po njegovi smrti 1566 zamenjal Trubarju naklonjen Herbert (Hervard) Turjaški, ki je bil na to funkcijo imenovan zaradi zaslug pri preganjanju Turkov in je postal (samo! - od tedaj naprej sta dve funkciji opravljali dve osebi) deželni glavar. Trubarjevo delo pa so podpirali tudi številni knezi iz protestantskih vrst v Svetem rimskem cesarstvu.

Eden od najstarejših zemljevidov našega ozemlja iz leta 1539, na katerem je zapisano ime Turjak z Aurfpberg. Temnejši pravokotnik ponazarja orientacijo zemljevida z današnjimi zemljevidi, ki so orientirani na sever.

Zakaj in kako o starih zemljevidih?

Iz starih zemljevidov različnih velikosti oziroma meril poleg temeljnih topografskih podatkov razberemo na primer različne zapise zemljepisnih imen krajev, trgov, cerkva, gradov, voda in močvirij, hribov, širših območij kot tudi ledinskih imen. Na nekoliko večjih zemljevidih lahko prepoznamo poraščenost z gozdovi, pašniki in travniki ter ugotovimo, kje so bile obdelovalne površine in kakšna je bila druga raba zemljišč. Za naš prispevek so posebej zanimive tudi upravne meje, na primer deželne oziroma »poddeželne« (pokrajinske), okrožne, pa tudi cerkvene meje. Iz raznih topografskih znakov, kot so kapele, pristave, gospodarska poslopja (marofil), samostani, mlini in žage, poti, ceste in mostovi ter druge zgradbe in človekovi posegi v prostor, pa se da razbrati tudi gospodarska in kulturna identiteta oziroma kakovost nekega okolja.

Vsa imena na obravnavanih zemljevidih so večinoma zapisana v nemškem jeziku ali so slovenska imena zapisana v nemškem zapisu, a se tudi ti zapisi med seboj v posameznih obdobjih precej razlikujejo. Že iz tega lahko sklepamo, da so jih zapisovali različno govoreči – na primer latinsko, francosko, angleško, italijansko, češko, poljsko ali še kako drugače. Nekaj izdelovalcev zemljevidov pa je bilo tudi slovensko govorečih. Tako se na Florjančičevem zemljevidu pojavi kar precej slovensko zapisanih krajev, pa nato na Jožefinskem vojaškem zemljevidu ob nemškem tudi v slovenskem jeziku. Velik korak pri zapisovanju je opravil Henrik Karel Freyer, v političnem pogledu pa tudi Peter Kozler. Po pomladi narodov se je nato pojavilo kar neke vrste maščevanje tudi pri teh prizadevanjih in so vsa zemljepisna imena na pozneje izdelanih zemljevidih spet zapisana izključno kot prevod ali pa so slovenska imena zapisana po nemško.

Znanje zemljemercev, geometrov, geodetov, geografov, katastralcev ali kako drugače poimenovanih strokovnjakov, ki so se ukvarjali z risanjem zemljevidov, so vedno bolj potrebovali v kmetijstvu, gradbeništvu, vodnem gospodarstvu in prostorskem urejanju. Posredno ali neposredno so jih uporabljali tudi na davkarji in v drugih državnih organih ter še celi vrsti področij življenja in dela, v zadnjem stoletju na primer v turizmu in planinstvu, ko so jih uporabljali za posamezne tematske kartografske prikaze. Še posebej pa so se na Slovenskem pri risanju zemljevidov od 18. stoletja dalje izkazali vojaški geodeti.

Med nekaj več kot 60 meni dostopnimi zgodovinskimi zemljevidi (dela, v celoti ali širšega) slovenskega ozemlja iz 16. stoletja do sredine 20. stoletja sem za ta prispevek

izbral predvsem tiste, ki so imeli izpisan vsaj en kraj oziroma drugo zemljepisno ime na območju nekdanje pražupnije Škocjan; le-teh je bilo skoraj 40. Za ta prispevek sem jih nato po lastnem izboru analiziral 29. Pri tem sem upošteval, da so predstavljali različna časovna in zanimiva zgodovinska obdobja (od leta 1539 pa do 1985) in sodijo med boljše v kartografskem in estetskem pogledu.

Čeprav karte oziroma zemljevide po strokovnih kriterijih ločujemo od načrtov pri merilu 1:5 000, je za izhodišče pri tej nalogi vzeto največje merilo zemljevidov 1:25 000. Primerjalna analiza z današnjim časom je opravljena na območju uradnih statističnih območij naselij iz Registra prostorskih enot (RPE). Na nekaterih starejših zemljevidih pa taka primerjava zaradi prevelike spačenosti tehnično ni mogoča, zato so imena z zemljevidov samo

izpisana. Merilo je predstavljeno šele na zemljevidih od Florjančičeve Deželopisne karte vojvodine Kranjske iz leta 1744 dalje, do takrat pa so zapisane samo dimenzije posameznih načrtov – najprej širina, nato višina.

Posebej naj opozorim, da na primer podružnične cerkve niso vključene po današnjih ali nekdanjih cerkvenih razmejitvah, pač pa so priključene območju, kamor teritorialno pretežni del spadajo. Tako je priključena na primer cerkev sv. Primoža in Felicijana k Marinčkom, čeprav cerkvenoupravno spada v Zgonče in stoji na meji med območjema naselij Bavdek in Marinčki. Podobno je s cerkvijo sv. Ahaca na Gori, ki sicer cerkvenoupravno spada pod župnijo Marijinega brezmadežnega spočetja na Turjaku, teritorialno pa leži na meji med Velikim in Malim Ločnikom in je priključena k Malemu Ločniku.

Ugotovitve in izpisana zemljepisna imena so v nadaljevanju nanizani pretežno po kronološkem nastanku. Kot prvega pa navajam Topografski načrt merila 1:25 000, ki je bil narejen leta 1985 z vso potrebno kartografsko opremo in ga je izdelal še vedno kot »strogo vojaško skrivnost« Vojnogeografski institut v Beogradu. Zemljevid je nastal po predhodnem zemljevidu iz leta 1951, le-tega pa so narisali po predhodnem še iz »stare« Jugoslavije, kar kaže tudi na to, da so že leta 1936 dosegli visok tehnični standard v kartografiji. Že na tem prvem zemljevidu so na primer gozdne površine zapolnili z zelenim rastrom, plastnice pa so izrisali s svetlo rjavo oziroma z žgano sieno in jih različno odebelili glede na višino. Karta je opremljena tudi z geografskimi koordinatami in »kilometrsko koordinatno mrežo« ter je narejena v Gauss-Krügerjevi projekciji. Zaradi preglednosti (je) omogoča(la) tudi nadgradnjo raznih dodatnih tematskih prikazov. Vsi trije pravkar omenjeni zemljevidi pa so kljub temu zdaj že postali del naše zgodovine, saj je bilo med tem časom narejenih že kar nekaj novih kartografskih podlag. Prav tako tudi možnost uporabe takih zemljevidov in kart ni več tako stroga vojaška skrivnost, kot je bila še slabi dve desetletji nazaj.

Nekaj iz najstarejših zemljevidov za pražupnijo Škocjan

Med najstarejše zemljevide, ki imajo omenjeno vsaj eno zemljepisno ime na območju nekdanje pražupnije Škocjan, spada zemljevid Slavonije (s tem imenom je dejansko mišljeno slovensko ozemlje) oziroma Slovenske krajine, Bosne, Hrvaške in bližnjih pokrajin avtorja Augustina Hirfchvogla (1490-1553), ki je bil izdelan okoli leta 1539. Zemljevid je narejen v lesorezu velikosti 36 cm x 31 cm z nekoliko večjim zapisom v levem kotu spodaj, na območju pražupnije Škocjan je zapisan edino Turjak - **Aurfperg**. Ta zemljevid je bil izdelan na podlagi predhodnega zemljevida iz leta 1510 najbrž istega avtorja, na katerem pa ni omenjenega niti Turjaka. Turjak je bil nato vrsto let edini zapisan kraj.

V nadaljevanju so navedeni nekateri izbrani zemljevidi z zapisanimi imeni naselij, gradov oziroma cerkva:

- Zemljevid Ilirija v velikosti 48 cm x 37 cm je bil narejen po predlogi Johannesa Samucusa iz leta 1572, le-ta pa prav tako po predhodno narejenem zemljevidu Augustina Hirfchvogla in je bil objavljen v Ortelijevem atlasu. Turjak je zapisan kot **Aursperg**.

- Zemljevid Wolfganga Laziusa (1514-1565) Oris Goriške, Krasa, Kočevske, Kranjske,

Istre in Slovenske krajine je prav tako objavljen v Ortelijevem atlasu. Predloga je bila izdelana leta 1561. Turjak je zapisan kot **Aurfberg**.

- Novi oris Slavonije, Hrvaške, Kranjske, Istre, Bosne in bližnjih pokrajin, narejen po avtorju Avgustinu Hirfchvoglu iz leta 1552 in pozneje narejenim iz leta 1565, v velikosti 48 cm x 34 cm, objavljen v Ortelijevem atlasu. Turjak je spet zapisan kot **Aurfberg**. Meja Slovenske krajine in Kranjske, ki v celoti obsega območje pod desnim bregom Ljubljanice in Save pa do otočja v Kvarnerskem zalivu, pa ni posebej označena.

- Gerhard Mercator je nato okoli leta 1589 izrisal zemljevid Kras, Kranjska, Istra in Slovenska krajina v velikosti 49 cm x 38 cm. Turjak je zapisan kot **Aurfperg**. Tudi na tem zemljevidu zasledimo vrisane pokrajinske meje, kjer je Turjak vrisan na območju Slovenske krajine, ozemlje škocjanske pražupnije pa je v neposrednem križišču meja tudi z Notranjsko in Okoliškimi gozdovi. Natisnjen je bil med letoma 1635-1655.

- Mercatorjev zemljevid je nato leta 1649 kopiral Matthäus Merian z naslovom Kras, Kranjska, Istra in Slovenska krajina, a ga je napravil veliko lepšega in ga tudi precej povečal, saj so njegove mere že 90 cm x 63 cm. Turjak je ponovno zapisan kot **Aurfperg**, deželne meje pa se razlikujejo le po tem, da je na območju Okoliških gozdov zarisano celotno območje Krasa vse od Goriške in prek Cerkniskega jezera do Semiča in Kvarnerskega zaliva.

- Zanimiv zapis Turjaka z **Auesverg** je na zemljevidu Nicholasa Sansona (1600-1667) z naslovom Zemljevid vojvodin Štajerske, Koroške in Kranjske, ... imenovanih tudi Nadvojvodina notranja Avstrija, izdelan v Parizu iz leta 1657 v velikosti 57 cm x 42 cm.

- Prav tako tudi veliki slovenski polihistor Janez Vajkard Valvasor (1641-1693) na zemljevidu Kranjska, Kras, Istra in Slovenska krajina na območju pražupnije Škocjan, ki je na njegovem zemljevidu vrisana na Notranjskem, ni zapisal drugega imena kot Turjak z **Aursperg**. S tema zemljevidoma je že leta 1681 in nato 1684 oral ledino v slovenski kartografiji, oba zemljevida pa mu je na bakreno ploščo verjetno vrezal eden od njegovih stalnih sodelavcev, bakrorezec Andrej Trost. Zemljevida sta bila izrisana v (zelo!) približnem merilu 1:500 000 in sta velika 39 cm x 29 cm.

- VanGuilliaumeDeL'IslejevAmsterdamu okoli leta 1700 izrisal Zemljevid vojvodine Kranjske v velikosti 37 cm x 29 cm. Turjak je zapisal z **Aurfberg** in je spadal v Srednjo Kranjsko.

- Leta 1714 je Johann Baptist Homann v

Nürnbergu izdelal precej izboljšan zemljevid v velikosti 44 cm x 37 cm z naslovom Zemljevid Kranjske, Slovenske krajine in Istre, narejen pa je po Valvasorjevem zemljevidu. Turjak je zapisan z **Auerfperg**, in Železnica z **Eysenhoff**. Kraja spadata v Tretji del od petih delov Kranjske (Srednja).

- Sledi zemljevid Christopherja Weigla (1645-1725), narejen v Nürnbergu leta 1725 v velikosti 37 cm x 29 cm prav tako po Valvasorjevi predlogi. Poleg Turjaka, ki je zapisan z **Auersperg**, ima zapisano še Železnico z **Eifenhoff**, škocjanski kraji pa so spadali v Srednjo Kranjsko.

- Na Zemljevidu Kranjske, avtorja Georgesa Louisa Le Rougeja, je Turjak zapisan z **Auersperg**, Železnica pa z **Eysenhoff**.

- K najstarejšim zemljevidom prištejmo še Natančnejši zemljevid Kranjske, Slovenske krajine in Istre Tobiasa Conrada Lottra iz leta 1747, izdelanega v velikosti 57 cm x 49 cm. Na tem zemljevidu je poleg Turjaka - **Aurfperg** in Železnice - **Eifenhoff**, zapisana tudi cerkva sv. Primoža - **S. Primi. v Ruech**. Vsi kraji so vrisani na Srednjem Kranjskem.

- Zemljevid Notranje Avstrije Roberta Vaugondya (1723-1786), narejen 1752 v velikosti 61 cm x 47 cm, ima Turjak zapisan z **Auersperg**, Železnico pa z **Eysenhoff**.

- Na upravnem zemljevidu Dolenjsko oziroma novomeško okrožje Josepha Karla Kindermanna, ki je bil narejen leta 1796, pražupnija Škocjan spada v celoti v dolenjsko okrožje. Na njem so izpisani naslednji kraji: Male Lipljene - **Kleinliplein**, Škocjan - **S. Kanzian**, Turjak - **Auersberg**, Veliki Ločnik - **Na Lozniku**, Veliki Osolnik - **Grofs Ofselnik** in Železnica - **Eifenhoff**.

- Na Obrazu Koroške in Kranjske, skupaj z Goriško grofijo in Gradiško ter Tržaškim ozemljem prav tako Josepha Karla Kindermanna, narejenem na Dunaju leta 1803, so navedeni kraji: Purkače - **Rutach**, Selo pri Robu - **Sellu**, Škocjan - **S. Kanzian**, Turjak - **Auersberg**, Veliki Osolnik - **Gross Osselnik**.

- Karta Ilirskega kraljestva, ponovno izdelovalca Josepha Karla Kindermanna v letu 1818, ima zapisane kraje Purkače - **Purtach**, Škocjan - **S. Kanzian**, Turjak - **Auersperg** in Veliki Osolnik - **Gross Osselnik**.

- Novejša specialna karta Kranjske Georga Ludwiga von Ritterja iz leta 1831 ima zapisano: Krvava peč - **Blutigenstain**, Mali Osolnik - **Klein Ossolnig**, Rob - **Roob**, Selo pri Robu - **Sellu**, Turjak - **Auersberg**, Velike Lipljene - **Gros Liplein** in Veliki Osolnik - **Gros Osolnig**.

- Zemljevid dežele Kranjske Gottfrieda Loschana iz leta 1832: Krvava peč - **Blutigenstein**, Mali Osolnik - **Kl. Osolnig**, Rob - **Roob**, Selo pri Robu - **Sella**, Turjak - **Auerperg**, Uzmani - **Usmann** in Velike Lipljene - **Liplein**.

Oliver Grandovec je rojen v Franciji slovenskim izseljenim staršem, ki po rodu izhajajo iz dobrepoljskih krajev. Pred nekaj leti si je zaželel živeti v Sloveniji in si je izbral Dobrepolje za svoje bivalno okolje. Njegov stalni spremljevalec po Sloveniji pa je fotoaparati, s katerim je pripravil več profesionalnih kolekcij za različne razstave.

Fotografska razstava Olivierja Grandovca

Ob toku Rašice

Galerija na Trubarjevi domačiji, 24. 2 – 14. 3. 2008 - V galeriji Skedenj na Trubarjevi domačiji Olivier Grandovec razstavlja črno-bele fotografije, ki skozi izvirno fotografsko poetiko pripovedujejo zgodbo o potoku Rašica.

Franci Novak

V pogovoru, ki ga je ob otvoritvi razstave vodil Gregor Grešak, je Olivier Grandovec med drugim povedal, da ima še vedno raje klasično - analogno - kot digitalno fotografijo, ki je v zadnjih letih doživela nesluten razcvet. Na prvi pogled "nemoderno" vračanje k analogni tehniki, je po avtorjevem mnenju ena od strategij, s katero se lahko kot ozaveščen fotograf zoperstavi nasičenosti z digitalnimi podobami. Analogna tehnika naj bi namreč zahtevala večjo obrtno spretnost tako pri fotografiranju samem kot pri izdelavi in obdelavi posnetega materiala, s tem pa tudi več osebne vpletenosti v fotografski proces. Dostopnost fotografske tehnike in enostavnost rokovanja s fotoaparati je sicer prinesla razumljivo in zaželjeno demokratičnost v produkciji fotografskih podob, obenem pa se zdi, da so se s poplavo digitalnih fotografij znižali kriteriji kakovosti in da se je zaradi "lahkosti" fotografiranja spremenil tudi odnos do fotografskega medija, ki bolj kot nosilec sporočila postaja zgolj instantni, površinski slikovni zapis brez kritičnega premisleka. A navsezadnje je fotografska tehnika, analogna ali digitalna, le orodje za produkcijo fotografij, in tisto, kar je najpomembnejše, je še vedno prisotnost avtorjevega osebnega pogleda.

Tako se zdi, da je izhod iz hipertrofije podob prav v negovanju izrazito osebne pozicije, ki se zna približati stvarjem na nenavaden, poseben način, s poglobljenim premislekom o tem, kaj in kako je fotografirano. Olivier Grandovec v galeriji Skedenj na Trubarjevi domačiji razstavlja osemnajst črno-belih fotografij, ki pripovedujejo o potoku Rašica. Zanimajo ga predvsem odnosi med elementoma vode in zemlje, ki se ves čas tvorno prepletata in soustvarjata podlago za zanimive kompozicije. Na njegovih fotografijah je bujno rastje ob potoku ves čas v dinamičnem dialogu z vodno gladino; grafizmi nešteti listov, stebel in drugih rastlinskih oblik stopajo v kontrastno, a obenem harmonično razmerje z gibko in spremenljivo obliko vode. Kompozicije so sproščene; čutiti je polnost in bohotnost rastja, ki z vseh strani stopa v format fotografije, k vodi, izviru življenja.

V fotografskem zapisu Olivierja Grandoveca lahko začutimo živo in igrivo energijo narave, od tod tudi naravovarstveni pridih, ki ga je zaznati na razstavljenih fotografijah. Skratka, razstava, ki si jo je vredno ogledati.

Galerija Skedenj na Trubarjevi domačiji je odprta vsak dan od 9.00 do 17.00.

S poezijo so otvoritveni večer obogatili Ana Porenta, Saša Strnad in Alenka Zabukovec. Za glasbeno popestritev sta poskrbeli Pavla Lušin in Mojca Šilc, s fotografom pa se je pogovarjal Gregor Grešak.

Kako do dodatnih državnih in evropskih sredstev?

Pogovor z županom Janezom Lesjakom 21. februarja 2008 na temo o pridobivanju finančnih sredstev iz države in Evrope v luči nesprejete regionalizacije Slovenije.

Jože Miklič

Jože Miklič: Spoštovani župan! Ali bi za Grosupeljske odmeve za začetek najinega pogovora predstavili nekaj okvirno navedenih projektov v zadnjih nekaj letih, ki so bila pridobljena iz državnih oziroma evropskih sredstev za občino Grosuplje in koliko denarja je to zneslo?

Janez Lesjak: To so mi pripravile naše občinske strokovne službe in dajemo kot priložo k temu odgovoru. (Glej priloženo tabelo!) Pri tem pa naj opozorim, da so vsa sredstva do tega trenutka pridobljena na državni ravni, saj nimamo neposrednega sogovornika na evropski ravni. Prijave pa so narejene na Regionalni razvojni agenciji Ljubljanske urbane regije (nadalje LUR). Prek LUR-a pa sprejemamo vsako leto program skupaj z ostalimi občinami, ki so vključene v LUR, v katerega dajemo svoje zahteve. Tu nato prečistijo naše želje, povprečno pa okoli 60% teh izpade iz različnih

vzrokov. Največkrat gre pri soinvestiranju za časovno usklajevanje. Mnogo postopkov pri pridobivanju dokumentacije je prav tako časovno limitiranih. Večkrat se pri pripravi teh programov srečujemo še na primer s postopki denacionalizacije ali razvlečenimi postopki dedovanja zemljišč, pri katerih bi morali opraviti nakup zemljišč. Dokler pa te zadeve niso rešene, prijav ni možno uveljaviti. Poleg tega ima važno vlogo tudi polnjenje občinskega proračuna, saj moramo ob teh projektih zagotavljati svojo finančno soudeležbo.

Jože Miklič: Ali lahko navedeva nekaj konkretnih primerov?

Janez Lesjak: Eden od glavnih takih projektov je odkup zemljišč in gradnja mostu pri Gasilskem centru. Občina je za pridobitev sredstev EU že od leta 2004 uspešno kandidirala s projektom

Rekonstrukcija in izgradnja Gasilske ceste in novogradnja mostu čez Grosupeljščico v Rožni dolini v Grosupljem.

Tako je za nakup zemljišč in izgradnjo mostu ter izgradnjo dela ceste v letih 2005, 2006 in 2007 že prejela sredstva v višini 108.047 €, sama pa je vložila 407.846 €. Investicija je do vključno leta 2007 znašala 515.893 €.

Za nadaljevanje gradnje v letu 2008 in 2009 so potrebna sredstva v višini 551.166 €. Od tega so EU sredstva odobrena v višini 150.000 €, delež občine pa je 401.166 €.

Skupna vrednost celotnega projekta (2004-2009) znaša 1.067.059 €. Od tega bo občina vložila predvidoma 809.012 €, EU sredstva pa bodo znašala 258.047 €.

Že pri tem pa gre za zanimivost. Ker so

Vir financiranja	Postavka	Realizirano do l. 2007 (a)	Plan 2007 (b)	Plan 2008 (c)	Plan 2009 (d)	Plan po 2009 (e)	Skupaj (a+b+c+d+e)
1. Republika Slovenija							
SVLR ⁽¹⁾	9187	0		150.000		0	150.000
2. Samoupravna lokalna skupnost							
Občina Grosuplje (gradnja)	613028 4204, 4208	274.239	50.492	118.405	162.957		606.093
Občina Grosuplje (zemljišča)	616037 4208		78.441	48.450			126.891
Občina Grosuplje (gradnja JR)	613034 4204		4.674	19.529	51.825		76.028
Σ javni nacionalni viri (1.+2.)		274.239	133.607	336.384	214.782		959.012
SVLR	1165	108.047					108.047
Skupaj viri (1.+2.+3.)		382.286	133.607	336.384	214.782		1.067.059

Vir SVLR ne sme presegati vrednosti po letih iz obrazca 1 in mora biti identičen navedbi v obrazcu 7. Finančna konstrukcija mora biti identična z navedbami v investicijskem dokumentu. Izkazani morajo biti viri za celotno operacijo, ki se prijavlja na razpis (zaprt finančna konstrukcija za operacijo po tekočih cenah).

nas preganjali roki za uveljavitev projekta, nismo mogli sočasno pripraviti vseh odkupov zemljišč za cesto. Zato smo se osredotočili samo na izgradnjo mostu.

Žal pa smo morali izločiti most čez železniško progo za povezavo Adamičeve ceste in Sončnih dvorov, ki smo ga najprej dali v kandidaturo za sredstva, potem pa se je izkazalo, da ima železniška agencija drugačne načrte in smo morali na novo locirati izgradnjo tega mostu. Pri tem je treba najprej zagotoviti zazidljivost, vemo pa, da bo sprejem prostorskih aktov trajal še najmanj eno leto ali dve. Za tem pride še precej usklajevanj z Železnico in Cestami, kdo bo kaj sofinanciral.

Jože Miklič: Kako ocenjujete delo novega vodstva LUR-a?

Janez Lesjak: Težko ocenjujem. Ocenili bomo šele na koncu, ko bomo dobili določena sredstva za že omenjeno Gasilsko cesto, nekaj sredstev pa bomo poizkušali pridobiti tudi za cestne povezave v industrijski coni, kar je v postopku. Težko tudi rečem, ali bodo sredstva odobrena, je pa res, da imam občutek, da imamo manj stikov kot s prejšnjim vodstvom, kar pa ne govori, da ne delujejo. Sam sicer ne vidim potrebe, da se prav pogosto sestajamo. Kot sem že dejal, bodo glavno merilo pridobljena sredstva.

Je pa tudi res, da se župani obnašamo pragmatično in največkrat iščemo krivce zunaj. Kot pa sem že večkrat dejal, precej krivde je v nesprejeti zakonodaji.

Jože Miklič: Ali na tem mestu že lahko neposredno poveževa aktualno dogajanje glede nesprejetih pokrajin v Državnem zboru? Do zdaj vse to deluje na ravni oblikovanih administrativnih regij, ki so je na predlog države ustanovila regionalne razvojne agencije, kot na primer Regionalno razvojno agencijo - Ljubljanske urbane regije. Le-te, skrbijo za oblikovanje prijav za pridobivanje evropskih sredstev.

Kako se nesprejete pokrajini vidi s strani občin? Pri tem spomnimo na primer na projekt Čista reka Krka, na to pa se navezujejo čistilna naprava in kanalizacije.

Janez Lesjak: Če povezujemo sedanje delovanje in vse tisto, kar smo oblikovali na hitro zaradi črpanja sredstev, moram reči, da je to zares začasna oblika, ki v glavnem rešuje majhne probleme. V primerjavi s tistim, kar nas še čaka, pa so to zanemarljiva sredstva. A če smo hoteli začeti s temi projekti, je bilo treba nekaj storiti. Mi spadamo, kot vemo, v LUR. Ljubljanska regija je dokaj močna.

Bistvo tega pa je, da te regije in institucije ne funkcionirajo tako, kot se pričakuje, saj nimajo niti vloge niti ambicij niti pristojnosti, da bi začele z velikimi projekti. Tako vidimo, da je precej različnih pogledov na razreševanje smetarskih zadev in lociranjem komunalnih in drugih deponij odpadkov ali pa na še težje projekte, kot so projekti čiščenja odpadnih voda.

Projekt Čiste reke Krke se zdaj vleče že kar nekaj let. Vanj smo se vključile občine, ki prispevamo v Krko svoj del odpadnih voda. Pri tem pa gre še za dodaten problem, saj Krka teče skozi dve regiji. Ker pa regijske agencije nimajo dovolj močnih institutov, projekt vodi Ministrstvo za okolje in prostor. Ugotavljam pa, da smo pri tem projektu do zdaj še popolnoma neuspešni.

Zanimivo pa je, da so na primer skoraj istočasno v projektu Podonavja sodelovali Čehi, ki pa so projekt uspešno zaključili že pred tremi leti. Pri njih pa gre tudi za drugačno organiziranost na lokalni ravni, saj imajo župani bistveno večjo pristojnost kot pri nas. Pri njih se sestanejo župani in se lahko tudi odločijo. Pri nas pa gre še za vrsto različnih pogledov v posameznih občinskih svetih. Kako pa nato poenotiti na primer 27 občin ob reki Krki, pa je nato še toliko večje vprašanje. Ve pa se tudi, da vsi naenkrat ne moremo dobiti denarja, a je nekje treba začeti. Tu pa so vezane zadeve še na časovne zamike, ki marsikje vplivajo tudi na politične mandate. Očitno pa je tu prisotna tudi naša folklorna posebnost - zavist, ki pa nas kar precej stane.

Prav projekti kanalizacij pa so danes zelo obremenjeni tudi s pridobivanjem soglasij za gradnjo prek privatnih zemljišč. Če se v predvidenem projektu uprejo samo dva ali trije lastniki, projekta ni možno izvesti, saj so to dokaj togi objekti, ki se jih ne da predstavljati kar tako, kot na primer včasih naredimo pri vodovodu in obidemo kakšno parcelo.

Tudi zaradi navedenih problemov je večina občin ob Krki že izpadla in smo ena izmed redkih občin, ki lahko pridobimo sredstva za gradnjo oziroma obnovo naše čistilne naprave, ki jo načrtujemo za 20.000 € z najsodobnejšimi rešitvami, kar pa bo tudi za občino Grosuplje zelo veliko.

Jože Miklič: O nameravanih pridobitvah sredstev v ta namen smo že nekaj spregovorili, ko smo pisali o preteklih sejah občinskega sveta in v pogovoru z direktorjem Javnega komunalnega podjetja Grosuplje Tomažem Riglerjem lansko leto. Zato bi te zadeve samo na kratko ponovila in dodala morebitne nove projekte.

Za primerjavo naj povem, da po statistiki Grosuplje trenutno spada med 18 najbolj razvitih občin v Sloveniji. Za našo čistilno napravo in adaptacijo zbirnega S kanala (z dvema ločenima sistemoma za odpadne vode in za meteorne vode) proti Šmarju - Sapu pa bo treba zbrati okoli 2 milijona €. Teh sredstev pa niti v Grosupljem ob vseh ostalih potrebah nismo sposobni zbrati niti v dvajsetih letih. Če bomo uspeli v tem projektu s kandidaturo na evropska sredstva, bi jih lahko pridobili v 65 % deležu. Poleg tega pa mora občina plačati še 20 % davka na to investicijo.

Po drugi strani pa lahko ugotovimo, da manjše občine za take projekte sploh ne bomo mogle zbrati dovolj sredstev za sofinanciranje. Prav tu pa bi bila potrebna neka nova in širša povezava. Poleg tega pa smo občine limitirane tudi za najem kreditov v višini največ 20 % glede na celoten proračun.

Jože Miklič: Na tem mestu se spet dotaknemo neizoblikovanih regij oziroma pokrajin v Sloveniji. Že pred letom 1995 je bilo ob ustanavljanju novih občin v Sloveniji v strokovnih podlagah nakazana variantna možnost delitve Slovenije na pokrajine do največ 25, pa se takrat ni opravila zaradi preohlapnega določila v Ustavi Republike Slovenije. Sedanja ponujena strokovna rešitev Vlade se je opredelila za 14 pokrajin, česar pa poslanci s potrebno dvotretjinsko večino niso izglasovali.

Janez Lesjak: Vsi se zavedamo, da pokrajine potrebujemo. Po mojem je bila največja napaka narejena takoj na začetku osamosvojitve Slovenije, ko je bil tudi najboljši trenutek tudi za ustanovitev pokrajin. Zdaj pa tudi pri izbiri besede nismo enotni: enkrat se pogovarjamo o regijah, drugič pa o pokrajinah. Samo nekaj let nazaj smo se pogovarjali o delitvi Slovenije na dva oziroma tri dele. Po mojem mnenju pa bo neka skupnost regij vseeno morala delovati tudi nasproti Evropski skupnosti.

➤ Osebnostno doživljam to ne kot decentralizacijo, ampak obratno. Zakaj? Zdaj so se dokaj močno zasidrale nekatere pristojnosti na občinski ravni. Zato se je tudi veliko težje pogovarjati, da bi katerokoli od teh pristojnosti predali iz občinske na regionalno raven. Veliko je tudi samovšečnosti, samozadostnosti, pa tudi zaplankanosti. Kot župan sem se že leta 1999 ponovno seznanil s to problematiko, ker je bilo v ustavi določeno, da se občine med seboj dogovarjajo, kako se bodo združevale. Od tega ni bilo nič. Če bi pogledali takratno karto delitve Slovenije na pokrajine, bi ugotovili, da je kot leopardova koža ali pa bohinjski sir z veliko luknjami – nekaj občin se je odločilo za povezovanje, druge pa ne. To je bilo takrat popolnoma neresno. Morda mi bo kdo zameril, ampak tudi pri tem se včasih obnašamo kot otroci v vrtcu in ne razmišljamo o širših potrebah. Povezujemo se morda samo tam, kjer smo prijatelji, kjer smo morda strankarsko povezani.

Že takrat je bilo očitno, da na tak način ustanavljanje pokrajin ne bo šlo nikamor. Zato je bilo treba spreminiti tudi spremembo členov v ustavi, ki so to določali. Zdaj vlada poizkuša reševati tudi to vprašanje. Če smo se pred leti s tem še igrali, zdaj ni več časa za to. Zdaj smo v Evropi in naša ureditev bo morala v tem pogledu biti primerljiva. Tam nas čakajo »vreče denarja«, mi pa enostavno ne moremo do njih, ker nismo organizirani. Zato je zanimivo, da so na primer države, ki so vstopile za nami v Evropsko unijo (Bolgarija, Češka, Slovaška, Romunija), v teh zadevah bolj uspešne. To so države, ki so izšle iz centralizma in so navajene centralističnega delovanja. Menim, da bomo morali Slovenci delovati prav tako nasproti Evrope. Evropa ne more imeti 210 sogovornikov iz slovenskih občin. Kam pa bi prišli, če bi se 13.000 francoskih občin pogovarjalo z evropskimi institucijami? Zato bomo morali tudi o tem Slovenci precej razmisliti v svojih glavah in čim prej preklopiti na nov sistem.

Jože Miklič: Kam bi spadalo po predlogu opozicije Grosuplje in koliko občin bi bilo potem skupaj?

Dobra stran v teh zadevah za občino Grosuplje pa je, da smo mejna občina. Mejna v tem pogledu, da se menjajo interesi dveh ali celo več pokrajin. Po gospodarski, geografski, demografski in kulturni spadamo pretežno na območje ljubljanske ali kvečjemu (če bi se Ljubljana odločila za samostojno pokrajino) obljublanske regije. So pa bili še nekateri drugi predlogi za povezavo proti Trebnjemu in Novemu mestu ali pa tudi prek Velikih Lašč in Ribnice na Kočevje. Tu pa se začnejo nove težave.

Ko nas začnejo prešteti, ugotavljajo veliko nehomogenost. Kočevska pa ima tudi veliko poselitvenih problemov. Če ne bomo v ljubljanski pokrajini, bi si želeli, da nas vključijo v dolensko pokrajino, ampak kot celoto od Novega mesta, Bele krajine in Kočevske skupaj. Je pa težava v tem, da Novo mesto in Kočevje ne vidita večjih skupnih interesov, kar pa nas moti.

Jože Miklič: Vem pa, da ste imeli župani po tem glasovanju še dodaten posvet pri ministru in predsedniku vlade. Zato bi bilo zanimivo slišati, kakšno je stališče županov in ali je sploh verjetno, da se bo v letošnjem letu regionalizacija zgodila glede na to, da menda predsednik vlade in minister Žagar trdno vztrajata na 14 regijah, opozicija pa samo na 8 regijah? Kam bi v tej slednji delitvi spadalo Grosuplje in koliko občin bi se povezovalo skupaj? Ali pa gre pri tem za neko splošno zavračanje projekta?

Zna pa se zgoditi, če letos zadeva ne bo izpeljana, tudi naslednje leto ob državnoborskih volitvah ne bo možno voliti organov teh pokrajin, niti ne bo mogoče postaviti primerne organizacije. Če pa se bo to razvleklo še kaj dlje, pa bodo ob naslednjih lokalnih volitvah občine spet pred isto situacijo, kot so zdaj.

Janez Lesjak: Izravnokar povedanega izhaja, in tudi mene so prepričale strokovne ocene geografov, sociologov, gospodarstvenikov in vseh, ki so sodelovali pri pripravi osnovnih elementov za ustanovitev pokrajin, da bi bilo najbolj uspešnih 6 do 8 pokrajin. To bi bilo število, ki bi zaokroževalo vse tiste identitetne posebnosti Slovenije, na drugi strani pa bi bilo tudi neko optimalno število, ki ne bi povzročalo ne vem kako velikih stroškov. Vse pokrajine bodo morale imeti svoje profesionalne aparate od upravnega in političnega vodstva pa do strokovnega dela. Ministrstva, ki pa zdaj govorijo, da bodo prepustila ljudi pokrajinam, tega ne bodo mogla izvesti v celoti, saj zaposlene ne bo mogoče kar tako prisiliti, da se bodo selili iz svojih dosedanjih delavnih mest na druga delovna mesta po Sloveniji.

Na zadnjem posvetu, ki sta ga sklicala predsednik vlade Janez Janša in minister Žagar, ko sta želela pridobiti mnenje, da bi ponovno poizkusili z uvedbo pokrajin, sem imel občutek, ko sem poslušal nekatere župane, da vsi niti ne razumemo enako, za kaj gre. Spet gre za ponovne poizkuse dodatnega drobljenja pokrajin kot na zgornjo in spodnjo Gorenjsko ter celo za sestavljanje nekkih čudnih tvorb, kot je na primer kamniško-zasavska povezava, ki nima ničesar skupnega. To pa po mojem ni dobro, saj večje kot so pokrajine, bolj so uspešne, kot vidimo na primer v Franciji

in Nemčiji, ki imajo svoje dežele. Kako bo prišla neka Koroška s 60.000 prebivalci v enak položaj kot neka Bavarska. Zato, ker smo majhna država, ni treba da imamo tudi majhne pokrajine! Tiste institucije, ki bodo delovale nasproti velikim, moramo napraviti velike. Če jih bo 14, je vseeno, tudi če jih bo 25, saj bomo Slovenijo tako razdrobili, da zadev ne bo možno uspešno obvladovati.

Jože Miklič: Zavrnitev predloga o razdelitvi Slovenije na 14 pokrajin in zadnje mnenje županov, ki je bilo podano na sestanku s predsednikom vlade in ministrom! Je dal ta posvet kakšen rezultat?

Janez Lesjak: Sam sestanek bi težko opredelil kot nekaj nujnega. Razumel sem ga, da vlada želi pridobiti podporo tistih, ki smo odgovorni na terenu. V tem pogledu podporo s strani županov vlada ima ne glede na različnost političnih barv razen trboveljskega župana Bogdana Baroviča, ki zastopa radikalno stališče stranke, da pokrajin ne potrebujemo, kar pa je spet nekaj takega, s čemer se ni mogoče strinjati. Če bi šlo v to smer, pa bi bilo kljub temu treba ustanoviti na državni ravni nek aparat, ki bi deloval nasproti evropskim institucijam ter bil v pomoč občinam. Če pa bo vztrajala na 14 pokrajinah, pa bo to dokaz, da noče odstopiti od političnih interesov, ki nimajo zveze s strokovnostjo in potrebami. Zato bi bil po mojem potreben nek kompromisen predlog ali neke vrste približevanje stališč, da bo to dvotretjinsko večino uspela pridobiti.

Jože Miklič: V občini Grosuplje se bo torej v bodoče odvijalo na tem področju predvsem delo na izgradnji čistilne naprave in kanalizacij ter gospodarski infrastrukturi.

Janez Lesjak: Naloge se bodo v glavnem naslanjale na področje ekologije in gospodarskega razvoja. To so tudi področja, ki jih želi razreševati Evropa v širšem pogledu. O ekologiji smo že kar nekaj dorekli. Glede gospodarskega razvoja pa gre za pripravo mikrolokacij za gospodarske cone ter izdelavo cest, energetskih vodov in druge infrastrukture za vzpodbujanje širšega gospodarskega razvoja. Mi zdaj hitimo z reševanjem potrebnih aktov za gospodarsko cono za Motvozom. Tudi ta grosupeljska zgodba ima že kar dolgo brado. Pomemben je tudi že omenjeni most čez železniško progo proti Sončnim dvorom in nazaj v gospodarsko cono ob železniški postaji. Moramo pa izpolniti še precej drugih pogojev, kot so pridobitve zemljišč in zagotovitev gradbene dokumentacije.

Jože Miklič: Hvala za pogovor.

Proračun občine Grosuplje - prvič

Sprejem osnutka rebalansa proračuna za leto 2008 in osnutek proračuna za leto 2009. – 14. seja Občinskega sveta Občine Grosuplje, 30. januarja 2008

Jože Miklič

Predstavitev proračuna

O splošni predstavitvi osnutka rebalansa proračuna za leto 2008 in predstavitvi osnutka proračuna 2009 smo v Grosupeljskih odmevih pisali v decembrski številki lansko leto na strani 15. Med tem časom je v gradivo, ki ga je dolžan pripraviti župan z občinskimi strokovnimi službami, prišlo do nekaj sprememb, pretežno na pobudo občinske uprave. Gradivo so na seji uvodoma predstavili župan Janez Lesjak, po posameznih področjih pa še Jelka Kogovšek in Jože Miklavčič.

V osnutku so se povečala sredstva za:

- Prenos sredstev iz leta 2007 se je dejansko od predstavitve proračuna v decembru povečal za 465.000 €.
- Krajevno skupnost Račna za leto 2008 v višini 2000 € za prireditve ob 200-letnici prihoda Franceta Prešerna.
- Komunalnega prispevka za 2008 bo zbrano več za 21.500 € in za leto 2009 pa za 100.000 € ter na prenosu 152.000 €.

Družbene dejavnosti

- Vrtec Mojca: Lastnik hiše, v katerem je vrtec Mojca, je odpovedal najemno pogodbo in bo zgradbo treba izprazniti do konca junija 2008. V njem je trenutno 27 otrok. Za nakup novih prostorov je po približni oceni namenjenih v proračunu 900.000 €. K temu denarju bo nekaj (verjetno okoli 115.000 €) prispevalo tudi ministrstvo.
- Županova jama: Na predlog TOD je namenjeno za investicijsko vzdrževanje predvsem za popravilo elektro napeljave 1000 €.
- Mestna knjižnica Grosuplje: Potreben je knjigomat (ki avtomatsko sprejema knjige 24 ur na dan) in dograditev kodirne naprave zaradi vse večje kraje knjig.
- Krajevna skupnost Št. Jurij: Za nakup družbenega doma naj bi se po prvi različici črtala sredstva.

Komunalne dejavnosti

- Zmanjšajo se sredstva za zimsko službo.
- Na področju cest je z uvedbo realnih postavk dodatno predvidena izdelava krožišča pri Logotu in pločnik ob Ljubljanski cesti.
- Podaljšuje se tudi 3. etapa gradnje ceste Cikava – Grosuplje na glavni cesti, ki poteka Pod gozdom vključno s krožiščem in iz katerega se bo zavilo tudi proti Sončnim dvorome.
- Povečala naj bi se tudi postavka za sanacijo cest na tistih odsekih, kjer naj bi ta sanacija predvidoma imela največji učinek.
- Kanalizacija na Spodnji Slivnici naj bi se čim prej dokončala, zato so sredstva skoncentrirali v letošnje leto.
- Isto je z novo začeto kanalizacijo Mlačevo proti čistilni napravi.
- Poskrbljeno bo tudi za geodetsko službo na JKP, ki bo skrbela za vrisovanje javne gospodarske infrastrukture. Vzdrževalo se bo tudi javno hidrantno omrežje.

Občinski odbori

so na osnutek rebalansa 2008 in proračuna 2009 dejali:

- **Janez Pintar** (SDS), predsednik odbora: Odbor za družbene dejavnosti je predlagal sprejem rebalansa proračuna za leto 2008 in proračuna za leto 2009 v predlagani obliki ter nato dodal nekaj pripomb, za katere so menili, naj se upoštevajo kot predhodne pripombe občinskih svetnikov:
  - Pri vzdrževanju športnih objektov naj se vpišejo obrazložitve v skladu s pravilniki.
  - Več sredstev na kulturnem področju je treba nameniti izvajalcem in manj upravi.
  - Prav tako na področju športa naj bi se namenilo več sredstev izvajalcem in manj upravi.
  - Zmanjšati stroške izgradnje knjižnice.
  - Gradnjo šole na Polici naj se vrne po možnosti na mesto v načrte razvojnih možnosti, kjer je nekoč že bila.
  - Pri prostorih za vrtec naj gre za nakup in ne najem.
  - Potrebno je več vložiti v zdravstvo.

- Če bo možno, naj se več vloži tudi v varnost cestnega prometa.

Dušan Hočevar (SDS), predsednik odbora: Odbor za prostor, komunalne dejavnosti in ekologijo je obravnaval proračun in menil, da se razprava svetnikov upošteva v največji možni meri.

Mihael Kadunc (N.Si), predsednik odbora: Odbor za gospodarstvo je dal priporočilo, naj bi se na javnih razsvetljavah zaradi velikih zneskov za plačevanje tokovine namestilo varčne žarnice ter proučilo možnost izklapljanja v nočnem času, ko večina počiva.

Anton Perme (SLS), predsednik odbora: Odbor za kmetijstvo je ugotavljal, da se proračun na področju kmetijstva iz leta v leto zmanjšuje. (Še v letu 2005 so sredstva znašala nekaj nad 43 mio sit (181.000 €), leta 2006 so se zmanjšala na 41 mio sit, leta 2007 samo še 152.000 €, z rebalansom pa celo le 139.000 €. Zdaj je v proračunu samo še 134.000 €.) Odbor je predlagal povečanje za 30.000 €.

Razprava svetnikov

Z razpravami in replikami so se poleg spodaj navedenih vključevali tudi nekateri drugi svetniki, ki so večinoma s konstruktivno razpravo poizkušali prispevati k odločanju o (pre)razporeditvah sredstev. Na predložena osnutka rebalansa in proračuna pa je bilo več neposredne podpore s strani svetnikov LDS in SD, pa tudi svetnikov SDS, precej manj pa z SLS.

Dušan Hočevar (SDS) je pohvalil povečanje postavke za urejanje poti, cest in ulic v Grosupljem.

- Zelo nizka sredstva pa se mu zdi, da so namenjena za krajevne skupnosti. Več pa naj bi bilo po njegovem namenjenega za pločnik in avtobusna postajališča od Cikave do Šmarja oziroma do Malega Vrha, kar bo treba narediti v bližnji prihodnosti. Sočasno z gradnjo cest in pločnikov je treba graditi tudi javno razsvetljavo. (Dr.

➤ **Peter Verlič** je dodatno pojasnil tudi program Ministrstva za promet v zvezi z izvedbo šmarskega polnega priključka. O tem smo v Grosupeljskih odmevih – oktober 2007, stran 9, v pogovoru z dr. Verličem že pisali, program pa je objavljen tudi na internetnih straneh ministrstva. Projekti so na razpolago. Zdaj se zadeva ureja na Ministrstvu za okolje in prostor. Direkcija za ceste pa je prisluhnila tudi prošnji za avtomatiziran semafor pred šmarsko šolo.)

- V svetniški skupini SDS predlagajo tudi povečanje parkirišča pred zdravstvenim domom. (Župan je spomnil, da imajo velike težave z lastnikom, ki je mimogrede lastnik /dedič iz družine Košak/ na več koncih v Grosupljem in se z njim Občina »ne pogovarja najbolj uspešno«.)

- Želijo si tudi povečanje sredstev za medije, predvsem za Radio Zeleni val in Televizijo Grosuplje. (Župan: O pojavljanju svetnikov in svetniških skupin pravi, da politična reklama ni dovoljena.)

Jože Intihar (LDS) je imel repliko na sestavljenca proračuna, da je kumulativni seštevek na posameznih sektorjih razpršen na več proračunskih postavkah in uradih in je zato na primer na področju kmetijstva treba dodati še 20.000 €. Podobno je na kulturi in športu, pa še na drugih področjih. Na splošno pa je pohvalil proračun, ker je po njegovem bolj realen. Tako je tudi na področju komunale, kjer so se postavke v celoti dvignile z 10 % na 12 % celotnega proračuna, saj leta ne moti samo občanov temveč tudi gospodarstvo. Nekatere občine na tem področju za primerjavo dajejo celo 25 in več %. (**Anton Perme** – SLS je na njegovo

repliko nato repliciral, da so na področje kmetijstva uvrščena pasja zavetišča v višini 12.000 €, a ne ve, kakšno zvezo imajo s kmetijstvom.)

Perme Anton (SLS) je s svojimi očmi proračun videl kot »bahaški«. Posamezne postavke so nerealne in je v proračunu še veliko rezerve. Tega je najmanj na komunalni infrastrukturi in ekologiji, čeprav ugotavlja, daje postavka prestavitve daljnovoda na območju zadrževalnika Bičje v višini 54.000 € ostala, kljub temu da je bilo že rečeno, da prestavitev ne bo potrebna. (Župan trdi, da se je postavka samo preplovala, daljnovod pa bo treba vseeno prestaviti. Franc Štibernik – LDS pa je menil, da bi se morali še nadalje prek strokovnih in političnih institucij do države pogovoriti, ali je res potrebno ta daljnovod prestavljati, če je predvideno, da bo morda enkrat na sto let en steber tega daljnovoda nekoliko stal v vodi.)

- Prav tako predlaga, da se poljske poti do zadrževalnika ne asfaltira. Spraševal se je tudi, če je smiselno imeti v proračunu merjenje čistosti vodotokov, saj se na tem področju ničesar ne ukrene. Bolj smiselno bi bilo ta denar usmeriti v preventivo. (Župan trdi, da bi bila ukinitve monitoringa nad vodami skrajno neodgovorno dejanje.)

Za vzdrževanje zelenic v Grosupljem je za leto 2008 predvideno 42.000 €, za 2009 pa 49.000 €. Sofinanciranje društev na področju turizma pa prav tako v tej zvezi ni dorečeno, saj gre tudi za podvajanje nekaterih postavk. (Župan: Ne gre samo za zelenice v Grosupljem, ampak tudi v Šmarju – Sapu. Poleg košnje trave je v to vključeno tudi sajenje rož.)

- Prav tako je 25.000 € preveč sredstev za novoletno okrasitev. (Župan: Prebivalci Grosupljega menijo ravno nasprotno.)

- Prevelika postavka (500.000 + 400.000 €) se mu zdi tudi postavka za pridobivanje zemljišč. (Župan: Občina kupuje samo tista zemljišča, ki jih nujno potrebuje. Če je vse v zasebni lasti, se prodaja zdaj že celo po 400 €/m², kar je katastrofa za nek usmerjen in trajnosten razvoj. Gre za eno najpomembnejših razvojnih postavk in predvsem za zemljišča, kot so na primer gradnja mostu, pa za ceste, kot na primer za cesto pred združnim domom v Mali vasi, krožišča in podobno. Če ni izpolnjenega odkupa zemljišč, ni niti možnosti, da bi začeli nekatere projekte, kjer bi lahko dobili tudi kaj denarja iz evropskih strukturnih skladov.)

- Na področju družbenih dejavnosti se mu je (25.000 + 16.000 oziroma 19.000 €) zdelo preveč za prireditve in protokolarne zadeve. (Župan: Kdor ne hodi na prireditve, ne ve, da se v občinskem prostoru dogaja vrsto zadev. Gre za razne prireditve,

obletnice, otvoritve - od kulturnih, gasilskih, športnih, kmetijskega strojnega krožka ali pa društva podeželskih žena.)

- Prevelik se mu zdi tudi znesek 59.000 € za vzdrževanje občinskih stavb. (Župan: Dejavnosti v novih objektih občine, knjižnice, športne dvorane in podobno so se povečale, prav tako energenti, pa še inflacija pobira svoje.)

- 11.000 € naj bi šlo za postavitev neprometnih znakov, ki naj bi predstavljali le »manjše dopolnitve« obstoječega informacijskega sistema. Postavka je previsoka. Projekt sicer sodi na področje Sožitja mesta in podeželja, a dokler ga bo vodil Josip Pintar (iz ustanove CIZA in sodelavec MOL Ljubljana) po Permetovih ugotovitvah ne more zaživet, ker ni usmerjen v pravo smer. (Župan: Vse ostale občine imajo pozitivne izkušnje, v grosupeljski občini pa, tako izgleda, ni pravih sodelujočih oziroma imajo drugačne cilje. V naši občini ni niti enega kmeta, ki bi odprl turistično kmetijo. Postavitev nameravane postavke oznak pa je določena z zakonom.)

- Predlagal je najmanj 50.000 € zmanjšanje investicij za novozgrajeno Mestno knjižnico Grosuplje. Ob tem je komentiral, da je v Grosupljem zaposlenih 17 knjižničarjev, na Polici pa pouk poteka tudi v kletnih prostorih. Predlagal je tudi ukinitve nabave knjig za letošnje in prihodnje leto. (Župan: Nekaj denarja so vendarle izkoristili tudi na račun projektantov /10 %/ in izvajalcev, katerim so izpodbijali del slabo opravljenega dela. Je pa potem bilo treba najeti nekatere nove strokovnjake, da so opravili nedokončane ali slabo opravljene naloge. Permetu in Dolinšku je v zvezi s knjižnico replicirala mag. Breda Škrjanec ter pri tem navajala standarde, podatke in širok pomen knjižnice za občane. Dr. Peter Verlič – SDS pa je nato dejal, da bi bilo treba te standarde in potrebe upoštevati tudi na drugih področjih v občini, kot na primer na prometni in komunalni opremi pa še kje.)

- Znižati se morajo tudi sredstva za prevoze otrok v šolo. Predlaga s 300.000 € na 280.000 €. (Župan: Po drugi strani pa ugotavljamo, da so ceste nevarne ne samo za otroke – celo za odrasle.)

- Ukine naj se štipendije za nadarjene študente, postavko pa bi namenil za šolanje otrok iz socialno ogroženih družin. (Župan: »Niti pod razno si jaz ne bi upal dati take izjave.« Meni, da je vlaganje v otroke in znanje v naši državi še vedno preskromno.)

Janez Kozlevčar (N.Si) se je dotaknil izločenega amandmaja Krajevne skupnosti Št. Jurij v zvezi z nakupom kulturne dvorane s pripadajočimi

Zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje Grosuplje d.o.o.

⇒ PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA VAM NUDIMO:

- izdelavo »urbanističnega dela« posebnega dela projekta (lokacijska dokumentacija po starih predpisih),
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov,
- pridobitev gradbenega dovoljenja,
- izdelavo geodetskega posnetka in parcelacijo zemljišča.

⇒ ČE STE ETAŽNI LASTNIK V VEČSTANOVANJSKI HIŠI, NAS LAHKO NAJAMETE:

- za upravnika vaše hiše,
- za vpis etažne lastnine.

NAJDETE NAS
na Taborski cesti 3 v Grosupljem
in na telefonskih številkah
01 7810-320 ali 01 7810-329 ali 7810-333

objekti in zemljiščem v Mali vasi, ki se uporablja večnamensko. Lastnik je obvestil Krajevno skupnost, da se dom prodaja, pojavil pa se je tudi že kupec, zato priložnosti Krajevna skupnost (skupaj z Občino) ne želi zamuditi. Na to se povezuje tudi del ceste od gostilne Lovor do samega strnjenege dela Male vasi, ki je v najslabšem stanju glede cest v občini. Del predvidene rekonstrukcije ceste z avtobusno postajo vred leži tudi na tem zemljišču. Pri tem pa je pomemben tudi projekt kanalizacij v Ponovi vasi, za katerega je večina lastnikov že dala svoje soglasje. Če bi uspeli pridobiti 81.000 €, bi se ta projekt zaključil in bi lahko v tem objektu in ob njem vodili nove predvidene projekte, kot je na primer razmišljanje o domu za dnevno varstvo starejših. (Župan meni, da je projekt 119.000 € preveč za prostore v krajevni skupnosti, ki ima relativno največ javnih prostorov.)

Janez Dolinšek (SLS) je menil, da gre za razpravo o osnutku in zato gre za splošno razpravo in ne za tehniko, ki gre ob vlaganju amandmajev v zaključni fazi sprejemanja. Pohvalil je manjšo prenapihnenost, kot je bila v preteklih letih, vendar pa se strinja z županom, da je tudi na meji kolapsa. Po njegovem si je Občina zastavila programe z visokimi standardi, ki jih finančno ne dohaja. Veliko je tudi postavk, ki se podvajajo. (Kogovškova: »Prisežem, da se ne!«) Dolinšek meni, da proračun ni na meji kolapsa, ampak je narejen tako, kot da ne vemo, kam bi z denarjem.

- Tako gre na primer samo za javno razsvetlavo 200.000 €, kar je preveč. (Župan se s tem strinja in bo tudi nov zakon o svetlobnem onesnaževanju prinesel na tem področju še marsikaj novega in restriktivnega.)

- Pripombo je imel tudi na predvideno nabavo po njegovem skoraj za polovico predragega gasilskega vozila za PGD Grosuplje. (Župan: Predlog ni usklajen samo z grosupeljskimi gasilci, temveč tudi z gasilsko zvezo, ki potrebuje tako vozilo, s katerim bo društvo lahko svojo funkcijo opravljalo vsaj naslednjih dvajset let. So pa že pred tem imeli kar nekaj pogajanj, a meni, da je sedanja oprema tega vozila ustreza okolju in požarni ogroženosti na stanovanjskih, gospodarskih, prometnih in drugih grosupeljskih okoljih, optimalna in naravnana za nekaj let v naprej. Dolinšek strankarski kolega Anton Perme – SLS pa se v tej točki z njim ni strinjal in podpira nabavo novega gasilskega vozila.)

- Ni jasna tudi postavka amortizacije na novi knjižnici. (Župan: Amortizacija se obračunava v skladu z zakonom. Kogovškova: Gre za odpis drobnega inventarja.)

- Pred časom je opozoril na neuskajane prenose neporabljenega denarja med leti, pa ni dobil odgovora. (Župan: Poročilo bo v kratkem pripravljeno.)

- V letu 2009 se (spet) predvideva imenovanje dveh podžupanov, po njegovem pa sta dva nepotrebna oziroma ga je zanimalo, kakšno delo opravlja (dosedanji) podžupan. »Ali je to nagrada za lojalnost ali za vložitev v opravljeno delo?« (Župan: Zdajšnji podžupan (so)deluje na področju družbenih dejavnosti, sodeluje z Občino, zamenjuje župana v nekaterih dogovorjenih protokolarnih zadevah, če je župan odsoten, on prevzema funkcijo župana.)

- Pohvalil je delo nadzornega odbora v preteklem letu, ki je opravil tudi eno obširnejšo revizijo. V letošnjem letu pa nadzorni odbor sploh nima več svojih sredstev. (Župan: Sredstva bodo opredeljena.)

- Prav tako se je primerjalno dotaknil šole na Polici in nove grosupeljske knjižnice. Kaj je bolj pomembno: Zadovoljiti osnovne potrebe občanov - otrok ali zaposliti še tri knjižničarje? Meni, da svetniki še do zdaj niso dobili celotnega finančnega poročila, koliko je knjižnica dejansko stala. Moti pa ga, da je namesto nove šole na Polici namenjeno 700.000 € za adaptacijo sedanje poliške šole. (Župan: Šola na Polici se ne umakne iz programa, temveč se je tempo gradnje šol le nekoliko upočasnili. Začetek gradnje pa je še vedno pogojen po županovi razlagi z javnim vodovodom, ki ga na Polici ni. Trenutna rešitev ne omogoča priključevanja novih objektov. Poleg tega pa tudi poliška demografska projekcija za novo šolo ni ugodna kljub priseljevanju novih prebivalcev. Je pa res, da šole ministrstvo za šolstvo nima v prioriteten programu, zato se bo morala tudi občina ponovno pogovarjati na tej ravni.)

- Motijo ga tudi »razmetane postavke« za vzdrževanje športnih in kulturnih objektov, ki so prikazani tudi v promociji občine.

- Za protokolarne namene je šlo s 23.000 € realiziranih v lanskem letu letos na 62.000 €.

- Zelo so se povečali obratovalni stroški poslovnih prostorov Občine. (Kogovškova: Električna se je za poslovni sektor podražila za 50 %, podražila pa so se tudi druge zadeve.)

Zimska služba v naselju Grosuplje je skoraj enaka kot v ostalem delu občine, kar se mu prav tako ne zdi realno.

Alojz Verbajš (SDS) se je dotaknil predvsem področja športa, na katerem dela že vsaj 25 let. Menil je, da je vse več funkcionalnih stroškov, vse manj pa za izvajanje samih programov. Z

novim zaposlovanjem v Zvezi športnih organizacij ne bomo pridobili nobenega otroka v šport, je menil Verbajš. Še posebej pa ga je zmotila zmanjšana postavka za 34.000 € za vzdrževanje in obratovanje športnih objektov. (Župan: Ne primerjajte sedanjega stanja s stanjem nekoč. Razmere se izboljšujejo, stroški naraščajo, dvorane pa so vedno polne. Poti nazaj ni. Kogovškova: Trenerji so dragi, pogodbe o delu pa so visoko obdavčene. Dejan Stančević – LDS je nato komentiral, da bi lahko vsi pomembnejši športni delavci pridobili status športnega delavca, kar bi bilo posledično tudi za Občino ceneje.)

(LDS) je menil, da je dosedanja razprava glede na njegove izkušnje pričakovana, čeprav predlaga, da bi se svetniki bolj držali županovih navodil o uravnoteženih pobudah svetnikov.

- Ne strinja pa se, da bi se zmanjšala postavka za nakupe zemljišč, saj med drugim vsebuje tudi nakup zemljišča za šolo na Polici. V tej postavki pa so še druge razvojne naloge, ki jih ima Občina. Po drugi strani pa so nekateri, ki bi samo vlagali v kmetijstvo, nič pa v šport in kulturo, a Štibernik meni, da je treba ljudem čim bolj zadovoljiti na širšem spektru različnih dejavnosti.

Zdenka Cerar (LDS) pa je poleg nekaterih replik na predhodne pripombe svetnikov povedala, da bosta svetniški skupini LDS in SD proračun podprli.

Po razpravi je župan Janez Lesjak na nekatere svetniške pobude in komentarje odgovoril s svojimi stališči. Pri tem je treba reči, da se je z mnogimi strinjal, ostale pa smo »za pokušino« navedli ob posameznih pobudah. Je pa treba še povedati, da je bila razprava zares dolgotrajna (skoraj 5 ur) in vsega enostavno ni mogoče zapisati v časopisu, a če tega vsaj nekoliko ne predstavimo, bralci ne bi mogli začutiti, kam in kako so bile usmerjene razprave.

Na koncu so se kljub županovemu vztrajanju, da bi še na isti seji dokončno potrdili rebalans proračuna za leto 2008 in proračun za leto 2009, odločili, da soglasno s 23 glasovi podrejo samo osnutek, dokončno pa naj bi ga sprejeli na prihodnji seji, do katere so lahko v roku 10 dni vložili še pisne amandmaje.

Proračun občine Grosuplje – drugič

Sprejem predloga rebalansa proračuna za leto 2008 in predloga proračuna za leto 2009 ter sklep o letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem Občine Grosuplje za leti 2008 in 2009. – 15. seja Občinskega sveta Občine Grosuplje, 27. februarja 2008

Jože Miklič

Protest poliških staršev in učencev

Pol ure pred pričetkom seje Občinskega sveta Občine Grosuplje 27. 2. 2008 se je s transparenti in z megafonom zbralo okoli 80 staršev in učencev poliške šole pred vrati občinske zgradbe, da bi pokazali in izrazili javno nezadovoljstvo zaradi večletnega »zamikanja« začetka gradnje nove šole na Polici. Po približno polurnem protestu, ko so posamezni predstavniki povedali ali pa prebrali nekaj svojih ugotovitev v zvezi s tem, se je nekaj predstavnikov nato udeležilo tudi seje Občinskega sveta, ki so nato izmenično vztrajali in sledili razpravi svetnikom vse do sprejema proračuna tik pred polnočjo.

Predstavitev proračuna in amandmaji

Župan **Janez Lesjak** je uvodoma obrazložil, da so po sprejemu osnutka stranke SDS, N.SI in SLS vložile pisne amandmaje. Občinska uprava in strokovne službe so obravnavale te amandmaje in so nato vložile tudi svoje amandmaje. **Jelka Kogovškova** je nadalje navedla, da so bili upoštevani le predlogi, ki jih je bilo možno vključiti. Intervencija **Janeza Pintarja** (SDS), da naj bi vodje svetniških skupin vendarle predstavili amandmaje, je nato povzročila, da je Kogovškova nadaljevala samo s predstavitvijo amandmajev Občine. Pintar je nadalje utemeljil svojo trditev s tem, da so nekatera pojasnila s strani občinske uprave njihovo svetniško skupino prepričala.

Občinska uprava in župan sta osnutek precej popravila na postavki za pridobivanje zemljišč, ki naj bi se povečala za 400.000 € in za izdelavo projekta notranje opreme mrliške vežice 4.900 €. Na področju športa so napravili manjše prerazporeditve med postavkami, razen za postavko kakovostni in vrhunski šport mladih, ki naj bi se znižala za 32.000 €. Postavka se prenese na delovanje društev. Predlagajo pa tudi investicijo v vrtce zaradi odpovedi najemne pogodbe v enoti Mojca. Sredstva se povečujejo na 720.000 €.

SDS je vložila kar 33 sprememb – vse za leto 2008. Obrazložitev amandmajev in razloge za umik nekaterih je podal **Dušan Hočevar** (SDS). Med največjimi predvidenimi znižanji so bila 70.000 € za zimsko službo, 71.500 € za sofinanciranje izgradnje športnih objektov in 141.120 € za splošno proračunsko rezervacijo. Med zvišanji pa javne poti v KS Šmarje – Sap na 50.000 € in 85.900 €. Sorazmerni del naj bi se povečal tudi za poti v drugih podeželskih krajevnih skupnostih.

Dodatno naj bi se namenilo 37.200 € za vzdrževanje vrtcev zaradi ugotovitev inšpektorjev in vodstva zavoda, investicijsko vzdrževanje zdravstvenega doma pa naj bi se dvignilo na 30.500 €. Pri tem je treba povedati, da je zdravstveni dom v zadnjih letih močno izboljšal svoje prostore, vendar bo treba čim prej pristopiti še k sanaciji temeljev. Poleg tega se načrtuje tudi zobna ambulanta v Šmarju – Sapu.

SLS je vložila 10 amandmajev, pri katerih so zapisali:

- Obratovalni stroški poslovnih prostorov -

Iz obrazložitve ni razvidno, da bi šlo za nove poslovne prostore, zato se predviden znesek za leto 2008 zmanjša za 10.000 €, prav tako tudi za leto 2009.

- Investicije v knjižnico - Predvideni strošek investicije se zmanjša za predviden znesek, ki je potreben za knjigomat za 24-urno vračanje izposojenega gradiva. Sredstva omogočajo nakup sistema za zaščito knjižničnega gradiva in za dokončanje nujnih investicijskih del.

- Investicijsko vzdrževanje OŠ Louis Adamič - Predvidena sredstva bi poleg tekočega vzdrževanja povečali za stroške zamenjave oken v letu 2008 in za stroške pri zamenjavi strešne kritine (salonitne plošče) v letu 2009.

- Investicije v šole - OŠ Louis Adamič - Postavka se v celoti briše. V veljavnem proračunu in načrtu razvojnih programov za leto 2007 in 2008 je prioriteta pri novogradnjah v OŠ predvidena OŠ Polica pred OŠ Louis Adamič.

- Investicije v šole - Podružnična OŠ Polica - Sredstva na tej postavki bi se v letu 2008 namenila za stroške dokumentacije in delno za pridobitev zemljišča za novo podružnično šolo Polica. V letu 2009 bi nadaljevali z investicijo.

- Zadrževalnik Bičje - Sredstva znižujemo za 30.000 € zaradi skrajšanja predvidene dolžine asfaltiranja ceste. Asfaltiranje ceste naj poteka samo do konca vasi Brezje.

- Financiranje vzdrževanja zelenic v naselju Grosuplje - Omenjena postavka je glede na velikost zelenic v naselju Grosuplje občutno previsoka. Predlagamo javni razpis za vzdrževanje omenjenih zelenic. Prav tako predlagamo javni razpis za novoletno

okraševanje v občini.

- Projekti urejanja prostora - kiparske delavnice - Predlagamo, da se pozove zainteresirane, da pristopijo k omenjenemu projektu in ga finančno podprejo.

- Pridobitve zemljišč - Postavko znižujemo zaradi povečanja sredstev na postavki investicijsko vzdrževanje OŠ Louis Adamič in investicije v podružnično OŠ Polica.

- Načrt razvojnih programov se uskladi s sprejetimi amandmaji.

Obrazložitev teh amandmajev je podal **Janez Dolinšek** (SLS).

Dodatno pa je k tem amandmajem spomnil tudi **Anton Perme** (SLS) na amandma odbora za kmetijstvo, ki je bil podan že na predhodni seji in naj se jih prav tako upošteva - dvig postavk na področju kmetijstva za 30.000 €.

N.Si je predlagala en amandma v zvezi z nakupom prostorov kulturnega doma v Št. Juriju in funkcionalnega zemljišča v njegovi okolici. Predlog je podal Janez Kozlevčar (N.Si). Zaradi tega se je Krajevna skupnost Št. Jurij odpovedala precejšnjemu delu sredstev za svoje delovanje. (V končni različici so nekoliko modificirali predlog in skupaj »nastrgali« sredstva iz sredstev KS in Občine.

Jelka Kogovškova je nato predstavila še amandma za ceste v Krajevni skupnosti Ilova Gora, ki jih le-ta utemeljuje s tem, da lani ni porabila toliko, kot je bilo planirano. Gre za prenos sredstev v višini 24.830 €.

»Dokaj« umirjena razprava do polnoči

Razprava je glede na predhodne izkušnje, ko je kar nekajkrat prišlo celo do prekinitve sej občinskega sveta, to pot potekala v sorazmerno »umirjenem okolju«. Podobno kot na predhodni seji ob sprejemu osnutka so tudi to pot svetniki LDS in SD brez kakšnih resnejših kritik podprli predlagana proračuna, ki jih pripravi župan ob podpori občinskih in strokovnih služb.

Seja je trajala do polnoči in le v »nekaj« intervalih je prišlo do nekoliko »povišane delavne temperature«. Z iskanjem možnosti, da bi uveljavili svoje amandmaje, so tudi svetniki SDS dokaj strpno iskali rešitve. Večje nezadovoljstvo nad proračunom pa je bilo čutiti v svetniški skupini SLS. Glavni toni kritične razprave so bili namenjeni okoli gradnje poliške šole, ki se (tako izgleda) vedno bolj odmika. Z nekaterimi izjavami svetnikov »na levi strani« in župana pa celo teži k temu, da se šola sploh ne bi gradila, saj so bili kar nekajkrat izrečeni »argumenti« nekaterih, da se v Sloveniji koncentriro otroke (spet) v večje šole. Je pa najbrž tudi

res (zdaj po vseh večletnih križpotjih), da je precej odvisno tudi od samih Poličanov, kot je dejal **Mihael Kadunc** (N.Si), kdaj se bo ali ne bo začela gradnja nove šole.

Usklajevanje amandmajev je nato potekalo tako, da so v tabelarni obliki vnašali vsako vrednost posameznega amandmaja navzgor ali navzdol v računalnik, ki jo prilagamo k besedilu. Rezultati v + ali - pa so se nato morali med seboj v končni različici izravnati.

Svetniki so nato rebalans proračuna za leto 2008 in predlog proračuna za leto 2009 ter sklep o letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem Občine Grosuplje za leti 2008 in 2009 sprejeli tik pred polnočjo z 20 glasovi.

Župan je na koncu komentiral: »Imamo nekoliko čuden proračun, ampak vseeno hvala za to, da smo ga sprejeli.«

		Uravnoreženo		0		0	
USKLAJEVANJE AMANDMAJEV PRORAČUNA ZA LETO 2008 IN 2009		-255.000	255.000	-430.000	430.000		
PP	Vsebina	2008		2009			
		Povečanje	Zmanjšanje	Povečanje	Zmanjšanje		
0616037	Pridobitev zemljišč	0					
0519007	Trv in tek vzdr. vrtcev	-10.000					
0517001	Trv vzdr. ZD	-20.000					
0118001	Str objav v medijih-Zeleni val	-5.000					
0118002	Str objav v medijih-TV Grosuplje	-3.000					
0513002	Postavitev neprom. znakov	-5.000					
0613022	Javne poti v KS Šmarje Sap	-30.000					
0518044	Sofinanc. izgradnje športnih objektov	-20.000					
0518014	Investicija v knjižnico		15.000		20.000		
0519019	Invest. vzdr. OŠ LA	-112.000		-165.000			
0519042	Investicije v OŠ LA				300.000		
0519043	Investicije v POŠ Polica	-50.000		-265.000			
0701605	Kiparske delavnice				12.000		
0518052	Programi športa z enotno vrednostjo točk		20.000				
	Proračunska rezerva		23.000				
	Prihodki od prodaje zemljišč		197.000		98.000		

Informacije, pobude in vprašanja svetnikov – ter odgovori

12. seja Občinskega sveta Občine Grosuplje
– 28. novembra 2007

Krožišče Kovinastroj – »v dobrem in slabem«

Janez Dolinšek (SLS) je izrazil zadovoljstvo nad izvedbo krožišča pri Kovinastroju, pri tem pa je opozoril na nekaj zadev. Dejal je, da se mu zdi smer postavitve table z napisom »Trebnje« neprimerna, saj voznike usmerja čez Stehan, zato je dejal, da bodo predvsem tisti vozniki, ki niso domačini in krajev ne poznajo, do zelenega cilja težje prispeli, kot pa bi, če bi jih tabla z napisom usmerila na avtocesto.

Odgovor: Vertikalna prometna signalizacija je v območju krožnega križišča »Kovinastroj« postavljena skladno s projektno dokumentacijo faze PGD, PZI št. 468/03 rekonstrukcija križišča cest R3-646/1195 Grosuplje - Ivančna Gorica v km 0,00, R3-647/1151 Grosuplje v km 0,25 in R3 647/1173 Grosuplje - Mlačovo v km 0,00. Po odgovoru projektanta, ki nam ga je posredovala skrbnica projekta na DDC svetovanje, inženiring d.o.o., so bile pri pripravi projektne dokumentacije upoštevane usmeritve, kot so v križišču veljale že pred rekonstrukcijo.

Pripravil: Urad za komunalno infrastrukturo

13. seja Občinskega sveta Občine Grosuplje
– 19. decembra 2007

»Sevanje« mobilnih operaterjev?

Mag. **Bredo Škrjanc** (LDS) je zanimalo, kdo je odgovoren za postavitve antene, ki se nahaja v samem centru pri »bivši« trgovini Vele.

Odgovor: Tušmobil d.o.o., Resljeva cesta 16, 3000 Celje, operater komunikacij mobilne telefonije, ima na območju občine Grosuplje na novo zgrajeni dve bazni postaji, in sicer na »bivši« trgovini Vele (SE 604 Marin Nord) in gasilskem domu Polica (SE 635 Polica). Kot dokazilo o legalnosti gradnje baznih postaj na navedenih lokacijah sta bili predloženi pogodbi o najemu med lastniki nepremičnin in podjetjem Tušmobil d.o.o., lokacijski informaciji, izjavi o uvrščanju baznih postaj v klasifikacijo enostavnih objektov in strokovni mnenji za predmetni postaji. Iz strokovnih mnenj

je razvidno, da so sevalne obremenitve obeh anten bazne postaje v sistemu GSM 900, operaterja Tušmobil d.o.o. dosti nižje od vrednosti, ki jih določa Uredba o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Ur. list RS, št. 70/96), za vire elektromagnetnih sevanj na I. območju varstva pred sevanji. Za meritve dejanskega stanja bo Občina Grosuplje, če bo zato obstajal širši interes, naročila v okviru projekta Forum EMS, izvedbo posebne (brezplačne) merilne kampanje, ki bo nudila občanom informacijo o trajni obremenjenosti okolja z elektromagnetnimi sevanji zaradi baznih postaj mobilne telefonije ter drugih visokofrekvenčnih virov elektromagnetnih sevanj (radijski in TV oddajniki...). Meritve bi omogočile prikaz 24-urnega ter tedenskega poteka nivojev sevalnih obremenitev.

Na ta način so bile v letu 2005 izvedene meritve na bloku na Ljubljanski 4e v Grosupljem, v katerem ima svoje prostore tudi vrtec Rožle.

Več o rezultatih meritev in o samem forumu ter trajni obremenjenosti naravnega in življenjskega okolja z elektromagnetnimi sevanji je mogoče izvedeti na spletu, in sicer na naslovu www.forum-ems.si.

14. seja Občinskega sveta Občine Grosuplje
– 30. januarja 2008

Kam z inertnimi in drugimi gradbenimi odpadki?

Zap. št.	Klasifikacijska številka	Naziv gradbenega odpadka
1	17 01 01	Beton
2	17 01 07	Mešanice betona, opeke, ploščic in keramike, ki niso zajete v 17 01 06
3	17 03 02	Bitumenske mešanice, ki niso zajete v 17 03 01
4	17 05 04	Zemlja in kamenje, ki nista zajeti v 17 05 03
5	17 05 06	Zemeljski izkopi, ki niso zajeti v 17 05 05
6	17 08 02	Gradbeni materiali na osnovi mavca, ki niso zajeti v 17 08 01
7	17 09 04	Mešani gradbeni odpadki in odpadki pri rušenju objektov, ki niso zajeti v 17 09 01, 17 09 02 in 17 09 03

Janez Kozlevčar (N.Si) je predlagal, naj se na področju inertnih neškodljivih gradbenih odpadkov naredi na ravni občine primerna rešitev in poskrbi, da bi bilo čim manj odlagališč v naravi, tako kot na primer na Radenskem polju ali pa na Taborskem hribu na območju vojaškega poligona za raketno bazo in v okolici. (Župan: Zadeve rešuje področna zakonodaja in komunalni inšpektor, ki pa se sooča z vrsto problemov, saj se običajno ne prepoznajo storilci odloženih odpadkov, lastnik pa običajno sploh ne ve, kdo jih je pripeljal na njegovo zemljišče. Poleg tega Občina organizira tudi občasne sanacije črnih odlagališč. Štibernik pa je menil, da bi se bilo vendarle treba organizirano lotiti reševanja tega problema. Drugo pa je, kadar se odlagajo nevarni gradbeni odpadki kot na primer azbestno-cementna kritina.)

Spoštovani,
Na seji občinskega sveta dne 30. 1. 2008 ste obravnavali tudi problematiko odlaganja odpadkov, ki nastanejo pri gradbenih delih. Na podlagi povedanega je sklepati, da udeleženi niso seznanjeni tako z normativno ureditvijo tega področja kot tudi nekaterimi dejstvi, ki se nanašajo na to področje in se po mojem mnenju tičejo tudi občine Grosuplje.

Ker kot direktor družbe ne dobim prilike, da bi vam to povedal osebno, saj me, na primer, ne vabite niti na srečanje podjetnikov naše občine, sem se odločil, da vas pisno seznanim z nekaterimi dejstvi, ki se mi zdijo relevantni tudi za vas.

➤ Družba KG-EKO d.o.o. s sedežem v Šmarju – Sapu je leta 2005 s strani ministrstva za okolje in prostor oz. Agencije RS za okolje pridobila dovoljenje za zbiranje gradbenih odpadkov, in sicer:

GLEJ TABELO LEVO SPODAJ!

Za vse te skupine odpadkov smo kot nosilec dovoljenja dolžni zagotoviti nadaljnje ravnanje z gradbenimi odpadki po postopku R5 in voditi vse z različnimi predpisi zahtevane evidence. V začetku leta 2007 smo uspeli pridobiti tudi okoljevarstveno dovoljenje za predelavo zbranih odpadkov ter pred kratkim tudi dovoljenje za vnos inertnih materialov po postopku RIO na lokaciji kamnoloma Šmarje. Vsa naša ravnanja v zvezi z zgoraj navedenim, vključno z zahtevanimi in izvajanimi monitoringi, redno preverja inšpektorat RS za okolje in prostor z rednimi in izrednimi pregledi (zadnja poizvedba je bila opravljena decembra 2007).

Celotno področje obravnavanega delovanja ureja zakon o varstvu okolja, Uradni list RS št. 39/06, trenutno pa je v obravnavi predlog uredbe o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih. S to uredbo bodo izpolnjene zahteve zakona o varstvu okolja in drugače, kot je v sedaj veljavnem pravilniku o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih, bo urejeno:

- poročanje investitorja o nastalih gradbenih odpadkih in ravnanju z njimi,
- ponovna uporaba in priprava za ponovno uporabo na gradbišču, za katero ni potrebno pridobiti okoljevarstvenega dovoljenja in

- evidentiranje gradenj, pri katerih nastaja več kot 50 m gradbenih odpadkov brez zemeljskega izkopa, oz. pri katerih nastaja več kot 10.000 m zemeljskega izkopa.

V zvezi z zgoraj navedenim ugotavljam, da je na področju občine Grosuplje urejeno tudi področje ravnanja z odpadki, ki nastajajo pri gradbenih delih, tako kot je to predvideno in dovoljeno z veljavnimi predpisi, kljub temu da je bilo na tej seji slišati, da je izvajanje teh dejavnosti v občini Grosuplje neurejeno. Če želite še kakšno informacijo v zvezi s to dejavnostjo, se lahko obrnete na naslov naše družbe.

S spoštovanjem.

Ervin Struna, direktor

Komunalne gradnje – EKO, proizvodnja in predelava agregatov d.o.o.

Ljubljanska cesta 16 b, 1293 Šmarje – Sap
Tel. 01 787 52 00

e-pošta kontakt@kg-eko.si

Odgovore zbral in zapisal Jože Miklič

Pripravlja se nov Statut Občine Grosuplje

Socialni demokrati Grosuplje smo se preko svoje predstavnice v Statutarno-pravni komisiji Občinskega sveta občine Grosuplje aktivno vključili v pripravo novega statuta Občine Grosuplje ter novega poslovnika občinskega sveta.

Statut Občine Grosuplje, ki je bil sprejet v letu 2002, je neusklajen z določili zakonov, ki so bili sprejeti po tem obdobju. To so zlasti Zakon o lokalni samoupravi, Zakon o financiranju občin, Zakon o javnih financah, Zakon o urejanju prostora, Zakon o stvarnem premoženju države, pokrajin in občin in še drugimi zakoni.

Od uveljavitve Statuta je bil Zakon o lokalni samoupravi trikrat spremenjen in dopolnjen. Med najpomembnejšimi spremenjenimi določbami Zakona o lokalni samoupravi, ki terjajo njegovo usklajitev, so določbe, ki urejajo rok za imenovanje nadzornega odbora in način določitve obveznih sestavin njegovega poročila, določbe, ki urejajo način odločanja občinskega sveta, imenovanje podžupana, predčasno prenehanje mandatov članov občinskega sveta in župana, nezdržljivost opravljanja občinskih funkcij s državnimi funkcijami in delom v državni upravi ter določba, ki daje občinskemu svetu pristojnost, da glede vlozene zahteve za razpis referendumu o splošnem aktu občine, zahteva oceno ustavnosti in zakonitosti.

S spremembami in dopolnitvami Zakona o lokalnih volitvah je bila urejena volilna pravica državljanov držav članic Evropske unije s stalnim prebivališčem v Sloveniji na lokalnih volitvah ter volilna pravica tujcev s stalnim prebivališčem v Sloveniji.

Zakon o javnih financah velja neposredno tudi za občine. Zakon o javnih financah neposredno ureja pristojnosti občinskih organov, torej občinskega sveta in župana pri oblikovanju, sprejemanju in izvrševanju proračuna, odločanju o začasnem financiranju, razpolaganju s premoženjem in tako dalje. Zakon določa naloge občinske finančne službe in notranji finančni nadzor ter nenazadnje vsebino proračuna, proračunske dokumente ter vsebino odloka, s katerim občinski svet sprejme proračun in določi način njegovega izvrševanja.

Najobsežnejše spremembe in dopolnitve bi bile potrebne v poglavju o nadzornem odboru ter v poglavju o premoženju in financiranju občine.

Prve temeljijo na ugotovitvah Računskega sodišča Republike Slovenije, ki je v svoji raziskavi o položaju in delovanju nadzornih odborov ugotovilo, da so za slabše delovanje

nadzornih odborov in hkrati za slabo pravno varnost posameznikov in organov, ki jih nadzorni odbori nadzorujejo, krive tudi pomanjkljive in nejasne določbe statutih občin. Zato je treba z določbami statuta urediti položaj in delovanje nadzornega odbora kot najvišjega organa nadzora javne porabe v občini, njegova razmerja z občinskim svetom in županom ter dolžnosti občinske uprave do nadzornega odbora.

Z novim Zakonom o samoprispevku (Uradni list RS, št. 87/01) je bila ureditev samoprispevka usklajena s sistemom lokalne samouprave. Samoprispevek je postal možni dodatni vir sofinanciranja občinskih investicij v lokalno javno strukturo. Spremenjen je bil krog upravičencev glede glasovanja na referendumu in usklajen s krogom zavezancev za plačilo samoprispevka.

Zlasti bo potrebno uskladiti določbe Statuta:

- pri nalogah občine;
- v poglavju o organih in delovnih telesih;
- o nalogah in pristojnostih nadzornega odbora;
- o nalogah in pristojnostih KS;
- o neposrednih oblikah odločanja, kot so zbor občanov in referendum;
- o premoženju in financiranju občine, sprejemanju proračuna občine in
- o nalogah in organizaciji občinske uprave. Statut Občine Grosuplje ureja organizacijo in delovanje občine, njene naloge, oblikovanje in pristojnosti občinskih organov, sodelovanje občanov pri sprejemanju odločitev v občini, načela za organizacijo občinske uprave in zagotavljanje javnih služb, premoženje in financiranje občine in druga vprašanja, ki so pomembna za delovanje občine.

Cilj novega statuta je celovita, z zakonodajo usklajena ureditev organizacije in delovanja občine. Ker so uskladitve statuta z navedenimi zakoni obsežne, je najprimernejše, da se namesto sprememb in dopolnitev statuta sprejme nov statut. To poleg uskladitev, ki jih je treba opraviti zaradi nove zakonodaje, omogoča tudi manjše uskladitve, kot je oblikovanje besedila v skladu z Zakonom o enakih možnostih, ki zahteva dosledno uporabo izrazov, ki se nanašajo na osebe, v ženski in moški jezikovni spolni obliki, in druge uskladitve, ki jih zahtevajo nomenklatura pravila in jasnejše oblikovanje posameznih določb.

Nevenka Zaviršek

članica statutarno - pravne komisije iz stranke Socialnih demokratov Grosuplje

SDS: Opozicija je zaustavila pokrajine

Grosuplje, 4. februarja 2008 - Na tiskovni konferenci ob začetku obiska poslanske skupine SDS v predvideni Ljubljanski pokrajini je v sejni sobi Občine Grosuplje vodja poslanske skupine SDS Jože Tanko navedel nekaj ključnih razlogov o pomenu regionalizacije Slovenije ter namen obiskov poslanske skupine SDS, da se iz tega razloga srečuje z ljudmi v tem okolju. Poslance je v sejni sobi Občine Grosuplje na začetku pozdravil in izrekel dobrodošlico tudi župan Janez Lesjak in ob tem nekoliko predstavil občino Grosuplje.

Jože Miklič

Novinarska konferenca SDS

Vodja poslanske skupine SDS Jože Tanko je nato povedal svežo informacijo v zvezi s pred tremi dnevi zavrženim sprejemom zakona o oblikovanju pokrajin. Le-ta pa ni bil sprejet zato, ker ga niso podprle opozicijske stranke. Opozicijski poslanci so glasovali proti ali pa so se vzdržali glasovanja. Tako se bo do konca mandata in verjetno še naprej o vsem odločalo v Ljubljani, kar pomeni, da bo sistem še naprej ostal centraliziran in se ljudem ne bo dopustilo, da bi se v bodočih pokrajinah sami odločali o svojem razvoju ter da bi sami oblikovali svoje interese. Dejstvo je, da je na lokalno raven preneseno približno 5 % BDP-ja oziroma približno 15 % državnega proračuna. Uvedba pokrajin pa bi prinesla lahko še približno 15 % prihodkov, ki bi se razpršili po vseh predvidenih 14 pokrajinah.

Na področju pokrajin je bilo veliko zamujenega že v prejšnjih mandatih do leta 2004. Že v preteklosti so se kazali neugodni kazalci glede demografskih gibanj, pri ustvarjanju novih delavnih mest, pri komunikacijskih in prometnih povezavah. Zdaj pa mnoga območja plačujejo velik davek, kot na primer Kočevsko, Cerkljansko, Notranjsko, Bela krajina in še vrsta drugih predelov v

Sloveniji. V odrezanih področjih bo težko ustvariti pogoje za gospodarski razvoj in za vzpostavitev obrtnih in industrijskih con.

»Ta vlada in ta koalicija sta edini, ki zaupata ljudem, ki zaupata njihovim potencialom, smo edini, ki smo nove ljudi želeli vključiti v oblikovanje novih razvojnih potencialov,« je dejal Jože Tanko. Zato so, pravi, v tem mandatu resno zastavili projekt pokrajin, za katerega so tudi pripravili resno pravno podlago. »Skupaj z opozicijo smo spremenili ustavo in takoj po danih ustavnih normah smo pristopili k pripravi pokrajinskih zakonov«. Izpostavil je, da so pokrajinski projekt podprli vsi župani in obe združenji občin. Podprli so ga tudi mnogi direktorji uglednih podjetij.

»Opozicija je politično bojkotirala projekt pokrajin in s tem so pokazali, da so za ohranitev centralizacije in za ohranitev nadzora nad vsemi transferi«.

Nadaljnje obiske po vsej Sloveniji bo poslanska skupina namenila srečevanju s pomembnimi predstavniki gospodarstva, javnih institucij in članov, ki jim ob obiskih tudi marsikaj povedo in svetujejo. Le tako vidijo možnosti, da bodo manj razvita območja v Sloveniji dohitela bolj razvita, vsa skupaj pa v doglednem času razvito Evropo.

Obiskali (tudi druge) obljublanske občine

Po konferenci so se poslanci razdelili v več skupin, ki so odšle vsaka na svoj konec. Skupina poslancev, v kateri so bili vodja poslanske skupine SDS Jože Tanko, Zvone Černač, Franc Jazbec, Miro Petek in Stane Pajk, so obiskali občine Velike Lašče, Loški Potok, Sodražico, Ribnico in Kočevje. Mitja Ljubeljšek, Bojan Starman, Bojan Homan, mag. Tomaž Štebe, Dimitrij Kovačič in mag. Andrej Bručan so odšli v Dol pri Ljubljani. Rudolf Petan, Robert Hrovat, mag. Branko Grims, Ivan Grill, Marijan Pojbič so pot iz Grosupljega nadaljevali v Občino Dobropolje.

Skupina poslancev Alenka Jeraj, Franc Sušnik, Srečko Hvauc, Dimitrij Kovačič, Franc Pukšič in Jožef Jerovšek ter glavni tajnik Dušan Strnad si je ogledala gradbišče za izgradnjo nove UE Grosuplje in načrte bodoče zgradbe. Pri predstavitvi načrtov so bili prisotni predstavniki izvajalca Imos, d. d., načelnica UE Grosuplje Nevenka Gorec ter občinski svetnik v Grosupljem in namestnik generalnega sekretarja Vlade RS Dušan Hočevar. Nato je direktor ZD Grosuplje Janez Mervič poslancem razkazal prostore ZD v Grosupljem. Odšli pa so še v občino Ivančna Gorica, Škofljico in Ig. O tem piše Helena Miklič.

Obisk poslancev SDS v Grosupljem

Del poslancev Slovenske demokratske stranke (Alenka Jeraj, Franc Sušnik, Srečko Hvauc, Dimitrij Kovačič, Franc Pukšič in Jožef Jerovšek) se je mudil v Grosupljem, Ivančni gorici, na Škofljici in Igu. Dušan Hočevar, predsednik občinskega odbora SDS, jim je v Grosupljem predstavil gradbišče novega upravnega središča, ki ga gradi podjetje Imos, in zdravstveni dom. Nova štirinadstropna stavba, ki bo zgrajena do prihodnjega leta in v kateri bodo upravna enota, geodetska uprava, inšpekcijske službe, večnamenska dvorana

in poslovni prostori, bo državo (ministrstvo za javno upravo) stala dobrih 400 milijonov evrov. Občina je prispevala zemljišče, v zameno pa bo v pritličju nove stavbe dobila večnamensko dvorano. Poslancem je načelnica upravne enote Nevenka Gorec predstavila dotrajane prostore, v katerih je zdaj upravna enota in izrazila željo, da bi se čimprej preselili v novo stavbo, ki bo bolj prijazna za zaposlene in obiskovalce. Obisk so nadaljevali v zdravstvenem domu, kjer jih je najprej presenetila gneča na parkirišču. Direktor Janez Mervič jim je razkazal prostore in majhne ordinacije,

v katerih dela okoli 20 zdravnikov. Poslanka Alenka Jeraj je bila neprijetno presenečena, saj si po njenem mnenju tako hitro rastoča občina, kot je grosupeljska, zasluži večji, sodobnejši zdravstveni dom. Iz Grosupljega so se poslanci odpravili v Ivančno Gorico, kjer so si ogledali podjetje Livar, nato na Škofljico, kjer jim je župan Boštjan Rigler predstavil novo večnamensko dvorano in obrtno cono. Za konec so si na Igu ogledali še podjetji Taski in Kig, ki vrsto let nudita zaposlitev številnim izžanskim občanom.

Helena Miklič

Sklep o imenovanju predstavnika javnosti za reševanje pritožb zoper postopke policistov

15. redna seja Občinskega sveta Občine Grosuplje, 27. februarja 2008

Marko Podvršnik, direktor občinske uprave, je uvodoma k tej točki dnevnega reda povedal, da so v okviru Ljubljanske policijske uprave so imenovani posebni javni senati za obravnavo pritožb zoper postopke policistov. Občina Grosuplje je bila pozvana, da imenuje v ta senat svojega predstavnika. V ta senat naj se zato imenuje s strani občine Grosuplje **Andreja Struno**.

Janez Dolinšek (SLS), namestnik predsednika komisije za volitve in imenovanja pa je povedal, da je bilo predlaganih več kandidatov in da se je po razpravi komisija s petimi glasovi kot najprimernejšim kandidat imenuje predlagani, ki že zdaj deluje na tem področju.

Svetniki so brez razprave Andreja Struno soglasno potrdili z 21 glasovi.

Jože Miklič

AMULET D.O.O. NEPREMIČNINE

BRANKOVO 8, 1315 VELIKE LAŠČE

GSM: 031/682 804, 031/682 804; 01/7881 180; FAX: 01 7881 166

ALI IMATE TEŽAVE PRI PRODAJI ALI NAKUPU NEPREMIČNINE?
Uredimo vam vso dokumentacijo in postopek prepisa nepremičnine. Rešujemo hipoteke, odkupimo nepremičnino ali jo prodamo in sodelujemo pri dražbah.

PRODAMO

- VIŠNJA GORA, dvosobno stanovanje, 64,76 m², s kletnim prostorom, balkonom, izgrajeno 2006, izredno majhni stroški ogrevanja, 15 minut oddaljeno od Ljubljane, v 1. nadstropju, z varovanim garažnim mestom in parkirnim prostorom pred blokom. Cena: 138.500 EUR

- KOČEVJE, dvosobno stanovanje, 48,7 m², obnovljeno l.2006, prodamo. Cena: 49.240 EUR
- HIŠO v Žalni, z vso luksuzno opremo, na izredni lokaciji, gradnja dokončana 1990, 300 m² + prizidek 90 m². Možnost prodaje 4 stanovanj ali v kompletu. Možnost menjave za stanovanje v Ljubljani, Grosupljem ali Ivančni gorici. Možna izgradnja še ene hiše. Cena: 320.000 EUR

- VELIKE LAŠČE, center, hiša, prenovljena 2004, takoj vseljiva, pritličje 120 m², l. nadstropje 81 m² + zastekljen zimski vrt 35 m², neizdelana mansarda 80 m², garaža 90 m², dvorišče 251 m², bližina šole, vrtca, pošte, občine, trgovine, izredno lepa in sončna lokacija. Cena: 225.000 EUR

VIDEM-DOBREPOLJE, okolica, luksuzna hiša, 240 m², adaptirana leta 2001, takoj vseljiva, K+P+M, popolnoma prenovljena in vsa nova oprema, prenovljene instalacije, centralna kurjava na trda

goriva in olje, dvorišče tlakovano in prostorno, delavnica 135 m² + 70 m², urejen vrt s sadovnjakom, zemljišče 886 m², na sončni lokaciji. Cena 255.000 EUR.

- VIDEM-DOBREPOLJE okolica, zazidljiva parcela, 3105 m², z obstoječim objektom. Cena: 120.000 EUR.

- IVANČNA GORICA, OKOLICA zazidljiva parcela, 7742 m², priključki ob parceli (elektrika, voda), raven teren, cena 105 EUR za m².

- ZAZIDLJIVO PARCELO, Kurešček, okolica, 783 m², na sončni lokaciji, bližina LPP. Cena: 82 EUR za m².

- ZAZIDLJIVO PARCELO, Turjak okolica, 1123 m², asfalten dostop, priključki ob parceli, sončna lega, mirna okolica. Cena: 85 EUR za m².

Prodamo več zanimivih kmetij od 1 ha do 50 ha zemlje, hiš, stanovanj. Več na www.nepremicnine.net

KUPIMO

- ENO do dvosobno stanovanje na relaciji Ribnica-Velike Lašče-Videm-Dobrepolje-Grosuplje-Škofljica-Ljubljana

- KMETIJO, hišo z več zemlje, zaz. parcelo do 60 km iz Ljubljane.

ŽENITNA AGENCIJA IN POSREDOVALNICA ANGEL

BOLI, ker vas je prevarala, vam lagala in vas s tem prizadela? Vse v tem svetu se zgodi z nekim namenom. Morda se je to zgodilo zato, da spoznate neko drugo, bolj pošteno in iskreno osebo. Zberite pogum in zavrtite telefonsko številko. Morda tu pri nas že nekdo čaka na vas.

GSM: 051/682-380, 031/682-805;
01/7881 180

Rebalans proračuna 2008 in proračun za leto 2009

Dokumenta sta bila na občinskem svetu predstavljena že v lanskem letu, svetniki SDS smo že v splošni razpravi poskušali dokumenta izboljšati in nameniti sredstva projektom, ki jih bomo pri izvrševanju lahko tudi realizirali. Ne bi zapisoval političnih razprav na občinskem svetu, saj se mi zdi, da je to za bralca manj pomembno, kot pa je pomembno, kaj vse se bo v občini zgodilo, kako se bomo razvijali in rasli. Za slovensko demokrasko stranko so prioritete vedno bile na strani ljudi, na strani občank in občanov. Z našimi usmeritvami in prioritetai so zaznamovani vsi proračuni preteklih let in tudi letošnji. V letošnji proračun smo že pri pripravi osnutka, kasneje pa še dodatno z amandmaji, zagotovili bistveno več sredstev za komunalno infrastrukturo in ceste. V mestu Grosuplje je povečanje sredstev na javnih poteh kar 353 % in zagotovljenih je 146.500 evrov. Preko amandmaja, vloženega z naše strani, so se tudi sredstva za javne poti v KS Šmarje – Sap povečala z 20.000 na 50.000 evrov. Amandma pa smo vložili tudi za povečanje sredstev po ostalih krajevnih skupnostih, ki imajo denar za javne poti v svojih proračunih in v občinskem proračunu, ta sredstva smo pri vseh KS povišali na 5800 evrov. Prepričani smo, da bodo sredstva dobro porabljena, saj so prav javne poti v občini Grosuplje v zadnjih letih zaradi drugih večjih investicij močno zaostajale. Ponovno smo letos na postavko za pridobivanje zemljišč dodatno zapisali, da se v okviru teh sredstev denar nameni tudi za nakup zemljišča za povečanje parkirišča pred zdravstvenim domom. Napram nekaterim, ki menijo, da je parkirišče dovolj veliko, smo mnenja, da bo v prihodnjih letih potrebno več denarja in energije nameniti Zdravstvenemu domu. Grosuplje je mesto, ki se je v zadnjih letih močno širilo in to se odraža tudi v obremenjenosti zdravstvenega doma. Prostori so sicer zgledno urejeni, čisti in prijazni, vendar se prostorska stiska vidi na vsakem koraku. Pri obisku poslancev SDS v naši občini pred mesecem dni je bil v programu tudi ogled zdravstvenega doma. Poslanci so bili toplo sprejeti pri vodstvu zdravstvenega doma, čudili pa so se, da, upoštevajoč vse ostale kriterije, z razvojem zdravstvenega doma tako zaostajamo. Parkirišče je premajhno, kar opazite vsi, ki ta zdravstveni dom obiskujete, nujno potrebno bi bilo začeti pogovore z lastniki zemljišč, da bi zagotovili prepotrben razvoj v prihodnjih letih za adaptacije ali novogradnjo. Enak amandma smo svetniki SDS vložili tudi lansko leto, vendar v letu 2007 s strani občinske uprave ni bilo storjenega

nič. Dodatna sredstva za zdravstveni dom smo namenili tudi na postavki investicijsko in tekoče vzdrževanje zdravstvenega doma. Po odločbi inšpektorja bo potrebno sanirati temelje stare stavbe, ki so vlažni in zato odpada omet v prostorih fizioterapije in drugih kletnih prostorih. Vsled lokaciji zdravstvenega doma in glede na to, da je objekt star, bo potrebno razmisliti o smiselnosti večjih investicij.

Kar nekaj amandmajev manjših vrednosti je bilo namenjenih tudi ostalim programom na področju komunalne infrastrukture in projektom urejanja prostora in ekologiji. Posebej pomemben se nam zdi amandma, ki uvaja novo postavko za projektiranje pločnika med Razdrtim in Malim vrhom. Letos smo zagotovili sredstva za projekt, v naslednjem letu bi morali začeti z morebitnimi odkupi zemljišč in izvedbo. Letos smo namenili denar tudi za izgradnjo avtobusne postaje na območju Razdrto-Veliki vrh. Posebej pomembno je to, da se ta del občine uredi predvsem zaradi načrtov DARS-a za izvedbo polnega priključka pri Velikem vrhu. DARS ima v idejnih projektih predvideno tudi izgradnjo pločnika od uvoza v peskokop London pa do Razdrtega. Projekt polnega priključka, ki bo nam Šmarčanom olajšal veliko poti, je v polnem teku in nadejamo se čim prejšnje izvedbe.

Za letošnji rebalans proračuna smo svetniki vložili tudi amandma za povečanje sredstev za darilo staršem za novorojence. V letu 2007 so starši novorojenca prejeli s strani občine 100 evrov, mi smo za leto 2008 ta znesek povišali na 150 evrov. Vsi v svojem okolju opazamo, da se nataliteta povečuje, da je vlada RS v zadnjih nekaj letih ustvarila boljše pogoje in to se odraža tudi v večjem številu rojstev. Rodnost v Sloveniji se je v preteklem letu znova povečala. Rodilo se je 19.585 otrok oziroma za dobre štiri odstotke več kot leto poprej in največ po letu 1993.

Leto 2007 je bilo že četrto leto zapored, ko se je v Sloveniji rodilo več otrok kot leto prej.

V obdobju vlade Janeza Janše je vlada sprejela mnoge ukrepe na različnih področjih, ki naj bi bili ključno povezani z dvigom rodnosti. Med drugim je vlada sprejela nov zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, nov zakon o delovnih razmerjih, spremenjen je bil zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih, pri čemer se je povečal dodatek za velike družine. Ministrstvo za finance je denimo povečalo olajšave za tretjega in nadaljnje otroke, ministrstvo za okolje pa je z novim zakonom o nacionalni stanovanjski varčevalni shemi in s subvencijami zagotovilo pomoč

mladim družinam in študentskim družinam, ki so končale študij, pri plačilu tržne najemnine za stanovanje. Ključna pa je tudi novela zakona o vrtcih, ki je bila na predlog vlade RS sprejeta v DZ prejšnji teden in omogoča, da bo vrtec za drugega in vse nadaljnje otroke brezplačen. Zakon, ki so ga na predlog vlade RS v državnem zboru sprejemali po hitrem postopku, sicer predvideva, da bodo starši, ki imajo v vrtcu več otrok, že od 1. septembra plačevali le za enega. Vlada želi s tem ukrepom povečati vključenost otrok v predšolsko vzgojo, razbremeniti starše in zagotoviti boljša demografska gibanja. V občini Grosuplje predšolsko vzgojo rešujemo uspešno in zagotavljamo kakovostno varstvo za naše najmlajše. Tudi v letošnjem in prihodnjem letu bo potrebno nameniti več sredstev za ureditev nadomestnih prostorov za vrtec Mojca, že letos pa smo vrtcem namenili nekaj več sredstev za investicijsko in tekoče vzdrževanje. Vodstvo zavoda bo sredstva lahko namenilo za izboljšanje pogojev in ostalim nujnim investicijam. Podpore smo vsi svetniki SDS dali tudi projektu izgradnje podružnične osnovne šole na Polici. Veliko bi se dalo pisati o tem, veliko je bilo povedanega, veliko je bilo politike in veliko demagogije. Za naš klub svetnikov odločitev o podpori izgradnji osnovne šole na Polici ni bila nikoli vprašanje, saj se zavedamo, kaj pomeni šola v vsakem manjšem kraju, kako pomembno je, da so otroci v svojem naravnem okolju in kako zaradi majhne šole kraj živi in diha. Marsikateri bralec se bo spomnil vseh tistih dogodivščin, ki so se nam pripetile na poti v šolo ali iz nje, saj smo lahko od doma šli peš. V SDS smo poleg podpore projektu vztrajali, da se upošteva za izgradnjo šole realna časovnica in da bodo za gradnjo čim prej izpolnjeni vsi potrebni pogoji. Ravno pri teh pogojih pa bodo morali Poličani stopiti skupaj in jih zagotoviti. Ravno tako se nismo strinjali, da se denar vzame iz sredstev, ki se namenajo za OŠ Louis Adamič, saj smo podprli amandma, ki letos namenja znatna sredstva za zamenjavo oken in zamenjavo azbestne kritine OŠ Louis Adamič na Tovarniški ulici v Grosupljem. Spoštovane občanke in občani, proračun občine je podoben družinskemu, vedno je premajhen za vse želje, ki jih imamo. Ker pa so želje zelo pomembne, jih z veliko volje in malo iznajdljivosti tudi izpeljemo. Želim si, da bi letošnji proračun vsem prinesel čim več dobrega in bil v največji meri realiziran, saj nas drugo leto že čakajo nove naloge.

Dušan Hočevar
Vodja kluba svetnikov SDS Grosuplje

Lokalna akcijska skupina **Sožitje med mestom in podeželjem** v pripravi na izvajanje pristopa LEADER in podpis sporazuma o pristopu in aktivnem sodelovanju v lokalni akcijski skupini LEADER.

Z namenom oblikovanja skupnega programa na področju razvoja podeželja je leta 2003 Mestna občina Ljubljana k sodelovanju povabila občine Ig, Grosuplje in Škofljica. Skupni razvojni program podeželja se je oblikoval pod nazivom »Sožitje med mestom in podeželjem«. Glede na prepoznavnost razvojnega programa ter geografsko, gospodarsko in socialno povezanost območja se je v letu 2006 navedenim občinam priključila še občina Ivančna Gorica. Občine so pripravile osnutek skupnega razvojnega programa podeželja, katerega namen je ustvariti gospodarsko aktiven podeželski prostor. Z namenom realizacije razvojnega programa so občine podprle oblikovanje skupne razvojne organizacije - **CIZE, Zavoda za razvoj podeželja**, ki skrbi za izvajanje skupnih projektov, hkrati pa postaja tudi nosilec za vključitev v program LEADER.

Kaj je program LEADER? To je EU program, ki se je začel izvajati leta 1991 in je usmerjen v podpore podeželskim razvojnim območjem. Namenjen je izboljšanju razvojnih možnosti podeželja ob izkoriščanju lokalnih virov in aktivni vlogi lokalnega prebivalstva. Osnovni cilj je izgradnja lokalnih zmogljivosti, izboljšanje zaposlenosti, diverzifikacija dejavnosti na podeželju, spodbujanje lokalnega endogenega razvoja, izboljšanje upravljanja na podeželskih območjih in širjenje inovativnosti. LEADER je namenjen vsem zainteresiranim prebivalcem podeželja, ki želijo poiskati in razviti lokalne pobude za razvoj svojega območja in sodelovati pri njihovi izvedbi. To so tako predstavniki javnih in zasebnih institucij na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, kot tudi vsi ostali zainteresirani člani podeželske skupnosti. Usmerjen je v spodbujanje podeželskih prebivalcev k razmisleku o dolgoročnem

razvojnem potencialu njihovega lastnega okolja, katerega rezultat je oblikovana lokalna razvojna strategija in realizirani projekti v okviru te strategije. Nadalje LEADER povezuje vse dejavnike razvoja podeželja, podpira izvajanje integriranih, kakovostnih in inovativnih razvojnih strategij za trajnostni razvoj podeželskih območij, usmerjen pa je tudi v oblikovanje sodelovanja med partnerji na lokalni, državni in mednarodni ravni.

Z novim programskim obdobjem 2007 – 2013 je tudi razvoj podeželja pred novimi izzivi. Skladno z Uredbo Sveta EU 1698/2007 in na podlagi navodil Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je potrebno za vključitev v izvajanje programa LEADER ustanoviti javno-zasebno partnerstvo. Ustanovitev takšnega partnerstva, imenovanega »lokalna akcijska skupina« (LAS), je tako pomembna lastnost pristopa LEADER, ki ima nalogo, da opredeli in izvede lokalno razvojno strategijo ter sprejme odločitve o razdelitvi in upravljanju s finančnimi sredstvi. LAS LEADER je pri spodbujanju trajnostnega razvoja učinkovita, kadar združuje človeške in finančne vire javnega, ekonomskega in zasebnega sektorja. LAS LEADER bo v lokalnem okolju omogočala opredelitev prioriteten aktivnosti in projektov, ki bodo doprinesli k izboljšanju kakovosti življenja na podeželju, obenem pa bo v okviru svojega delovanja omogočala sofinanciranje izvajanja lokalne strategije in projektov iz evropskih sredstev.

V okviru javno-zasebnega partnerstva je občina pomemben partner. Mestna občina Ljubljana je zato v sodelovanju s CIZO, Zavodom za razvoj podeželja organizirala srečanje županov partnerskih občin, na katerem jim je g. Josip Pintar (CIZA, Zavod za razvoj podeželja) predstavil program

LEADER, delovanje lokalne akcijske skupine, učinke za prebivalce podeželja in s tem posredno učinke za občine, idr. Tako so Mestna občina Ljubljana in občine Grosuplje, Ig, Ivančna Gorica in Škofljica dne 1. 2. 2008 podpisale **Sporazum o pristopu in sodelovanju v lokalni akcijski skupini (LAS) LEADER »Sožitje med mestom in podeželjem«**, ki je organizirana v okviru CIZE, Zavoda za razvoj podeželja in s tem prevzele soodgovornost za kvalitetno sodelovanje pri delovanju in izvajanju projektov LAS v okviru lokalne razvojne strategije. S podpisom sporazuma občine omogočajo oblikovanje javno zasebnega partnerstva v obliki LAS, ki je pogoj za pridobivanje dodatnih sredstev EU iz izvajanja pristopa LEADER v okviru 4. osi Programa razvoja podeželja RS. Omenjene občine tako dajejo še dodaten pomen prizadevanju prebivalcev in ostalih akterjev na podeželju, da prevzamejo soodgovornost za lasten razvoj.

Vse od novembra 2007 so po občinah potekale razprave in delavnice s predstavniki krajevnih skupnosti in društev ter z zainteresiranimi posamezniki za pripravo lokalne razvojne strategije, rezultat katerih so že prve projektne ideje. Izvajanje projektov pa je eden od osnovnih ciljev vsake lokalne akcijske skupine. Morda imate projektno idejo, morda vašo projektno idejo že uresničujete, morda pa potrebujete le informacijo... Če želite zvedeti več, se pridružite lokalni akcijski skupini LAS LEADER »Sožitje med mestom in podeželjem«, s podpisom sporazuma o pristopu in sodelovanju, katerega obrazec dobite na Občini Grosuplje, Taborska 2, Grosuplje (Martina Cingerle), pa vam omogočamo, da svoje ideje tudi uresničite.

Urad za gospodarstvo, družbene dejavnosti in finance

Kot naprava in dejavnost, ki lahko povzroči onesnaževanje okolja večjega obsega, bi moralo odlagališče Špaja dolina do 31. 10. 2007 pridobiti okoljevarstveno dovoljenje po direktivi o IPPC zavezancih. JKP je 30. 10. 2006 vložilo vlogo za izdajo dovoljenja na MOP – ARSO. 12. 10. 2007 je prejelo odločbo, s katero je MOP vlogo zavrnil. Tako se je 31. oktobra 2007 tudi odlagališču v Špaji dolini iztekla veljavnost dosedanjih dovoljenj. Dovoljenja za center, v katerem se izvajajo prebiranje ločeno zbranih frakcij, kompostiranje organskih odpadkov in ravnanje z infektivnimi odpadki ostajajo v veljavi. Na odločbo se je JKP v zakonskem roku pritožilo, obenem pa je na MOP podalo tudi vlogo za izdajo dovoljenja za obratovanje odlagališča z veljavnostjo do sredine leta 2009. MOP je v pritožbenem postopku še naprej sledilo argumentom iz Odločbe o zavrnitvi vloge ter kot drugostopenjski organ zavrnilo pritožbo JKP kot neutemeljeno. Pri tem je zavrnitev argumentiralo z dejstvom, da se ostanki

Novosti o odlagališču Špaja dolina

komunalnih odpadkov pred odlaganjem mehansko in biološko ne obdelajo, da ni zagotovljenega ustreznega ravnanja z izcednimi vodami ter da odlagališče po dosedanjem obsegu prispevnega območja ne ustreza določilom o najmanj 55000 prebivalcih. Dovoljenja za obratovanje odlagališča z veljavnostjo do sredine leta 2009 še ni izdanega.

Po posvetovanjih z župani smo se odločili, da se na odločbo MOP ne bomo pritožili, bomo pa poslali urgenco za pridobitev začasnega dovoljenja.

Odlagališče v Špaji dolini ima v I. fazi 118.152 m³, v II. fazi 174.576 m³, s povečavo v III. fazi de dodatnih 139.275, in IV. fazi 288.722 m³, skupaj torej okoli 720.000 m³ zapolnitvenega prostora. Do sedaj je izkoristčenega nekaj več kot 80.000 m³ ali dobrih 11 %. Pri tem se pozna razmeroma dobro organizirano ločevanje na izvoru z ekološkimi otoki in ločeno zbiranje bioloških odpadkov, ki se na kompostarni v Špaji dolini predelujejo v kompost. Množično priseljevanje se seveda pri količini odpadkov pozna, vendar kakšnega posebnega vpliva na čas odlaganja nima, saj se na novo pozidanih območjih takoj postavijo ekološki otoki in se smeti ločujejo že na izvoru. Leta 2007 je bilo odloženih 14.000 ton odpadkov, od tega okoli 2.600 ton nenevarnih industrijskih

odpadkov. Ločeno zbranih frakcij je bilo v nadaljnjo predelavo oddanih 1.700 ton, od tega iz ekoloških otokov 970 ton, 13 ton odpadne elektronske opreme, 74 ton kosovnih odpadkov – kovin ter 16 ton nevarnih odpadkov. Na kompostarni je bilo obdelanih 1.700 ton organskih odpadkov. Odlagališče je grajeno po veljavnih standardih. Izcedne vode se lovijo v bazenu in s cisternami odvažajo na čistilno napravo v Grosupljem. Vpliv na proces in stopnjo očiščenosti na ČN Grosuplje je majhen.

Center za ravnanje z odpadki v Špaji dolini je po predlogu operativnega programa odstranjevanja odpadkov s ciljem zmanjšanja količin odloženih biorazgradljivih odpadkov za obdobje 2009-2013 pod točko 14. voden kot odlagališče 2. reda, z vključenimi 66.614 prebivalci iz območij občin Dobrepolje, Grosuplje, Ivančna Gorica, Kočevje, Kostel, Loški Potok, Ribnica in Sodražica in prispevnim območjem obstoječih odlagališč Špaja dolina, Mala Gora (Ribnica) in Mozelj (Kočevje). Tako je opredeljeno v poglavju, ki opredeljuje regijski koncept ravnanja z odpadki po 16. 7. 2009. Predlog operativnega programa je pripravljen za razpravo na vladi.

Kako naprej ?

Komisija Evropskih skupnosti je decembra 2005 sprejela dolgoročni cilj EU, da postane gospodarsko in okoljsko učinkovita družba recikliranja, katere cilj je izogniti se nastajanju odpadkov in uporabiti odpadke kot vire. Takšna usmeritev naj bi prispevala k temu, da se tokovi odpadkov preusmerijo stran od odlaganja, v razne oblike predelave, da se poveča delež in izboljšajo tehnologije recikliranja, ter delež kompostiranja in predelave odpadkov v energetske namene. Glavna usmeritev ravnanja z odpadki v RS mora biti zato ločeno zbiranje odpadkov na izvoru in učinkovita obdelava (mehanska, biološka, termična) preostanka odpadkov po ločenem zbiranju ter, v primeru posameznih tokov odpadkov, odgovornost proizvajalca izdelkov, iz katerih nastanejo ti odpadki. Župani občin lastnic Odlagališča v Špaji dolini smo se dogovorili, da bo JKP v

Obratovanje Komunalne čistilne naprave Grosuplje v letu 2007

Čistilna naprava Grosuplje je bila zgrajena leta 1978. Zadnja rekonstrukcija je bila izvedena v letu 2002, ko so bile vgrajene grobe avtomatske grablje na vtoku.

Čistilna naprava Grosuplje je zgrajena za primarno in biološko čiščenje komunalne odpadne vode. Objekte za primarno čiščenje sestavljajo črpališče, avtomatske grobe grablje, primarni usedalnik (270 m³). Objekti za biološko čiščenje so sestavljeni iz prezračevalnega bazena (500 m³) in naknadnega usedalnika (450 m³). V peskolovu in maščobniku poteka odstranjevanje težjih delcev in maščob. Iz odpadne vode se v prezračevalnem bazenu biološke stopnje čiščenja odstranjuje organsko onesnaženje. Prezračevanje poteka s pomočjo turbinskega prezračevalnega sistema. Voda se od suspenzije ločuje v naknadnem usedalniku in odteka v vodotok Bičje. Del zgoščene suspenzije blata iz naknadnih usedalnikov se vrača v prezračevalni bazen, višek pa v anaerobni gnilišči (1. gnilišče volumna 400 m³, 2. gnilišče volumna 500 m³). Pri obdelavi blata se bioplin ne pridobiva. V anaerobnih gniliščih za blato se odvečno blato zgošča in stabilizira. Stabilizirano odvečno blato

(1668 m³ s 13,3 % suhe snovi) se je v letu 2007 obdelalo (dehidriralo) in odpeljalo na Odlagališče Špaja dolina (315 ton dehidriranega blata).

Kanalizacijski sistem, ki vodi do čistilne naprave Grosuplje, je mešan, nanj pa je priključenih 8918 prebivalcev iz naselij Grosuplje, Šmarje, Brezje, Brvace, Cikava, Sela, Mali Vrh, Veliki Vrh in Spodnja Slivnica, kar predstavlja cca. 51 % vseh prebivalcev v občini Grosuplje. Poleg gospodinjstev so na kanalizacijsko omrežje priključeni tudi najrazličnejši gospodarski subjekti (med večje spadajo: Motvoz in platno, Kops, Kovinastroj, Inštalacije, Pekarna Grosuplje, Omplast, Hotel Kongo, Avtek, Gabrijel As, Black & Decker, Avtotransporti Kastelec). Trend priključevanja na kanalizacijski sistem je naraščajoč, posledično pa tudi obremenjenost čistilne naprave. V letu 2007 smo pri izvajanju monitoringa izmerili povečano obremenjenost v primerjavi s prejšnjimi leti in znaša 19841 PE po KPK oz. 14430 PE po BPK5). Naprava je bila po vrednosti BPK5 načrtovana na 10.000 PE. V letu 2007 se je na čistilni napravi čistilo 2.886.000 m³ odpadne vode in 472 m³ odpadne snovi iz greznic.

Pregled povprečnega učinka čiščenja na ČN Grosuplje v letu 2007

Po KPK	85,2
Po BPK5	88,9
Po celotnem fosforju	42,1
Po celotnem dušiku	30,2

V letu 2007 so bili občasno prekoračeni sledeči parametri: neraztopljeni snovi (5-krat), amonijev dušik (7-krat pri temperaturi višji od 12 °C, od tega 1-krat za več kot 100 %), BPK5 (4-krat), celotni dušik (1-krat pri temperaturi višji od 12 °C). Naprava obremenjuje okolje prekomerno zaradi parametrov neraztopljeni snovi, amonijev dušik in BPK5.

Upamo, da bomo skupaj z Ministrstvom za okolje in prostor ter občino Grosuplje že v letošnjem letu izvedli mednarodni razpis za rekonstrukcijo čistilne naprave s ciljem posodobitve, zagotovitve ustreznega čiščenja in pridobitve okoljevarstvenega dovoljenja. Brez sredstev EU si tako zahtevne investicije ne predstavljamo.

Javno komunalno podjetje Grosuplje, direktor Tomaž Rigler

➤ sodelovanju z uveljavljenimi strokovnimi institucijami in strokovnjaki pripravilo gradivo za razpravo na občinskih svetih, z namenom obvestiti svetnike in s tem tudi širšo javnost o trenutnih razmerah, zakonodaji ter s pogledom stroke na potrebne aktivnosti za pridobitev predpisanih dovoljenj, ter sprejetja neke vrste resolucije o preoblikovanju ali zaprtju odlagališča.

Država je namreč pri predlogu operativnega programa opredelila, da morajo biti komunalni odpadki pred končno odložitvijo na odlagališču mehansko in biološko (MBO) obdelani. Cilj MBO je izraba dela odpadkov lahke frakcije in organske frakcije za termično obdelavo in s tem pridobitev električne in toplotne energije ter obdelava organsko biološkega dela do stopnje, ki bo zagotovila, da vsebnost TOC (skupni organski ogljik) v masi odloženih odpadkov ne bo presegala 5 %. Tukaj gre zagotovo za izjemno težko uresničljive cilje, saj današnja uveljavljena tehnologija zagotavlja zmanjšanje največ do 14 %

TOC v masi odloženih odpadkov. Pri tem je mišljena vzpostavitev mineralizacije in zajema ter uporabe plinov (metan) ter zajema in odvoda izcedkov.

V predlogu operativnega načrta so opredeljeni tudi pragovi finančnih učinkovitosti posameznih vzpostavitev ravnanj. Nekateri so za centre drugega reda težko dosegljivi.

Trenutno izvajamo projektno dokumentacijo za izgradnjo prebiralnega centra, ki bo omogočal odlaganje in sortiranje posameznih pripeljanih frakcij (odpadna električna in elektronska oprema, les, papir, steklo, plastika, embalaža, kovine, ...) ter načrt kanalizacije za odvod izcednih vod odlagališča v grosupeljsko kanalizacijo in čistilno napravo. Ob tem bomo skušali vključiti v sistem odvajanja odpadnih vod tudi Praproče, Blato in Gatino. Računamo na podporo lastnikov zemljišč. Končali smo preureditev kompostarne, uvajamo sistem javno zasebnega partnerstva pri kompostiranju organskih odpadkov s končno dispozicijo po veljavnih

usmeritvah.

Izvedli smo ogled gradnje MBO in energetskega objekta z uporabo lahke frakcije za kurivo v Celju ter MBO na Ptuj. Trenutno se še nikjer ne izvaja mehansko biološke stabilizacije odpadkov, prav tako še ni uvedene sproizvodnje energije. Po pogovoru s strokovnjaki za ravnanje z odpadki smo se soočili s prostorskimi in finančnimi zahtevami, ki jih predpisana ravnanja z odpadki vnašajo v naš prostor. Z optimizmom nas navdaja le dejstvo, da je Grosuplje v energetske bilanci opredelilo možnost energetske izrabe alternativnih virov, med katere zagotovo sodijo tudi odpadki. Takšno izkoriščanje odpadkov z visoko energetsko vrednostjo bi zaprlo snovni krog ter razrešilo del energetske zaveze po povečevanju uporabe obnovljivih virov energije.

Predvidevamo, da bo razprava na občinskih svetih potekala aprila ali maja tega leta.

Javno komunalno podjetje Grosuplje, direktor Tomaž Rigler

Bilo je

Nadaljevanka zbora Magdalene

Še vedno smo v mesecu januarju, tokrat v ponedeljek, 21., v galeriji Mestne knjižnice Grosuplje. Na povabilo Univerze za tretje življenjsko obdobje Grosuplje smo bile prisotne na razstavi kapelic, križev in znamenj v občini Grosuplje. Članek o tej razstavi je bil objavljen v prejšnji številki Grosupeljskih odmevov. Razstava je bila izjemno zanimiva, iz pripovedi g. Kuharja ter Draga Samca pa smo o naših kapelicah in znamenjih izvedele veliko novega. Zelo smo bile počaščene, da smo se lahko predstavile obiskovalcem razstave s Šopkom narodnih. Pesem je v tistem ambientu z našo solistko Jolando še posebno lepo zazvenela. Ta prostor Mestne knjižnice izžareva posebno energijo. Z veseljem se bomo odzvale na vsako povabilo delavcev te kulturne ustanove.

Tako kot se je leto začelo, se je tudi nadaljevalo v februarju. Na prireditvi »Naj športnik v občini Grosuplje«, 6. februarja, smo odpele Prešernovo Dekletom, po uvodnih govorih pa še Luna sije.

Prvi teden meseca februarja je bil res kulturno obarvan, zaključile smo ga na Kopanju. To je bil res poseben dan. Pohodniki, ljubitelji narave in kulturni zanesenjaki so se zbrali pred cerkvijo na Kopanju. V njeni notranjosti pa se je pripovedovalo in pelo o Prešernu. Tudi me smo prispevale dve pesmi. Čudovito so zvenele v tistem okolju, pa ne samo naše pesmi, pač pa vse, kar je bilo povedano. Kot bi slišali prvič, pa vendar smo se s Prešernom srečevali vsi v času šolanja, ko pa smo poslušali kopanjsko Mlado zarjo, smo podoživljali čas, v katerem je Prešeren živel. Tisti čas se je dotaknil našega srca. Bilo je prelepo. Zato je prav, da se tudi v

imenu našega zbora zahvalim vsem, ki so pripravili ta prekrasen kulturni program, zahvala tudi Andreji Smolič, ki za naš zbor vedno pusti priprta vrata. Ko stopimo skozi, ni nikomur žal, da nas je povabil.

V sredo, 13. februarja, pa so nas gostili v Domu starejših občanov v Logatcu. Rdeča nit, ki se je vlekla skozi program, je bil praznik ljubezni, Valentinovo. Program je pripravila naša Jolanda, Majda je spekla za vse stanovalce prikupne srčke, Mari svoj kruh, ki je naš spremljevalec na vseh gostovanjih, peli smo in stanovalci doma tudi z nami, Tomaž Kuplenk pa je raztegnil harmoniko. Bilo je nepozabno popoldne. Vsako tako gostovanje je nekaj posebnega. Med ljudi, ki so odvisni od pomoči drugih, prinašamo s svojim petjem vedrino, ljubezen, prijateljstvo. Njihovi pogledi, stiski rok, ko se poslavljamo od njih, povedo vse. Zato se bomo še vračali v njihovo sredino.

Biserka Jakopin

Pesmi sveta donele v grosupeljskem kulturnem hramu

Torek, 5. februar 2008, Kulturni dom Grosuplje

Koncert Bogdane Herman in Jureta Torija je potekal v začetku februarja v organizaciji Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti Območna izpostava Ivančna Gorica in Zveze kulturnih društev občine Grosuplje.

Pesmi sveta so bile presenečenje za sicer maloštevilne obiskovalce koncerta. Samostojni instrumentalni začetek Jureta Torija na harmoniki je uvedel v skupno koncertiranje obeh nastopajočih. Glasbenika sta se sprehodila skozi različne ljudske pesmi sveta v izvirnih jezikih: slovenske, judovske, pesmi z Malte, ameriške, ruske, pesmi s Cipra, bosanske pesmi itd.

Koncert je bil posebno darilo ob slovenskem kulturnem prazniku za vse Grosupeljčanke

in Grosupeljčane ter udeležence srečanja mladih literatov osrednje Slovenije.

Simona Zorko, JSKD RS OI Ivančna Gorica

Večer samospevov Mirjam Kalin

Četrtek, 14. februar 2008, Kulturni dom Grosuplje.

V času valentinovanj nam je naša občanka, altistka Mirjam Kalin, podarila čudovit koncert samospevov, ki bi ga lahko postavili na katerikoli evropski oder.

V prvem delu koncerta smo poslušali Brahmsove in Dvořakove Ciganske pesmi, v drugem delu pa samospeve slovenskih avtorjev na besedila slovenskih pesnikov in pa priredbe ljudskih pesmi.

Ciganske pesmi Johannesesa Brahmsa so pripovedovale o strastni ljubezni, prevarah, razočaranjih, pa o hrepenenjih po ljubljeni osebi, o sreči, ki jo prinaša ljubezen in o težavah življenja v dvoje. Vse te vsebine, prežete s ciganskim temperamentom, so odzvanjale tudi v glasu Mirjam Kalin.

Ciganske melodije Antonina Dvořaka pa so po melodiki že bližje našemu ušesu, saj v njih srečujemo slovanske primesi. Glede na čustva, ki jih besedilo pesmi izraža, so melodije tihe, nežne, blagozvočne, včasih pa tudi prepirljive, razigrane in svobodne. V interpretaciji umetnice altistke smo slišali vse te različne odtenke in različne ritme.

V drugem delu smo poslušali samospeve Marjana Kozine in Uroša Kreka. Na besedila Mateja Bora je Kozina v melodijo ujel vse grozote vojnega časa, osebno in narodovo tragiko. Pesmi so izzvenele kot krik, klic po pomoči in tolažbi.

Čisto drugačne pa so ljudske priredbe Uroša Kreka. Ob rezijanskih pesmih se vedno raznežimo in začutimo povezanost ljudi z naravo. Slišali smo tudi prekmurske in belokranjske lirske pesmi, pa tudi pripovedna Katalena nas vsakokrat posebej prestavi v kruti svet preteklosti. Glas Mirjam Kalin nas je razveselil še z dvema ljudskima pesmima, tako da je bil večer samospevov lepo zaokrožen.

Čeprav je naša umetnica tisti dan že imela naporne vaje, je odpela ves koncert brez težav. Na odru se je dobro počutila in s koncertom je bila zadovoljna. Tudi dvorana je bila zadovoljivo polna, kar pomeni, da so se tudi koncerti resne glasbe zasedrali med ljudmi. Organizatorji so bili presenečeni, ker

so prvič dobili kar nekaj telefonskih rezervacij za koncert.

Vrhunska interpretacija Mirjam Kalin, ki nas je s svojim koloraturnim altom znala popeljati skozi vso čustveno lestvico, ki jo premore človeško čustvovanje, je dopolnjevalo tudi prefinjeno, suvereno, doživeto igranje pianista Igorja Vincetiča.

Marija Samec

Monokomedija Jamski človek

Četrtek, 21. februarja 2008, Kulturni dom Grosuplje

Dramske predstave priznanih slovenskih umetnikov in gledališč privabljajo v Kulturni dom vse več gledalcev. Že Duohtar pod mus je bil razprodan, prav tako pa tudi Jamski človek. Polna dvorana je zagotovljena že tudi za predstavo 21. marca.

Posvetovni dramski uspešnici Roba Beckerja je Jamskega človeka na grosupeljskem odru odigral Uroš Fürst.

Izziv za razmišljanje o razlikah med spoloma je bila žaljivka: »Moški ste prasci.« Kako dokazati, da to ni res in da je za vse težave in nesporazume krivo le to, da sta moški in ženska dva svetova, ki drugače čustvujeta, drugače govorita, se drugače odzivata na zunanje in notranje dražljaje. Moški je lovec, osredotoča se le na eno, ženska, ki je že od pradavnine nabiralka, pa je sposobna opravljati več del hkrati. Moški lahko celo popoldne molče posedajo ob pivu, ženske morajo ves čas govoriti. Različne značaje je izoblikovala evolucija, od nas pa je odvisno, kako se bomo drug drugemu približali in se potrudili zaživeti skladno, kljub različnosti. Gledalci so se smejali, se odzivali na igralčeve besede, ploskali domisticam. Dvorana je pokala po šivih, saj kakovostne predstave pritegnejo vse več obiskovalcev. Tako se je dvorana že nekajkrat pokazala

za premajhno. Simona Zorc Ramovš je povedala, da predstave tudi pri takem številu gledalcev, čeprav so sedeži polni in nekateri celo stojijo, ne pokrijejo stroškov predstave.

Marija Samec

Baletni performans Soft man

Četrtek, 6. marec 2008, Kulturni dom Grosuplje

Elektronski zvoki, hreščanje. Na tleh dve telesi, negibni. Ob naraščanju glasbe se telesi počasi prebujata. V drugem delu nastopi moški lik. Tudi ta se počasi dviga s tal. Z mimiko obraza in gibi kaže muko in bolečino. V tretji sliki sta se plesalki na odru pojavili povezani s paličico, na kateri je visel zvonec. Zvonec se oglasi, ko kaj razglaša ali ko najavlja nekaj slabega. Tudi ta prizor, odplesan v popolni tišini, ni prinesel odrešitve. V zadnjem delu predstave so nastopili vsi trije plesalci. Počasi so se začeli dotikati, tkati neke vezi med seboj. Tudi glasba, preje sestavljena iz sunkovitih kovinskih zvokov, je dobivala več melodije. Na koncu torej vendarle nekaj bolj optimističnega v gibih in glasbi.

Predstava je bila zanimiva, vendar nekoliko tuja. Japonci imajo drugačen odnos do sveta in do človeškega telesa. Tudi izražanje z gibi je drugačno, ne tako blizu evropskemu razumevanju. Mag. Breda Škrjanec je celo domnevala, da ni šlo za ljudi, ampak za neke organizme, ki delujejo podobno človeku.

Vsebina baleta, ki jo najdemo na internetu, govori o liku trdega moškega, močnega in samozavestnega. Če je drugačen, je takoj uvrščen med čudake, reve in toplovodarje. Vendar naj bi sodobni moški našli tudi v drugačnosti svoj smisel.

Japonec Ryuzo Fukuhara je neverjeten plesalec, gibek in mehek, pravi soft man, prepričljiv je z gibom in mimiko. Pokazal je, kaj lahko dober plesalec naredi s svojim telesom. Tudi plesalki sta mu sledili. Celotna predstava je presenetljiva in drugačna, kot smo jih bili vajeni na našem odru. Vendar je prav, da smo tudi v Grosupljem deležni takih predstav, saj prinašajo v letu medkulturnega dialoga k nam globalizacijskega duha.

Marija Samec

Sprehod skozi zgodovino ameriškega orkestralnega jazza

Sobota, 15. marec 2008, Kulturni dom Grosuplje

Band Grosuplje z dirigentom Igorjem Lundrom se je s tokratnim samostojnim koncertom sprehodil skozi ameriško glasbeno zgodovino. Njeno bogastvo je neizmerno; in iz te zakladnice odlične orkestralne glasbe so črpali.

Zaigrali so skladbe Glenna Millerja, Counta Basiea, Billa Holmana, Ricka Stitzla, Boba Mintzerja, Pata Metheneya in skladbe, ki jih je prepeval Frank Sinatra.

Naj povemo nekaj besed o skladateljih in aranžerjih, ki so zaznamovali zgodovino jazza.

V tridesetih je Glenn Miller deloval kot pozavnist v več big bandih, preden je leta 1937 ustanovil lastnega, ki pa ni bil preveč uspešen. Potem, ko se je znašel finančno na dnu, je ob vrnitvi v New York spoznal, da ima njegov band specifičen zvok, ki ga definirata klarinet in tenor saksofon.

Leta 1938 je ustanovil svoj drugi big band The Glenn Miller Orchestra in takoj pritegnil publiko. Njegova skladba In the Mood je bila eno leto na prvem mestu lestvice popularne glasbe. Leta 1941 je prejel svojo prvo zlato ploščo.

Count Basie spada med tiste izbranice, ki so pomagali k vsesplošni uveljavitvi jazza in swinga. Njegovo igranje klavirja je bilo natančno in usmerjeno k bluesu, nastanjal se je na preproste melodične fraze. Leta 1936 je ustanovil Count Basie Orchestra, s člani kot so Jo Jones in Lester Young. Do konca tridesetih je bil orkester eden najpopularnejših v svetu s hiti, kot so One O'clock Jump in Jumpin' at the woodside.

Bill Holman je bil v petdesetih najbolj aktiven v gibanju West Coast Jazz, kjer je igral v manjših zasedbah. V tem času se je povezal s Stanom Kentonom in za njegov band napisal in aranžiral večino skladb. Najznačilnejša poteza Holmanovega zrelega dela za big band je njegova ekstenzivna uporaba in odkrivanje polifoničnih tekstur. Čeprav ni povsem unikaten, pa je njegovo delo osredotočeno na hkratno sopostavljanje različnih melodičnih linij, ki jih pripelje na dosti višji nivo, kot katerikoli njegov sodobnik in predhodnik.

➤ Aranžer in saksofonist Bob Mintzer je pustil svoj pečat z združevanjem tradicionalnega jazza z modernizmom, ki zaobjema liričnost, močan občutek za swing, in z aranžmaji, ki popeljejo poslušalca na nepredvidljivo in živahno potovanje. Poleg vodenja svojega big banda v New Yorku, vodi tudi jazz kvartet, je član znane skupine Yellowjackets in aktiven učitelj. Kljub številnim koncertom in študijskim delavnicam najde čas za pisanje saksofonskih kvartetov, simfonične glasbe, aranžmajev za big bande in učbenike. Kar trinajstkrat je bil nominiran za prestižno nagrado Grammy.

Pat Metheny je eden najboljših jazz kitaristov vseh časov. Sodeloval je z glasbeniki vseh zvrsti, od free jazza, klasičnega jazza do popa in rocka. Skupaj z pianistom Lyelom Maysem sestavlja ustvarjalni dvojec, ki ga kritiki postavljajo ob bok sodelovanju med Lennonm in McCarthneyem ali Ellingtonom in Strayhornom. Metheny piše skladbe za kitaro, mala zasedbe, električne in akustične instrumente, velike orkestre, baletna dela in zvrstno raznoliko glasbo, od moderne preko jazza do rocka in klasične glasbe. Poleg tega je izvrsten pedagog. Kot devetnajstleten je poučeval na enem najboljši jazz univerz Berklee College of Music. Je tudi prejemnik številnih nagrad, med drugimi treh zlatih plošč in 16 nagrad Grammy.

Koncert je bil nedvomno prava poslastica tako za poznavalce kot tudi nepoznavalce jazza – še posebej pa za ljubitelje big banda.

BBGrosuplje

Gledališka dejavnost v Grosupljem od 1988 do 2007

Torek, 18. marec 2008, Mestna knjižnica Grosuplje

18. marca je bila predstavljena knjiga z naslovom 'Boldrik in GGneni', ki je izšla pod okriljem Kulturnega društva Smila Grosuplje in obravnava grosupeljsko ljubiteljsko gledališko delovanje v obdobju od 1988 do 2007, ki ga predstavljata prav dve gledališki skupini, katerih imena tudi nosi

naslov knjige. Gradivo za knjigo so prispevali Simona Zorc Ramovš, Igor Gruden in Goran Gluvić, zbral in uredil ga je Goran Gluvić, ki je knjigo opremil s spremno besedo.

Info ZKD Grosuplje

Napovedujemo

Četrtek, 20. marec 2008, ob 19.00, Kulturni dom Grosuplje

Good night, and good luck

dokumentarna politična drama

...je gledalcem zaželel E. R. Murrow na koncu vsake oddaje See it Now, ki si je edina upala razkrinkati ameriško politiko strahu s senatorjem McCarthyjem na čelu. Boj proti namišljenemu sovražniku je zgodba, ki v ZDA še zdaleč ni končana. V 50. letih je bil to boj proti komunizmu, v katerem so trpeli predvsem nedolžni ljudje, neuradno bi lahko rekli, da tudi Louis Adamič.

Četrtek, 21. februar 2008, ob 19.30, Kulturni dom Grosuplje

Gustav film in Theater Mogul:

Jamski človek

(monokomedija) – ŽE DRUGIČ

Jamski človek (Defending the Caveman) je svetovna uspešnica avtorja Roba Beckerja, ki je nasmejala in razpoložila tudi Grosupeljsko kotlino. Mogoče smo to delo razumeli še bolj intenzivno, ker prav naš kraški svet v svojih globinah skriva nekaj podzemskih biserov - kraških jam – najbolj odmevna je Županova jama. Očitna lastnost kraškega sveta - pronicljivost, se je poznala tudi pri obiskovalcih predstave – v večini domačinov, saj je humor avtorja in igralca Uroša Fürsta brez večjega napora prehajal v usta in misli razpoloženih gledalcev. Ne boste verjeli – tudi druga predstava je že razprodana. Vsa zainteresirana publika: pokličite nas, bomo poizkusili kot pronicljivi organizatorji ustreči želji po smehu še tretjič zapored!!

Sobota, 22. marec 2008, ob 19.00, Kulturni dom Grosuplje

Whitefish bay High school string simphony

Premierni nastop mladih glasbenikov Sloveniji z dobrodelno noto

Godalni orkester Whitefish Bay High School String Simphony je bil ustanovljen ob otvoritvi šole leta 1929. Od leta 1980 so imeli že 14 turnej. Kot prvemu ameriškemu šolskemu orkestru jim je leta 1988 uspelo nastopiti v Rusiji. Imeli so koncerte v Moskvi, Kaliningradu in Novgorodu. V okviru turnej so gostovali tudi v Nemčiji, Avstriji, Angliji, Portoriku, Belgiji, Argentini, na Poljskem in Češkem.

Na letošnji turneji, ki poleg Avstrije in Italije vključuje tudi Slovenijo, nastopa 44 šolarjev med štirinajstim in osemnajstim letom. Redni koncerti doma in v tujini zahtevajo od njih vsakodnevno vadbo, zato so glasbeno dobro šolani. Zelo se veselijo priložnosti, da v okviru turnej delijo svojo kulturo in različne ideje in znanje.

Na koncertu v Grosupljem bodo igrali tako klasične kompozicije, pisane za godalne zasedbe, kot tudi priredbe popularnih avtorjev. Pod vodstvom dirigentke Kathryn Borghesani bodo zaigrali dela A. L. Silve, J. S. Bacha, G. Gershwina, J. Williamsa, A. Vivaldija, Lennon/McCartneja in M. Glinke.

Vstopnine ne bo, na željo managerja mladih glasbenikov bomo prostovoljne prispevke podelili mlademu nadarjenemu Grosupeljčanu – starosti 15. let v okviru Admičevih dni! Zato prav lepo povabljeni vsi.

Petek, 28. marca 2008, ob 19.30, Kulturni dom Grosuplje

Anton Pavlovič Čehov: (drama) **Utva**

Premiera Gledališča GGNeNi, Kd Teater Grosuplje

Ljubo podeželsko dolgočasje je kar naenkrat polno nerešljivih odnosov, zajetih v strast, ljubezen, sovraštvo, zajetih v nemir ruske duše. Ali gre v Utvi za realnost ali za fantazijo, se morda sprašuje celo Čehov sam. Bitke: moški – ženska, fant – dekle, mati – sin, moški – dekle, brat – sestra se bijejo pompozno, čustveno, dramatično, vendar ne z namenom, da bi kaj spremenile, nujno je le, da se bijejo naprej. Med njimi je bitka med ustoličeno tradicijo, ki ne priznava kritik, in novimi formami, ki so brez vsebine zgolj same sebi namen. Bitka, ki postavlja pod vprašaj sam smisel umetnosti..., še danes. Velika vprašanja o umetnosti, ki se jih sprašujejo veliki ljudje, so pač preveč pomembna, da bi dopustila skrb za, iz brezdelja pogubljen, utvo. Pa čeprav je to mlado dekle, morda res naivno, a za razliko od drugih, iskreno. Z analogijo dekle – utva Čehov razkrije kruto resničen rezultat iger, ki se jih igrajo umetniki. Pravzaprav gre še dlje, skozi oči umetnika predstavi nesrečno usodo dekleta – utve le kot odlično idejo za majhno novelo.

► Namesto vabila pa Čehovo poročanje prijatelju: Pišem nekaj čudnega. (...) strašno grešim zoper scenska pravila. Komedija, tri ženske vloge, šest moških, štiri dejanja, pejsaž (razgled na jezero), mnogo je pogovorov o literaturi, dogajanja je malo, ljubezni na pretek!
«

Sobota, 29. marca 2008, ob 18.00, zaključna prireditev Adamičevi dnevi, avla Osnovne šole »Louisa Adamiča«

Ob 110. obletnici rojstva Louisa Adamiča

Na Osnovni šoli Louisa Adamiča Grosuplje s podružnicami že celo šolsko leto potekajo dejavnosti v zvezi s 110. obletnico rojstva pisatelja Louisa Adamiča. Na razredni stopnji si ogledujejo Adamičeva obeležja po Grosupljem, jih slikajo in fotografirajo. Pogovarjajo se in razmišljajo tudi o tem, zakaj so ljudje nekoč odhajali v Ameriko. Učenci na predmetni stopnji spoznavajo Adamičevo življenje in delo iz različnih zornih kotov. Pri slovenskem jeziku berejo za Adamičevo bralno značko, se seznanjajo s pisateljevo življenjsko potjo ter razmišljajo o njegovem odnosu do dveh domovin. V okviru angleškega jezika berejo odlomke iz originalnih del ter prevajajo. Pri zgodovini raziskujejo, zakaj so se naši predniki izseljevali. Katarina Cimerman in Bojana Gašperič sta pod mentorstvom gospe Antonije Raičević pripravili raziskovalno nalogo, katere povzetek bosta predstavili 29. 3. na celodnevem kulturnem dnevu in prav tako 29. 3. 2008 ob 18. uri na prireditvi **Ob 110-letnici rojstva Louisa Adamiča**.

Pri likovni vzgoji rišejo Adamičevo rojstno hišo in portrete ter izdelujejo kipe. Pri glasbeni vzgoji pejejo pesmi s tematiko izseljeništa. Pri tehnični vzgoji izdelujejo makete, npr. Praproče nekoč. V šolski knjižnici berejo odlomke iz del Louisa Adamiča in si ogledujejo Adamičeve knjige. Učenci 7. A in 7. D pod vodstvom gospe Vide Struna snemajo film o Louisu Adamiču. Sceno, ki bo krasila oder avle Osnovne šole Louisa Adamiča, pripravlja likovni krožek pod mentorstvom gospe Simone Potokar. Pri šolskem novinarstvu pod mentorstvom gospe Klavdije Hočevnar pripravljajo tematsko številko glasila, posvečenega Louisu Adamiču.

Razpisali smo tudi natečaj za šolsko himno. Rok za oddajo besedil je bil 1. februar 2008. V ožji izbor sta se uvrstili dve pesmi. Izbrano je bilo besedilo Ane Koželj, učenke 5. razreda podružnične šole Žalna. Gospod Braco J. Doblekar (Glasbena šola Grosuplje) je pesem uglasbil in priredil. Pevski zbor Žalčki s podružnične šole Žalna pod vodstvom gospe Špele Zrimšek pa jo bo zapel na prireditvi

v soboto, 29. 3., v avli Osnovne šole Louisa Adamiča na Tovarniški.

NOVA ŠOLSKA HIMNA

Šola je kot knjiga znanja, polna računov in pisanja. Kot ptica, ki raznaša znanje, vsako leto več in dalje.

Šola je kot biser znanja, kot zvon, ki račune nam odzvanja. Znanje je neizmeren zaklad, tako je vsak človek bogat.

Šola Louisa Adamiča stoji, da nas učence kaj nauči. Pridno se učimo vsi, pa v šoli ne bo skrbi.

29. 3. 2008 bo na Osnovni šoli Louisa Adamiča z vsemi podružnicami potekal **kulturni dan**, posvečen Louisu Adamiču. Tri šolske ure bo potekalo delo v delavnicah, sledila bo kratka enourna predstavitev tega dela; ob 18. uri bo v avli šole Louisa Adamiča na Tovarniški prireditev, posvečena 110-letnici rojstva moža, po katerem nosi šola ime.

Večerno prireditev pripravljamo v sodelovanju z ZKD Grosuplje. Na prireditvi bodo sodelujoči po scenariju in v režiji gospe Andreje Ipavec prikazali odlomke iz Adamičevega življenja. Sodelovali bodo učenci Osnovne šole Louisa Adamiča, pevski zbor Biserke pod vodstvom gospe Polone Štrubelj, mešani pevski zbor iz Račne ter člani gledališča GGNeNi KD teater Grosuplje pod vodstvom gospe Simone Zorc Ramovš. Slavnostni govornik pa bo gospod Jakob Müller. Organizator prireditve je Osnovna šola Louisa Adamiča Grosuplje v sodelovanju z ZKD Grosuplje.

Le delček tega, kar je nastajalo celo šolsko leto, si boste lahko ogledali na razstavljenih panojih. V projekt smo vključili tudi starejšo generacijo ljudi, ki so vključeni v Univerzo za tretje življenjsko obdobje.

Na prireditve ste vabljeni vsi prebivalci Grosuplje in okolice, posebno še vsi Adamičevi sorodniki!

Andreja Ipavec

Sobota, 29. marca 2008, ob 20.00, Kino Grosuplje

Petelinji zajtrk

Kratka vsebina filma: Petelinji zajtrk je ljubezenski film, katerega zgodba se dogaja v Gornji Radgoni. Mlad fant Adi Slavinec, med prijatelji znan po vzdevku Djuro, se zaposli kot vajenec pri mojstru Gajašu, starejšemu lastniku avtomehanične delavnice. Gajaš mu za bivanje ponudi tudi majhno sobo in Djuro se vanjo preseli. Z Gajašem vzpostavi odnos vajenec-mojster, ki se počasi prelevi v iskreno prijateljstvo. Ko v prometni nesreči poškoduje svoj avto, v avtomehanično delavnico zaide tudi Bronja, sicer poročena z Lepcem, lokalno barabo, zvodnikom in organizatorjem

glasbenih dogodkov v okolici. Med njo in Djuro se prebudijo čustva in skrito razmerje kmalu terja svoj davek. Medtem pa Gajaš sanja o Severini, hrvaški pevki, ki se na svoji glasbeni turneji po Sloveniji ustavi tudi v Gornji Radgoni. Ko se ponudi priložnost, da jo spozna tudi osebno, njegovo srce vztrepeta.

Petelinji zajtrk je prvi celovečerni igrani film MARKA NABERŠNIKA. Režiser, rojen leta 1973 v Mariboru, je 1996. obiskoval študijski semester na New York Film Academy in tam posnel svoj prvi kratki igrani film, s katerim je opravil sprejemni izpit na AGRFT v Ljubljani. Leta 2002 je študij zaključil z diplomom in se na AGRFT zaposlil kot asistent pri predmetu televizijska režija. Trenutno zaključuje magistriraj na isti ustanovi. Do sedaj je posnel že več kratkih igranih filmov, med ostalimi filma Pavle (nagrada Vesna na 5. festivalu slovenskega filma v Portorožu - najboljši študentski film) ter Z ljubeznijo (Univerzitetna Prešernova nagrada 2001). Na televiziji ga poznamo kot režiserja oddaj Studio City, Viktorjev (2004, 2005) in idejnega očeta uspešnega televizijskega lika Zmaga Batine, ki ga je za oddajo Vzemi ali pusti odkupil.

Skoraj ne mine teden, da ne bi služba za odnose z javnostmi za film Petelinji zajtrk poročala o njegovih novih presežkih. Petelinji zajtrk režiserja Marka Naberšnika je v Koloseju prejel že sedmo zlato rolo oziroma tretjo veliko zlato rolo za 175.000 gledalcev. Podelitve nagrade, ki jo podeljujeta Društvo slovenskih filmskih ustvarjalcev in Kolosej, sta se udeležila Naberšnik in pisatelj Feri Lainšček, po čigar istoimenskem romanu je bil film posnet. Novo zlato rolo so izročili producentu Franciju Zajcu.

Petelinji zajtrk pa še vedno ne zapušča domačih kinematografov. Nastopil je tudi čas za »pot v svet«: Petelinji zajtrk se bo 12. aprila predstavil v Madridu kot drugi slovenski film v projektu Obraz Evrope (Picture Europe). Ker skladovnica zlatih rol še raste, ne zamudite našega srečanja z umetniki in ustvarjalci filma v Kulturnem domu Grosuplje!

Torek, 1. aprila 2008, ob 17.00 in 18.30, Kulturni dom Grosuplje

Zadnja - peta abonmajnska predstava: Produkcija Gledališče Glej Jakob in Wilhelm Grimm, prir. Silvan Omerzu:

Sneguljčica

Pravljico o hudobni mačehi in lepi pastorki vsi dobro poznamo, saj tvori pomemben del zapuščine bratov Grimm, ki jo tudi slovenski lutkarji redno interpretirajo in vedno znova postavljajo na male odre. Uprizoritev režiserja Silvana Omerzuja je zadnji del trilogije, ki jo je pred leti začel z Jankom in Metko ter Rdečo kapico. Sneguljčica sledi bistrim scenskim rešitvam in humornim zasukom, ki jih je Silvan uporabljal že pri prvih dveh pravljicah, pa tudi sama zgodba ni več tako strašljiva kot včasih. Lepo Sneguljčico ter sedem palčkov v vlogi

rudarskih falotov spremljajo songi Andreja Rozmana Roze.

Režija in likovna zasnova: Silan Omerzu, besedilo pesmi Andrej Rozman, avtor glasbe: Sebastian Ernö,

oblikovalec luči: Igor Remeta, lektor: Tatjana Stanič, izdelava lutk: Silvan Omerzu Žiga Lebar, Iztok Hrga. Nastopajo: Ajda Remeta Ross, Tina Oman in Vito Rožej, harmoniko igra Aleš Ogrin

Lutkovna predstava za otroke od 3. leta starosti.

Dolžina predstave je 30 minut.

SILVAN OMERZU je svojo avtorsko poetiko najizraziteje uresničil v gledališču Konj, ki je uprizarjalo lutkovne predstave za odraslo občinstvo, in že s prvo, *Napravite mi zanj krsto*, leta 1993 osupnilo slovensko gledališče. Prve predstave so bile dionizično razvratne, kopale so se v črnem, obešenjaškem in obscenem humorju in so v imenu razvpitih brezsrarnežev Don Juana, Kralja Ubuja in Don Cristobala lascivnost združevale s plemenitostjo, pogrošnost z estetskim, tradicijo s sodobnostjo. Po letu 2000, v trilogiji *Zbogom, princpomotivih flamskega dramatika* in *mistika Michela de Ghelderoda*, Peskar in Svetnik Krespel po motivih Hoffmannovih grozljivih zgodb (razstavo lutk te predstave Ne-Gib: poslušati z očmi ste si lahko do 9. marca ogledali v Muzeju krščanstva na Slovenskem v Stični), so se Omerzujeve groteskne lutke prelevile v prefinjene asketske figure, ki se nič več ne rogajo svetu in samim sebi, temveč vtikane v mrežo usode premišljajo o smislu življenja ter magiji smrti, čisti umetnosti in božanski popolnosti, o skrivnosti stvarjenja. Silvan Omerzu je v letih od 1994 do 1996 redno sodeloval tudi z osrednjim lutkovnim gledališčem Minor v Pragi. Poučeval je na Gledališki in lutkovni šoli v Ljubljani in likovno urejal revijo *Lutka*. V tem času se je ukvarjal tudi s slikarstvom, grafiko, risbo, ilustracijo, keramiko in oblikovanjem plakatov. Razstavljal je na petindvajsetih samostojnih razstavah, sodeloval na šestinštiridesetih skupinskih razstavah doma in v tujini ter soustvaril devetnajst predstav. Za svoje delo je prejel devet mednarodnih in pet slovenskih nagrad, med njimi nagrado Prešernovega sklada (2006).

Občutek za drugačno lepoto: delčki iz intervjuja, ki ga je z njim naredila Ksenja Hahonina

»Všeč mi je bilo dekle, pa nisem vedel, kako naj se ji približam. Naredil sem nekaj lutk iz materialov, ki so mi prišli pod roke, in posebej zanjo odigral predstavo. Oder je bilo okno na stranišču,« je o svoji prvi lutkarski izkušnji povedal Silvan Omerzu, ki se kot samostojni umetnik ukvarja z oblikovanjem lutk, ilustriranjem, grafiko in s keramiko. Silvan o otroštvu, ki ga je preživljal v Brestanici, pravi, da je bilo srečno in da mu še zdaj daje največ zamisli in ga navdihuje za delo: »S starejšo sestro sva zmeraj tuhtala, kako bi uprizorila

grozljivko v lastni hiši. Ko sta šla starša v kino, sva naredila veliko lutko iz pravih oblek. V roke sva ji dala sabljo in jo posadila na stol v temni shrampi. Vsa nestrpna sva čakala, kdaj bo mama šla v ta že sam po sebi grozljiv prostor. Njen krik so po mojem slišali vsi vaščani, a kot vedno, tudi takrat nisem bil hudo kaznovan.« Tudi posebnih želja glede poklica starši sinu niso vsiljevali. Po svoji želji je šel po znanje v Ljubljano na likovni oddetek Pedagoške akademije. Ko je skupaj s kolegi zapravil denar za nakup kmetije, ki naj bi postala prostor za sprostitev od hrupne Ljubljane, in je bilo treba začeti služiti denar, se je znašel v Lutkovnem gledališču. Prav tam se je tako zblížal z lutkovno umetnostjo, da jo je začel »tikati«. Sledilo je usposabljanje za lutkovno scenografijo in tehnologijo v Pragi. Kakšnega posebnega vpliva češke šole Silvan ne čuti: »Ko sem šel na Češko kot štipendist za pol leta, sem bil že nekako formiran. Šlo je bolj za izmenjavo znanja med mano in češkimi študenti kot za nabiranje osnov, ki bi se potem neposredno čutile v nadaljnjem delu. Moram pa priznati, da sem prav tam dobil pristen občutek do lutkarstva in do tradicije, ki jo imajo na Češkem. Kasneje sem veliko delal na Češkem, kjer so vedno razumeli moj slog. Ker pa je češki prostor velik in lutkovna tradicija že tako stara, da se za vsakega lutkarja najde kotichek, nisem bil ogrožen ali sprejet kot konkurenca. Tudi ko so mi ponudili stalno službo z dobro plačo in stanovanjem, mi češki kolegi niso niti zavidali niti niso bili ljubosumni name - bili so le začudeni.«

Silvan se je delu v tujini odpovedal iz več razlogov. Ni hotel motiti učenja svojega sina, saj je ta takrat že hodil na ljubljansko šolo. Poleg tega se je zavedal, da je v tujini lepo biti gost, ne pa tudi emigrant.

In kako veste, da je izdelek resnično dober? Ne ogledate si samo njegove zunanosti, ampak pokukate tudi v ponavadi skrito notranjost. In le, če je umetnikov trud viden tudi pri notranjih šivih, ki so na videz sicer povsem nepomembni, lahko presodite, da je stvar dejansko dobra. Omerzujeve lutke so lepe tudi v notranjosti, to lahko simbolično govori, da je njihovo duševno stanje povsem v redu.

Slovenska javnost ima težave z ocenjevanjem ne samo v šolah, ampak tudi v umetnosti. »Ko v Sloveniji narediš kaj novega, tega kritiki pogosto ne znajo oceniti. Ker si le malokdo upa presojati, kaj je lepo in kaj ni. Potem je treba počakati, da kaj podobnega pride iz tujine s štampiljko: 'To je super!' Takrat tudi naši začnejo ploskati, pa zna biti prepozno,« iz svojih izkušenj pove Silvan.

Za njegove lutke so tudi rekli, da izžarevajo negativno energijo: »Verjamem, da ima lahko kako umetniško delo, pa naj bo to lutka, slika ali karkoli, več kot le vizualni vtis. To sem doživel na razstavi, ko sem šel mimo Van Goghove slike *Zeleno žito*. Platno mi je tako močno prodrlo v podzavest, prav pretreslo me je, da sem se moral vrniti, pa čeprav načeloma sploh

nisem prišel gledat slik. O negativni energiji so govorili, ko sem ustvarjal demone. Zadnja leta podobnih kritik ne dobivam več.« Poleg lutk, izbire besedila in v zadnjem času režije Silvan Omerzu izdelava tudi celoten oder. Prej so bile to velike dekoracije, ki so se povsem očitno nanašale na besedilo. Zdaj Silvanov oder ni več tako nasičen in bolj namiguje na stvari kot pove naravnost. Tako je na predstavi *Rdeča kapica* v gledališču Glej, kjer naj bi bilo več kot le eno drevo, postavljena ena sama lesena kocka, ki je prevzela nase vso lepoto pravljničnega gozda. In po opazkah malih gledalcev tam ne manjka prav nič. Zanimivo je tudi, da je prvi Silvanov veliki samostojni projekt za otroke (po toliko letih dela za odrasle) prav *Rdeča kapica*, prva pravljica, ki jo je videl v svojem otroštvu. Drugače pa, če seštejete dva plus dva, ugotovite, da praška izkušnja, grotesknost Silvanovih likov, večna aktualnost tem, ki se jih navadno loteva v predstavah, prej ali slej pripeljejo do likov Franza Kafke. In res, v naslednji predstavi, po razstavi avtomatov (kjer naj bi se lutke gibale brez pomoči animatorjev), ki jo še pripravlja, bo sledila uprizoritev Kafkovega dela.

Razumevanje drugačne lepote in občutljivost za umetniška dela nista dana prav vsakemu povprečnemu uporabniku sodobne umetnosti - recimo navadnemu televizijskemu gledalcu. Omerzujeve lutke, ki so lepe na drugačen, ne na kičast način, si lahko ogledate v okviru otroškega abonmaja - ne, to ni šala - točno 1. aprila - to je torek, ob 17. uri, ob 18.30 pa povabljeni tudi tisti, ki se niste odločili za abonma.

Četrtek, 3. aprila 2008, Kulturni dom Grosuplje

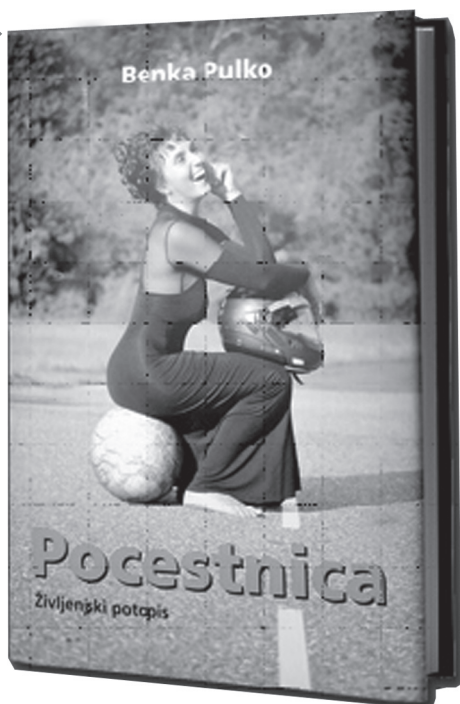
Multimedijska predstavitev zgodbe potovanja Guinnessove rekorderke **Benke Pulko Dobrodelna prireditelj Društva Sožitje Grosuplje**

Zgodba Benke Pulko je klasičen dokaz uspeha, ki je posledica kombinacije čvrstega življenjskega cilja, neumornega dela in vztrajnosti. Z malo ali bolje rečeno brez izkušenj se je podala v neznano in osvojila svet ter naredila nekaj, za kar večina ne verjame, da je mogoče. Navkljub temu, da se je projekt rodil v Sloveniji, je njen podvig znan po vsem svetu. Začela je doma, z nič več kot dobro idejo, in končala na seznamu najdrznejših avanturistov na svetu, ki so uspešno zaključili zavidanja vreden projekt.

V svoji izjemni 90 minutni prezentaciji Benka Pulko odkrito spregovori izpeljavi gigantskega projekta. Profesionalna multimedijska predstavitev je prepričljiva referenca njene zgodbe. Benkina zabavna predstavitev je podprta s pisano paleto nekaj tisoč različnih fotografij in zanimivih video posnetkov s potovanja, obogatena z avtentično glasbo iz prepotovanih krajev.

Njeno široko in strokovno bogato izobrazbeno

zaledje (vključno s podiplomskim izobraževanjem s področja poučevanja odraslih), daje Benkinemu pogledu na svet, življenje, ljudi ter povezave med njimi, dodatno težo in kredibilnost. Podaja množico naprednih konceptov in pomenljivih analiz o vsem, kar je pritegnilo njeno pozornost. Svoje opazke brezkompromisno začini s humorjem in uspeva z vzdrževanjem popolne koncentracije poslušalstva od začetka do konca predavanja. Kot Slovenka leta 2003, Guinnessova rekorderka in pisateljica ter založnica najhitreje razprodane monografije v Sloveniji, energično demonstrira, kako dober poslovni načrt v kombinaciji s posvečenim delom, ljubeznijo do njega in vztrajno pozitivno naravnostjo, vodijo k izjemnim dosežkom. Benkina unikatna zgodba je postala zelo cenjeno in efektno motivacijsko orodje, ki so ga uporabile tudi največje svetovne korporacije, kot so Microsoft, HP, Vodafone, Phillip Morris in drugi ter bile z njim izjemno zadovoljne.

Kratka biografija Benke Pulko

2004 - izbrana za Slovenko leta,
2003 - postavi 2 Guinnessova svetovna rekorda in 2 dosežka,
1997 - prične potovati okoli sveta,
1997 - postane aktivna članica mednarodne novinarske federacije IFJ,
1995 - projektni vodja in vzgojitelj v Zavodu za rehabilitacijo invalidne mladine v Kamniku,
1994 - podiplomsko dopolnilni študij pedagogike in andragogike na Filozofski fakulteti Ljubljanske Univerze,
1993 - poučuje zdravstveno vzgojo in biologijo z ekologijo na Srednji frizerski šoli v Ljubljani,
1993 - diplomira iz biologije na ljubljanski univerzi,
1988 - diplomira iz masaže na Srednji Zdravstveni šoli v Celju,

1986 - diplomira na Srednji Zdravstveni šoli v Mariboru iz smeri zdravstveni tehnik,
1982 - konča osnovno šolo Breg na Ptuj.
1967 - rojena 15. maja.

Nedelja, 6. april 2008, ob 19.-:00, Kulturni dom Grosuplje

W. Shakespeare, prev. O. Župančič, prir. Draga Ahačič: **Sen kresne noči** (komedija)
gostovanje KD Rak Rakek
Prvič je bil Sen kresne noči uprizorjen pred štiristo leti, najverjetneje na poroki grofa Southamptona z Elizabeto Vere. William si je drznil na sam poročni dan postaviti pod vprašaj obljubo vseh obljub, ki ta dan najbolj usodno zaznamuje – obljubo o večni zvestobi in ljubezni do groba. V poročni noči je slavni gospodi uprizoril »učni komad« o relativnosti »ljubezni« in obenem hvalnico silni moči strasti. Shakespeare je pisal Sen kresne noči v času Sonetov. V njih je, kot sam pravi, častil »boga ljubezni, svojega malika«, in tega časti tudi v Snu. Shakespeareov »bog ljubezni« je tako kot svet, ki mu z demonsko močjo vlada, utvaren kot sen in vendar neizprosno mesen. V gledališkem listu KD Rak Rakek smo našli naslednji citat slavnega dramatika: Ljubezen se rodi, živi in umira v očeh. Tudi na to izhodišče so mladi ustvarjalci postavili uprizoritev – kresna noč ne le skozi oči Shakespeara, ampak tudi s točke slovenskega pregovora »O kresi se dan obesi«. Tako gledališki list

opisuje podrobnosti običajev in spoznanj, ki so pri nas povezani s kresom. To je lahko zelo dobro izhodišče za uprizoritev.

»Gledališka skupina združuje člane različnih starostnih skupin in s tem veča socialno povezanost na lokalni ravni. Prav tako ti člani aktivno sodelujejo pri oblikovanju teksta, scenografije, kostumov in ostalih rekvizitov, sodelujejo pa tudi z drugimi sekcijami društva - sekcijo ustvarjalnega pisanja, likovno sekcijo ter zunanji mentorji. Gledališka skupina po dolgem času znova nadaljuje tradicijo dramskih sestavov na našem področju, saj je v naši krajevni skupnosti gledališka dejavnost zamrla pred skoraj 20 leti. Na novo zbrani navdušenci smo sedaj odločeni, da tega več ne dopustimo in stavimo predvsem na mlajše člane naše skupine, katerih naloga bo ohranjanje tradicije gledalištva na Notranjskem. Svoje pomanjkanje izkušenj nadomeščamo z veliko zagnanosti in zavzetosti. Predvsem pa upamo na serijo uspešnih gostovanj, ki bodo našo dejavnost in izvorno delo predstavili širši slovenski in, s pomočjo sodelovanja z našimi zamejskimi kolegi, tudi tuji javnosti.« Tako o sebi razmišljajo gledališki ljubitelji iz Rakeka – če jih boste videli v živo, pa si boste mnenje o njih lahko ustvarili tudi sami.

Sreda in /ali četrtek , 9. in/ali 10. april 2008, ob?? uri, Kulturni dom Grosuplje

Iztok Mlakar in »Duohtar pod mus« - drugič in tretjič

Gre za predstavo, ki podira vse rekorde v Gledališču Koper in Gledališču Nova Gorica. Tudi zato je veliko težav pri organizaciji. Termini se težko usklajujejo še zaradi koprodukcije, želje publike po gostovanju pa tudi še niso usahnile. Zanimanje je veliko, skratka. Presega meje fizičnih zmogljivosti igralcev. Po tednu drame v Kranju, ko bo »Duohtar« svoj ustvarjalni zdravilno-umetniški naboj predstavil v tekmovalnem programu, ga torej pričakujemo tudi pri nas. Potrditve še nismo dobili pred zaključkom oddaje gradiva za Odmeve. Zato spremljajte naše objave; sicer vas pa pokličemo. Obe predstavi sta že zaključeni!!

Četrtek, 17. aprila 2008, ob 19.30, Kulturni dom Grosuplje

Pihalni kvintet Slowind

Slowind sestavljajo solisti orkestra Slovenske filharmonije: Aleš Kacjan – flavta, Matej Šarc – oboa, Jurij Jenko – klarinet, Metod Tomac – rog, Paolo Calligaris – fagot. Ansambel se ne ukvarja samo s standardnim repertoarjem za pihalni kvintet, temveč se posveča najrazličnejši komorni glasbi, pri tem pa sodeluje z mednarodno prizanimi izvajalci (Heinz Holliger, Alexander Lonquich, Arvid Engedrd, Aleksandar Madžar, Muriel Cantoreggi, Mate Bekavac, Steven Davislim, Christiane Iven, Andrea Ruclj).

Posebno aktiven je ansambel na področju sodobne in nove glasbe, zato je tudi reden gost najpomembnejših tovrstnih festivalov (»Ars Musica« Bruselj, Biennale Bern, »Klangspuren« Innsbruck, »New Music Concerts Series« Toronto). Slowind že dalj časa tesno sodeluje z Vinkom Globokarjem, Robertom Aitkenom ter Jürgom Wytenbachom, pa še z drugimi slovenskimi in zadnja leta tudi tujimi avtorji, ki mu posvečajo svoja dela (Larisa Vrhunc, Urška Pompe, Uroš Rojko, Martin Smolka, Volker Staub, Ivo Nilsson). Poleg koncertiranja v tujini (v zadnjem času predvsem koncertne turneje v ZDA, Kanadi in Mehiki) se kvintet že vrsto let ukvarja s promoviranjem svetovne sodobne komorne literature v lastnem komornem ciklusu »Festival Slowind«. Posebno pozornost so vzbudili koncertni dogodki zadnjega festivala v oktobru 2005, ko je Slowind pod okriljem evropskega programa Kultura 2000 z ansambloma SurPlus (Nemčija) in Acroche Note (Francija) predstavil vrsto pri nas še neznanih sodobnih komornih del ter pet posebej za festival napisanih novitet

evropskih komponistov nove generacije.

Za dosedanje delovanje je Slowind leta 1999 prejel Župančičevo nagrado in nagrado Prešernovega sklada leta 2003.

Program bodo v naši dvorani izvajali prvič pred evropsko turnejo s pianistom Andreom Ruclijem. Izvajana dela: W. A. Mozart (1756-1791) Fantasie in F minor KV 594, Quintet for piano and Winds in E flat major KV 452 ter Robert Schumann (1810-1856) Piano Quintet (arr. Christian Hommel) for Piano and Winds. Lepo povabljeni!

Nedelja, 20. aprila, do nedelje, 27. aprila 2008, Kulturni dom Grosuplje in snemalne lokacije

Filmska šola: **Kamera in luč;**

predavatelj Jure Černek

Predavatelj, sicer nekdanj domačin, s tremi nagradami v bio-filmografiji: nagrada AGRFT Zlatolaska 2004 za izjemne dosežke pri produkciji študentskih filmov, nagrada dekana ADU Zagreb 2005 za izjemne dosežke, Kodakova nagrada za najboljšo fotografijo, 10. festival Slovenskega filma 2007) JURE ČERNEC, se nam jetakole predstavil: »Letnega solsticija, 21. 6. 1973, v Ljubljani rojen, zatem živel v Grosupljem, kjer je končal osnovno šolo in nato Srednjo elektrotehniško šolo v Ljubljani. Maturiral na Gimnaziji, Šubičeva ul., Ljubljana. Začel študij elektrotehnike in nato filozofije ter sociologije kulture. Sodeloval kot asistent kamere in ostrilec pri domačih in mednarodnih koprodukcijah projektih, ob tem sodeloval dve leti kot asistent red. prof. Karpa Godine pri izvajanju študijskega programa AGRFT v Ljubljani. Jeseni 1999. vpiše študij Filmskega in TV snemanja na ADU Zagreb, kjer spomladi 2006 diplomira. Ob

študiju redno sodeluje pri izvedbi študentske filmske produkcije na AGRFT kot direktor fotografije, hkrati snema dokumentarne filme, glasbene spote in TV oddaje. Veliko jih prejme nagrade na filmskih festivalih doma in v tujini. Poleti 2000 na Visu opravi izpit za potapljača odprtih voda. V Sloveniji in na Hrvaškem zatem sodeluje pri snemanju visokopračunskih TV oglasov kot podvodni snemalec. Ustanovitelj in direktor Zavoda Vizualni laboratorij, ki sodeluje v projektih nacionalnega programa filmske in video produkcije. Dve leti predaval na Šoli uporabnih umetnosti Famul Stuart v Ljubljani. Večkrat kot mentor izvaja delavnice na temo kamere, fotografije in filma. Govori aktivno angleško, srbsko, hrvaško ter pasivno nemško. Trenutno redno in aktivno sodeluje v filmskih in video produkcijah na področju nekdanje Jugoslavije in bližnji okolici kot direktor fotografije, snemalec ali podvodni snemalec. Živi v Brežicah in Ljubljani.«

Med načrtovanjem programa filmske delavnice je bil na snemanju v Zagrebu, zato smo bili v pogovoru z njim kratki in jedrnat. Prijavljeni na delavnico bodo ustvarjali dokumentarec in verjetno tudi igrani film. Ob tem delu jih bo poučil o osnovah snemalnih planov, o osvetlitvi, filmski fotografiji in jim pokazal osnove snemanja ter nekaj trikov kamere. Vse posneto čez dan bo zvečer komentiral – povedal dobre in slabe strani. Poleg tega si bodo vsi udeleženci delavnice lahko ogledali tri filme, ki jim še poseben značaj dajeta dobra kamera in fotografija. Konec produkcije bosta predstavljala oba filma. Prijave za delavnico začnemo sprejemati z 20. marcem 2008. Filmofili oz. želni filmskih kamera trikov: to bo zagotovo nekaj za vas!!

Valentinov pohod invalidov

Na sončno soboto smo se zbrali ob deveti uri pri spomeniku v Gorenji vasi. Pozdravil nas je predsednik vinogradnikov, zapeli so tamkajšnji pevci. Ob plačilu pristojbine smo dobili vsak svoj lepi spominski vrček, ki nam je na poti še kako koristil.

Pot nas je vodila do Svetinje, okoli zidanic in vinogradov do Ojstrega vrha, proti Rajski dolini, Stari gori in na Jurjev hrib. 12 km poti smo premagovali počasi in vztrajno, dva glasbenika sta dvigovala razpoloženje z zvoki kitare in harmonike. Prijazni

kdor je še zmoget. Domenili smo se, da se ob letu ponovno dobimo na 16. pohodu po »Šmavru«.

Med pisano množico smo bili tudi invalidi iz Grosupljega, Ivančne gorice in iz Dobropolja. Zahvaljujemo se vsem, ki ste se za nas trudili ob zidanicah, nas lepo sprejeli in nam postregli. Naj Vam vinogradi lepo obrodijo! Življenje je težko in zahtevno, a mi smo bolj vzdržljivi!

Renata Laznik

domačini so nam pri zidanicah postregli z okusno pripravljenimi jedmi, z dobro kapljico iz lastnega vinograda, pa tudi žganja ni manjkalo.

Ko so postregli z malico, smo bili vsi že siti in utrujeni razen neumornih glasbenikov.

Komaj smo zbrali moč za nadaljevanje poti, kjer so nas zopet ustavljali gostoljubni domačini. Vodič nas je spremljal vso pot in z veseljem razlagal o lepih krajih.

Na Jurjevem hribu nas je pričakalo kosilo, ansambel in zabava s plesom,

Kulturno vrvenje ZKD Grosuplje - v marcu in aprilu 2008

<p>petek, 21. 3.: Kino ob 19.00, ZKD Grosuplje; SMRTNE OBLJUBE, triler</p>	<p>torek, 1.04. ob 17:00 in 18.30 uri, Otroški abonma 2007/08 GLEDALIŠČE GLEJ J. in W. Grimm-S. Omerzu: SNEGULJČICA, lutkovna predstava; tudi za izven (ob 18:30)</p>
<p>sobota, 22. 3.: ob 19.00 uri, KD Big Band Grosuplje v sodelovanju z Ameriškim veleposlaništvom – Ameriški dnevi Samostojni koncertni večer WHITEFISH BAY HIGH SCHOOL STRING SYMPHONY, dirigentka: Kathryn Bourghesani; za izven - prvo gostovanje mladih glasbenikov v Sloveniji</p>	<p>četrtek 3. 4.; Kino ob 17.00, ZKD Grosuplje; ASTERIX NA OLIMPIJSKIH IGRAH, otroški igrani</p>
<p>sreda, 26. 3.: od 8.30 do 14.00 ure, JSKD OI Ivančna Gorica, ZKD Grosuplje OBMOČNO SREČANJE OTROŠKIH GLEDALIŠČ I. DEL, prijavljene predstave treh občin Dobrepolje, Grosuplje In Ivančna Gorica; za OŠ, VVZ in za izven</p>	<p>četrtek, 3. 4. ob 19.30 uri, Društvo Sožitje Grosuplje in ZKD Grosuplje dobrodelna prireditev: Multimedijška predstavitev zgodbe potovanja Guinnessove rekorderke BENKE PULKO, za izven</p>
<p>torek, 26. 3.: ob 17.00 uri, Galerija Mestne knjižnice Grosuplje, Likovna skupina Paleta KD Teater Grosuplje in Mestna knjižnica Grosuplje Tematska razstava: TU SMO DOMA; samostojna razstava članic likovne skupine, mentorica Sandi Zalar ter ume. zgodovinarica Simona Zorko, JSKD OI Ivančna Gorica</p>	<p>petek 4. 4.; Kino ob 20.00, ZKD Grosuplje; POMLAD V BOSNI, akcijska drama</p>
<p>četrtek, 27. 3.: od 8.30 do 14:00 ure, JSKD OI Ivančna Gorica, ZKD Grosuplje OBMOČNO SREČANJE OTROŠKIH GLEDALIŠČ II. DEL, prijavljene predstave treh občin Dobrepolje, Grosuplje, Ivančna Gorica; za OŠ, VVZ in za izven</p>	<p>nedelja, 06.04. ob 19:00, KD RAK Rakek W. Shakespeare, prev. O. Župančiči, prir. Draga Ahačič: SEN KRESNE NOČI – komedija; režija: Aleš Štefančič, za izven</p>
<p>četrtek, 27. 3.: ob 17.00 uri, ZKD Grosuplje; ALVIN IN VEVERIČKI, otroški animirani</p>	<p>sreda, 9. 4. ob 19.30 in četrtek 10. 4. 19.30 Gledališče Koper & SNG Nova Gorica, burka s petjem in streljanjem: Iztok Mlakar po motivih Moličra: »DUOHTAR POD MUS«, režija: Vito Taufer, avtor songov in glasbe: Iztok Mlakar, igrajo: Iztok Mlakar, Urška Bradaškja, Gregor Zorc, Boris Cavazza, Lara Komar, Teja Glažar, Gorazd Žilavec in muzikanti, razprodano</p>
<p>petek, 28. 3.: ob 19.30 uri, KD Pesem Grosuplje, Kulturni dom v Mali vasi Materinski dan: samostojni večer MoPZ CORONA z gosti; za izven</p>	<p>petek, 11. 4.: kino ob 20:00, ZKD Grosuplje; POKORA, vojna drama</p>
<p>petek, 28. 3.: ob 19.30 uri, Gledališče GGNeNi, KD TEATER Grosuplje Anton Pavlovič Čehov: UTVA, komedija, premiera; za izven</p>	<p>četrtek, 17.04. ob 19:30 uri, ZKD Grosuplje Cikel Večeri s slovenskimi umetniki: pihalni kvintet SLOWIND: W. A. Mozart, Schuman – kvarteti za klavir in pihala; Metod Tomac – rog, Jurij Jenko – klarinet, Paolo Calligaris – fagot, Aleš Kacjan – flavta, Matej Šarc – oboa, Andrea Rucli – klavir, za izven</p>
<p>sobota, 29. 3.: ob 18.00 uri, avla OŠLA Grosuplje, osrednja prireditev OŠ »Louisa Adamiča« Grosuplje v sodelovanju z ZKD Grosuplje 110. OBLETNICA ROJSTVA LOUISA ADAMIČA, zamisel in scenarij Andreja Ipavec, sodelujoči učenci OŠ »Louisa Adamiča« Grosuplje z mentorji, GŠ Grosuplje in ZKD Grosuplje s člani društev, za izven</p>	<p>petek, 18. 4.: Kino ob 20.00, ZKD Grosuplje; POSLEDNJA LEGIJA, zgodovinski</p>
<p>sobota, 29. 3.: Kino ob 20.00, ZKD Grosuplje; PETELINJI ZAJTRK, romantična komedija + predstavitev ekipe v živo</p>	<p>nedelja, 20. 4 – nedelja, 27. 4., ZKD Grosuplje Filmska šola kamere in luči od 20. 4 do 29. 4.2007 z Juretom Černecem ponedeljek, 21. 4. – sreda, 23. 4. projekcije filmov po izboru predavatelja z razgovorom, končni cilj – produkcija kratkega filma</p>
	<p>petek, 25. 4.: Kino ob 19.00, ZKD Grosuplje; POŠASTNO, znanstvenofantastični triler</p>

Dejan Stančević nadomestni član Odbora za družbene dejavnosti

Sklep o razrešitvi in imenovanju člana Odbora za družbene dejavnosti – 15. redna seja Občinskega sveta Občine Grosuplje, 27. februarja 2008

Janez Dolinšek (SLS) je namesto odsotnega predsednika komisije za

* Organizator si pridržuje pravice do spremembe programa
Rezervacija vstopnic: ZKD Grosuplje, Adamičeva 16, 1290 Grosuplje,
INFO: 01/786 40 28; Predprodaja vstopnic uro pred predstavo.

volitve in imenovanja povedal, da je komisija na mesto odstopljenega Borisa Legana predlagala za nadomestnega člana Dejana Stančevića. Svetniki so ga na to mesto potrdili brez razprave.

Jože Miklič

Prireditev ob kulturnem prazniku na podružnični šoli Kopanj

Prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku je potekala 7. 2. 2008 v kulturnem domu v Račni. Povezovali in oblikovali so jo učenci OŠ Louisa Adamiča Grosuplje iz podružnice Kopanj. Prireditev se je začela slovesno s himno, nato pa so se ob Kreslinovi pesmi Vrba pred občinstvom prikazovale slike Prešernovega rojstnega kraja. Velik poudarek je bil namenjen tudi slikam, na katerih so bile prikazane lepote Kopanja in bližnje okolice (studenček, cerkev, kip svetega Antona, šola...). Skozi prireditev sta učenci nazorno predstavili življenjsko pot našega največjega pesnika.

Pri programu so učenci deklamirali Prešernovi pesmi Kam in Pod oknom. Dramsko pa je bila uprizorjena Lepa Vida. Učenci iz lutkovnega krožka pa so zaigrali lutkovno igrico Mojca Pokrajculja. Dogajanje so popestrili folkloristi z mentorico Uršo Berdajs. Ob spremljavi kitare je šolski pevski zbor

dodal glasbeno točko s pesmima Sinička in Jutranja rosa. Svoj glasbeni pečat so pustili tudi člani skupine Mlada zarja, ki so nas navdušili z večglasnim petjem in raznolikostjo instrumentalnih spremljav.

Letos mineva 200 let, od kar je bil France Prešeren na Kopanju. Pri starem stricu - župniku Jožefu Prešernu, je bil od leta 1808 do 1810. Še danes je ob kašči pri cerkvi na Kopanju ohranjena kamnita miza, za katero se je Prešeren učil brati in pisati in si tako nabiral prvo znanje.

Učiteljica Brigita Bobnar

Po Prešernovi poti

8. februarja, II. pohod, z rekordno udeležbo. Blizu 150 pohodnikov se nas je zbralo samo v Grosupljem. Takoj po Prešernovi himni smo se podali čez križišča in polja, pa skozi gmajne.

S krajšim postankom na Sp. Slivnici, smo nadaljevali mimo Zavrha, Predol in skozi V. Račno na Kopanj. Tu so bili že ljubitelji Prešerna kot organizatorji in domačini, pa pohodniki iz Čušperka, Vidma, pa še od kje.

Odvil se je prijeten program pred cerkvijo ter nadaljeval v njej. Kopanj in vsi na njem

smo ponovno doživeli velik in lep spomin na našega velikanu, dr. Franceta Prešerna. Večina iz Grosupljega se nas je vrnila po

tokrat suhem in prijetnem Radenskem polju.

Marjan Trobec

Dialog v barvah

Likovni razpis koordinacije Osrednja Slovenija

Ker državne selekcijske razstave potekajo bienalno, smo se na koordinaciji Osrednje Slovenije odločili, da ustvarjalce kljub temu spodbudimo k ustvarjanju na skupno izhodiščno temo. Koordinacija JSKD RS Osrednje Slovenije za leto 2008 pripravlja skupno regijsko razstavo, ki bo postavljena od 10. do 20. decembra v Galeriji Delavskega doma v Trbovljah. Nanjo bodo uvrščeni posamezni ustvarjalci po selektorskem izboru akademskega kiparja Zorana Pozniča, ki jo bo opravil na vsaki območni razstavi v organizaciji posamezne izpostave.

Pogoji razpisa:

1. Dialog v barvah je naslovna tema letošnjega razpisa za likovne ustvarjalce Osrednje Slovenije v letu 2008.
2. Sodelujejo lahko vsi odrasli likovni ustvarjalci od 15. leta starosti dalje.
3. Prijavljena dela so lahko vseh likovnih smeri in različnih tehnik (slikarstvo, kiparstvo, grafika, fotografija in video...).
4. Vsak avtor lahko prijavi eno delo, ki je

nastalo v letu 2007 ali 2008. Omejitev formata je 100 x 70 cm. Za posamezno delo se šteje tudi diptih, triptih, če ga je avtor tako zasnoval.

5. Prijavljena dela morajo biti opremljena za razstavo (okvir ali ustrezen medij za predvajanje; priloženi podatki - ime in priimek avtorja, naslov dela, likovna tehnika, domači naslov avtorja, telefon, e-pošta).

6. Rok za oddajo del za območno razstavo je ponedeljek, 30. junija 2008.

7. Na območni razstavi bodo na ogled vsa oddana dela. Odprtje območne razstave bo v ponedeljek, 8. septembra 2008, ob 19. uri, v Mestni knjižnici Grosuplje. Razstava bo odprta predvidoma do petka, 19. septembra.

8. Po območnem ogledu strokovnega spremljevalca bodo izbrana dela predstavljena v Trbovljah na regijski razstavi Osrednje Slovenije od 10. do 20. decembra 2008.

Letošnja razpisana tematika poskuša posamezne vizualne ustvarjalce vzpodbuditi k drugačnemu dojetju stvarnosti. Pokazati želi na vrednost posameznikove mikroizkušnje ter le-to skozi njegovo sliko vpeti v dogajanja

na makro ravneh. V tem smislu je izhodišče tematike Dialog v barvah aluzija na letošnje evropsko leto medkulturnega dialoga. Na napetosti med barvami in njihovimi kombinacijami lahko gledamo tudi skozi perspektivo in simboliko medosebnih odnosov: sobivanja, konfliktnih situacij ter njihovega reševanja, sožitja in medsebojne tolerance itd. Svoje vizualne izkušnje naj vsak ustvarjalec poskuša izraziti skozi reševanje likovnega problema v svojem likovnem delu - skozi barvne odnose, harmonijo ali kontrast.

»...Nezavedno sem gledal pesek, ki sem ga vzel v roko, in naenkrat zagledal prefinjeno lepoto vsakega drobnega zrnca; ni bilo pusto, videl sem, da je sestavljeno iz pravih geometričnih vzorcev, z ostrimi koti, od vsakega se je odbijal bleščeč žarek svetlobe, vsak drobceni kristalček se je svetil kot mavrica....Žarki so se križali in sekali, delali krasne vzorce, tako lepe, da mi je zastal dih... Potem mi je naenkrat zavest osvetlilo nekaj od znotraj in sem živo zagledal, kako je vse vesolje sestavljeno iz drobcev snovi, ki se nam mogoče zdi pusta in mrtva, a je polna mogočne in žive lepote. Za hip ali dva se mi je svet prikazal kot veličasten sij. Ko je zamrl, mi je ostalo nekaj, česar nisem nikoli pozabil in ki me stalno spominja na lepoto, zaprto v vsakem drobcenem prašku snovi okrog nas.« (Aldous Huxley: Nebesa in pekel)

Simona Zorko in Tanja-Pina Škufca

pr' Mrtinet

VI.

**tradicionalna
kolesarska akcija
k Mrtinet na klobaso**

Akcija se prične 29. 3. 2008 in traja do vključno 27. 9. 2008. vsak udeleženec prejme brezplačni evidenčni kartonček pr' Mrtinet, v katerega bo potrebno zbrati 15 žigov. Vsak dan šteje samo en žig, kar pa ne pomeni, da ne smeš lokacije obiskati večkrat na dan. Ko udeleženec zbere 15. zaporedni žig, ga gostitelj bar pr' Mrtinet nagradi z domačo klobaso, ter po želji dobi drugi evidenčni kuponček. Zaključek akcije bo v nedeljo, 28. 9. 2008 v podu pr' Mrtinet, kjer bo velika zabava s podelitvami priznanj, srečelovom in golažem za vse udeležence akcije. Vsak udeleženec, ki bo zbral 50 obiskov, bo nagrajen z majico.

Lepo vabljeni na žegnanje koles za srečno vožnjo, ki bo v soboto, 29. 3. 2008 ob 13 uri pri Mrtinetovi kapelici (na šoli) v Lučah. Za vse udeležence blagoslova koles bo pogostitev v baru pr' Mrtinet.

**Lepo vabljeni
BAR PR' MRTINET**
Za vse ostale informacije
smo dosegljivi na tel. št. 041 414 200

pr' Mrtinet

**TRADICIONALNA
VI.**

SALAMIADA

ZA NAJ SALAMO OBČINE GROSUPLJE

**OCENJEVANJE IN POKUŠINA
DOMAČIH SALAM**

**V PETEK, 28. 3. 2008
ob 20.00 uri**

PR' MRTINET V LUČAH

VABLJENI!

Projekt "POMAGAJMO ŽABICAM ČEZ CESTO"

Letošnje leto bo v znamenju žabic. Projekt, ki smo ga poimenovali »Pomagajmo žabicam čez cesto«, bo potekal pod okriljem Centra Grajski vrt Boštanj d.o.o. in Turističnega društva Boštanj, v sodelovanju s Societas herpetologica slovenica (SHS) – društvom za preučevanje dvoživk in plazilcev. Gre za celoletni projekt, s katerim želimo opozoriti na problematiko povozja žab ob prečkanju ceste, ko se v spomladanskem času vračajo iz zimskih bivališč na mrestišča in letna bivališča ter v jesenskem času nazaj na zimska bivališča. Namen celotnega projekta je razvijati naklonjen odnos ljudi do narave. Akcije na to temo bodo potekale skozi vse leto.

Prva akcija prenosa žab čez cesto je že za nami!

Ta akcija je nastala na pobudo domačinov. S pomočjo letakov in oglaševanja na radiu Zeleni val smo pozivali ljudi za pomoč. Naši kriki pomoči so se slišali zelo daleč, saj so nam priskočili na pomoč različni mediji, časnika Dnevnik in Žurnal24, radio Val 202, RTV Slovenija in National Geographic Junior ter različna društva (Herpetološko društvo in Društvo za zaščito živali). Na naš poziv so se odzvali lokalni prebivalci in gasilci (PGD Račna in PGD Čušperk) ter prostovoljci iz bližnje in daljne okolice.

Akcija je potekala v četrtek, 28. februarja, na območju Radenskega polja. Žabice nas je pobiralo kar 42 prostovoljcev. V slabih treh urah (od 18h do 21h) smo prek regionalne ceste Malo Mlačevo – Velika Račna prenesli 444 predstavnikov navadne krastače.

Vsem udeležencem se zahvaljujemo, da so se odzvali na naš klic in pomagali rešiti vsaj del žabic, ki bi v velikem številu brez

naše pomoči končale pod avtomobilskimi kolesi. Prav posebne pohvale pa gredo tudi lokalnim gasilcem, saj so usmerjali promet in skrbeli za našo varnost.

Vse nadaljnje akcije lahko sledite na strani www.radenskopolje.si in www.grajski-vrt.si.

V kratkem bodo žabice obiskale tudi nekatere šolarje in vrtčevske otroke. Kaj več o tem pa ob naslednji priložnosti... rega rega kvak.

Miša Pintarič

foto: Leon Kebe

Skupaj pomagamo žabicam

foto: Leon Kebe

Prijetna družba

Prostovoljci pred akcijo

foto: Leon Kebe

Če imate kakršno koli vprašanje nas lahko kontaktirate na spodnji naslov:

CENTER Grajski vrt Boštanj d.o.o.

Veliko Mlačevo 59, 1290 Grosuplje

Uradne ure so vsak delavnik od 9:00 – 15:00,

Telefon. 040 655 795 (Miša Pintarič), 040 655 796 (Leon Kebe), 040 655 797 (Tina Mikuš),

Faks: 01 786 50 32 ali 01 786 36 68

e-mail: info@grajski-vrt.si

spletni naslov: www.radenskopolje.si in www.grajski-vrt.si

KOLENDAR DOGODKOV NA RADENSKEM POLJU

• 4.4.2008

TRADICIONALNA GRAJSKA SALAMIADA

bo tudi letos potekala na Grajskem vrtu Boštanj. Prireditelj obuja lokalno tradicijo izdelovanja domačih salam. Obiskovalci bodo imeli možnost spoznati domače mesne proizvode, salame pa bodo lahko tudi poizkusili. Tisti, ki pa želite postaviti svoje suhomesnate izdelke na ogled pa lahko vse informacije dobite na telefonu 041 919 539 ali info@grajski-vrt.si,

• 9.4.2008

DIVJAD IN VELIKE ZVERI NA RADENSKEGA POLJA

Na 7. tematskem predavanju nam bodo lovci Lovske družine Taborska jama predstavili pomen velikih sesalcev Radenskega polja in njihovo vlogo pri ohranjanju narave. Začetek predavanja ob 18:00, v galeriji Grad Boštanj. Vse informacije lahko dobite na telefonu 040 655 796 ali info@grajski-vrt.si,

• 19.4.2008

ČISTILNA AKCIJA NA RADENSKEM POLJU

Ob dnevu Zemlje (22. april) bomo na Radenskem polju organizirali čistilno akcijo. Pridružite se nam v soboto 19. aprila ob 10:00 na Grajskem vrtu Boštanj. S seboj prinesite rokavice in dobro voljo, za vse ostalo bomo poskrbeli mi. V primeru slabega vremena bo akcija prestavljena na kasnejši termin. Vse informacije lahko dobite na telefonski številki 040 655 795,

• 26.4.2008

IZLET NA CERKNIŠKO JEZERO

Turistično društvo Boštanj in Center Grajski vrt Boštanj vas vabita, da se nam pridružite na izletu na Cerkniško jezero. Vabljeni ste vsi, ki vas zanima kako živijo in delajo ljudje znotraj meja parka. V tem letnem času je Cerkniško jezero še posebej zanimivo in zato vredno ogleda. Prijave sprejemamo na telefon 040 655 796 in e-mail: info@grajski-vrt.si, do vključno 23. aprila ali do zapolnitve 50 prostih mest. Vse informacije lahko dobite na telefonu 040 655 796 ali info@grajski-vrt.si,

• 30.4.2008

PRVOMAJSKO KRESOVANJE

Turistično društvo Boštanj bo pripravilo tradicionalno prvomajsko kresovanje. Namen prireditve je ohranjanje tradicionalnih vrednot, razvedrilo, druženje, medsebojno spoznavanje in bogatenje. Pridružite se nam na veselemu rajanju na Grajskem vrtu Boštanj. Za pijačo in jedačo je poskrbljeno.

Najmlajši regci in regice, ali veste, kako ločiti samčka od samičke krastače?

Samčki so manjši od samičk. V tem času, ko žabice hodijo iz svojih zimskih bivališč do bajerjev in mlak, kjer bodo odlagale mrest, boste pogosto videli dve žabici skupaj. Samček se, ko najde samičko, kaj hitro povzpne nanjo. Ta ga nosi na svojem hrbtu. Temu pojavu strokovno rečemo amplexus. Na njenem hrbtu se drži, vse dokler žabica ne začne odlagati mrest.

Da se jo uspešno drži mu pomagajo temnejše zadebeline na prstkih sprednjih okončin. Če najdemo samega samčka in če ga primemo pod sprednjimi okončinami ter ga dvignemo, se ta opozorilno oglasi. Tako drugi samčki vedo, da je tudi on samček in da morajo iti naprej v lov za samičko.

Miša Pintarič

foto: Leon Kebe
Ljubezenski par

Mesečna srečanja Skupine za Radensko polje

Območje Radenskega polja, predlaganega za krajinski park, leži na območju, ki si ga delijo štiri krajevne skupnosti. Največji delež odpade na KS Račna in KS Mlačevo, manjši del pa tudi na KS Ilova gora in Spodnja Slivnica. Ker je bistvenega pomena, da informacije o ustanavljanju parka dosežejo čim večje število domačinov, se enkrat mesečno (od oktobra 2007 dalje tudi formalno) srečuje t.i. Skupina za Radensko polje. To Skupino sestavljajo predstavniki krajevnih skupnosti: Aleš Kastelic – KS Račna, Valentina Vehovec – KS Mlačevo, Stane Sklepič – KS Spodnja Slivnica in Vinko Zajc – KS Ilova Gora. Poleg teh članov pa to sicer neformalno telo sestavljajo še: predstavnik Občine Grosuplje (Uroš Perme), predstavniki stroke (dr. Alexis Zrimec, Mitja Škrjanec in drugi) ter Center Grajski vrt Boštanj.

Namen srečanj je izmenjava informacij glede odprtih vprašanj, ki jih eni ali drugi vidimo na območju predlaganega krajinskega parka. Center Grajski vrt Boštanj na teh sestankih obvešča člane te skupine o vseh dogodkih v zvezi z ustanavljanjem parka.

Na srečanju v januarju smo sprejeli tudi sklep, da povežemo omenjene štiri krajevne skupnosti z neko skupno rdečo nitjo. To je skupna enotna podoba v obliki logotipa krajinskega parka (sibirska perunika), enotnih smerokazov, informativnih tabel in klopi. Na zemljevidu smo tako že označili potencialne poti, ki bodo povezovale območje in skušale domačinom in drugim obiskovalcem ponuditi čim več raznolike naravne in kulturne dediščine tega območja. Poti bodo v večini speljane po že obstoječih gozdnih, kolovozni ali planinskih poteh.

Mag. Tina Mikuš

Panasonic

Plazma

HD ready

Plazma televizor
Panasonic TH-42PV7P

Diagonala 107 cm, ločljivost 1024x720 px, kontrast 8000:1. Kvaliteten G10 HD panel, V-Real tehnologija, VIERA-Link (za enostavno upravljanje povezanih aparatov), HDMI, HD ready.

799,00 €

191.472 SIT

SAMSUNG

LCD

HD ready

LCD televizor
Samsung LE32S62

Diagonala 82 cm, ločljivost 1366x768 px, kontrast 3000:1, svetilnost 400 cd/m2, DNIe, SRS TruSurround XT zvok, HDMI, VGA, HD ready.

579,00 €

138.752 SIT

SONY

samo v trgovinah
Big Bang

MP3

1 GB

MP3 predvajalnik
Sony NWDB103 1 GB

1 GB pomnilnika. Predvaja MP3/WMA formate. Trovrstični LDC zaslon. Vgrajena baterija omogoča do 12 ur predvajanja. Prenos glasbe "povleci in spusti".
NWDB105 2 GB: 59,99 € (14.376 SIT)

44,99 €

10.781 SIT

Panasonic

MP3

DivX

160 GB trdi disk

DVD/HDD snemalnik
Panasonic DMREH57

Predvaja CD-R(W)/DVD±R(W)/DivX/JPEG/MP3 formate. Trdi disk 160 GB. Progressive Scan, VIERA Link, HDMI.

279,90 €

67.075 SIT

invent

Core Duo 1,83 GHz

120 GB hdd

1 GB ram

Notesnik HP 530

Procesor Intel Core Duo T2400E 1,83 GHz, pomnilnik 1 GB DDR2 (ena reža prosta), trdi disk 120 GB sata, DL DVD±RW zapisovalnik, 39 cm LCD zaslon, ločljivost 1280x800, int. gr. kartica Intel GMA 950 do 224 MB, Wlan, USB 2.0. Windows Vista Home Basic Slo. Garancija 1 leto.

549,00 €

131.562 SIT

BELKIN.

Brezžični router
Belkin F5D7230

Brezžični usmernik, 4-port 10/100 Mbps switch, hitrost prenosa 802.11g, zaščita WPA, WPA2. Podpira protokole TCP/IP, UDP, DHCP.

29,99 €

7.187 SIT

BIG BANG

VEDNO NEKAJ NOVEGA

WWW.BIGBANG.SI

Big Bang Rudnik

TC Supernova, Jurčkova cesta 228,
1000 Ljubljana, tel.: 01 280 50 20

BIG BANG d.o.o. - SKUPINA MERKUR. Ponudba velja od 19. 03. 2008 do prodaje zalog. Vse cene so v € in vsebujejo DDV. Tiskarske napake niso izključene. Cene v SIT so preračunane po tečaju zamenjave 1€ = 239,64 SIT.

svetovanje, izmere
in montaža na domu

**IZDELAVA ZAVES
PO NAROČILU**

**Šiviljstvo
Kastelic Majda s.p.**

Polica 53, 1290 Grosuplje
tel. 01/786 49 43, 01 786 49 44
GSM 041 347 893

IZDELAVA IN MONTAŽA

**SENČILA
OVEN**

- ŽALUZIJE
- ROLETE
- TENDE
- LAMELNE ZAVESE
- PLISE ZAVESE

GSM: 031/679-079
Tel./fax: 01/7878-266

Tomaž Oven s.p.
Pot v resje 1, 1295 Ivančna Gorica

BElin
masaže

*masaže,
nega obraza,
depilacija,
anticelulitne
terapije*

ANITA SEVER s.p.
Župančičeva c. 31
1290 Grosuplje
gsm: 041/575-971

*V poslavni stavbi Street,
vhod poleg Street pub-a.*

www.masazebelin.si

Aktualna izjava:

Regionalizacija Slovenije je predvsem političen projekt, ki ima tako koristne kot negativne plati. O njem se lahko prepiramo do onemoglosti. Kolikor strokovnih argumentov je za, jih je verjetno tudi proti. Načrt regionalizacije v resnici ni padel zaradi nestrokovnosti, ampak zato, ker je treba v predvolilnem letu slovenskim volivcem dokazati, da je sedanja vlada na vseh področjih neuspešna in nestrokovna.

Dr. Stane Granda

CONTINVIT d.o.o.

Zanesljiv
RAČUNOVODSKI SERVIS
vam nudi:

- Kvalitetno in strokovno opravljanje računovodske storitve in davčne obračune,
- Vse storitve v zvezi z zaposlovanjem delavcev in urejanjem ustrežne dokumentacije.

Za več informacij smo vam z veseljem na razpolago.

mobitel: 031-341997
el. pošta: continvit@email.si

Nudimo vam:

- Otroško igrišče s trampolinom
- Odbojka na mivki
- Sladoledni vrt
- Prostor za zaključene družbe, vrtnice in šole

Informacije na telefon: 041 414-200 Tatjana

VABLJENI V LUČE K'MRTINET

BELIMED – ime za vrhunsko tehnologijo v svetu pomivalne in termodezinfekcijske tehnike na področje medicine in farmacije

Stremimo k tehnološkim izboljšavam, inovativnosti in zadovoljstvu kupcev. Zaradi hitre rasti družbe in potreb po večjih kapacitetah, vabimo k sodelovanju ambiciozne in inovativne osebe za

PROSTA DELOVNA MESTA

v servisu:

● MONTER

- za pomoč pri montažah strojev na objektih
- IV. ali V. stopnja izobrazbe elektrotehnične smeri

● SERVISNI TEHNIK

- za izvajanje kalibracij in validacij pomivalnih strojev in sterilizatorjev
- V. stopnja izobrazbe elektrotehnične smeri
- znanje nemškega in/ali angleškega jezika

● REFERENT SERVIS

- za pomoč pri vodenju servisa
- V. ali VI. stopnja strojne smeri
- znanje nemškega in/ali angleškega jezika

v razvoju:

● KONSTRUKTOR

- za področje pomivalnih strojev in sistemov
- V. ali VI. stopnja izobrazbe strojne smeri
- poznavanje AutoCADa 2D in 3D Inventor ali podobnih programov 3D
- znanje nemškega in/ali angleškega jezika
- izkušnje na področju konstruiranja strojev in naprav

v proizvodnji:

● VARILSKI TEHNOLOG

- za zagotavljanje visokega tehnološkega nivoja kvalitete varjenja
- V. ali VI. stopnja izobrazbe strojne smeri
- znanje nemškega in/ali angleškega jezika
- izkušnje na področju varjenja nerjavečih izdelkov

● VARILEC (več mest) za varjenje nerjavečih izdelkov po TIG postopku

● DELAVEC na stroju za preoblikovanje pločevine

Za proizvodne delavce se zahteva:

- poklicna strokovna izobrazba - smer oblikovanje kovin
- izkušnje pri obdelavi nerjaveče pločevine

V primeru, da imate zgoraj navedena znanja in lastnosti, vam nudimo karierno priložnost. Sprejmite izziv in se nam pridružite. Pričakuje vas kreativen in dinamičen team, moderno delovno okolje ter stimulativen osebni dohodek z možnostjo nagrajevanja. Delovno razmerje želimo skleniti za nedoločen čas.

Vašo pisno ponudbo z življenjepisom in dokazili pričakujemo na naslovu:

Belimed
Infection Control

BELIMED d.o.o.,
Kosovelova cesta 2, 1290 Grosuplje
ali na info@belimed.si
najpozneje v 15 dneh po objavi.

Regijsko srečanje mladih literatov

osrednje Slovenije je potekalo v Koščakovi sobi Mestne knjižnice Grosuplje, in sicer na pustni torek, 5. februarja 2008.

Številna udeležba mladih literatk in literatov iz Ljubljane, Litije, Zagorja, Trbovelj, Ivančne Gorice, Vidma, Logatca, Brezovice, Sodražice, Škofljice itd. nam priča, kako potrebna so srečanja in pogovori tudi za literarne ustvarjalce, ki ponavadi producirajo svoja dela v intimnem vzdušju in samoti. Od 31 prijavljenih prispevkov je pesnik urbane poezije, filozof in strokovni selektor Gregor Podlogar, pokomentiral literarne prispevke tistih ustvarjalcev, ki so bili na srečanju prisotni in so odlomke iz svojih del tudi prebrali ter na kratko predstavili.

Gregor Podlogar je ponovno izpostavil ustvarjalno svežino in že kar profesionalno zagretost pesnika Francija Novaka iz Dobropolja, ki je že v lanski jeseni prebudil zanimanje strokovne javnosti. Tako je bil, poleg njegove poezije, za državno srečanje predlagan tudi dramski tekst Zmajeva skrivnost avtorice Mirjam Sabine Žveglja iz Škofljice in prozni prispevek avtorja Iztoka Majheniča iz Ljubljane.

Po zaključni debati literatov je v organizaciji JSKD RS OI Ivančna Gorica in ZKD Grosuplje potekal še koncert Pismi sveta. Navkljub temu, da je bila publika maloštevilna in seveda izbranega okusa, sta ubrani glas Bogdane Herman in harmonika Jureta Torija ponovno navdušila in prevzela.

Simona Zorko

Sklep o imenovanju občinske volilne komisije

15. seja Občinskega sveta Občine Grosuplje 28. februarja 2008 - **Janez Dolinšek** je kot podpredsednik komisije za volitve in imenovanja povedal, da je komisija soglasno predlagala za člane **Franca Rakovca, Vero Šparovec in Aleša Medveda**, za namestnike je predlagala **Vincencija Likoviča, Jožeta Kadunca in Janeza Debeljaka**, za predsednika **Andreja Kraška**, za namestnika predsednika pa **Marka Podvršnika**. Za predloge je soglasno glasovalo 21 svetnikov.

Jože Miklič

MESARSTVO MAVER

STIČNA

TUŠ MARKET MAVER

Industrijska c. 5, Grosuplje ☎ 01 786 14 72
 Market Marinka, Stična 27 ☎ 01 786 94 02
 Mesarstvo Maver, Brilejeva 6 ☎ 01 519 27 15

Nudimo vam tudi vse za piknike: čevapčiči, pleskavice, nabodala, kotleti...

Pestra ponudba za veliko noč: šunke, šinki, velikonočni želodčki.

Na zalogi domače sveže meso in suhi izdelki narejeni po starih recepturah

RAČUNOVODSKI SERVIS RAČUNKO

Matevž Žnidaršič, s.p.

Žalna 71, 1290 Grosuplje
 tel. 01/780 88 43 GSM 031/523 861
 kontaktna oseba Meta Žnidaršič

- Vodimo knjigovodske evidence in izdelujemo vsa potrebna poročila za podjetja, s.p.-je, poklicne športnike, DDV-evidence in še in še...
- Na vašo željo po potrebi pridemo tudi na dom.
- Poleg vsega pa vas lahko prepričamo z UGODNO CENO.
- Lahko se obrnete na nas tudi samo za informativen izračun naših storitev.

Mi se zavedamo, da je vaš denar zelo dragocen, zato vaše poslovanje zaupajte nam!

NAŠA VIZIJA - VAŠ USPEH
 racunko.mz@siol.net

KOZMETIČNI SALON Glavan Silva

NOVO MICRO-DERMOABRAZIJA

Revolucionarna novost Thalgo kozmetike

Enostavna in hitra rešitev za popoln izgled!

KUPON za 10 % popust v marcu 2008

Izdelava geliranih nohtov po metodi alessandro

Masiki d.o.o., Brinje c. I/47, 1290 Grosuplje, tel: 01/7865-866

Podjetje za finančne in računovodske storitve ŠMID & VEHOVAR d.o.o.

Ponikve 102
1312 Videm Dobrepolje
Tel. št. 01 /7808-030, 01 /7867-113

Vabimo podjetja, društva, javne zavode, samostojne podjetnike in vse ostale, ki potrebujete računalniške in finančne storitve k sodelovanju.

Naše prednosti so strokovnost, ažurnost, prilagodljivost, nizke cene ter dolgoletna tradicija!

SAMOPLAČNIŠKA ZOBNA ORDINACIJA

v Centru Dolfke Boštjančič na Igu

PRENADENT D.O.O.

vas vabi in vam ponuja estetsko sanacijo zobovja s plombami, prevlekami iz najkvalitetnejšega porcelana, implantanti ter protezami, beljenja in vse preventivne posege pri odraslih in otrocih.

Naročanje po telefonu 040 / 934 000 vsak delavnik med 8. in 18. uro

Feri avto d.o.o.
Ljubljanska 17
1290 Grosuplje
tel. 01/ 787-34-22
GSM 040/ 22-44-07

PRODAJA:

- * REZERVNIH DELOV ZA VSE VRSTE OSEBNIH VOZIL,
- * DODATNA OPREMA,
- * MOTORNA OLJA ZA OSEBNA IN TOVORNA VOZILA,
- * AVTOPLAŠI

4 X NA DAN DOSTAVA ISKANIH REZERVNIH DELOV V TRGOVINO.

**Uredniški odbor
vam vošči
Vesele velikonočne
praznike,
mamam in ženam pa
želi vse najlepše ob
materinskem dnevu!**

**ORIGINAL
HARMONIKA**

ELIKAN

Drago ELIKAN, dipl. ing.
Škočjan 10, 1311 Turjak,
tel./fax: +386 (0)1 788 99 07
GSM: +386 (0)41 698 103,
e-mail: elikanharmonike@gmail.com

Vem, da te ljubim

Vem, da te ljubim,

ker me tvoje veselje
veseli,
ker me tvoja žalost
žalosti,
ker me tvoja bolečina
boli,
ker sem lep
od tvoje lepote,
ker sem dober
od tvoje dobrote.

In vem, da me ljubiš ti.

Draga mamica, mama, babica, stara mama...

To pesem Toneta Kuntnerja ob materinskem dnevu poklanjamo tebi v znak velike hvaležnosti in globokega spoštovanja ter z najlepšimi željami ob tvojem prazniku.

Vsem občankam in občanom želimo tudi vesele velikonočne praznike.

SDS

OO SDS Grosuplje,
predsednik Dušan Hočevar

SALF d.o.o.
Cesta na Krko n.h.
Grosuplje
031 /213-626

**VRTNARIJA GROSUPLJE
PRI GROSUPELJSKEM POKOPALIŠČU**

VABI K SPOMLADANSKIM OBISKOM OD 31. 3. 2008 DALJE
Delovni čas: ponedeljek-petek 8-18h, sobota 8-14h

NUDIMO VAM:

- trajnice,
- enoletnice,
- balkonske rože,
- substrate za sajenje in še marsikaj.
- Na vašo željo vam posadimo cvetlična korita.

**ROŽICA NAM
ZDRAVJE DA,
OGREJE MISLI
IN DUHA.**

PIVOVARNA IN GOSTILNA

Anton

**BI PRAZNOVALI ROJSTNI DAN,
SE ZBRALI NA OBLETNICI, POROKI,
POGOSTILI SODELAVCE ALI POSLOVNE
PARTNERJE, ORGANIZIRALI SEMINAR ?**

**Prijazno Vas bomo sprejeli
v naši večnamenski dvoranici,
ki sprejme do 90 gostov !**

Gostilna in pivovarna Anton, Gasilska cesta 3, 1290 Grosuplje, tel. 01 786 50 84 , 031 333 309

Kaj je trdil Jožef Školč 30. maja 1991:

»Boljši je slab mir kot dobra vojna. Pravzaprav ni nič hujšega kot dobra vojna. Spet se potrjuje naše prepričanje, da je demilitarizacija edino realno izhodišče za uveljavljanje slovenske suverenosti... Pot v samostojnost Slovenije tudi ne pelje po nobeni bližnjici s hitrimi in enostranskimi dejanji - najkrajša pot v suverenost je dolgotrajno, čeprav na trenutke brezupno dogovarjanje in pogajanja.«

Janez Janša (Premiki, 1992)

BMW

www.avtoval.si

Veselite do vožnje

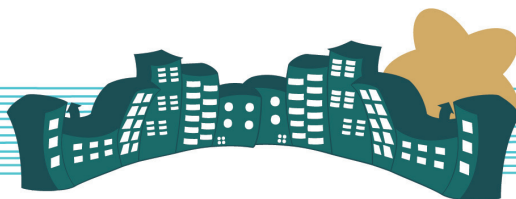

Avtoval

Pod jelšami 2, 1290 Grosuplje
Tel.: 01/78 11 300
Fax: 01/78 11 315
e-mail: avtoval@siol.net
www.avtoval.si

- Prodaja vozil
- Prodaja motornih koles
- Servis
- Dodatna oprema
- Ugodna ponudba vozil iz zaloge

Sprejemamo naročila za nove modele

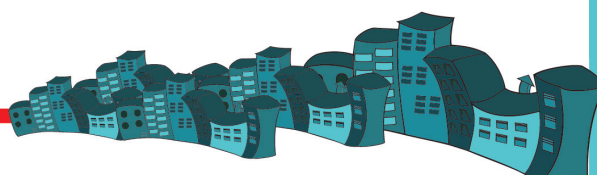
AŽUR

NEPREMIČNINE, DELNICE, SKLADI, MENJALNICA

Kolodvorska cesta 2 Grosuplje T 01 7860 880 F 01 7860 881 M +386(0)31 610 644 E azur@siol.net www.azur-nepremicnine.si

PRODAJATE? KUPUJETE? NAJ VAM POMAGAMO!

- ✿ najdemo kupca za vašo nepremičnino
- ✿ najdemo nepremičnino, ki jo želite kupiti
- ✿ uredimo vso dokumentacijo- od sestave pogodbe do predloga za vpis v zemljiško knjigo- v sodelovanju z odvetnico
- ✿ spremljamo vas do zaključka posla

Varno, zanesljivo, strokovno.

VLJUDNO VABLJENI
V NAŠ NOVI
STUDIO

BREZJE PRI
GROSUPLJEM 90
"SONČNI DVORI"

INFORMACIJE IN REZERVACIJE
051/633 446
www.vitaline.si
info@vitaline.si

PRIDITE IN PREIZKUSITE
OSVEŽENO PONUDBO
IN WELLNESS
PROGRAME

HYPOXI®

design your body
POLETJE SE PRIBLIŽUJE.
OBLIKUJTE TELO PO VAŠI MERI.

NAJSODOBNEJŠI
KLIMATIZIRANI
SOLARIJ

MASAŽA
KLASIČNA IN REFLEKSNA

PILATES
IN PILATES REFORMER

AEROBIKA
NA MEHKIH BOSU ŽOGAH

MINI
FITNES
KABINET

38: Pripovedi iz Grosupljega in okolice

Letošnja zima je skoraj brez snega. Zdajle na pomlad nam spet sneg, pa je ta odeja tanka in hitro skopni. Včasih pa je bilo res veliko snega. Čeprav ni bilo toliko avtomobilov, so morali poskrbeti, da so konji z vozovi lahko vozili po cestah.

Lojze Potočnik se spominja hude zime leta 1952.

»S konji smo plužili. 10-12 parov konj so pripravili, da so splužili deželno cesto. Vedno sta bila zraven tudi dva cestarja, da sta širila ali ožala plug. Na klancih so plug zožali samo na dva metra širine, po klancu navzdol in po ravnini pa so orali bolj na široko. Leta 1952 je bil tako visok sneg, da so prišli s plugom do Špice na Škofljici, pa so morali tam pustiti plug in se s konji vrniti domov. Buldožer je iz Ljubljane proti Kočevju oral, druge ceste pa so skidali ljudje. Razglasili so mobilizacijo, ljudje so prišli z lopatami in skidali deželno cesto.«

Kolar Jože Švigelj pa je dodal:

»Konji pa niso bili navajeni pozimi delati. Morda so dvakrat šli pozimi na delo, včasih pa nič, kakor so bile zime. Leta 1952. je bil tak velik sneg, da je bila mobilizacija. Moja dva brata sta šla kidat sneg na cesto Škofljica - Kočevje. En brat mi je povedal, da je samo pri Čotu bilo lepo narejeno, kjer je bila gostilna. Naprej so šli kidat samo taki, ki niso hoteli piti. Pili so pa vsi.«

Furman Anton Lukše pa je s pluženjem pozimi dobro zaslužil.

»Plužili smo. Snega je bilo več, kot ga je zdaj. Pri cesti sem bil tudi "fejst" plačan, ko smo plužili. Moji konji so bili vedno v štangi, ker so bili močni, ko je bilo treba plug premakniti ali pa zaobračati. Druge smo ven vzeli, ko je bilo treba plug obračati, pa smo samo z enim parom obrnili, ker ni bilo nikjer toliko prostora, da bi z 8-10 parov konj lahko obrnili. Pa vse lopute smo morali razpeti, pa jih skupaj zložiti, ko smo zaobrneli. Potem so pa spet ostale pare konj pripravili, pa lopute razpeli. Plužil sem tudi dosti.«

Pripravila Marija Samec

NIKO MIHIČINAC K.D.

NEPREMIČNINE

KOLODVORSKA 3, 1290 GROSUPLJE
TEL.: 01-786 56 60, FAX: 01-786 56 65
GSM: 041-405 258

E-MAIL: NIKO@MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

URL: WWW.MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

Če želite svojo nepremičnino VARNO prodati, podariti, izročiti ali jo pridobiti, vam priporočamo, da se o svoji nameri prej POSVETUJETE PRI NAS!

AVTOCENTER MALO MLAČEVO

AVTOSERVIS BOH d.o.o.

VULKANIZERSTVO

PRODAJA IN MONTAŽA AVTOPLAŠČEV ZNAMK MICHELIN, FULDA, SAVA, DUNLOP IN GOOD YEAR. POPUST NA AVTOPLAŠČE DO 35 % V MARCU IN APRILU. PRODAJA ALUMINIJASTIH PLATIŠČ.

AVTOMEHANIKA

Popravila vozil IZVEN GARANCIJE
Brušenje in popravilo motornih glav za osebna in dostavna vozila.

AVTOOPTIKA

za osebna in dostavna vozila.

Delovni čas:
od ponedeljka do petka
od 8.00 do 17.00,
sobota zaprto.

FizioFit Mediko

Fizioterapija, kozmetika
in pedikura

Dedni dol 33
1294 Višnja Gora
tel 01 78 84 631, 78 03 069

www.mediko.si,
www.tico.si/mediko,
e-mail: mediko@siol.net

Fizioterapija in kozmetika v Višnji Gori.

Fizioterapija tudi v Ljubljani na Dolenjski cesti 156 b.

Vse informacije na tel. številki 040 627 915.

JSKD - Napoved dogodkov v aprilu

Kulturna društva in posamezniki občin Grosuplje, Dobropolje in Ivančna Gorica so v spomladanskem obdobju leta 2008 vabljeni k sodelovanju na naslednjih revijah in srečanjih:

4. april 2008,

Kulturni dom Stična

19.00, območno srečanje odraslih folklornih skupin občin Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica ter OI Kočevje

8. aprila 2008,

Jakličev dom Videm-Dobropolje

17.00 območno srečanje otroških folklornih skupin Območnih izpostav Ivančna Gorica, Litija, Ribnica

18. april 2008,

OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični

19.00, območno srečanje odraslih pevskih zborov in malih pevskih skupin 1. del

19. april 2008,

Jakličev dom Videm-Dobropolje

19.00, območno srečanje odraslih pevskih zborov in malih pevskih skupin 2. del

Odprti natečaji:

- Dialog v barvah, natečaj za odrasle likovne ustvarjalce (od 15 let dalje), odprt do 30. junija 2008,

- Od ideje do knjige, natečaj za mlade literate (od 10. do 25. leta), odprt do 30. maja 2008.

Za posamezne razpise in dodatne informacije, prosimo, pokličite na telefonsko številko:

01/7869-070 in 051/675-238

(Simona, Barbara),

ali nam pišite na elektronski naslov: oi.ivančna.gorica@jskd.si.

**JSKD OI Ivančna Gorica
Občin Grosuplje, Dobropolje in
Ivančna Gorica
Vodja JSKD OI Ivančna Gorica
Barbara Rigler**

Dan plesa in ljubezni v Ivančni Gorici

Letošnji Valentinov četrtek je v Kulturni dom Ivančna Gorica privabil številne gledalce, ki so si želeli ogledat plesne predstave kar 18 skupin. Na območni reviji, ki jo je organizator Javni sklad za kulturne dejavnosti Območna izpostava Ivančna Gorica poimenoval Dan plesa in ljubezni, je nastopilo več kot dvesto plesalcev in plesalk iz grosupeljske in ivanjske občine.

Pred polno dvorano otrok, njihovih staršev in prijateljev se je zvrstilo veliko zanimivih plesnih točk, od sodobnega plesa, družabnih plesov, hiphopa pa vse do nežnega in poetičnega baleta. Vse nastope je strokovno spremljala plesalka in koreografinja Nataša Tovirac, ki je ob koncu revije v živahnem pogovoru predstavila svoj pogled na izvedene nastope.

Revijo so otvorile Vesele tretješolke, ki prihajajo iz osnovne šole Ferda Vesela Šentvid pri Stični. Njihova plesna koreografija Potovanje na morje je nastala pod mentorstvom Polonce Lampret, ki že vrsto let uspešno vodi mlade plesalke in se tudi uvrščajo na regijska srečanja. Lani so našo izpostavo zastopali na regijskem srečanju plesnih skupin Osrednje Slovenije v Trbovljah.

Sledilo je kar enajst plesnih skupin, ki jih v okviru Plesne šole Guapa vodi Maja Pirc: Cicibani iz Ambrusa s plesom Rock'n'roll za zmeri, mlajše mladinke iz Šentvida pri Stični z nastopom Spice Girls, mladinci iz Krke z miniaturo Sladoledar, mladinska skupina iz Muljave s koreografijo Rok'n'roll, dekleta iz Krke so predstavile z miniaturo Snežinke, skupina Super Star iz Ambrusa pa miniaturo z naslovom Energija. Mladinke, ki so ravno tako del plesne šole Guapa, prihajajo pa iz Šentvida pri Stični, so zaplesale na pesem Rebelde, mladinci iz Ambrusa pa na pesem Wanna be. Starejše mladinke iz Krke so si izbrale miniaturo z naslovom Firgelicious, starejše mladinke iz Ambrusa pa plesno točko, ki nosi naslov Usher. Kot zadnja se je iz plesna šole Guapa predstavila še plesna skupina Guapa, ki je z avtorico koreografije in vodjo skupine Majo Pirc, zaplesala v plesni točki Zum.

Letos sta se na reviji predstavili tudi skupini TEGIBLO 3, ki prihajata iz grosupeljskega Kulturnega društva Teater. Prva baletna skupina je zaplesala koreografijo z naslov Prebujanje pod mentorskim vodstvom Špele Repar. Presenečenje revije v smislu ustvarjalne uporabe gibalnega materiala, izvirne in zanimive tematika, prepričljive

interpretacije in plesno-tehničnega obvladovanja telesa izvajalke ter koreografske in kompozicijske ozaveščenosti je bila prav gotovo solo koreografija V iskanju koraka mlade Grosupeljčanke Eve Valič. Nastopila je v koreografiji avtorice Špele Repar.

Novost na reviji pa so bile tudi naslednje skupine: plesna skupina Rebelde osnovne šole Ferda Vesela iz Šentvida pri Stični s prepričljivo plesno »četvorko« Cha-cha-cha pod vodstvom Matea Curkove ter skupini G-Girls 1, 2, ki prihajata iz plesnega kluba M Grosuplje. Predstavile so nam miniaturo z naslovom G-Dance 1,2, ki je nastala pod mentorstvom Žive Radulovič. Za konec so zaplesale še plesalke 8. razredov šentviške šole, ki so z mentorico ustvarile koreografijo Shake your body.

Revijo otroških plesnih skupin ni samo predstavitev plesne dejavnosti v treh občinah, temveč kot je povedala voditeljica prireditve Maja Lampret: »Danes nismo imeli le tekmovanja in plesnih nastopov, današnji dan je namreč vse več, kot le to. Je praznik. Praznik plesa in ljubezni. Včasih plešemo zaradi ljubezni, drugič ljubimo zaradi plesa, vedno pa gresta z roko v roki /.../ Vsi nastopajoči nam bodo danes s svojim gibanjem, pesmijo in glasbo poklonili svoja občutja, ljubezni, veselje, strasti in hrepenenja.... pustimo jim, da se nas dotaknejo.«

Za vse plesne skupine želimo še veliko plesnih navdihov, izbrani skupini pa čim bolj uspešen nastop na regijskem srečanju plesnih skupin Osrednje Slovenije 14. maja letos na Vrhniki.

Za JSKD OI: BR

Ironija, kriminalka ... in še kaj

Angelci padajo gor – Rudi Podržaj

Z devetmesečno zamudo obveščamo kulturno javnost, da je pri založbi Modrijan izšel drugi roman našega sokrajana **Rudija Podržaja, Angelci padajo gor**. Predstavitev knjige se je namreč zgodila že junija 2007, pa iz različnih razlogov ta novica do zdaj ni dosegla Odmevov.

Gre za napeto in ironično pripoved o mladeniču, ki bi lahko bil povprečen Slovenec, če se mu ne bi pripetilo, da so ga zastonske motivacije (skušnjave) na zelo slikovit način iztrgale iz sivega povprečja in ga izstrelile v kruto, a kratkočasno resničnost potrošništva, kriminala in uživaštva.

'Mladenič' sam v začetku izpovedi takole pove o razlogih svoje nehotene stranpoti:

»... Slika idiličnega, na popkovino pripetega življenja, ki ni vedelo za pasti nevarnega, zunanjega življenja. Dolgočasna sreča, v kateri se osebek, ki jo je okušal, ni vprašal, česa vsega si na tihem želi njegovo utišano življenje... In na lepem kolesje krene. Morda se zaspana nedolžnost zgolj preda neki zastonski motivaciji. Ali pa se hoče nezavedno izmotati iz maternice, se odtrgati s popkovine, da bi se zares začutila – da bi na lastni koži okusila draž spotikanja, padanja in vstajanja.«

V romanu je prav padanje in vstajanje osnovna dinamika dogajanja. Začetno

vsakdanje stanje se zaplete, ko se junak sreča s številnimi med seboj povezanimi naključji, ki ga naposled pripeljejo v položaj, v katerem se mora začeti odločati za spremembe, čeprav bi on sam najraje ostal v preizkušnem 'status quo' položaju, v brezdelni nedolžnosti. 'Mladenič' je za opis 'nevzdržne nuje odločanja' uporabil primerjavo s šahom, ki je tudi naslov prvega poglavja (Premakni figuro in se zakolji):

»Počutil sem se kot v šahovski igri, ko si na potezi, a si tako zadovoljen s svojo bleščečo postavitvijo, da nočeš ničesar spremeniti; ko ne vidiš pametnega napada, z vsakim premikom pa bi si zgolj sesul občutljivo obrambno soodvisnost. Ja, nasprotniku bi kar podaril potezo, a pravila žal pravijo drugače: na potezi si, premakni figuro in se zakolji!

... Pa naj še kdo reče, da premoženje človeka ne omejuje. Premakni figuro in se zakolji, pravi zakon, premožen človek (kakršen sem postal) pa je vedno na potezi. In tako mora na šahovnici življenja zaskrbljeno premikati dragocene skrbi sem ter tja, v zahvalo pa se sme počutiti pomembnega ...«

Knjiga se bere kot z ironijo obarvana kriminalka, med vrsticami pa se da razbrati, da gre pravzaprav za vprašanja o pomenu skušnjav, stranpoti in krivde ter posledic vsega trojega, ki junaka na koncu pripeljejo v katarzično norost odreditve, v 'sončno svetlobo', kakor ji pravi sam.

Zgodba sama dosledno skrbi, da 'mladeničeva' izpoved ne izzveneva v golo filozofiranje, saj zelo podrobno in nazorno orisuje današnjo družbeno resničnost; kar je opazila tudi urednica romana, ki je na hrbtni strani knjige med drugim zapisala:

» ... Pronicljiva analiza posttranzicijske družbe, v kateri ljudje sicer še vedno vse počnejo tako, kakor jim to veli izročilo, čeprav nekateri posamezniki nimajo nikakršnih težav s sprejemanjem novodobne miselnosti. Detajlni opis stanja v (urbaniziranem) podeželskem okolju, kjer je patriarhat bržkone edino, kar se je ohranilo od tradicionalnih vrednot. Knjiga s srečnim, a odprtim koncem.«

Roman pred nami je torej berljiv, hkrati pa tudi duhovno sporočilen in literarno verodostojen. Vsem, ki ga boste poiskali v knjižnicah ali knjigarnah, se obeta prijetno branje.

Marko Viršek

Uspehi mladih glasbenikov Glasbene šole Grosuplje na tekmovanju TEMSIG

V februarju in marcu 2008 poteka že 37. tekmovanje mladih slovenskih glasbenikov – TEMSIG. Mladi glasbeniki lahko letos tekmujejo v naslednjih kategorijah: trobila, harmonika, petje, komorne skupine in solfeggio. Regijskega tekmovanja, ki je izbirno tekmovanje za državno tekmovanje, so se z velikim uspehom udeležili tudi učenci Glasbene šole Grosuplje.

Trobentač Nace Zupančič, učenec podružnice Ivančna Gorica, je v 1. a kategoriji pod mentorstvom prof. Roberta Petriča prejel zlato priznanje.

Kitarski duo: Katja Mehle in Marko Smiljanič, ki deluje v Grosupljem, je v 1. kategoriji pod mentorstvom prof. Barbare Škrjanc prejel zlato priznanje.

Tudi klavirski duo: Lucija Prijatelj in Daša Vodičar, je v 1. kategoriji pod mentorstvom prof. Lovorke Nemeš Dular prejel zlato priznanje.

Učenki obiskujeta pouk na podružnici Videm-Dobrepolje.

Klavirski duo: Filip Markovič in Andrej Debevec iz podružnice Škofljica sta v 1. kategoriji pod mentorstvom prof. Evelin Legovič in Lovorke Nemeš Dular prejela bronasto priznanje.

Vsem udeležencem tekmovanja iskreno čestitamo, dobitnikom zlatih priznanj, ki se bodo udeležili še državnega tekmovanja v mesecu marcu, pa držimo pesti in želimo veliko uspeha!

Viktorija Šušteršič Smrekar
pomočnica ravnateljca GŠ Grosuplje

Filistri brez karizme

Slovenci smo bili od nekdaj dobri uradniki. Tudi naši politiki so bili v glavnem uradniški politiki, zato so se najbrž tako dobro vključili v komunistični projekt. Cankar bi rekel, da so filistri s sumljivo zasebnostjo. - Dr. Janko Kos

Pranje možganov

Nikoli si nisem mogel misliti, da bo petdesetletno pranje možganov pustilo tako globoke posledice. Dediči tega obdobja niso sposobni miselnih, etičnih, družbenih inovacij. In kar je najhuje: brez nasprotnika, ki bi ga omalovaževali, žalili in poniževali, sploh ne znajo živeti. - pisatelj Drago Jančar

Tri Jurčičeva priznanja za leto 2007 podeljena kulturnim ustvarjalcem iz naše občine

Prejemniki Jurčičevega priznanja za leto 2007 iz občine Grosuplje so Stane Zabukovec, Moški pevski zbor Grosuplje in Ženski pevski zbor Lastovke.

Besedilo in fotografije mag. Tatjana Jamnik Skubic

Ob slovenskem kulturnem prazniku so bila tudi letos podeljena Jurčičeva priznanja za leto 2007. Svečano podelitev so organizirali Javni sklad RS za kulturne dejavnosti - Območna izpostava Ivančna Gorica ter Zveze kulturnih društev občin Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica. Prireditelj je potekala v prostorih Muzeja krščanstva na Slovenskem v Stični.

Začetki podeljevanja Jurčičevih priznanj segajo v leto 1971. Doslej jih je bilo podeljenih 141, in sicer 58 kulturnim ustvarjalcem iz občine Grosuplje, 60 dobitnikov prihaja iz občine Ivančna Gorica, preostalih 23 priznanj pa je domovanje našlo v občini Dobropolje.

Jurčičeva priznanja so namenjena vzpodbujanju različnih oblik ljubiteljskega kulturnega delovanja. Zveze kulturnih društev jih podeljujejo za izjemne uspehe in dolgoletno uspešno delo na področju gledališke, glasbene, likovne, filmske, folklorne, plesne, literarne in multimedijske dejavnosti ter za uspešno strokovno in organizacijsko delo.

Za leto 2007 je priznanja prejelo 7 zaslužnih posameznikov oz. skupin iz občin Grosuplje, Dobropolje in Ivančna Gorica.

Prvi nagradenec iz občine Grosuplje je **Stane Zabukovec, vodja gledališke skupine Gledališče pod mostom – PGD Velika Loka**. Priznanje je na predlog ZKD Grosuplje prejel za izjemno organiziranost in promocijo ljubiteljske gledališke dejavnosti. V gledališki skupini, ki združuje gledališko in recitacijsko dejavnost, deluje že od leta 1995, od leta 2002 pa je njen vodja. Najbolj priljubljena vrst skupine so veseloigre.

»Posledica dobrega organiziranja, koordiniranja, dogovarjanja, sodelovanja in upravljanja s finančnimi sredstvi v zadnjih letih je: lepo obnovljena in opremljena dvorana in kar 20 ponovitev predstave Kako iz zadrege v letu 2007. Lahko je delati, če je ob skupno sprejetih dogovorih tudi vse izvršeno, pravi Stane Zabukovec,« se med drugim glasi obrazložitev predlagatelja.

Priznanje je za **45 let neprekinjenega delovanja** na področju vokalne glasbe prejel **Moški pevski zbor Grosuplje**, na predlog KD Vokal Grosuplje ter ZKD Grosuplje. Kot smo v našem časopisu že pisali, moški zbor uradno obstaja od let 1962. Pevce povezuje glasba, pesem in prijateljstvo. Zbor so doslej vodili štirje zborovodje, in sicer Viktor Žnidaršič, Mojca Intihar, Emil Kovačec in Primož Cedilnik. »Ljubezen do petja, močna volja po napredovanju, dobro in kvalitetno vodenje,« so bili predlagateljema glavno vodilo pri oblikovanju predloga.

Tretje priznanje dobitnikom iz občine Grosuplje je bilo za vztrajnost, vestnost, požrtvovalnost na glasbenem področju podeljeno **pevkam in zborovodkinji ženskega pevskega zbora Lastovke na predlog KD Teater Grosuplje ter ZKD Grosuplje**. Zbor sestavlja 17 pevk. V zadnjih desetih letih so se predstavile na 179 nastopih in štirih samostojnih koncertih. Nastopajo v domači občini, pa tudi na medobčinskih, državnih in mednarodnih prireditvah. Dokazale so, da tudi delo in trud v tretjem življenjskem obdobju lahko obrodi obilo sadov. Petje jim je v veselje, zato so zanj pripravljene žrtvovati veliko prostih ur.

Obrazložitev priznanja je zaključena z ugotovitvijo: »Pod neutrudnim vodstvom zborovodkinje Mojce Intihar izžarevajo vztrajnost, požrtvovalnost in stalno pripravljenost za sodelovanje na različnih prireditvah.«

Iz občine Dobropolje je bil z Jurčičevim priznanjem nagrajen Janez Šuštar za dolgoletno aktivno in vestno delo na glasbenem področju, saj je že od leta 1971 zvest Moškemu pevskemu zboru Rafko Fabiani, od leta 1987 pa je tudi saksofonist Godbe Dobropolje. Ustvarjalcem iz občine Ivančna Gorica so bila podeljena tri priznanja. Marija Kodre – Mimica iz KD Gledališče Krka, dolgoletna članica društva, mentorica in režiserka, je priznanje prejela za izjemen prispevek k vzgoji in izobraževanju številnih gledaliških rodov na Krki. Saša Senica je priznanje prejela za mladostno predanost ljubiteljskemu gledališču KD Josip Jurčič Muljava, Pevska skupina Šentviški slavčki pa za 20 letno uspešno in bogato pevsko delovanje.

Svečana podelitev je potekala v lepih prostorih Muzeja krščanstva na Slovenskem, ki deluje v prostorih stare prelature v Cistercijanskem samostanu v Stični. Temeljno poslanstvo muzeja je zbiranje, varovanje, vzdrževanje, predstavljanje, upravljanje, restavriranje in evidentiranje sakralne premične kulturne dediščine na celotnem območju države. V muzeju sta na ogled 2 zanimivi stalni razstavi. Prva nosi ime Življenje za samostanskimi zidovi in različne zbirke, druga pa Zgodovina krščanstva na Slovenskem, prva tovrstna razstava na

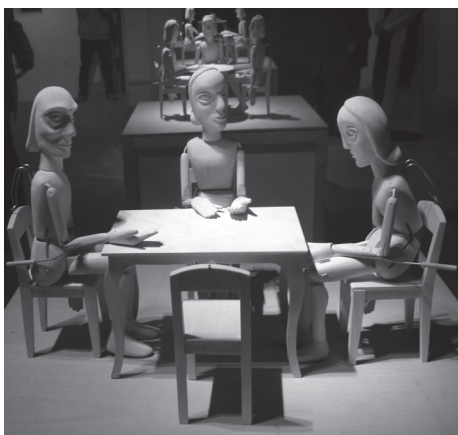

Slovenskem. Slednja je bila nagrajena z Valvasorjevim priznanjem. Muzej deluje kot javni zavod od leta 2006, njegovi začetki pa segajo v leto 1980. Prvo desetletje je deloval na ljubiteljski osnovi zbiranja in razstavljanja. Do konca leta 2007 je muzej zabeležil tudi 51 občasnih razstav. Muzej je odprt od torika do sobote od 9. do 17. ure ter ob nedeljah in cerkvenih praznikih od 14. do 17. ure.

Slavnostni govornik na podelitvi je bil podžupan občine Ivančna Gorica, Dušan Strnad, ki se je v svojem govoru dotaknil pomena Prešerna ter tistih rojakov, ki so bili v preteklosti namerno pozabljeni, položaja slovenskega jezika v evropskih gospodarskih in kulturnih tokovih ter se vsem prejemnikom priznanj zahvalil za njihovo uspešno kulturno delovanje. Spremljajoči kulturni program je bil obarvan glasbeno. Ubrano je tudi tokrat nastopila najboljša ženska glasbena zasedba v občini Grosuplje, Ženski pevski zbor Biser

pod vodstvom Polone Štrubelj. Na redki ljudski instrument violinske citre je zaigrala Veronika Zajec, ki tako nadaljuje tradicijo ohranjanja ljudskih pesmi dobrepoljske doline. Za konec so zapeli še Stiški fantje. Podelitvi je sledilo odprte razstave Ne-gib: poslušati z očmi, avtorja Silvana Omerzuja, nagrajenca Prešernovega sklada 2006. Na ogled so bile lesene lutke široko odprtih oči, ki so »nastopale« v Lutkovni predstavi Svetnik Krespel, premierno uprizorjeni decembra 2003 v Cankarjevem domu v Ljubljani.

Podelitve se je udeležilo veliko gledalcev. Mislim, da jim ni bilo žal, saj smo bili priče prijetnemu kulturnemu dogodku.

“Mami, lačen”

Radio Zeleni val tudi v letošnjem letu pripravlja projekt za otroke po vrtcih občin Grosuplje, Ig, Škofljica, Ivančna Gorica, Dobropolje in Velike Lašče. Po lanskoletnem uspešnem ekološkem projektu Eko Ferdo se tokrat odpravljamo raziskovat, kaj je zdrava prehrana. Pričnemo konec februarja in zaključimo ob zaključku šolskega leta. Obiskali bomo nad 1.000 otrok v več kot 20-ih vrtcih.

Želimo se priključiti spodbujanju različnih pristopov k spoznavanju narave. Preko polurne interaktivne igre z našim junakom zmajček Ferdom bomo poskušali slediti naslednjim ciljem:

- otrok spoznava, da na njegovo zdravje vpliva okolje in on sam;
- spoznava, da mu uživanje različne zdrave hrane, telesne vaje in počitek pomagajo ohranjati zdravje;
- spoznava različno prehrano in pridobiva navade zdravega in raznolikega prehranjevanja.

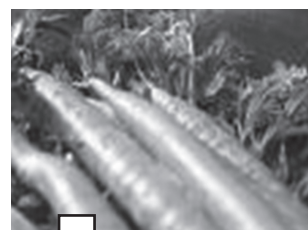
Igro bo izvajala vzgojiteljica in voditeljica otroške oddaje Zmajček Ferdo. Otrokci pa bodo imeli možnost in vzpodbudo, da sprašujejo, sami iščejo odgovore. Preko igre se bo ustvarjala situacija, v kateri bodo otroci sami iskali rešitev. Otroke pa želimo vzpodbujati k razmišljanju o zdravi prehrani tudi po našem obisku, ko bodo dobili zgibanko z različnimi nalogami. Ferdo bo v njej predstavil tudi svoj najljubši zdrav obrok in povabil otroke, da tudi oni pošljejo svojega kar na njegov dom – na Radio. Poslušajte zelene frekvence in se tudi vi vključite v nagradne radijske otroške oddaje ob nedeljah ob 8. uri.

Mami, lačen! so podprli: LJUBLJANSKE MLEKARNE (generalni pokrovitelj), Pekarna Grosuplje, Zavarovalnica Triglav, Kvas Fala, Pekarna Pečjak, Poslovni sistem Mercator, Komunalne gradnje Grosuplje, Nova ljubljanska banka, Občina Dobropolje in Občina Ig.

Ferdov kotiček

Otroci, pomagajte našemu zmajčku Ferdu spoznavatisadjeinzelenjavo. Najprej poimenujte sadje in zelenjavo, ki ga Ferdo rad jé, in navpično v kvadratih preberite, kako se Ferdo prehranjuje.

Stanka Parkelj Rozina

Toplo sonce se je poigravalo nad lepotami Radenskega polja, ko sem, priznam, z mešanimi občutki, da jim kradem še tisti košček družinske idile, ki si ga lahko privoščijo v prenatrpanem delavnem utripu, urico in več nedeljskega popoldneva preživela v prijetnem klepetu pri Saškovich v Mali Račni. Bila je prva nedelja v mesecu marcu, mesecu, ko se je 8. marcu, dnevu žena, pridružil tudi 25. marec – materinski dan. Prav materinstvo in materinski dan pa je bila nit našega pogovora. Kajti, ko sedeš k pogovoru pri Saškovich, in se mami Darji ter očetu Bojanu pridružijo njuni štirje nadebudneži: srednješolki Neža in Anita ter osnovnošolca Miran in Miha, te kar hitro preplavi občutek prijetnega družinskega vzdusja. Biti starša štirim otrokom danes ni mačji kašelj, čeprav mama Darja pravi, da niti niso velika družina, saj jih je samo šest.

Je kdaj razmišljala o bistvu praznika materinskega dne in kako ga doživlja sama, – sem uvodoma namenila vprašanje mami Darji, ki je imela odgovor na dlani in me je s tem brez posebnega poudarka prepričala, da ji je materinstvo veliko poslanstvo: »Moje razmišljanje o materinskem dnevu je razmišljanje mame z nekajletnim stažem materinstva, (mimogrede, Neži je 19 let, op. avt.). Ta praznik je čudovit, ko vse mame lahko praznujemo svoje poslanstvo materinstva. Ob tem se na poseben način spomnimo veličine tega poklica: materinstva, očetovstva, starševstva in ga ob tem dnevu lahko na svojstven način ovrednotimo. In na ta način tudi današnji vse preveč porabniški družbi prikažemo veličino materinstva. Mislim, da ima ta praznik širše razsežnosti, saj ni le praznik mam, ampak se ob tem prazniku človek zave, da ima, ali pa je imel – mamo, očeta – ta dan je povezan s celotno družino. In samo tako se mi zdi, je prav. Posebno bogastvo hrani vsaka mati, ker ima rada svoje otroke. Ob prazniku se spomnimo svojih staršev. Kaj vse smo bili in smo deležni od svojih staršev. Kaj vse smo od njih prejeli! Prepričana sem, da se pomena materinstva povsem zaveš šele tedaj, ko sama postaneš mama. Da postaneš mama in tudi oče – moraš to začutiti, dane ti morajo biti posebne vrednote, kajti materinstvo zahteva nenehno skrb za družino, veliko ljubezni, ki jo razdajaš družini,« razprede svoje razmišljanje, medtem ko ji oči begajo od enega do drugega, tretjega in četrtega, kakor so se posedli ti njeni štirje otroci. Z očmi kdaj pa kdaj ošine tudi moža Bojana, kot da hoče tudi od njega potrditve; nedvomno sta oba enakih misli...

Pri Saškovich v Mali Račni

O prečudovitih trenutkih materinstva in družini

Leto velikih pričakovanj in odločitev

Biti mama štirih odraščajočih otrok, ob službi in vsem ostalim, kar od nas terja vsakdan, ni prav lahko. Kakšna so tvoja razmišljanja o veliki družini? – nadaljujem pogovor, opazujoč zdaj iskrene otroške in mladostniške poglede, zdaj spomladansko prekipevajočo naravo, ki jo nudi pogled skozi okna.

»Odgovor na vprašanje, kaj pomeni velika družina, si prav gotovo oblikuje vsak sam, ker so tudi merila posameznikov različna. Res pa je, da je nekako splošno oblikovano mnenje, da je družina s tremi ali več otroki že velika družina. Smo šestčlanska družina in prav prijetno nam je živeti na podeželju. Družina je čudovit kraj, kjer se poraja novo življenje. Kako hiter razvoj se zgodi v prvih letih po rojstvu otroka. Razvoj, sprejemanje, dojetje življenja. Kako otrok hrepeni po učenju od prvega svojega dne življenja. Že sama celica se mi zdi čudežna, kaj šele milijoni celic skupaj, ki tako usklajeno delujejo. Ko tako razmišljam, se lahko samo čudim temu velikemu čudežu življenja,« pripoveduje Darja z neprikrito iskrico sreče v očeh. Za hip umolkne, kot da išče potrditev svojih besed pri možu in otrocih, predvsem pri starejših Neži in Aniti, ki, najstnici, že znata razmišljati o življenju... in potem nadaljuje:

»Letos je za nas zanimivo leto, polno pričakovanj in velikih odločitev – najstarejša hčerka zaključuje srednjo šolo, pripravlja se na maturo in se odloča za nadaljnji študij, druga se je v tem šolskem letu začela soočati z vsemi prijetnimi in manj prijetnimi novostmi, ki jih prinaša srednja šola, fanta sta v osmem in tretjem razredu devetletke. Pravzaprav sploh nisem nikoli razmišljala, da smo velika družina. Je pa res – če samo eden manjka, se mi zdi, da je hiša prazna. V naši družini se pogosto prepletata drama in komedija, kjer se nove zgodbe dogajajo vsak dan, kjer se zgodbe zapletajo in se srečno, veselo končajo. Drugič smo kot družina iz neke komedije, kjer se scenarij piše kar sam in se sproti razpleta. Včasih pa je tako, kot bi gledal najhujšo kriminalko, v kateri bi se štirje nadebudneži, vsak s svojim prav, skoraj pogrizli; tu pa je treba nastopiti v vlogah mame in očeta, ki zadevo preusmerita v srečen konec. Ko tako včasih z možem razčlenjujemo takšne in podobne dogodke, končno ugotoviva, da je to povsem normalen utrip odraščajočih otrok. Ker pa se imamo vsi radi, delujemo po načelu – vsi za enega, eden za vse in si tudi pomagamo. Konec takšnih in drugačnih dejanj je vedno srečen,« zaključuje z nasmehom na obrazu. In ko prešinem tudi ostale družinske člane, mi brez besed potrdijo takšne in drugačne družinske pripetljaje.

Je še kaj lepšega od materinstva?

Kakšna je slika vašega običajnega delovnega vsakdana? – sprašujem dalje, da bi strnila utrip družinskega delavnika.

»Naš delavnik ima natrpan urnik, ki ga začinjamo zgodaj zjutraj z obveznim zajtrkom, ki mu sledi odhod v službo in šolo. Jaz se na delo vozim v Ljubljano, s seboj odpeljem obe dekleti, mož dela v bližini Grosupljega, kjer tudi Miran in Miha obiskujeta osnovno šolo. Dnevi v službi so naporni. Današnji delovni čas je glede na zahteve delovnega procesa pač tak, da ne gre drugače, kot da naloge opraviš, ne glede na to, koliko je ura. Do poznega popoldneva, tja do sedemnajste ure se ponavadi le zberemo spet vsi doma. Da tja do večera pridemo tudi do nekaj prostega časa, si razdelimo tudi domača opravila. Otrokom pa je prvenstveno učenje in seveda najina pomoč pri domačih nalogah, če jim je potrebna. Tako kot večina staršev, si tudi midva prizadevava, da se v delovnem tednu najde kakšna urica za razvedrilo. Prijetni so večeri takrat, ko lahko sedemo skupaj, poklepetamo, preberemo in ob prebranem razpredamo naš skupni pogovor. Ker pa imamo pri hiši tudi nekaj instrumentov, se ob večerih zaslisi tudi glas frajtonarice (katere veččin si v glasbeni šoli nabira Miran, nekaj melodij pa zna iz diatonične harmonike izvabiti tudi mama Darja) ali sintesajzerja (ki ga je nekaj let igrala Neža). Ob tem se poveselimo, naredimo bilanco iztekajočega se dneva in načrte za prihodnji dan. Ob koncu tedna pa si vsaj ob nedeljah radi vzamemo čas za čudovite sprehode po Radenskem polju tja do Kopanja. Občudujemo lepote narave in smo vsi skupaj. To so nepozabni trenutki, ko vedno znova doživimo kakšen nepozaben dogodek. Potem so tu kulturne prireditve, ki jih je pri nas vedno veliko. Naš prosti čas so res čudoviti trenutki, ko uživamo v tistem, kar nam godi. Ob vsem tem pa si moramo znati vzeti tudi čas vsak zase, ker tudi to vsak posameznik potrebuje,« v živahnem pripovedovanju Darja opisuje njihove najprijetnejše urice.

Eno največjih čudes je vez med mamo in otrokom

Govorimo o svetlih trenutkih materinstva in družinskega življenja. Toda, življenje nima samo svetlih strani. Kdaj pa ti je najtežje biti mama, sprašujem, vedoč, da so tudi trenutki, zasenčeni s temnimi oblaki življenja.

»V naročju časa našega življenja je toliko čudes, ki kar kličejo, da jih odkrijemo, a žal jih velikokrat ne vidimo. Naše življenje obdajajo čudesa, ki hočejo razveseliti naše srce. Eno največjih čudes je prav gotovo vez med mamo in otrokom. Pridejo pa tudi težki trenutki,« z izbranimi besedami pripoveduje Darja. Potem se zdi, ji za hip zmanjka besed; le-te ostanejo nekje globoko v grlu. Iz oči vseh se umaknejo

sijoči pogledi. Potem besede, kot da nočejo in nočejo na plano:

»Najtežje mi je bilo biti mama in očetu oče, pa tudi otrokom bratje in sestre, gotovo pred tremi leti ob Mihovi težki bolezni, s katero smo se borili leto in pol. Toda ob vsem, kar nam je bilo naloženo kot težka preizkušnja, se nam je vtisnil en sam stavek našega takrat šestletnika, ko je dejal: »Jaz nisem bolan!« Te njegove besede so nas hrabrile in nam pomagale preživeti tudi vse težke trenutke. Medtem ko za vse otroke nisem bila skupaj na bolniški niti 2 meseca, sem bila tedaj leto in pol. Toda v službi sem imela vso podporo in moralo, ki je človeku v takšnih trenutkih pravi balzam za razbolelo dušo. Iskreno pa smo hvaležni tudi Mihovi učiteljici Aniti Gačnik, ki je vedno znala in zna prisluhniti potrebam našega najmlajšega,« strne pogovor o tisti točki življenja, ki je družino še bolj povezala.

Mnogo prijetnih doživetij v Aninem skladu

Saškovi so včlanjeni tudi v Anin sklad, ki je bil v Sloveniji ustanovljen leta 1998 in je namenjen podpori družinam, ki si želijo imeti več otrok (tretjega, četrtega ..., sedmega ...). Namen sklada je tudi pospeševanje pozitivnega odnosa do zdravega družinskega življenja in zakonodaje, ki naj bi bila v prid družinam z večjim številom otrok in njihovim vrednotam. Anin sklad deluje na podlagi dobrotnikov, sponzorjev in skupnosti, ki podpirajo sklad, da le-ta lahko s prispevki tudi gmotno pomaga nekaterim družinam. Vanje včlanjenih že več kot 200 družin iz vse Slovenije. Tiste družine, ki to potrebujejo, prejemajo mesečno, letno ali ob trenutni stiski denarno pomoč. Vedno več pa je družin, ki so vključene v sklad zaradi prijetnega druženja in medsebojnega spoznavanja, kajti Anin sklad večkrat na leto organizira srečanja za včlanjene družine, delovanje te organizacije predstavlja Darja in Bojan Sašek, in potem Darja nadaljuje: »Vedno znova se veselimo snidenja z družinami na srečanjih, kot so srečanja ob materinskem dnevu, potem srečanje na Anino nedeljo v mesecu juliju. Na teh srečanjih otroci stkejo prijateljstva in nova poznanstva, starši pa si izmenjujejo izkušnje in dobivamo potrditev, da nismo sami v prizadevanju za življenje. Letos Anin sklad praznuje deseto obletnico obstoja. S to obletnico naj bi ljudem približali veliko vrednoto zdrave družine in pomen materinstva.«

»Saj nas je samo šest,« so mi v času našega prijetnega druženja večkrat odzvanjale Darjine besede. Šest prijetnih ljudi, z zdravimi pogledi na življenje, z vedrino v očeh, ki znajo drug drugega poslušati in drug drugega tudi razumeti.

Ko smo na koncu hoteli strniti še nekaj v pogovoru ujetih misli, je Miran raztegnil svojo frajtonarico, da je veselo zazvenela slovenska pesem s hribčka nad Radenskim poljem. Od tu, kjer so doma Saškovi, je pesem in glasbo večkrat ujeli v uho. Veliko tako prijetnih trenutkov naj jih družji, jim iskreno želim.

Alenka Adamič

Vem, da lahko

»Vem, da lahko«, je bilo letošnje geslo Svetovnih poletnih iger Specialne olimpijade, ki so potekale od 28. 9. do 12. 10. 2007 v Šanghaju na Kitajskem. Na igrah je sodelovalo več kot 8.000 tekmovalcev iz 172 držav sveta, ki so se pomerili v 24-tih različnih športih. Igre so bile izredno dobro organizirane in medijsko zelo odmevne in dobro pokrite ter so delovale tudi kot promocija sodelujočih držav.

Ekipo Slovenije je sestavljalo 23 tekmovalcev, ki so tekmovali v sedmih športih, spremljalo jih je deset trenerjev in dva delegata. Kvota udeležencev je bila omejena. Potrebno je poudariti, da je bila slovenska ekipa, glede na število udeležencev, zelo uspešna, saj so osvojili kar 21 medalj, od tega šest zlatih, šest srebrnih in devet bronastih. Po vrnitvi s svetovnih iger so sledile tiskovne konference in različni sprejemi, kot na primer sprejem na (ali pri) Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, slovesna razglasitev in podelitev priznanj Invalid-športnik leta 2007, svečana podelitev priznanj najboljšim ljubljanskim športnicam in športnikom za dosežke v letu 2007.

Ena izmed udeleženi ekip je bila tudi ekipa malega nogometa, v kateri sta bila

tudi člana Društva Sožitje Grosuplje Sašo Zrnc (vratar) in Sebastjan Novak (kapetan ekipe). Ves čas je nagajalo vreme in tako so polfinale odigrali v tajfunu, kar pomeni močan veter in ogromno vode. V finalu so sicer izgubili, vendar so izjemno veseli osvojene srebrne medalje, ki si jo bodo za vedno zapomnili.

Izkušnje, pridobljene na svetovnih igrah, so športnike okrepile in jim dale novih moči in energije, da bo trud usmerjen v pripravo na naslednje letne svetovne igre specialne olimpijade, ki bo leta 2011 v Atenah.

Društvo Sožitje Grosuplje

»MAŠKARADA Z GROSUPELJSKO ŠE VEDNO AKTUALNO TEMO«: Pustovanje plesne skupine - Univerze za tretje življenjsko obdobje Grosuplje in plesne skupine "Gipsy dance".

Mama, zapisano z veliko začetnico

Ko odlezejo zadnje snežne zaplate ali usahnejo zadnje snežne kaplje in se vabljivo pokažejo prvi sončni žarki, se često srečamo na ulici našega mesta. S prikrito utrujenimi koraki pred seboj potiska invalidski voziček, na katerem sedi njena hčerka, ki opazuje dogajanje okrog sebe....

Zgodba njenega življenja. Ko začnem zgodbo njenega življenja, moram besedo Mama zapisati z veliko začetnico.

Spomin seže 39 let nazaj, ko se je mami Cvetki in očetu Janezu Lipiču rodila hčerka. »Drobno temnolaso dete je prineslo novo srečo v našo družino,« pove mama Cvetka z veliko materinske ljubezni, se za trenutek zamisli in nadaljuje: »Toda ta naša velika sreča je trajala dobrih 14 mesecev, ko je otrok zbolel za nekim virusom. Tri dni smo se borili z visoko temperaturo. Toda, potem ni bila več tisto dete kot pred boleznijo. Medtem ko je pred boleznijo že izgovarjala prve besede, mama, ata, že samostojno delala prve korake, je to nenadoma postalo preteklost. Začela pa so se naša pota kalvarije. Zdravniki so mi vlivali upanje, da je otrok od bolezni prizadet, da se bo počasi le začelo vračati zdravje, a meni je materinski instinkt šepetal, da je nekaj hudo narobe: otrok ni več govoril, ni sedel, kje že so bili njeni samostojni koraki... Poiskali smo strokovno pomoč pri priznanem pediatru prof. dr. Mariju Avčinu. Njegove besede so bile naša resnica, ki so spremenile in zaznamovale naše življenje: »Mama, jaz vem, da so vam vsi vlivali upanja, da se bo stanje otroku izboljšalo. Vendar pa vam moram povedati eno samo resnico, da se otrok ne bo več normalno razvijal. Vse pa bomo naredili, da bi življenje otroku in vam čimbolj olajšali.« »Vročinski udar je namreč poškodoval možgane. To so bile besede, ki me bodo spremljale vse življenje,« pove Mama Cvetka, se za trenutek globoko zamisli, pogled ji zbeži v bližnjo sobo, kjer ima svoje kraljestvo njena Damijana, in že nadaljuje: »Ko ti povejo, da bo tvoj otrok ostal večni otrok, ko vidiš, da ti vse solze, živciranje in neprespene noči nič ne pomagajo, potem ugotoviš, da moraš sprejeti resnico in z njo živeti. Ko bi ne imela take opore v možu in mojih starših, ki so tedaj še živeli z nami, ne vem, kako bi zmogla... Pa je zmogla. Čeprav je jokala tedaj, ko je ni nihče videl in tako dušila svojo bol, je morala biti spet trdna in močna. Otroku jo je potreboval, družina tudi. Svoje delovno mesto je morala ohraniti; delala je na tri izmene, takrat je, ponoči, za Damijano skrbel oče, podnevi, ko sta oba odhajala v službo, kljub starosti, mama in oče.

Pri šestih letih je spet naredila prve samostojne korake, ko ji je bilo osem let, je prvič poklicala mama in ata. »Doma otroku nudiš vse, vso ljubezen in pozornost, ki jo premoreš, toda nisi strokovnjak, da bi mu pomagal vsaj k tisti stopnji minimalnega razvoja, ki je možen in ga obetajo. Zato smo po šestih letih otroka vpisali v razvojni vrtec na Rudniku, kamor jo je mož vozil eno leto, nato pa 9 let v Zavod Janeza Levca v Jarše. 10 let so bile vožnje v Ljubljano njuna vsakodnevna obveznost. Bile so krize, bilo je težko, toda nikoli nihče od nas ni pomislil, da bi otroka dali v zavod, vedno je bila in vedno bo naš ljubljani otrok,« razgrinja usodo življenja, takšnega, kot jim ga je usoda zapisala, takšnega so morali sprejeti.

Damijana je do 20. leta svoje starosti potem obiskovala Oddelek vzgoje in izobraževanja v grosupeljski osnovni šoli, ko so v Grosupljem odprli oddelek Želve, je približno tri mesece vsak dan obiskovala ta program, vse dokler se niso začele nove težave, ko so se ji začele sušiti mišice na nogah in je tako že tri leta na invalidskem vozičku. Toda spet so bili domači tisti, ki so odigrali glavno vlogo. Da je od njih odvisno, koliko jo bodo postavljali na noge in se trudili zanjo, je povedal fiziater. Danes Damijana kljub bolezni ob pomoči mame ali očeta še vedno naredi nekaj korakov. Dvakrat na teden se še vedno veseli druženja med vrstniki v Želvi, kjer je lahko po dve uri, kolikor še lahko sedi brez vmesnega počitka.

Težko breme leži na ramenih mame in očeta. Vendar, ljubezen do otroka je neizmerljiva in napredek v razvoju, ki ga je kljub neugodnim napovedim le dosegla, je svetli žarek v mozaiku vsakdana. Z Damijano se je prav prijetno pomenkovati, ko počasi, razumljivo pripoveduje svoja opažanja in spoznanja,

svoje razumevanje podkrepi z gibi rok in zdi se, da je iskreno srečen otrok.

»Ob vseh velikih preizkušnjah, ki nam jih je naložilo življenje, pa me tolažijo spoznanje, da je otroka, takšnega kot je, naša okolica lepo sprejela, nikoli je niso zapostavljali, in sem vedno povsod dobila pomoč in nasvet, ki sem ga potrebovala. Morda je bila kaplja pelina nalita čez rob, ko smo morali do njenega sedmega leta vsa zdravila dobivati iz tujine in jih drago plačevati. Samo enkrat, bilo je leta 1973, sem nesla original računa iz tuje lekarne, bilo je tedaj v vrednosti 75 DEM, na Zavod za socialno zavarovanje s prošnjo, da mi povrnejo denar, pa so me zavrnilo, češ, če sem recept za zdravila dobila pri zdravniku privatne prakse, naj ga pa še plačam sama. To je bil udarec, ki sem ga, vajena težkih preizkušenj, težko prebolela. Leta 1976, ko ji je bilo sedem let, smo dobili prva zdravila na recept zdravstvenega zavarovanja,« pripoveduje s težkimi besedami, ki ji ležijo na duši... In potem doda: »Okolica jo je lepo sprejela gotovo tudi zato, ker je nismo nikoli skrivali, kamor smo šli in kamor gremo, jo vzamemo s seboj. Otroku je moj, Damijana je naša in s tem živimo že skoraj četrto desetletje. Staršem, ki se srečajo z enako ali podobno usodo, bi iskreno svetovala, naj čimprej poiščejo strokovno pomoč in naj sprejmejo življenje takšno, kot se jim postavi na pot. To je najboljši obliž za ranjeno srce. Kajti, živeti je treba naprej, bolan otrok te potrebuje morda še bolj kot zdrav.« so preproste besede Mame Cvetke.

Kljub njenim iskrenim besedam pa sem jo vseeno vprašala, kako človek lahko zmore tako veliko breme. En del k temu je gotovo prispevala stroka, veliko društvo Sožitje in klub »Čuकेc«, kjer se Damijana dobro počuti, pa potem delovanje v Želvi. »Največja pomoč pa je podpora v družini. Kaj vse sta za Damijano naredila moja pokojna mama in oče! Sedaj imamo podporo tudi v sinovi družini. Živimo nekako normalno življenje, navadili smo se na vse, kar nam je življenje namenilo,« pripoveduje z iskrenimi, preprostimi besedami. Potem umolkne. Samo za trenutek in potem še doda: »Devetintrideset let je stara, pa lahko rečem, da v tem času njene bolezni nisem niti eno noč prespala. Včasih zjutraj vstanem bolj utrujena, kot grem zvečer spat...« - pa niso te besede izzvenele kot tarnanje, saj je na koncu najinega pogovora rekla samo še, da si najbolj želi vsaj toliko zdravja, da bi lahko čim več časa še skrbela za svojega otroka.

Alenka Adamič

Razmišljanja ob občnem zboru Društva upokoјencev Grosuplje

Minilo je leto dni od zadnjega občnega zbora našega društva in vsi smo leto dni starejši in morda tudi modrejši. Veseli me, da več pokazateljcev v družbi potrjuje, da se le ni tako hudo starati, čeprav smo starejši še vedno pod pritiskom mnogih predsodkov, diskriminacije, napačnih predstav o starosti, ki jih moramo nenehno skupaj z mlajšimi generacijami spreminjati in uravnnavati ter bolj kakovostno preoblikovati in tudi doživljati.

Tudi v naši generaciji se odkrivajo mnoge speče sposobnosti in spretnosti - uporabne tudi v današnjem času in svetu. Resnično zremo v čas, ki se odmika, toda v tem času se lahko spreminjamo in zavestno doživljamo vsak trenutek sedanjosti, kar nam daje živost, vpetost v življenje in ohranja duha in telo v dobri formi.

Dejavna starost, okateri danes veliko govorimo, je pojav, ki ga Slovenci dobro poznamo. Že od nekaj slovenski upokoјenci in drugi starejši pravimo »... nimam časa«.. toda na sebe, na svoje sanje mnogokrat pozabimo.

Izbrskajmo svoje otroške in mladostne sanje in hrepenenja; potrudimo se, da bo naše tretje življenjsko obdobje čas novega učenja na katerem-koli področju, ki nas zanima; kajti dokler se učimo, ostajamo mladi v duhu in v srcu in smo pogosto tudi zaradi tega prepričanja bolj telesno odporni in zdravi.

Vsa generacija starejših je lahko vesela, da je »zlata ključ mesta Grosuplje« prejela upokoјenka - gospa Andreja Smolič, ki je motor za mnoge aktivnosti - predvsem na intelektualnem področju - to je izobraževanje v III. življenjskem obdobju.

Univerza za 3. življenjsko obdobje je v kratkem

Občnega zbora Društva upokoјencev Grosuplje so se poleg povabljenih iz sosednjih društev upokoјencev udeležili tudi gostje z Zveze društev upokoјencev Milan Pavliha in Ivanka Tomišelj ter Grosupeljčanka Malči Žitnik, ki zastopa Mestno koordinacijo. Župan Janez Lesjak pa je zaključil svoj simpatičen in optimističen nagovor z naslednjimi pomenljivimi besedami: »Smo z vami, pa skoraj tudi že med vami.«

času spodbudila in izzvala nova družjenja za kvalitetnejše življenje naše generacije.

George Welles - profesor na univerzi v Oxfordu - je povedal: »Ko sem se pred tridesetimi leti začel ukvarjati z vprašanji starosti, so govorili, da je starost problem, kasneje so spremenili mnenje in so rekli, da je starost izziv, danes povsod v Evropi govorijo o starosti kot o priložnosti in o starejših kot o skritih zakladih znanj, izkušenj ali kot pravijo ekonomisti - skritih človeških virih.« Pomembno je informiranje naših članov in drugih starejših o vseh dogajanjih v občini, ki zadevajo zdravje, kulturo, razne dejavnosti; kar pomeni, da se društva ne zapirajo le v svoje dejavnosti, temveč da tvorno so-doživljajo utrip, ki ga družbeni dejavniki ponujajo.

Moram izpostaviti tudi našo knjižnico, ki je poleg svoje osnovne dejavnosti tvorec srečanj - literarnih, likovnih, turističnih, zdravstvenih in mnogih drugih utrinkov za naše kvalitetnejše življenje. Starejši se pri vseh dejavnostih v knjižnici počutimo enakovredni in sprejeti. Dolžni smo zahvalo gospe direktorici Roži Kek in ekipi njenih sodelavcev.

Seveda gre zahvala tudi vsem družbenim institucijam, ki kakorkoli podpirajo naše programe, naše želje, ne prezrejo naših izzivov. Veseli smo vsakega pogovora, razmišljanja o nas starejših, pozornosti lokalnega časopisa, ki spremlja in poroča o naših aktivnostih, problemih in stališčih.

Starost ne pozna strankarskih razlik, ne političnih nasprotovanj, tudi bolezen se ne ozira nanje.

Društva upokoјencev ne pojmujejo kot politično telo, temveč kot stičišče vseh nazorov, idejnih prepričanj in medgeneracijskega sodelovanja.

Za nas je enako pomembnih vseh 90 poslancev v slovenskem parlamentu, vseh 24 svetnikov v domači občini in skupščini, ki imajo v svojih programih tudi poglavje o nas starejših.

Podpiramo vse, ki sprejemajo pobude, ki izboljšujejo status vseh generacij, znotraj katerih smo tudi starejši obravnavani enakovredno.

Želim izpostaviti program »utrjevanje spomina«, ki ga v DU izvajamo že drugo leto.

Kot vemo, se starostni pojavi, kot je postopno zmanjševanje sposobnosti spomina, pojavljajo tudi pri tistih starostnikih, ki so še v dobri kondiciji - tako telesni kot psihični.

Program utrjevanje spomina je namenjen tudi tistim osebam, ki želijo ohraniti dobro duševno zmogljivost, preprečiti upad svojih spominskih sposobnosti in koncentracije. Namenjen je predvsem tistim, ki še nimajo večjih težav s spominom, kot tudi tistim, ki so zaznali rahle motnje spomina.

Ohranjanje spominskih sposobnosti je predpogoj za vključevanje v različne oblike kvalitetnejšega življenja. Program se izvaja v skupini; pomembni so naslednji sklopi:

- Vaje za boljšo koncentracijo,
- Vaje za ohranjanje besednega zaklada,
- Spominske vaje,
- Psiho-socialne vaje za dobro počutje.

Dosedanje izkušnje so spodbudne. V društvu smo hvaležni občini, da podpira izvajanje teh vaj pri omenjenem programu.

Za vključevanje starejših v družbo so danes v skoraj vseh evropskih deželah kar pomembni pomisleki. Kot za vse druge, tudi za starejše velja, da se znova vključujemo v družbo s pomočjo neke dejavnosti.

Obiskovati nekdanje delovne organizacije oziroma delovno mesto po tehtnih raziskavah ni priporočljivo. Ob takih obiskih se starejši zavemo velikega razkoraka med svojim nekdanjim položajem in novimi tehničnimi izboljšavami na teh delovnih mestih; počutimo se lahko morda manj-vredne in izločene.

Uspešneje in bolj priporočljivo je, da se vključujemo v nove socialne programe. Vanje vstopamo s pomočjo novih dejavnosti, novih izzivov in z željo, s čim se želimo ukvarjati. Zdaj je napočil čas, da lahko počnemo, kar nas veseli in zanima. Nekaj primerov: igrati na instrument, delati prostovoljno v različnih društvih, nastopati, slikati, raziskovati, sodelovati z muzeji, delati kot pomožni kustos ali vodič, nuditi kaligrafske storitve, oblikovati spletne strani, vrtnariti, pisati zgodbe, pripovedovati pravljice v vrtcu, svetovati, nuditi psihološko pomoč, poučevati mlajše ali ljudi svojih let, načrtovati, sodelovati pri projektih, se politično udeleževati, sodelovati z množičnimi občili, odpreti lastno podjetje, pisati in objavljati knjige, prevajati... itd.

Starejši potrebujemo novega znanja, novih izkušenj, zato je potrebno nenehno izobraževanje. S sprotnim pridobivanjem novih znanj bomo lahko kos komunikaciji z mlajšimi, in tako bomo ustvarjali tudi za sebe prijetnejši svet.

Borut Hrovatin, predsednik DU

Na občnem zboru so podelili posebni zahvali za večletno požrtvovalno delo Jožetu Možini in Jožetu Vovku.

Novoizvoljeni predsednik Iztok Vrhovec je ob zahvali dosedanjemu predsedniku Božu Knezu izročil spominsko sliko.

»Stari« (in novi) poveljnik Matija Brodnik je nanizal vrsto operativnih dejavnosti, ki so jih izvedli grosupeljski gasilci.

Del udeležencev občnega zbora ob poročilu predsednika nadzornega odbora Marjana Šircija.

Dosedanji predsednik PGD Grosuplje Božo Knez pri svojem poročilu. (Za mizo sedi delovno predsedstvo občnega zbora s predsednikom Zdravkom Permetom na čelu.)

P.S. Vsi, ki smo se kdajkoli med gasilci srečali z Božom Knezom, vemo, da je to gasilec z velikim srcem. Zato tudi v imenu Grosupeljskih odmevov in osebnem imenu - HVALA! Jože Miklič

Novo vodstvo PGD Grosuplje

Grosuplje, 23. februar 2008 – Leto 2008 je volilno leto med gasilci. Zato so v večini med 18 gasilskimi društvi v občini Grosuplje do tega trenutka, ko to pišemo, že izvedli svoje občne zборе, na katerih poleg pregleda dela v preteklem petletnem mandatu še posebej ocenijo delo v zadnjem letu in sprejmejo tudi načrte za prihodnje. Tako je bilo tudi med grosupeljskimi gasilci.

Jože Miklič

Prostovoljno gasilsko društvo Grosuplje se je letos odločilo, da večinoma pomladi svoje vodstvo, vpisali pa so tudi kar nekaj mladih članov in članic. Društvo je namreč pred dvema velikima nalogama: 1. letos nameravajo nabaviti sodobno gasilsko vozilo GVC 16 25, ki bo lahko uspešno kljubovalo naglemu tehnološkemu razvoju v različnih intervencijah s strokovno usposobljenim kadrom, in 2. naslednje leto bodo praznovali 100 let delovanja gasilskega društva v Grosupljem. Občnega zbora so se udeležili župan Janez Lesjak, predsednik Gasilske zveze Grosuplje, Andrej Bahovec, častna člana Anton Krašovec in Ivan Ahlin ter predstavnik iz prijateljskega PGD Otočec.

Poleg rednih poročil in načrtov so obravnavali še vrsto drugih točk. Med njimi je bil tudi sprejem Statuta PGD Grosuplje, ki ga je po predhodnem usklajevanju in s predlogi dopolnil član in po izobrazbi pravnik **Jože Šircelj**. Sprejeti pa so morali tudi statutarni sklep, po katerem so lahko izvedli že letošnje volitve v skladu z novim statutom v upravni in nadzorni odbor, delegate za Gasilsko zvezo Grosuplje ter disciplinsko komisijo. Zato je

kljub dobro pripravljenim točkam in dobremu vodenju zbora pod vodstvom delavnega predsednika **Zdravka Permeta** zbor trajal kar dve uri in pol.

Z enominutnim molkom so se spomnili lani umrlih njihovih članov Jožice Burger in Alojza Škrjanca ter pred kratkim umrlega predsednika države dr. Janeza Drnovška in nadškofa dr. Franca Perka. Dosedanji predsednik društva **Božo Knez** je v poročilu povzel delo v zadnjem mandatu. Ob rednem delu in uspešno izvedeni veselici, so precej časa in sredstev vložili v prenovo garaž in komandne sobe. Poveljnik **Matija Brodnik** je delo na operativnem področju podprl z video projekcijo in dodal, da so zelo veliko časa vložili tudi v izobraževanje in vaje ter da so imeli kar 32 intervencij. S svojo ekipo so odšli na pomoč tudi v Železnike. Zelo uspešno je med slovenskimi gasilci tekmovala veteranska ekipa. O ostalih dejavnostih društva smo dokaj redno seznanjali naše bralce že v preteklosti. Na občnem zboru so tudi izvolili 16-članski upravni odbor, v katerem so **Janez Brodnik, Zala Kadunc, Andreja Skubic, Stanko Kordiš, Jošt Kadunc, Matjaž Pirc, Primož Jaklič, Božo Knez, Petra Ribič, Marjan Urbančič, Stane Kordiš st., Franc Jaklič, Jože Šircelj ml. in Zdravko Perme**, za predsednika je bil izvoljen **Iztok Vrhovec**, za poveljnika pa dosedanji poveljnik **Matija Brodnik**. V nadzorni odbor so bili izvoljeni za predsednika **Igor Sever**, za člane pa **Jože Kadunc, Alojz Kastelic in Andrej Šircelj ml.** Izvolili so še disciplinsko komisijo in predstavnike za Gasilsko zvezo Grosuplje.

Ob izvolitvi se je Iztok Vrhovec med drugim zahvalil vsem članom, občanom in vsem lokalnim medijem za dosedanje delo. »Nesebično ste nam stali ob strani in tudi v prihodnje računamo na vas.« Poveljnik Matija Brodnik pa je opozoril na »nenormalnost« slovenskega prostovoljnega gasilskega »hobby-a«, saj gasilci hitijo tja, od koder ljudje bežijo stran, »fehtajo« zato, da lahko kupujejo opremo, da lahko delajo in ustvarjajo pogoje za strokovno posredovanje v različnih nesrečah. Na občnem zboru smo prisluhnili tudi veteranu **Antonju Krašovcu**, ki je povedal nekaj o delu zveze in vseh ostalih društev in, **Andreju Bahovcu**, ki je nanizal nekaj iz načrtov in investicij v okviru Gasilske zveze Grosuplje za letošnje leto, o tem pa bomo kaj več zapisali po občnem zboru zveze. Prisotnim so prebrali tudi mena mladih, ki so se vključili v društvo. Ob tej priložnosti je poveljstvo pripravilo lično brošuro z nekaterimi podatki iz preteklega petletnega obdobja po idejni zasnovi Iztoka Vrhovca. Po zboru se je večina prisotnih ob zakuski zadržala v pozne ure.

Enotni v boju...!

Grosuplje, 28. februarja 2008 - V pivnici Anton je Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje imelo svoj redni letni občni zbor, ki se ga je udeležilo okoli 80 članov, od tega tudi kar nekaj žensk. Občnega zbora pa se je poleg članov in gostov iz sosednjih združenj, policijskega združenja in zveze udeležil tudi Janez Pavlin, župan Dobropole – občine, v kateri letos združenje namerava postaviti spominsko obeležje v spomin na osamosvojitveno vojno ob vhodu v kraško jamo v Podpeči, kjer je bilo varno skrito pred agresorji veliko orožja in streliva.

Jože Miklič

Predsednik **Boris Peterka** je ob pozdravu članov in gostov iz sosednjih združenj predlagal počastitev spomina z minuto molka na bivšega predsednika države dr. Janeza Drnovška. Nato so izvolili organe občnega zbora. Še predno pa je občni zbor začel z delom, sta člana združenja izvedla častno dejanje. Predsednik delavnega predsedstva je bil tudi to pot **Miro Zupančič**, ki je uspešno vodil občni zbor, na katerem so podali vsa potrebna poročila.

Boris Peterka je med drugim povedal, da se je v združenje vključilo 14 novih članov, precej pa so naredili tudi na prepoznavnosti. Udeležili so se številnih prireditev in športnih tekmovanj. Organizirali so tudi dve okrogli mizi, o katerih smo v Grosupeljskih odmevih že pisali. Med poročilom je opozoril, naj si člani čim prej uredijo status veteranov, saj ima država dokaj pomanjkljive evidence na tem področju.

Društvo Sožitje

Pomlad je že stopila v naše prostore. Slike z zvoncek, s trobenticami in pomladanskim cvetjem krasijo naš prostor, kjer se ob ponedeljkih in sredah zbiramo in družimo. V mesecu februarju smo za naše najdražje izdelovali Valentinove srčke. Vsak je v srček napisal posvetilo, dodal svoj odtis roke ter ga okrasil z okrasnimi trakovi. Praznovali smo tudi rojstne dneve, tako da nam ni bilo dolgčas. Vsak ponedeljek in sredo obiskujemo tudi pevsko, plesno in glasbene delavnice, ki se jih radi udeležimo. Delavnice potekajo v prostorih Športnega društva Brezje, kjer nam izdatno pomaga podjetje PIL INŽENIRING.

Seveda bi ponovno povabili tudi vse, ki si želijo doživeti čudovito izkušnjo prostovoljstva, da se nam pridružijo na naših delavnicah ob ponedeljkih in sredah, od 16. do 18. ure. Podatke o nas lahko najdete tudi na spletni strani www.prostovoljstvo.org, kjer na strani iskanje najdete vse podatke o našem društvu.

DRUŠTVO SOŽITJE GROSUPLJE,
Adamičeva cesta 29, Grosuplje, sožitje.
grosuplje@siol.net
ali na gsm 031/600-020 (Nevenka)

Podpredsednik združenja **Dušan Hudolin** je posebej izpostavil pomen sprejetega pravilnika o dodeljevanju pomoči članom, ki se znajdejo v stiski. Sprejet je tudi pravilnik o pogrebnih svečanostih članov združenja in pri tem je še posebej opozoril, da morajo svojci pravočasno posredovati informacijo združenju. S predloženo člansko izkaznico pa lahko na primer člani izkoristijo nekatere ugodnosti v zdravilišču Laško.

Na področju športa je **Davorin Tomažin** nanizal kar precejšen seznam različnih športnih tekmovanj. Sledila pa so še poročila blagajničarke **Jelke Janežič** in predsednika nadzornega odbora **Marjana Berceta**.

V programu dela za leto 2008 je Peterka omenil tudi postavitev spomenika v Dobropole pred Podpeško jamo, kjer je bilo v času vojne za Slovenijo shranjenega veliko streliva in orožja. Precej naj bi postorili še na povečanju članstva, saj je bilo na območju nekdanje občine Grosuplje vpoklicanih okoli 4000 vojakov teritorialne obrambe in približno 500 pripadnikov civilne zaščite, združenje pa trenutno šteje nekaj nad 200 članov. V članstvo se prav tako lahko vključijo partnerke oziroma partnerji veteranov. Potrdili so tudi finančni načrt za leto 2008. V načrtu pa imajo podobno kot preteklo leto organiziranje in sodelovanje na prireditvah in druge dejavnosti. Podelili so še nekaj priznanj, po končanem občnem zboru pa so se člani še kar nekaj časa zadržali ob zakuski v prijetnem druženju.

Častno dejanje sta izvedla Gregor Bregar in Andrej Godec.

Za delovnega predsednika občnega zbora Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje so prisotni potrdili Mira Zupančiča, za člana pa Franca Šesta in Staneta Žveglo.

Zbora veteranov vojne za Slovenijo se je udeležil tudi dobropolejski župan Janez Pavlin.

Balinarji vabijo

Balinarji BK Grosuplje smo januarja 2008 imeli občni zbor, na katerem se je zbrala večina članov kluba. Kot se ob tej priliki spodobi smo naredili črto pod preteklim letom. Zaključili smo ga uspešno na tekmovalnem, rekreativnem in fmančnem področju. Klub uspešno deluje v okvirju ZŠO Grosuplje.

Obnovili smo razsvetlavo na pokrite balinišču pri DSO in asfaltirali balinišče pri ZD Grosuplje.

V lanskem letu smo začeli s pridobivanjem novih članov, predvsem šolske mladine. Želimo da se mladim, ki že vadijo na našem

balinišču, pridružijo njihovi vrstniki.

Vabimo pa tudi vse občane ne glede na starost in spol, ki jih zanima balinanje. Pridružijo naj se nam na balinišču med tednom od ponedeljka do petka po 16. uri. Dodatne informacije lahko dobite pri tajniku BK Grosuplje Ivici Kirik Ivce, telefon 041-946-208 ali na samem balinišču vsak delovni dan po 16. uri.

V klubu smo pripravljene vsem zainteresiranim približati balinanje kot šport za vsa starostna obdobja pod vodstvom usposobljenih trenerjev.

Tajnik BK Grosuplje

Vloga žensk v otroškem varstvu in šolstvu in posledice feminizacije vzgojnih poklicev

Z razvojem družbe, s civilizacijo, z demokracijo se odnosi med moškim in žensko tudi pri nas le počasi spreminjajo. Še vedno pa je v glavah mnogih prepričanje, da so za določena opravila bolj poklicani moški in za določena ženske. Res je tudi, da se morajo še danes ženske mnogo bolj dokazovati na odgovornih mestih, če hočejo mesto obdržati. Obstaja tudi napačno prepričanje, da je vzgoja bolj napisana na kožo ženskam.

Pa si malo bolj podrobno pogledjmo, kakšno je stanje v naših družinah, vrtcih in osnovni šoli:

Vloga in pomen družine

Vsak otrok je rezultat ljubezni med moškim in žensko. Najbolj naravno je, da se otrok rodi v družini. Družina je osnovna in hkrati edina intimna človeška skupnost, ki omogoča najustreznejšo rast in zorenje otrok, staršem in drugim pa tudi razvoj duhovne dimenzije osebnosti. Za oblikovanje mlade osebnosti sta pomembna oba spola - oče in mati. Dejstvo je, da se naša družina nenehno oblikuje na novo v skladu z dogajanjem v družbi - okolju, če s tem soglašamo ali ne. V Sloveniji imamo danes 20 % enostarševskih družin, reorganiziranih družin pa je 30 %. Enostarševske družine so pri nas v večini primerov z materjo. Otroci so prikrajšani za očetove vzorce - vzgoje, še posebej dečki. Iz tega sledi, da sta za oblikovanje mlade osebnosti, postavljanje temeljev na vseh področjih otrokovega razvoja, potrebna oče in mati.

Vloga in pomen vrtca

Vrtec naj bi pri otroku nadaljeval razvoj, ki ga je zasnovala družina. Idealno bi bilo, da bi se tudi v vrtcu otrok srečeval z obema spoloma - vzgojiteljem in vzgojiteljico. V naših vrtcih zelo poredko srečamo ravnatelja ali vzgojitelja. V veliki večini prevladujejo ženske ravnateljice in ženske varuhinje in vzgojiteljice. Prav gotovo smo v preteklosti premalo opozarjali na te probleme. Zelo pomembno je, da v bodoče tudi v vrtce pritegnemo več vzgojiteljev. Tudi v tem obdobju bi se moral otrok srečevati z moškim in ženskim likom.

Vloga in pomen osnovne šole

Danes imamo v Sloveniji 448 osnovnih šol. Osnovne šole vodi 188 ravnateljev (42 %) in 260 ravnateljic (58 %). Tu je razmerje dovolj dobro. Skupaj je v slovenskih osnovnih šolah 17.177 učiteljic in učiteljev. Od tega je

moških - učiteljev le 2288 (13,3 %) in ženskih - učiteljic 14.889 (86,7 %). Ta struktura pa nikakor ni ugodna. V prvi triadi v večini prevladujejo učiteljice, v drugi in tretji triadi pa so tudi učitelji. Med moškimi v največji meri učitelji športne vzgoje.

Tudi v osnovni šoli je zelo pomembno in dragoceno, da nastopata oba spola (učitelj in učiteljica). S svojim obnašanjem, vedenjem, doslednostjo, avtoriteto učitelj in učiteljica dajeta vzorce, ki so prav gotovo kašipot učenkam in učencem. Zato je izrednega pomena, kakšne osebnosti so naše učiteljice, učitelji. Oni lahko v stikih z učenci in starši dobijo vpogled v »šolarjevo družinsko klimo«. Šola lahko zelo uspešno nadgrajuje delo na učnem in vzgojnem področju pri tistih učenkah in učencih, ki izhajajo iz družin, kjer se starši zavedajo, kako pomembno vlogo imajo prav oni v predšolskem obdobju. Prav oni morajo že zelo zgodaj na vseh področjih otrokovega razvoja postaviti trdne temelje (na intelektualnem, čustvenem, moralnem, estetskem, delovnem, duhovnem...področju). Več težav pa imajo učitelji in učiteljice pri tistih učenkah in učencih, ki imajo že iz družine privzgojene vzorce, ki ne ustrezajo zahtevam šole, zlasti glede samodiscipline, delavnih navad, samostojnosti, potrpežljivosti, odnosa do avtoritete... O tem se morajo učitelji in učiteljice pogovoriti s starši, če so seveda pripravljene. In prav tu nastajajo mnogokrat najrazličnejše težave.

In kakšno je današnje stanje: Mnogi starši si vzamejo premalo časa za vzgojo svojih otrok. Glavna vrednota jim je denar! Starši mnogokrat preveč popuščajajo svojim otrokom. Ni enotne vzgoje med očetom in materjo. Starši preveč pričakujejo od šole, šola od staršev.

Ni jasnih pravil - dogovorov v družini. Ni jasnih pravil obnašanja v šoli. Odnosi - klima na šoli - je marsikje slaba. Odnosi šola - starši niso odkriti...

Zato spremembe zakonodaje s področja Zakona o osnovni šoli in Zakona o financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFI). Spremembe obeh zakonov bodo začele veljati s 1. 9. 2008. Oba zakona prinašata vrsto sprememb, ki bodo prispevale k večji avtonomiji šol, ravnateljev in učiteljev. Avtonomija pa prinaša tudi mnogo več odgovornosti. Spremeni se tudi vloga staršev, Svetov šol in Svetov staršev. Ali pa bodo te spremembe prispevale k dvigu kvalitete na celotnem življenju in delu šole (večji red, disciplina, avtoriteta učitelja, boljši odnosi med učenci - učitelji - starši,

kvalitetnejši pouk...), pa je odvisno prav od ravnateljev, učiteljev in staršev. Na vseh tistih šolah, kjer bodo ravnatelji, učitelji in starši pripravljene na večje sodelovanje na vseh področjih, na odkrito komunikacijo in pripravljenostjo za spremembe, se bo na šolah marsikaj spremenilo v zadovoljstvo vseh, predvsem pa učenk in učencev. Kjer te pripravljenosti ne bo, bodo spremembe mrtve črke na papirju!

Družba, kot celota, bi se morala mnogo bolj zavedati, da kvaliteta vsake države zavisi od kvalitete njihovih državljanov in državljanek. Vsi ti državljani in državljanke pa izhajajo iz družine. Obdobje odrasčanja od družine, vrtca, in obdobje osnovne šole je za oblikovanje mlade osebnosti na celostnem področju njegovega razvoja najbolj pomembno. Če nam vsem, ki v tem času delamo z otroki in se zavedamo svojih odgovornosti in dolžnosti, uspe postaviti tako trdne temelje na vseh področjih (temu mlademu hrastu), da ga tudi poznejši viharji ne bodo izruvali, smo lahko naj srečnejši. Naša skupna naloga je:

- da v mladih vzbudimo veselje do življenja (preveč samomorov, najrazličnejše zasvojenosti...),
- da razvijamo v njih pozitivno samopodobo o sebi,
- dobro počutje v skupnosti,
- sprejemanje drugačnosti,
- pomen komunikacije,
- veselje do dela (vsi poklici so lepi, le da ga opravljamo z veseljem),
- veselje do učenja - vseživljenjsko učenje,
- zdrav način življenja in preživljanje prostega časa...

Delo z mladimi je nekaj najbolj zahtevnega, a hkrati tudi nekaj najlepšega. Svoje rezultate lahko vidiš na vsakem koraku.

Naj zaključim z besedami gospoda Antona Martina Slomška - zavetnika učiteljskega stanu, ki pravi:

Žal, da se v naših šolah vse preveč le na razvijanju uma meri, premalo pa na blaženje srca.

Šola, ki se edino s poučevanjem peča, je polovičarska.

Mnogo bolj važno delo je vzgoja, ki se nikoli ne sme ločiti od pouka.

Jaz pa dodam stavek: Nič nam ne pomaga trikratni doktor znanosti, če je kot osebnost razvalina! Samo to, da se starši, vzgojitelji in učitelji zavedajo svojega poslanstva, je prava pot do uspeha!

Angelca Likovič

Zimovanje po skavtsko

»Prebudimo otroka v sebi!!« To je bil moto zimovanja našega devetčlanskega klana iz stega Grosuplje 1. Podali smo se odkrivat lepote Pohorja in Kobanskega. Družili smo se s kozami, zajci, mački in drugimi divjimi živalmi, pogledali smo si tudi potek pridobivanja oglja, brez katerega ni poštenega piknika. Deležni smo bili tudi velikega gostoljubja domačinov, saj smo pri njih prvo noč prespali, se najedli domačih specialitet (domače mleko, skuta, jagode, kruh, ...) in poslušali zanimivosti o tamkajšnjih krajih.

Večeri so nam minevali ob igri Jungle Speed in remi ter navdušeni peki palačink, po katerih ima naš klan ime:

PALAČINKE.SI !!

Veliko časa smo preživeli v neokrnjeni naravi, kjer je zrak še vedno čist, kjer leži sneg in rastejo čisto prave jelke. Kot pravi popotniki in popotnice smo seveda tudi hodili. Tokrat smo prehodili pot od Glažute, mimo planinske kočice Areh, do Mariborske kočice. Nepozabno doživetje je bil tudi razgled z Mariborskega razglednega stolpa, kjer se nam je ponujal čudovit razgled na Maribor in njegovo okolico. Bilo nam je zelo lepo, prišli pa smo tudi do pomembne ugotovitve:

V VSAKEM HEČU JE NEKAJ RESNICE!

Lea Adamič

Pokljuka 2008 - Vrtec Kekec na zimovanju

Otroci so imeli na Pokljuki možnost doživljati zimsko idilo v vsem svojem sijaju in snežni belini. Največ pozornosti smo Tatjana, Darja, Nuša, Sabina in Petra namenile samemu bivanju na snegu, v dopoldanskem času smučanju, v popoldanskem igram na snegu, sankanju, pohodu.

Otroci so na zimovanju s preprostih oblik gibanja prešli preko sestavljenih k zahtevnejšim oblikam, kot je samostojno smučanje. Skupino devetindvajsetih otrok smo na podlagi preizkusa predhodnih smučarskih sposobnosti razdelile v štiri skupine. Vsako je vodila ena izmed vzgojiteljic, konkretna navodila pa nam je priporočala vaditeljica smučanja, ki je prehajala od ene skupine do druge.

Prve dni je večina otrok uživala v gibanju in se vključevala v vodene in spontane dejavnosti, kasneje je celotna skupina raziskovala in odkrivala igrivost učenja novih smučarskih veščin.

Pri delu smo uporabljale pozitivne spodbude, jim vsakodnevno omogočale, da z različnimi dejavnostmi na prostem osvojijo gibalne koncepte oziroma sheme. Za otroke smo same organizirale zimsko pravljico in skriti zaklad.

Tako smo se z baterijami pozno popoldne odpravili pravljичni deželi naproti. Narava nam je priskočila na pomoč s kratko, a

pravljico pošiljko snega in s čarobno luno med oblaki.

Otroci in mi odrasli smo izživeli domišljijo, ko smo pod smrekami videli stopinje škratov in palčkov, njihove dnevne sobe, kuhinje, slišali njihov smeh. Na koncu pa so nam palčki pripravili še skriti zaklad.

Na žalost se je dan končal proti pričakovanjem, saj si je Rok na ledu zlomil roko in tako predčasno končal zimovanje. Obiskal nas je zajček, ki je poskrbel za tekmovalno vzdušje, za smeh in igro na snegu, pokljucke lepote pa smo se nagledali tudi s pravih snežnih sani, ki jih je vlekel Blisk.

Zadnji dan smo namenili treningu in tekmovanju na preprosti veleslalomski progi, podelili medalje in priznanja in ob tem navijali za vsakega smučarja. Podelitve se je udeležil tudi naš Rok z roko v mavčni oblogi in skupaj s svojimi starši pripomogel k prijetnemu vzdušju.

Čisto vsak otrok, ki je bil na zimovanju, je osebno zrasel, ko je premagoval ovire in osvajal nova znanja, z njimi smo rasli tudi mi odrasli, ko smo s potrditvijo njihovih znanj dosegli potrditev svoje strokovnosti, osebnih ciljev in naših osebnih zmag.

V imenu strokovnih delavk in otrok zapisala Petra Bor.

Vojaki za zgled!

Na pobudo Krajevne skupnosti Grosuplje je vojašnica Grosuplje organizirala in izvedla čistilno akcijo v gozdovih in poteh okoli vojašnice.

Iz priloženih fotografij je razvidno, da so bili uspešni in da je bila ta akcija potrebna, zato se v imenu krajanov KS Grosuplje zahvaljujem za opravljeno delo.

Obenem pa KS Grosuplje želi sporočiti, da naj ta vzgled spodbudi tudi druge občane na spomladansko čistilno akcijo v svojem bivalnem okolju, za pomoč pa se vedno lahko obrnejo na krajevne svetnike KS Grosuplje.

Predsednik KS Grosuplje Anton Žitnik

Grosuplje, kdo bo tebe ljubil

V letu 2008 samostojna država Slovenija predseduje Evropski uniji. Ali se zavedamo, kaj to pomeni? Pomeniti bi moralo veliko za našo samozavest, za našo prepoznavnost v EU in svetu in za našo prihodnost.

Z našim praktičističnim razmišljanjem ne bomo zdržali pritiska ostalih kot narod, dvigniti se moramo na višji nivo človeškega razuma in samozavedanja, le tako bomo obstali in pokazali »novo pot« našim otrokom, vnukom in ostalim.

Letošnja praznovanja obletnic Trubarja, Prešerna, naše osamosvojitve in tudi upati se predsedovati EU nam mora biti vzor za nove cilje za obstoj in večjo samozavest in samozavedanje.

Če ne bi imeli ljudi, ki so si upali in hoteli doseči »nekaj več«, ne bi bilo slovenskega jezika, ne slovenske poezije in kulture. Ne bi dosegli tega, kar smo.

Grosuplje je posledno povezano z vsemi zgoraj navedenimi dogodki. Trubar, Prešeren, Slomšek, Janša itd. so nam lahko oporniki za pot naprej.

Prav bi bilo, ko bi Grosuplje kot »mesto kipov« te dogodke obeležilo s pomnikom, ki bi spodbujal razmišljanje in nas opominjal za poti naprej v razvoju kulture in gospodarskega napredka.

Predlagam, da Obrtna zbornica Grosuplje organizira proizvajalce v občini, ki se ukvarjajo s proizvodnjo izdelkov iz nerjaveče pločevine, da bi oni organizirali in sponzorirali, da bi se na Grosupljem postavil umetniški monument iz nerjaveče kovine, ki bi bil obenem tudi promocija te proizvodnje v naši občini. To naj bo naš doprinos k zgodovini kraja, promociji naših izdelkov doma in v svetu. Višji nivo zavedanja vseh ljudi, da brez kulture ni napredka, je po mojem mnenju edina pot. Premislimo in se odločimo.

Anton Žitnik

Vreme v Grosupljem:

Januar 2008

Osrednji zimski mesec je svoj sloves opravičil le v prvi dekadi, nato pa so razmeroma visoke dnevne temperature pobrale skromno snežno odejo in ob sončnih popoldnevih dajale vtis zgodnje pomladi.

V novo leto smo vstopili z meglo in s tremi centimetri snežne odeje. Megleno je bilo ves prvi dan novega leta, le v nekoliko višjih legah (nad 600 m) je bilo še sončno. Naslednji dan je občasno rahlo snežilo in padlo je 1 cm novega snega. Večinoma oblačno in ne preveč mrzlo vreme s pogosto meglo se je nato nadaljevalo še vso prvo dekada meseca. V Grosupeljski kotlini je vztrajala temperaturna inverzija, ki je za zimske dni brez močnejšega vetra značilen pojav. Zaradi tega pojava, ko je po nižinah hladneje kot v višjih legah, je 5. in 6. januarja nastajala poledica. Rosenje in rahel dež, ki sta se pojavljala pri temperaturah pod lediščem, sta tako na tleh in vejah dreves hitro zmrzovala in povzročala nastajanje ledene prevleke – žledu.

Močnejši jugozahodni veter je hladen zrak

iz Grosupeljske kotline odpihnil šele 12. januarja zjutraj, ko se je temperatura s +4 °C hitro dvignila do +12 °C. Kljub temu je ostalo oblačno, saj se nam je od zahoda bližalo poslabšanje. V dneh do 18. januarja smo imeli tako spremenljivo oblačno vreme s pogostim rahlim dežjem, vmes so bila tudi krajša sončna obdobja. Ob koncu druge dekade je nastopilo suho obdobje, v katerem je bilo več sonca. Najvišje dnevne temperature so se vse do konca meseca gibale okoli +7 °C, jutranje pa so po prehodu oslabiljene hladne fronte 22. januarja zopet padle pod ledišče.

Zaradi zelo toplih dni, predvsem v drugi dekadi meseca, takrat so bile povprečne dnevne temperature podobne marčevskim, so v zadnjih dneh po vrtovih zacveteli zvončki.

Srednja mesečna temperatura je bila +1,9 °C, kar je glede na povprečje obdobja 1995-2007 približno dve stopinji Celzija in pol topleje. Tako povprečne jutranje (-0,9 °C), kot tudi povprečne popoldanske temperature (+5,2 °C) so bile občutno previsoke. Jutra so bila toplejša za tri, popoldnevi pa za nekaj več kot dve stopinji

Celzija. Najvišja mesečna temperatura je bila +11,8 °C (12. 1.), najnižja pa -6,9 °C (26. 1.). Megla je bila opažena v enajstih jutrih. Neviht v letošnjem januarju ni bilo. Sneženje je bilo zabeleženo v dveh dneh, snežna odeja pa je bila prisotna prvih 8 dni. Največ snega, 4 cm, je bilo drugega in tretjega dne. Kljub temu da je bilo razmeroma veliko padavinskih dni, je na kvadratni meter tal padlo vsega 29 litrov padavin, kar v primerjavi s povprečjem obdobja 1995-2007 predstavlja olovico običajne količine. Po letu 1995 je bil najbolj namočen januar leta 2001, ko je padlo 125 litrov padavin, najbolj suh pa januar leta 2000 s 5 litri.

Februar 2008

Letošnji februar se ni ravnal po svojem pravem slovenskem imenu (svečan). Začel se je s pogostimi padavinami, ki pa so jih že kmalu zamenjali sončni in topli dnevi.

Prve dni je bilo vremensko dogajanje razmeroma pestro. Prevladovali so vlažni, a topli južni do zahodni vetrovi, ki so povzročali spremenljivo oblačnost in pogoste padavine. Tako je bilo drugega dne večino dneva še toplo, popoldne pa nas je dosegla hladna fronta. Takrat so

VABILO NA CEPLJENJE PSOV

CENA CEPLJENJA NA TERENU JE 33,85 EUR

Ob cepljenju **OBVEZNO** prinesite s seboj knjižico o cepljenju psa zaradi vpisa letošnjega cepljenja in potrditve knjižice. Cepljenja izven navedenega razporeda se opravlja: vsak delavnik od 8.00 - 12.00 in 16.00 - 19.00, v soboto od 8.00 - 12.00 v Veterinarski ambulanti BUBA d.o.o., Rožna dolina 5, Grosuplje.

Dodatne informacije o cepljenju in zdravljenju lahko dobite na tel.: **01/7864-658**, dežurna št.: **051/619-524**

VETERINARSKA AMBULANTA BUBA d.o.o., Rožna dolina 5, Grosuplje
OBJAVLJA RAZPORED OBVEZNEGA CEPLJENJA PSOV PROTI STEKLINI
ZA LETO 2008 ZA OBMOČJE OBČINE GROSUPLJE

10.04.2008 - ČETRTEK

15.00	Mala stara vas	pri Zupančiču
15.30	Vel. stara vas	pri Podržaju
16.00	Dole pri Polici	pri Ilovarju Dole 10
16.30	Dolenja vas	pri Zupančiču (malnar)
17.00	Polica	pri gasilnem domu
17.45	Goričane	Pri Vidicu 14
18.00	Blečji vrh	pri Žagarju
18.30	Peč	pri Možinatu
19.00	Zg. Duplice	pri Novljanu

11.04.2008 - PETEK

16.00	Ponova vas	pri zbiralnici mleka
16.30	Pece	pri zbiralnici mleka
16.45	Bičje	pri zbiralnici mleka
17.00	Podgorica	pri Štruklju
17.15	Mala vas	pri Vrtarju (Dremelj)

12.04.2008 - SOBOTA

9.00	Šmarje-Sap	pri zadružnem domu
11.00	Huda Polica	pri Ilovarju
11.30	Gajniče	na vasi
12.00	Mali vrh	pri Pavličku Mali vrh 32
13.00	Zg. Slivnica	pri Vozliču Zg. Slivnica 14
13.30	Podgorica	pri Begoviču
13.45	Paradišče	pri Mehletu Paradišče 2
14.00	Cikava	pri cvetličarni Pene
14.30	Sela	pri Mehlinu Sela 19
15.00	Hrastje	pri Kaduncu Hrastje 10
15.15	Perovo	pri Dežmanu

14.04.2008 - PONEDELJEK

15.30	Vino	pri Dolinšku Vino 10
16.00	Udje	pri Marušniku
16.30	Rogatec	pri Krivcu Rogatec 3
17.00	Škocjan	pri gostilni Marolt
17.45	Velike Lipjene	pri Kaduncu
18.30	Št. Jurij	pri Šiplju

15.04.2008 - TOREK

16.00	Sp. Blato	pri Kozlevčarju Sp. Blato 10
16.30	Gatina	pri gasilnem domu
17.00	Veliko Mlačevo	pri Gabru
17.30	Zagradec	pri gasilnem domu
18.00	Lobček	na avtobusni postaji

17.04.2008 - ČETRTEK

16.00	Žalna	pri trgovini
16.30	Velika Loka	pri gasilnem domu
17.00	Luče	pri zbiralnici mleka
17.30	Plešivica	pri kapelici

18.04.2008 - PETEK

16.00	Velika Račna	pri Limberku
17.00	Čušperk	pri vagi
18.00	Mala Ilova gora	pri gasilnem domu
18.30	Velika Ilova gora	pri gasilnem domu

19.04.2008 - SOBOTA

7.00 - 11.00	Grosuplje	v ambulanti Buba
12.00	Sp. Slivnica	pri zadružnem domu
12.30	Brezje	na vasi (pri kapelici)

Če ste psa v letu 2008 že cepili proti steklini, vzemite vabilo kot brezpredmetno!

se padavine okrepile in ob 21. uri je dež prešel v sneg. Ker je sneženje oslabilo in ponehalo že sredi noči, se do jutra kaj več kot 1 cm južnega snega ni nabralo. Skromna snežna odeja, ki se zemlje po večini sploh ni oprijela, je izginila že tekom dopoldneva. Do 5. februarja je bilo nato še oblačno, a toplo s občasnim rahlim dežjem, dan kasneje pa je nastopilo obdobje suhega vremena z veliko sonca. Tako je bilo za obdobje od šestega pa vse do zadnjega dne značilno nenavadno toplo vreme, ki je bilo vmes za nekaj dni prekinjeno z ohladitvijo. Do nje je prišlo v noči na 16. februar, ko je s severovzhodnim vetrom pričel dotekati suh in občutno hladnejši zrak. Ob koncu druge dekade smo prišli pod vpliv toplejših zahodnih vetrov,

ki so najvišje dnevne temperature kmalu dvignili do +15 °C. Še topleje je bilo med 24. in 26. februarjem, ko se je po hladnih jutrih s slano živo srebro povzpelo do +19 °C! Pretoplo vreme se je nadaljevalo tudi še ob koncu meseca, ko je bilo nebo spremenljivo oblačno.

Srednja mesečna temperatura je bila +3,6 °C, kar je glede na povprečje obdobja 1995-2007 približno dve stopinji Celzija topleje. Previsoka je bile tako povprečna jutranja (-1,4 °C), kot tudi povprečna popoldanska temperatura (+10 °C). Jutra so bila toplejša za nekaj več kot pol stopinje, popoldnevi pa kar za tri in pol stopinje Celzija. Najvišja mesečna temperatura je bila +19,4 °C (24. 2.), najnižja pa -10,2 °C (17. 2.). Megla je bila opažena le v štirih jutrih, od tega je

bila enkrat le v okolici. Neviht ni bilo. Slana je bila pogost pojav, saj je bila zabeležena v šestnajstih jutrih. Kljub temu da je bilo sneženje zabeleženo v dveh dneh, smo imeli le en dan s snežno odejo (3. 2. zjutraj je bilo 1 cm snega). Padavin je bilo malo, komaj 32 litrov, pa še te so padle v prvi dekadi. To v primerjavi s povprečjem obdobja 1995-2007 predstavlja 40 % običajne količine. Po letu 1995 je bil najbolj namočen prav februar omenjenega leta, ko je padlo 199 litrov padavin, najbolj suh pa februar leta 1998 z 2 litroma.

Več podrobnosti o vremenu v Grosupljem se nahaja na spletni strani www.grosuplje.slometeo.net

Iztok SINJUR

Projekt »Zdravček«

ZD Grosuplje je pričel pred nekaj leti pod okriljem programa CINDI Ministrstva za zdravje RS izvajati preventivne preglede v programu srčno-žilnih bolezni. Za tem so izvajali tudi razne delavnice, ki so jih tudi pozneje razširili. V letu 2006 se je porodila ideja, da bi morda pričeli z zdravstveno-vzgojnim delom in se še bolj približali prebivalcem Grosupljega in okolice.

Organizacija je bila prepuščena gospe Ireni Koritnik, medicinski sestri, ki se je domislila imena »Zdravček«. Oblikovala je osnutek plakata in letaka, poiskala sodelavce in ljudi, ki so bili pripravljene sodelovati pri obveščanju. To so službe ZD Grosuplje, Lekarna Grosuplje, Društvo upokojencev Grosuplje, RK Grosuplje, duhovniki iz Grosupljega, Žalne, Šmarja - Sapa in Št. Jurija. Pri sami izvedbi sta ji zlasti pomagali patronažni sestri Andreja in Tanja.

Iz obiskov predavanj je bilo razvidno, da je zimski čas najbolj primeren. Zato smo letošnji »Zdravček«, ki je bil že četrti po vrsti, obiskovali v januarju in februarju. Zopet ga je pripravila gospa Irena Koritnik. Namen srečanj je bil ozavestiti ljudi, kako pripomoremo k izboljšanju svojega zdravja, da bo naše življenje bolj kvalitetno brez hujših zdravstvenih težav. Tako smo se pet torkov zapovrstjo zbrali v prijazni Mestni knjižnici Grosuplje. Knjižnična dvorana je bila zasedena do zadnjega kotička, saj je bilo zanimanje za predavanja izjemno. Presenečena sem bila, da se večina nas zaveda pomena svojega načina življenjskih navad. Samo zdravila niso tista rešitev, ki je edina za izboljšanje našega počutja. Iz vprašanj prisotnih smo izvedeli, da se posamezniki zavedamo napak, ki jih storimo z našim načinom življenja. Ta zavest nas objame šele takrat, ko naše telo ne zmore več in potrebujemo pomoč svojega zdravnika, specialista in morda na koncu tudi bolnišnično zdravljenje. Občutek nemoči nas pogosto utesni, včasih spravi tudi v stanje depresije, kar pa seveda ni zanemarljivo.

Iz teh razlogov in tudi veliko drugih smo se torej za torkom udeleževali poučnih in vsem razumljivih predavanj na temo »Kako prepoznati boleznisčitnice«, ki ga je predstavil gospod Darko Taseski, dr. med., spec. spl. med. Seznanili smo se, kako prepoznamo ščitnične bolezni, kakšni so znaki, na kaj vse vpliva delovanje ščitnice in kdaj je potrebno stopiti do svojega zdravnika. Le-ta pa nas lahko kasneje na podlagi rezultatov analiz ščitničnih hormonov napoti tudi h specialistu. Drugo predavanje je predstavila gospa Majda Gaberšek, dr. med. spec. MDPŠ z naslovom »Kdaj do svojega zdravnika«. Pri tem predavanju je bil poudarek na porabi našega skupnega denarja, ki ga ZZS zbira in razdeli tako ZD kot bolnišnicam,

namenjen je tudi zdraviliškemu zdravljenju, raznim pripomočkom, ki so nam na voljo na recept ali z doplačilom za najtežje oblike naše bolezni. Zavedamo se, da je bolezn, ki nas spremljajo, veliko, pojavljajo se tudi nove. Zanje pa so potrebna draga zdravila, diagnostični postopki, laboratorijske analize, rentgenske storitve, preiskave srca in ožilja... Svojega zdravnika obiščemo, kadar zbolimo in potrebujemo zdravila in seveda tudi v primeru, ko nam zdravnik naroči, da se po dogovorjenem času ponovno vidiva in pogovoriva. Medtem pa moramo tudi sami poskrbeti, da se bo naše zdravstveno stanje izboljšalo, ne smemo misliti, da so samo zdravila uporabljamo v določenih primerih. Dopolnila jo je gospa Anica Kozinc, d.med. sestra, ki je prisotne seznanila s »Pravilno rabo pršilnikov«. Na koncu predavanj so vprašanja kar deževala in dobili smo poučne odgovore od obeh predavateljic, zlasti od gospe Katarine Vukelič.

Tretje predavanje je bilo na temo »Težka sapa«. Predavateljica je bila gospa Katarina Vukelič, dr. med., spec. int., ki nam je nazorno z besedami in sliko razložila, kako delujejo naša pljuča, srce in krvni obtok, kdaj lahko dobimo težko sapo, kako se vedemo ob takšnih težavah, kdaj k zdravniku in katera zdravila uporabljamo v določenih primerih. Dopolnila jo je gospa Anica Kozinc, d.med. sestra, ki je prisotne seznanila s »Pravilno rabo pršilnikov«. Na koncu predavanj so vprašanja kar deževala in dobili smo poučne odgovore od obeh predavateljic, zlasti od gospe Katarine Vukelič.

Četrto predavanje je ponovno predstavil gospod Darko Taseski z naslovom »Psihično utrujenje«, čemur lahko rečemo tudi sindrom izgorevanja, kar smo verjetno tudi že slišali. Pomeni pa skupek znakov telesne in duševne izčrpanosti. Izgorelost je posledica dolgoročnega negativnega stanja. Smiselno je, da čas in energijo posvetimo sebi, družini, prijateljem... Pred leti mi je sodelavec, ki je zdravnik, dejal: »Če se ti pojavijo taki znaki, ni utrujeno samo telo, ampak tudi psiha, potem moraš nujno zamenjati okolje vsaj za nekaj dni, sicer te bo telo premagalo.«

Zadnje predavanje pa je bilo na temo »Stres in sprostitve«. Predavateljica je bila gospa Eva Kovačič, viš. med. sestra, ki je začela s citatom »Vaš stres zahteva vaš odgovor«. Nadaljevala je, da odgovore na vprašanja, ki nam jih zastavlja naše življenje, poznamo samo mi sami. S slikovito predstavitvijo in besedilom nam je predstavila, kaj je stres, kako ga lahko obvladujemo in kakšna so dogajanja v našem telesu. Poiskati moramo seveda rešitev, da nam le-ta naredi čim manj posledic na zdravju, kar pa seveda pomeni, da je vse odvisno od nas samih. V primeru, da tega ne zmoremo, moramo poiskati pomoč. Kadar to zmoremo, je v nas prijeten občutek, postanemo samozavestni, pojavi se harmonija telesa in duha ter pridobimo novo

moč. To postorimo, da se družimo s prijatelji in se nasmejemo, s sprehodi v naravo, s pravilno uravnoteženo prehrano z malo maščobami, veliko presne zelenjave in sadja, dovolj spanja, s pitjem vsaj osmih kozarcev vode na dan in z vajami za sproščanje, kjer je pomembno dihanje, in tudi z intimo. Na koncu je poudarila, da je pomembno med nami sožitje in končala z verzom P. Bosmana: »Življenje zahteva samo to moč, ki jo imaš. In potrebno je samo eno junaško dejanje – da ne pobegneš! Torej: »Začnite danes!«.

Na koncu pa je predsednica društva »Sožitje« gospa Nevenka Zrnec predstavila delo društva. Iz besed je bilo razbrati, da je predana članom društva z dušo in telesom, v katerega so vključene osebe z motnjami v duševnem razvoju, njihovi starši in člani družin. Namen društva je skrb za osebe z motnjami v duševnem razvoju od rojstva do smrti, njihovo izobraževanje in ozaveščanje, prav tako pa pomoč njihovim svojcem. Društvene aktivnosti so zelo raznolike, to so različne oblike združevanja, družabnega povezovanja, izobraževanja, usposabljanja, varstva, zaposlovanja in dela. Povabila nas je, naj se vključimo med prostovoljce za pomoč na njihovih popoldanskih srečanjih, kjer bomo delili njihovo srečo. Med nami sta bili tudi dve dekleti iz društva, ki sta nam prijazno podarili njihove izdelke, različne spominke. Prav bi bilo, da si vzamemo urico ali dve in preživimo ob ponedeljkih in sredah z njimi, da se tudi mi soočimo, kako prijetni so člani in verjemite mi, da nas bodo osrečili.

Upam si trditi, da smo dobili mnogo poučnih nasvetov in verjetno se ponovno snidemo v začetku leta 2009.

V imenu obiskovalcev teh srečanj se iskreno zahvaljujem ZD Grosuplje, še posebej gospe Ireni Koritnik, saj taka organizacija zahteva veliko truda, dela in tudi idej. Želimo si, da bi nadaljevala s tradicijo in da ji bodo vodstvo ZD in njeni sodelavci to omogočili. Prisrčna hvala tudi vsem predavateljem, za katere menim, da tudi v bodoče ne bodo odrekli sodelovanja.

Marija Kavšek

Obvestilo dopisovalcem!

Zaradi preobilice gradiva in tehnične omejitve v tiskarni, ki lahko veže največ 80 strani časopisa, bodo nekateri poslani prispevki zaradi njihove aktualnosti objavljeni v prihodnji številki Grosupeljskih odmevov. Prav tako bosta v prihodnji številki objavljena tudi članka o velikonočni razstavi Društva podeželskih žena Sončnica Grosuplje in o 50 letnici Zveze šoferjev in avtomehnikov Grosuplje.

Odgovorni urednik Jože Miklič

Zdrav človek ima sto želja, bolan le eno (A. P. Čehov)

Tradicionalna kitajska medicina (TKM) na pohodu

Eden od priznanih zdravilskih sistemov, ki pridobiva vse več privrženecv

Še pred zakonsko ureditvijo zdravilstva v Sloveniji se je pričelo poglobljeno in usmerjeno izobraževanje terapevtov, ki se ukvarjajo s to starodavno vedo. Za laika je lahko razumevanje tega sistema precej zapleteno, neznano pa posebej še bolnega človeka navdaja s strahom in odbija. Zato je prav, da se tudi uporabniki storitev oziroma pacienti, ki poiščejo pomoč pri zdravilnih (običajno zdravilnih) TKM, pobliže seznanijo s načinom pojmovanja te vede. Prvo navodilo, ko se človek spoprime z obširnimi področjem tradicionalne kitajske medicine, je: »Dobrodošli, a če ste vajeni t.i. zahodne medicine, čevlje pustite zunaj!« Še zdaleč ni potrebno preučevati te starodavne vede brez obutve, s tem stavkom želi avtor le povedati, da gre za povsem drugačen, a zelo logičen koncept razmišljanja. V TKM zdravnik uporablja moč opazovanja, voja, sluha in otipa, sposobnosti, ki jih je potrebno kar najbolje izkoristiti v pomoč svojim pacientom. TKM šteje v presežkih: tisočletne izkušnje, sto tisoči izvajalcev in milijoni uporabnikov oziroma pacientov.

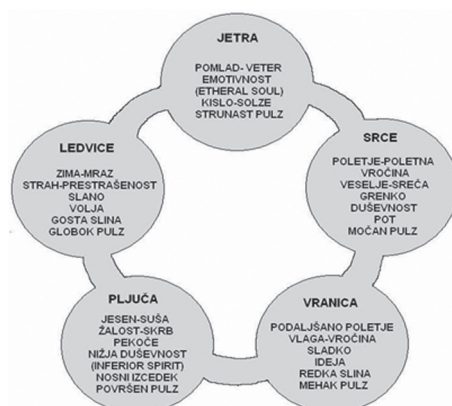
Veda za humano uporabo vključuje naslednje metode:

- AKUPUNKTURA
- ZELIŠČARSTVO (fitoterapija)
- MASAŽA
- PREHRANA (dietoterapija)
- QI GONG (kombinacija telesnih in dihalnih vaj).

Metode TKM se uporabljajo za pomoč pri različnih težavah in boleznih od terapije bolečine, artritisa, pri boleznih srca, pljuč, ledvic, prebavnega in hormonalnega sistema, alergij, pri neplodnosti in psihičnih boleznih. Pravzaprav je TKM uporabna pri večini neravnovesij v telesu, izjema so le tiste bolezni, ki zahtevajo kirurško zdravljenje. Seveda se postavlja logično vprašanje, zakaj naj bi se ukvarjali s starodavnimi tehnikami in metodami, če je sodobni medicini na voljo množica tehnološko izpopolnjenih pripomočkov. Kot vedno ima tudi tokrat TKM logičen odgovor: zahodna medicina lahko učinkovito odpravi le akutne bolezni in posledice poškodb, pri kroničnih boleznih pa je še vedno močno omejena. TKM ima bolj zaokrožen in celosten, t.j. holističen pristop do pacienta, zato lažje zazna bolezen in neravnovesje v telesu. Če je neravnovesje prepoznano, se ga torej lahko tudi zdravi. Zaradi uporabe mnogih možnosti v postopkih TKM je ta lahko uspešna tudi pri preventivi,

saj mnogo prej zazna neravnovesje v telesu, še preden to izbruhne kot bolezen.

Teorija petih elementov je temelj in začetek razumevanja TKM. V starodavni Kitajski tretjega in četrtega stoletja pr.n.št. so se zdravniki pri ugotavljanju stanja telesa zanašali na svoje čute vida, voja, okusa, sluha in tipa. Pazljivo so opazovali telesni izgled, okolje in delovanje notranjih telesnih organov. S proučevanjem so se dokopali do povezav med poglavitnimi naravnimi silami in organskimi sistemi v telesu. Proučevali so tudi vpliv letnih časov na rast, razcvet in umiranje organizmov, tako rastlin kot živali. Opazovali so prst na zemeljski površini, gorovja z rudninami, reke in njihove vode, drevje in njihov les ter ogenj, ki ima moč uničenja. Razmišljali so o tistem, kar omogoča telesu življenje in delovanje. Opazovali so mišice in kožo, ki ščitijo telo, prsni koš, ki vdihuje zrak, spodnji del trebuha, ki skrbi za pretok urina, zgornji del trebuha, ki pomaga prebavi, in srce, ki ogreva ter prečrpava kri. Podobnosti v naravi in v telesu so antične kitajske zdravnike navedle na misel o medsebojnem vplivu elementov iz narave na telesne sisteme. Ta doktrina je poimenovana »teorija petih elementov«: zemlja, kovina, les, voda in ogenj so povezani s posameznimi skupinami organov.

- ZEMLJA je povezana s prebavo, njeni organi so vranica, trebušna slinavka in želodec.
- KOVINA je povezana z dihanjem in izločanjem, njeni organi so pljuča in široko črevo.
- VODA je povezana s sistemom sečil, pripadajoči organi so ledvice in mehur.
- LES je povezan s procesi razstrupljanja, povezani organi so jetra in žolčnik.
- OGENJ je povezan s krvnim obtokom,

hormoni in presnovo; tako povezujemo zraven srce in tanko črevo.

Ta zgodnja, na opazovanju temelječa oblika medicine, je postala osnova za popoln sistem, ki skozi ravnovesja pojasnjuje zdravje in bolezen. Na podlagi izkušnje skozi štiri tisočletja se »teorija petih elementov« uporablja po vsem svetu.

Našteti elementi seveda ne predstavljajo nepremičnih objektov, ampak se ves čas spreminjajo in medsebojno učinkujejo, pravzaprav ustvarjajo eden drugega. Podobnosti v naravi in podobnosti v delovanju telesa so Kitajci, nagnjeni k simboliki, poimenovali »krog stvarjenja«: ogenj, ki gori, ustvarja prst; ta je temelj pri nastanku gorovja, ki skriva kovino v rudah; kovina naredi prostor za vodo, ta pa hrani drevje in pogojuje nastanek lesa. Les pa je seveda pogoj, da se zaneti ogenj. Tako je naravni krog sklenjen. Po enakem vrstnem redu vplivajo drug na drugega tudi elementom pripadajoči organi v telesu.

Našteti elementi pa medsebojno vplivajo tudi negativno. Voda pogasi ogenj, ogenj topi kovino, kovina seka les, les zapre pot zemlji, zemlja zajezi vodo... V telesu je ta vpliv viden na primeru: človek ima težave z ledvicami, ki so organ elementa vode; voda preplavi telo in se nabira v osrčniku, ki pripada elementu ognja. Element vode nadzira element ognja in tako sta organa v medsebojni povezavi. Zahodna medicina s pomočjo zdravil pomaga, da telo izloči vodo iz telesa in tako razbremeni srce. TKM pa v tem primeru uporabi akupunkturo in zelišča, ki uravnovesijo delovanje srca in ledvic, ojačajo srce in pomagajo urediti delovanje ledvic.

Nenazadnje je za razumevanje metod in načina delovanja TKM potrebno poudariti razliko v pojmovanju zdravja in bolezni. TKM govori o ravnovesju elementov, kar pomeni zdravje. Če gre za dolgotrajnejše neravnovesje, pa lahko govorimo o pojavu bolezni.

Vsak telesni organ je umeščen v zamotan sistem povezav. V določenem času dneva eden od njih na primer deluje najbolj učinkovito, v določenem letnem času pa je najbolj občutljiv. Če nastopi zdravstvena težava v določenem delu dneva ali v letnem času, jo izkušen praktik TKM lahko pripiše točno določenemu organu ali organskemu sistemu. Po drugi strani pa je vsak organ povezan z določenimi čustvi, barvami, čutili, deli telesa in okusom hrane.

Mojca Sajovic

Viri: <http://papuga.si>

Pro memoriam dr. Janezu Drnovšku

Pisalo se je leto 1998, ko je generalnemu državnemu tožilcu Antonu Drobniču potekel mandat. Za njegovo nasledstvo se je prijavilo 6 kandidatov - 4 vrhovni državni tožilci in dve vrhovni državni tožilki. V javnosti in politiki so se vnele hude polemike o tem, kdo naj bi bil najprimernejši in kdo sploh imenovan, glede na politično razmerje sil. Šest mesecev je trajala kampanja in presekalo jo je dr. Janez Drnovšek meseca marca 1999, ko je v državni zbor poslal predlog, da na mesto generalne državne tožilke imenuje mene - Vrhovno državno tožilko Zdenko Cerar.

Enkratno, pogumno dejanje! Prvikrat v zgodovini Jugoslavije in Slovenije je na ta položaj bila predlagana ženska. Predlog je imel velik uspeh, saj sem bila imenovana z večino 68 glasov poslancev.

Večer pred tem me je povabil na razgovor in takrat sem prvič osebno doživela njegov način komuniciranja. Prijazen, tih in zadržan mi je z nekaj vprašanji dal priliko povedati, kako vidim sedanji in bodoči položaj tožilstva in pravosodja in še vrsto drugih stvari o naši stvarnosti v državi. Pogovor ni bil kratek in ko sem odhajala, mi ni prav nič pokazal, ali sem ga prepričala v svoj prav in ali sem morda njegova izbira. Toda ta pogovor mi je nudil zadovoljstvo v tem, da me je poslušal naš predsednik vlade, ki smo ga zaradi njegovega znanja in državniške drže vsi spoštovali.

V burnem mandatnem obdobju med letoma 2000 in 2004, ko je zlasti v ekonomskem in s tem tudi v kazenskopranogosp odarskem smislu Slovenija preživljala hude tranzicijske čase - sem bila pri njem na razgovoru o posameznih problemih kar nekajkrat. Mnogo bolj kot vsi drugi člani njegove vlade je razumel probleme, vendar se v rešitve nikoli ni spuščal, jih tudi ne vsiljeval ali zahteval kakršnekoli posege.

Po pravici povedano, bi včasih raje videla, da bi vzrožil ali »usekal z roko po mizi«, ko sva diskutirala o stvareh, ki sva jih oba videla kot slabe. Pa je reševal tudi te na tisti svoj mirni, zadržani način, za katerega danes vemo, da je bil pravilen. Pripeljal nas je visoko, tja do evropskega neba!

Stroki je vedno priznaval samostojnost, o politiki pa je v letu 2000 npr. zapisal takole: »Politika mora zagotoviti stabilnost ekonomskega okolja. Nizka inflacija in nizke obresti, konvertibilna valuta, odpiranje tujih trgov, pravna varnost in zniževanje davkov, so prvi pogoji za nadaljnji uspešen razvoj. Prihodnost ne bo sodila uspešnosti politikov le po tem, da so zrušili stari sistem, temveč tudi po tem, ali jim je uspelo zagotoviti stabilen dolgoročni razvoj in ali jim je uspelo izrabiti prednosti posamezne države. Slovenija ima možnosti, da postane zgodba o uspešnem prehodu v urejeno, socialno pravično in bogato državo«.

Za te cilje si je vedno prizadeval v vsakršni vlogi, pa naj je bilo to v vlogi predsednika vlade ali vrhovnega poveljnika obrambnih sil, predsednika države ali predstavnika Slovenije v tujini. Na državnih svečanostih sva se vedno prijazno srečala in rokovala. Zadnje leto sem imela čast sodelovati z njegovim uradom v komisiji za pomilostitve. To je strokovni organ, ki pred samim predsednikom prouči prošnje in spremljajoče spise s strokovnih vidikov, nato pa poda svoje (neobvezno) mnenje o tem, kako bi bilo v posamezni zadevi odločiti. Predsednik države je v teh odločitvah popolnoma avtonomen.

Naša komisija v sestavi - Aleš Zalar kot predsednik, Irena Križnik in jaz, smo se srečali z dr. Drnovškom in njegovimi sodelavci tudi na posebnem razgovoru. Tema so bile pomilostitve in problemi okoli njih in zlasti, kako ravnati, kadar so mnenja tožilstva, sodišča in ministrstva različna, kadar so nepopolna ali, kadar je komisija glede na svoje izkušnje drugačnega mnenja od podanih predlogov. Preprosto sem ga vprašala, ali lahko gremo kdaj tudi »proti vsem zastavam«. Odgovoril je: »Seveda, če se vam zdi to pravično in pravilno.«

Kar mnogo problemov s področja prava smo odprli in v pogovoru je bil mnogo vedrejši kot popreje, ko je vodil vlado. To je bilo leto 2007, ko je dr. Drnovšek, ki je okusil vse, kar si želijo okusiti mnogi - prestiž, slavo, moč, poklicni uspeh, že spoznal mnogo več, in sicer - da sta osebna sreča in zadovoljstvo drugje. Postal je vse bolj socialno čuteč, bolele so ga stiske nezaposlenih, razočaran nad razmerami se je umikal iz javnosti, kajti aktualna politika mu je odkritost maščevalno vračala. A sovražnega govora od njega nismo slišali, njegova graja ali upor sta bila vedno nekako očetovska in mirna.

Kot je napisal Nedeljski dnevnik: »Dr. Janez Drnovšek je Sloveniji pomagal shoditi. Skoraj dve desetletji ji je modro vladal in v soboto 23. 2. 2008 skromno odšel.«

Zapisan bo ostal v slovenski zgodovini kot ključna oseba v času osamosvajanja in pri uresničitvi temeljnih nacionalnih ciljev, saj je Slovenija pod njegovim vodstvom postala ekonomsko razvita in socialno občutljiva, moderna evropska država. Kot dolgoletni vodja Liberalne demokracije Slovenije in državnik, ki je znal povezovati in v različnostih videti prednosti, je vzpostavil standarde, ki bodo morali biti spoštovani tudi v bodočnosti.

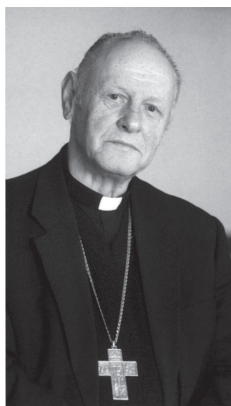
Slava mu!

Zdenka Cerar

Slika spodaj: Dr. Janez Drnovšek se je v Parizu udeležil podpisa mirovnega sporazuma bivših republik Jugoslavije.

Nadškofu dr. Francetu Perku v spomin

V 79. letu svoje starosti pravijo, da ste zaspali, jaz pa pravim drugače, ker vem in ste mi večkrat povedali. 109 let ste oznanjali resnico in se borili za pravico na tem svetu. Za tri leta ste si upravičeno šteli leto svojega službovanja v Beogradu. V najtežjih trenutkih naše bivše države in še prej komunističnega sistema ste bili vedno prvi med enakimi, predvsem pa izpostavljeni slabemu.

Da. »Zaničevali vas bodo zaradi mojega imena,« je Kristus dejal, preden je odšel in to ste v polni meri doživeli tudi Vi. Zasramovali in preganjali so Vas. Priprli so Vas in Vam s tem vzeli svobodo. Vaša beseda pa je s tem postala še bolj živa. Tega se je bilo nadejati in čutiti iz Vaših osebnih razgovorov in iz vaših bližnjih stikov, ki smo jih imeli z Vami različni ljudje tega sveta.

Tako ste ljubili svojo Slovenijo, pa ste jo vendarle leta 1986 morali zapustiti. Papež Janez Pavel II. je vedel in našel najbolj pokončnega moža in še več, najbolj vzdržljivo bitje, ki je moralo v tistih časih kljubovati nespametnemu sistemu. Kakor ste se te nove službe z vsemi silami otepli in branili, tako ste jo z vso svojo odgovornostjo sprejeli in orali ledino, ki je prekrivala krščanske korenine duha edinosti in enotnosti nekdanje naše skupne domovine Jugoslavije. Ustvarili ste si prijetno bivališče, tam daleč v središču našega nekdanjega glavnega mesta, kot da bi hoteli tam za vedno ostati.

Pa vendar na vsak klic kogarkoli izmed nas ste se vedno z veseljem odzvali in prišli ob vsaki priložnosti, ki si je nismo mogli predstavljati brez Vas. Vsakokrat ste zbrali voljo, pogum in energijo, se usedli v avto in potovali po dolgi, nevarni in izpostavljeni poti vse do svoje domovine Slovenije.

Prvi ste, ki ste se vedno zavzemali za mir in sožitje narodov na Balkanu. Hoteli ste vzpostaviti prijateljstvo, slogo in sodelovanje. Neizmerno ste se trudili, da bi Vam to uspelo, in v ljudeh, ki so videli v Vas prijatelja in moža svete katoliške cerkve, se je to dalo prepoznati. Kako ste bili zaničevani in zasramovani na položaju, ki ste ga kot katoliški duhovnik opravljali, pa se kljub vsemu niste dali.

S svojo prepričljivo besedo in s svojo hudomušnostjo ste zmogli ostre politične in družbene nasprotnike spraviti in prizemljiti.

O osamosvojitvi Slovenije, ki ste je bili tako veseli, ste že pred tem dogodkom vedeli marsikaj, kar kaže na to, da ste bili človek modrosti in zaupanja vredni, ker so Vam tisti, ki so to pripravljali, zaupali, predvsem pa od Vas želeli pridobiti dobrih nasvetov. »Inteligenca, ki ji ni para,« so večkrat dejali ljudje, ko sem jim povedal, da ste moj sorodnik. In tega, kar je bilo združeno v Vas, Vam nihče nikoli ni mogel vzeti.

Veliko ste pripovedovali o namerah, ki so jih nekateri imeli z Vami ali so jih krojili proti Vam. Hoteli so Vas izbrisati, pa so se sesuli sami. Nedolgo nazaj ste se še vedno upravičeno spraševali: Do kdaj bo vladala miselnost komunističnega totalitarizma nad slovenskim narodom? Kdaj se bomo resnično osvobodili? Brez dlake na jeziku ste mi večkrat govorili tudi z imeni... A vem in v mojem spominu bodo ostale Vaše besede, velikega moža in očeta slovenskega naroda: Niso zmagovalci tisti, ki delajo nasilje nad drugimi in ponižujejo človekovo dostojanstvo. Pravi zmagovalci so tisti, ki so kakor Kristus znali sprejeti žrtev, ne da bi žrtvovali drugega.

Spoštovani vsi prijatelji, sorodniki in znanci našega nadškofa Perka!

Velikega človeka smo poznali. Rad in z veseljem je prihajal v različne kraje znotraj občine Grosuplje. Posebno je bil povezan z vsakim izmed nas, kjerkoli je imel priliko se srečati s komerkoli. Poleg rednih birm po naših župnijah je imel poseben čut do prostovoljnih gasilcev. Vedno se je rad udeležil vsake njihove proslave, z veseljem z njimi poklepetal, pa ne samo ob slovesnih trenutkih, ob vsakem obisku se je hotel srečati z njimi, kajti visoko je cenil dobrodelnost. Blizu mu je bila kraljica miru s Kobiljeka, Magdalenska gora, cerkev in graščina pod Boštanjem, povsod tu in še marsikje je s svojo kleno besedo ljudi vedno spodbujal k upanju ljubezni in resnici.

Občani občine Grosuplje smo lahko ponosni, da smo imeli tako velikega človeka tolikokrat blizu ob sebi. Spomin naj ostane živ, njegova veličina naš ponos, njegova beseda pa naj nam bo vodilo v vsakem trenutku, ki je pred nami.

Spoštovani gospod nadškof,

Vam pa obljubljam, da si bomo ZDRUŽENI V DUHU (to je bilo vaše škofovsko geslo), prizadevali za spravo, ki je osrednja vrednota Evropske unije, in s tem Vašo in našo drago Slovenijo v svetu vedno predstavljali kot narod resnice, pravice in odpuščanja.

Iztok Vrhovc

Slovo od zlatomašnika Stanka Kastelica

(1914 – 2008)

V nedeljo, 20. 1. 2008, je omagalo srce upokojenega višnjegorskega župnika, zlatomašnika Stanka Kastelica. Čeprav mu je Bog naklonil častitljivo starost, skoraj 94 let, nas je njegov nenadni odhod presenetil. S svojo čilostjo, optimizmom in iskrivim duhom je namreč vedno dajal trdno upanje in zagotovilo, da se snidemo na njegovi biserni maši, in da bomo skupaj slavili njegovo stoletnico.

V dneh pred pogrebom se je od pokojnega poslovila množica višnjegorskih župljanov, ki so mu na ta način še zadnjič izkazali zahvalo za njegovo dolgoletno župnikovanje v Višnji Gori. Opazno sled je s svojim delom predvsem v spovednici in z mnogimi mašami pustil tudi v stiški župniji, za kar so se mu tudi stiški župljani hvaležno oddolžili in ga prišli kropit v križni hodnik.

Pogrebno slovesnost v stiški baziliki Žalostne Matere božje je v sredo, 23. 1. 2008, ob somaševanju dekanijskih duhovnikov, pokojnikovih prijateljev in sošolcev, vodil stiški opat gospod Janez Novak. Ob pokojnikovih sorodnikih se je na slovesnosti zbrala velika množica njegovih nekdanjih faranov iz Višnje Gore. Pri pogrebni maši in na pokopališču je svojemu nekdanjemu župniku izborno zapel cerkveni mešani pevski zbor župnije Sv. Tilna iz Višnje Gore.

Slovenski škofje, ki so bili cel teden na obisku ad limina pri svetem očetu, so za pokojnega duhovnika darovali sveto mašo v Rimu, v papeški baziliki Marije Snežne. Brzojavko nadškofa in metropolita Alojza Urana je na pogrebni slovesnosti prebral pokojnikov sošolec iz semenišča, gospod Vinko Vegelj. Poleg tega se je Stanka spomnil tudi kot najstarejšega med sedmimi sošolci, ki so ga zato vedno imeli za izkušenega svetovalca in zaščitnika.

Gospod opat se je pokojnega v nagovoru spomnil kot svojega župnika, ki ga je usmerjal in podprl pri odločitvi za duhovništvo ter mu bil vseskozi trdna opora in zgled. Zahvalil se mu je za zgled zvestega delavca v Kristusovem vinogradu, hkrati pa tudi za veliko opravljeno delo in vso dobroto, ki jo je v zadnjih letih izkazoval svoji nekdanji župniji Višnji Gori in predvsem Cistercijanski opatiji Stična, kjer je užival svoj zasluženi pokoj. Zaradi izjemnega dobrotništva ga je cistercijanska družina slovesno sprejela za svojega familiara. To mu je tudi omogočilo, da bo svoj mir užival na samostanskem pokopališču poleg stiške bazilike, kjer bo s patri in brati cistercijani, pri katerih je preživel zadnjih 12 let, čakal vstajenja.

V imenu župnijskega pastoralnega sveta in v imenu župnije Višnja Gora se je gospodu Stanku po maši obširno zahvalil Milan Jevnikar, član ŽPS in dolgoletni organist. Gospod Pavel Groznik, njegov dolgoletni sodelavec, svetovalec in prijatelj, pa je v poslovilnem govoru nanizal mnogo zanimivih drobcev iz življenja in dela pokojnika.

Vsem govornikom je bilo skupno občudovanje dolge in plodne duhovniške poti pokojnega, ki so jo premnoge težave samo utrjevale. Bil je izjemno močna, samonikla, včasih celo svojeglava osebnost, ki je s svojim delom predvsem v Višnji Gori pustil neizbrisno sled. Poudarjena sta bila neizmerna hvaležnost Bogu za dar dolgega in bogatega življenja pokojnega zlatomašnika in upanje na veselo snidenje nekoč, pri Očetu.

Kdo je bil Stanko Kastelic?

Leta 1914 se je rodil kot zadnji izmed 10-ih otrok ugledne Kastelčeve družine, po domače Pirčevih z Velikega Vrha v župniji Šmarje - Sap. Njegovo nežno otroštvo, bil je komaj devetletnik, je za vedno zaznamovala bolečina ob prezgodnji izgubi ljubeče in ljubljene mame. Posebej v zadnjih letih je bil ta spomin na mamo zelo pogost in z njim veselo pričakanje ponovnega snidenja z njo zelo trdno. Prepričan sem, da je Stanko sedaj že v njenem objemu, pri Bogu.

Njegova duhovniška pot ni bila lahka. Mladostniku, morda 16-letniku, je sestra zaupala mamine besede ob njegovem rojstvu. Ob rojstvu ga je mati namreč dvignila proti hišni podobi Matere božje in ji ga posvetila, z željo, da bi nekoč postal duhovnik. Od tedaj dalje, ko je to izvedel, ni bil več miren, dokler se ni zaobljubil, da bo to mamino željo uresničil in začel študirati teologijo. Ker je bil vojni in povojni čas krut, te želje ni uresničil takoj, najprej se je celo zaposlil kot uradnik na pokojninskem zavodu, vendar je leta 1947 odločitev za duhovništvo dozorela, vpisal se je v ljubljansko bogoslovje in ga končal s posvetitvijo na veliki šmaren leta 1952.

Kot semeniščnik je bil deležen šikaniranja in pogostih preganjanj »nove oblasti«, imel je izjemne težave z organizacijo nove maše 24. avgusta 1952, a vse to ga je utrdilo, da je postal trden, predan in uporen duhovnik, popolnoma zavezan svojemu poslanstvu. Ni se mu odpovedal, ni ga omadeževal z vohunjenjem proti svojim sobratom, tudi za ceno osebne svobode ne. Iz zapora, ki ga je bil 8 mesecev deležen kot kaplan v Trebnjem, je prišel še bolj zavzet in predan resnici, vedno prepričan, kar je pogosto omenjal celo življenje, da »nas bo samo resnica osvobodila«!

Današnji človek bi omagal, on pa je z izjemno delavnostjo in disciplino zmagal, bojeval dober boj ter častno in pošteno prehodil svojo kar 56 letno duhovniško pot, najprej 6 let kaplan v Trebnjem, nato pa do upokojitve 1996 kaplan in nato župnik v Višnji Gori.

V Višnjo Goro je prišel 13. decembra leta 1958 za kaplana, k ostarelemu, zelo spoštovanemu dekanu Francetu Vidmarju. Tedaj si najbrž nihče, niti sam, ni mislil, da bo ta župnija postala njegova prva in edina, za celo njegovo življenje. A se je zgodilo prav to! Ko je 5. aprila 1961, po 33 letih službe višnjegorskega župnika, umrl dekan Vidmar, je škof Volk za njegovega naslednika imenoval Stanka Kastelica. In tej svoji službi je Stanko ostal vdano zvest do upokojitve leta 1995, skoraj 37 let. V Višnji Gori je preživel svoja najlepša leta in večino svojega duhovništva, kot naš dobri dušni pastir, spoštovan župnik, tolažnik naših duš ter skrben gospodar starodavne, lepe in obsežne župnije.

V začetku so bila to še trda povojna leta, polna gradnje in obnove poškodovanih cerkva in drugih poslopij, nenehnih bojov z oblastjo, ki cerkvi ni bila naklonjena. Na srečo je že kmalu sledilo lažje obdobje, sicer še polno napornega dela, a že obdobje večje sproščenosti, čas navajanja na nek nov moderni svet. Prvo obdobje je bilo obdobje njegove mladostne zagnanosti, obdobje razcveta župnije, na duhovnem in tudi na materialnem področju. Še kot kaplan je pripravil novo mašo sedaj že pokojnega duhovnika Rafka Groznika. Sedemdeseta leta so dala tudi po njegovi zaslugi zadnje tri novomašnike iz naše župnije. Najprej je imel novo mašo gospod Janez Novak, sedanji opat Cistercijanske opatije, pod okriljem katerega je Stanko dočkal zadnje postajo svojega zemeljskega bivanja. Nato sta sledili novi maši patra Avgušтина (Antona) Novaka in gospoda Jožeta Erjavca. To je bil res čas posebnih milosti.

V zadnjem obdobju, po osamosvojitvi, bi bil lahko začel uživati v sadovih svojega minulega dela, a se je raje modro umaknil. Ko se je leta 1995, kot čil 81-letnik odpravil v sicer zasluženi pokoj, je

le malokatero oko v fari ostalo neorošeno. V 37. letih, ki so sicer prinesla marsikaj, tudi nekaj nasprotovanj in hudih besed, sta se med njim in nami razvila pristna povezanost in prijateljstvo. Enostavno si nismo znali predstavljati naše župnije brez njega. Postal je del nas in mi smo bili njegovi! Bil je naša, lahko bi rekli, kar »legenda«. Zdel se nam je popolnoma primeren, da bi še naprej vodil župnijo, saj je odlično sledil času in bil pogosto bolj sodoben od svojih mlajših sobratov duhovnikov.

A se je trdno in nepreklicno odločil drugače. Ko smo končali obnovo farne cerkve in blagoslovili pomnik po vojni pobitim župljanom, smo se sredi avgusta, v nedeljo pred praznikom, hvaležni poslovili od njega. Odšel je premišljeno, pokončno in častno, lahko bi rekli »na višku slave« ter v samostanu v Stični užil 12 srečnih let, kakor je pogosto dejal. In Stična je bila po eni strani ravno dovolj blizu, da je lahko ohranjal stik s svojo faro, s prijatelji, bila pa je tudi ravno prav daleč, da je svojima naslednikoma omogočil prosto vodenje župnije. To je bil bogat čas negovanja lepih spominov na preteklost, čas pozabljanja težav in čas iskrenega prizadevanja za blagor njegove nekdanje župnije. V tem času je mnogokrat pomagal svojim prijateljem duhovnikom s spovedovanjem ali nadomeščanjem med dopustom, v Portorožu, na Trsteniku in res veliko na Brezjah.

Višnjani smo bili in bomo lahko vedno ponosni na našega Stanka Kastelica, saj je bil naš dolgoletni duhovni vodja. Cenili smo njegovo delo in njegovo naklonjenost, ki nam jo je vedno, tudi iz Stične, izkazoval z živim zanimanjem za vse dogajanje pri nas, pa z molitvijo in tudi z materialno pomočjo, predvsem pri obnovah cerkve Žalostne Matere božje v Dednem Dolu in mestne cerkve svete Ane. Vse to bo vedno drag spomin nanj.

Z veseljem smo z njim leta 2002 praznovali zlato mašo, potem devetdesetletnico in se že veselili biserne maše, pa potem stoletnice. Že smo se dogovarjali o sodelovanju pri proslavi 530-letnice mesta Višnje Gore letos junija...

Pa so bili božji načrti drugačni, Gospodar življenja, ki mu je Stanko posvetil življenje, in Devica Marija, katere vnet častilec je bil celo življenje, sta ga varno pripeljala v svoj pristan, tja, kjer bo užival zaslužen plačilo, v naročju svoje ljubljene mame.

Bogu hvala, da smo imeli za župnika tako pokončnega in zvestega duhovnika, Bogu hvala, da nam je bilo dano živeti in delati v njegovem času!

Milan Jevnikar

Spomin ostaja za vedno!

ZAHVALA

12. februarja smo se poslovili od naše drage

Nade Planinšek

s Peščenika pri Višnji Gori.

Iskrena hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancom, zahvala duhovniku za poslovlilni obred in pevcem.

Hvala za izrečene besede sožalja, darovano cvetje in sveče.

Žalujoči: mož Jože, sinova Adi in Igor z družinama

ZAHVALA

V 78. letu, po daljši bolezni, nas je zapustila

Ljubica Robida.

Na zadnjo pot smo jo pospremili v petek, 15. februarja 2008, na pokopališču v Polju.

Iskrena hvala za vsa izrečena sožalja, cvetje in sveče ter posebna zahvala ZB NOV za počastitev njenega spomina.

Vsi njeni

V spomin učitelju Dušanu Sedlaku - (1918 – 2008)

V neskončnosti življenja, kjer bivamo, je vse popolno in dovršeno, a življenje se vseeno neprestano spreminja. Ni začetka in ne konca, temveč le neprestano kroženje in obnavljanje snovi in dogodkov. Življenje nikoli ne obstane, ni statično ali zastarelo, kajti vsak trenutek je nov in svež. Vsak trenutek je nov začetek. Vsak začetek pa je kot rojstvo, začetek našega bivanja, nekaj veselega, neponovljivega, a hkrati tudi trenutek trpljenja in bolečine. Tako je z vsemi trenutki v času našega življenja, od prvega do zadnjega diha.

Zakladi, ki jih ljudje iščemo na poti življenja, so poti, po katerih hodimo, in ne kraji, kamor smo namenjeni, in edini učitelji so nam ljudje, ki jih na teh poteh srečujemo, pravi Alkimist. V času našega življenja smo se srečali z mnogimi ljudmi in učitelji, a le malo jih je vstopilo v naše življenje tako, kot je vstopil in se z nami prepletel naš osnovnošolski učitelj in razrednik Dušan Sedlak. Drug drugemu smo bili mnogo več kot le učitelj učencem oziroma učenci učitelju.

Ko se danes spominjamo osnovne šole, je v sivino pozabe že zdavnaj utonila množica pomembnih in manj pomembnih, veselih in žalostnih šolskih ur. Še vedno pa se spominjamo živih iskric tistih prijaznih, včasih zbadljivih duhovitosti, življenjskih naukov in preprostih zgledov pozitivnih vrednot, s katerimi naš učitelj ni skoparil kljub temu, da je poučeval dva zelo zahtevna predmeta. Do nas, učencev, je bil dokaj strog, a

vedno pravičen in objektivni, življenjski. Zelo dobro je ocenil naše sposobnosti in poznal tudi vse družinske okoliščine, kar je vedno upošteval tako pri vzgoji kot poučevanju in ocenjevanju. Iz nas je skušal narediti največ, kar je bilo možno. Pa ni le zahteval. Veliko je tudi dajal in naredil za nas. Nepozabna so še vedno doživetja z naših izletov v Split, Benetke in tudi s čisto navadnih piknikov.

Po zaključeni osnovni šoli smo se srečali takoj naslednje leto, nato pa šele ob 20. obletnici vavete. Z mnogimi sošolci se nismo videli in srečali vsa ta leta. Naše poti so šle na vse konce in drug o drugem smo vedeli zelo malo. Naš učitelj pa je o vsakem izmed nas vedel, kakšno šolo je kdo naredil, ali smo poročeni, kje in kako živimo, saj je ves čas skrbno spremljal naše življenjske korake.

Skupaj smo se zbrali še pred desetimi leti, ob 80. rojstnem dnevu našega učitelja, ki bi v tem letu praznoval 90 let življenja. Človek se kronološko stara in zori, na koncu tudi umre, vendar pa veličina človeka ni v njegovem telesu, pač pa v njegovih dobrih delih, ki se ne starajo in zato ne minejo, pač pa ostanejo v nas za vedno.

Bili smo učenci učitelja, ki je stopal »...v tempeljski senci med svojimi učenci, ki ni dajal iz svoje modrosti, pač pa iz svoje vere in ljubezni, ki nas ni vodil v hišo svoje modrosti, pač pa k pragu našega lastnega duha.« (Gibran).

Hvaležni smo, da smo se srečali, da smo ga poznali in da smo skupaj z njim prehodili nepozaben del svoje življenjske poti.

Irena Kogovšek
v imenu 8. b iz leta 1974/75

*Ni večje bolečine, kot v dneh žalosti
nositi v srcu srečnih dni spomine.
(Dante)*

ZAHVALA

*Po težki bolezni nas je zapustil naš
dragi mož, ati in dedi*

Drago Ratko

(1938-2008) iz Grosupljega.

Ob prerani in nenadomestljivi izgubi smo v težkih trenutkih spoznali, kako dragoceno je prijateljstvo sorodnikov, sosedov, prijateljev in znancev. Vsem, ki ste nam stali ob strani v težkih trenutkih slovesa in nam pomagali lajšati naše bolečine, iskrena hvala.

Prisrčna hvala g. kaplanu Matjažu Celarcu za lepo opravljen pogrebni obred, pevskeму zboru, trobentaču, gospodu Tonetu Adamiču in gospe Fani Kralj za vso pomoč.

Posebna zahvala zdravstvenemu osebju Zdravstvenega doma Grosuplje, še posebej dr. Taseskemu, sestrama Heleni in Evi za strokovno in nesebično pomoč pri zdravljenju.

Iskreno se zahvaljujemo vsem za darovano cvetje, sveče, darove za cerkev in sv. maše, za izrečena sožalja, in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Nikoli ne bomo pozabili tvoje dobrote in volje do življenja! Za vedno boš ostal v naših srcih!

Zelo te pogrešamo: žena Majda, sin Gorazd z Jasmino, vnukinja Lara, hči Lidija z možem Romanom

*Kjerkoli si, naj te sreča poišče,
v nebesih naj tvoje bo bivališče!*

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage sestre in tete

Frančiške Primc

**(3. 10. 1922 – 22. 1. 2008)
iz Šmarja – Sapa**

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovano cvetje, sveče, darove za cerkev in svete maše, za izrečena ustna sožalja, in vsem, ki ste jo pospremili k zadnjemu počitku.

Iskrena hvala g. župniku Mrvarju za lepo opravljen pogrebni obred, cerkvenemu pevskeму zboru Šmarje – Sap ter pogrebnemu zavodu Perpar.

Žalujoči vsi njeni

*Vsi bližnji, ki smo jih ljubili,
nas s smrtjo niso zapustili.
V ljubezen so se spremenili,
z njo naša srca napolnili.*

ZAHVALA

*Za vedno nas je zapustil naš dragi
mož, oči, dedi in brat*

Ludvik Perme

**(29. 7. 1940 - 26. 2. 2008)
s Spodnje Slivnice.**

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali, darovali cvetje, sveče in se poklonili njegovemu spominu. Iskrena hvala vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem, znancem, njegovim bivšim sodelavcem in prijateljem iz DI.

Hvala vsem za lepo opravljen poslovilni obred: g. župniku, vaškim gasilcem, pogrebnikom, pevskeму zboru Samorastnik, trobentaču g. Stanetu Grebencu ter govornikoma Dušanu Križmanu in Ani Jamnik.

Posebno bi se radi zahvalili za vso pomoč Emi Boh in Saši Šeme.

Žalujoči žena Anica, hči Karmen z Miranom in sin Borut s Katjo ter vnuki Tjaša, Žan, Luka in Mark

ZAHVALA

*Hvala, draga mama,
za ljubezen in srce.
Za življenje hvala,
hvala, mama, ti za vse.*

*V svojem srcu si skrivala
tisoč bolečin, skrbi.
Dan za dnem
pa si nam odkrivala
luč vere, ki v srcu nam gori.*

Frančiška Šeme

s Spodnje Slivnice

V teh, za nas bolečih trenutkih, se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem, sodelavcem in znancem, ki ste nam ustno in pisno izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, darove za sv. maše in za cerkev. Zahvala gospodu župniku Janezu Šketu za opravljen pogrebni obred. Iskrena hvala moškemu pevskeму zboru iz Vidma – Dobropolje za ubrane pesmi.

Zahvaljujemo se vsem in vsakemu posebej, ki ste ji izkazali spoštovanje in jo z nami pospremili na njeni zadnji poti.

Nam, ki smo jo imeli radi, bo občutek, da ste jo radi imeli tudi vi, pomagal lajšati bolečino.

Vsi njeni

Mir in dobro

**Frančišek Asiški (1181/2-1226)
Dr. Janez Drnovšek (1950-2008)**

*O, saj ni smrti, ni smrti!
Samo tišina je pregloboka,
kakor v zelenem, prostranem gozdu.
(Srečko Kosovel)*

V SPOMIN

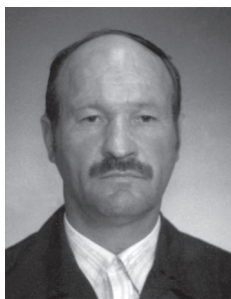
22. februarja mineva leto, odkar se je od nas poslovil ljubljeni mož, oče, dedi, tast, brat, stric in svak

Stanislav Bevc

Srečni smo, ker smo živeli s teboj, in žalostni, ker te ni več med nami. Vedno bo z nami tvoja ljubezen, dobrotu in veselost, ki si jo razdajal.

Hvala vsem in vsakemu posebej, ker mu prižigate sveče in se ga spominjate.

Vsi njegovi najdražji!

Tiho je odšel od nas naš brat

Janez Krže.

Zahvaljujemo se vsem sovaščanom, sorodnikom, znancem, sodelavcem Kovifleksa, ki so se poslovili od njega. Zahvaljujemo se tudi g. župniku za sveto mašo in pogrebni obred.

Hvala vsem!

Brat in dve sestri

*Življenje celo si garal.
Vse za dom, družino dal.
Sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.*

ZAHVALA

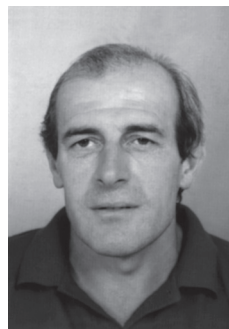
*Mnogo prezgodaj in nepričakovano
nas je zapustil mož, oče, dedek, brat,
tast in stric*

Anton Bartol

(1943 – 2008)
iz Velike Loke.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovano cvetje, sveče, darove za cerkev in sv. maše ter za izrečena pisna in ustna sožalja. Hvala g. župniku Andreju Šinku za lepo opravljen obred, Moškemu pevskemu zboru Samorastnik in pogrebniemu zavodu Perpar. Hvala tudi vsem, ki ste mu v času njegovega življenja stali ob strani, ste ga imeli radi in ste ga spoštovali.

Žalujoči žena Marija, sin Igor in hčerka Maja z družinama

*Vsi bližnji, ki smo jih ljubili,
nas s smrtjo niso zapustili.
V ljubezen so se spremenili,
z njo naša srca napolnili.*

ZAHVALA

*Ob nenadomestljivi izgubi našega
dragega očeta in moža*

Janeza Vrečarja

z Rebra pri Škofljici (1951-2008)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje ter darovali cvetje in sveče. Zahvaljujem se tudi gospodu župniku za opravljen cerkveni obred.

Še enkrat hvala vsem, ki ste našemu očetu in možu izkazali spoštovanje in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Hvala vsem, ki z lepo mislijo postojite na njegovem grobu in mu prižigate svečke.

V žalosti: žena Angelca, hčerka Petra in sin Klemen

Nikoli ne veš! Vprašaj skavta!

Bližajo se dnevi, ko bomo skavti (starejši in mlajši) za 3 dni odšli na zimovanje (odpravimo se na določen kraj, kjer se družimo ob skavtskih aktivnostih). Klanovci se bomo letos zopet podali v višje in zasnežene predele Slovenije. Tokrat bomo spoznavali čudovite kraje Pohorja. Priprava zimovanja zahteva veliko dela, truda, natančnosti, predvidljivosti... Seveda pa nas v življenju presenetijo stvari, na katere nismo pripravljeni. Ker dobro vemo, da se lahko kljub temu na nekatera vsaj delno pripravimo, vam bomo povedali nekaj o tistih, ki lahko presenetijo tudi vas.

Smo v hribih in kar naenkrat se vreme poslabša, mi pa imamo še tri ure do koč. Kaj storiti? Ena izmed stvari je, da si sami pripravimo zavetišče – bivak, ki nas bo ščitil pred vetrom, dežjem, vlago in mrazom. Postavimo ga v zavetrno lego, v gozd (ker nas tako ščiti pred vetrom in mrazom), kjer je veliko materiala. Ne postavljajmo ga v najnižje predele dolin (ker se tja steka hladen zrak), v bližino rek in potokov (zaradi vlage) in suhe struge potokov, ker lahko v primeru dežja tam zopet nastane vodni tok. Ko delamo bivak, si lahko pomagamo z materialom iz narave (veje, palice, lubje, trava, slama, suho listje...). V mislih imamo lahko model šotora in bivak izdelamo na podoben način, seveda je potrebno veliko improvizacije.

Naslednja stvar je vreme, ki zna biti precej muhasto. V hribih (kamor se odpravljamo) se lahko lepo, sončno vreme spremeni v nevihto. Vseeno pa lahko z malo znanja ocenimo (in vidimo), kako daleč je nevihta. Če se zazremo v daljavo in vidimo velik

ZAHVALA

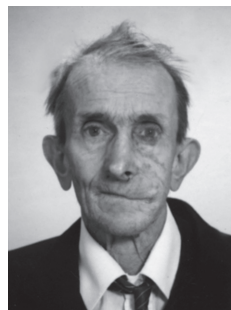
Za vedno nas je zapustil naš dragi mož, oče in dedek

Zlatomir Ilić

(19. 4. 1938 - 31. 1. 2008).

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter ga pospremili k zadnjemu počitku. Zahvaljujemo se pravoslavnemu popu iz Ljubljane za lepo opravljen obred, pevskega zboru Šmarje – Sap in trobentaču za lepo izbrane žalostinke ter grosupeljskim pogrebcom.

Žalujoci njegovi najdražji

*Srce nam žalost je ranila,
ker te več med nami ni.
Čeprav te zemlja je pokrila,
duh tvoj z nami še živi.*

ZAHVALA

Za vedno nas je zapustil mož, ata, dedek in pradedek

Franc Kozlevčar

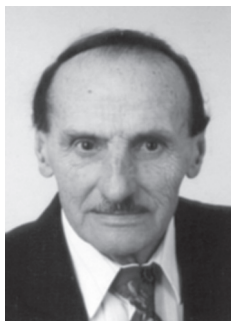
(27. 8. 1922 – 24. 1. 2008)

iz Gorenje vasi pri Polici 5.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem ter znancem za izrečena sožalja, sveče, cvetje, maše in darovanje cerkvi.

Iskrena zahvala župniku g. Jožetu Mrvarju s Police ter dekanu Janezu Šketu iz Grosupljega za lepo opravljen obred, pevskega zboru Polica, sosedu Marku Finku za solo petje, pogrebcom iz vasi in vsem zaposlenim v kolektivu Jošt Hotel interior d.o.o. Grosuplje.

Žalujoci vsi njegovi

*Utihnil je njegov glas,
obstalo je njegovo srce,
ostali so sledovi njegovih pridnih rok...*

ZAHVALA

ob boleči izgubi našega očeta, dedka in tasta

Jožeta Žitnika st.

(1930 - 2008)

iz Male Stare vasi

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli besede sočutja, darovali cvetje, sveče in za cerkev ter se mu poklonili na njegovi poslednji poti.

Hvala tudi vsem, ki ste na kakršen koli način pomagali pri pogrebni slovesnosti.

Korenov ata, nikoli te ne bomo pozabili!

Žalujoci vsi njegovi.

ZAHVALA

V 90. letu starosti nas je za vedno zapustil naš predragi mož, oče, brat, dedek, pradedek in tast.

Jernej Goršič

po domače Benatarjev ata

21. 8. 1918 - 26. 2. 2008

iz Ponove vasi.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovano cvetje, sveče, darove za cerkev in sv. maše, za izrečena pisna in ustna sožalja in vsem, ki ste ga pospremili k zadnjem počitku.

Iskrena zahvala g. župniku Janezu Šketu za lepo opravljen obred, pevcem, pogrebniemu zavodu Grosuplje ter g. Janezu Kozlevčarju za izrečene poslovilne besede.

Žalujoci vsi njegovi

➤ grozeč, temen oblak vemo, da je tam nevihta (z točo). Takoj ukrepamo in si poiščemo zavetje. Lahko pa tudi približno izračunamo, kako daleč je nevihta. Izmerimo čas med bliskom in gromom (v sekundah). Čas delimo s 3 in dobimo oddaljenost v kilometrih.

Če še malo pomislimo, vidimo, da lahko na zimovanje (ali kjerkoli) pride so poškodbe, zato je dobro vedeti vsaj osnovne stvari prve pomoči. Ker pa je stvar preobsežna, je odgovornost vsakega od nas, da je osveščen o tej stvari. Lahko naredimo tečaj prve pomoči, preberemo kakšno literaturo ali kaj podobnega.

Lahko smo prepričani, da na nas ne prežijo samo trenutki, ko

bomo morali premišljeno ukrepati, ampak tudi tisti, ki nas bodo spomnili, da je življenje vredno živeti. Kako lepo se je prebuditi v koči sredi gozda in že naslednji trenutek zavohati milino in svežino snežnega jutra, slišat smeh, se zabavati ob igri... Veliko je stvari, predvsem prijetnih, ki jih želimo klanovci doživeti na tem zimovanju, želimo pa tudi vam, da si zadate nove izzive, ki vas bodo okrepili in seznanili z čarobnimi trenutki. Vedno je tako, da mora vsak zbrati pogum, in storiti korak naprej, najprej je težko, ampak postane čedalje lažje. Ko pa je čisto lahko, moramo narediti nov korak in s tem izbrati nov izziv. Pustite si živeti in dosežati cilje, ki si jih želite!

Maja Obolnar

Miro Cerar je podelil priznanja OKS - ZŠZ najboljšim športnikom in trenerjem v ljubljanski regiji.

Podelitev priznanj OKS

Olimpijski komite Slovenije - Združenje športnih zvez - priznanja je podeljeval g. Miro Cerar član izvršnega odbora OKS, individualni ustanovitelj OKS, predsednik Slovenske olimpijske akademije in ambasador za fair play. Priznanja so prejeli Peter Kauzer, Dejan Kralj, Jure Meglič, Jernej Zupan, Sanel Ljutić, Aleš Lorber, Rok Planinšek, Grega Rudolf, Andrej Sande, Aleš Zemljič, Redžo Ljutić, Jernej Zupan, Blaž Cof in Jure Lenarčič.

Plakete ZŠO Grosuplje za športne dosežke

Srebrna plaketa

Andraž Poje - član Strelskega društva Grosuplje - Andraž je kot član slovenske mladinske reprezentance z malokalibrsko puško na evropskem prvenstvu v Grenadi v Španiji osvojil ekipno 2. mesto v disciplini 60 strelav leže. V tej disciplini je osvojil tudi 4. mesto med posamezniki. Na državnem prvenstvu v Ljubljani je z malokalibrsko puško osvojil naslov državnega prvaka v mladinski kategoriji v disciplini trostav 3 x 40 strelav.

Najšportniki 2007

Grosuplje, 6. februar 2008 - Zveza športnih organizacij Grosuplje je pripravila kot zdaj že vrsto let športno svečanost s podelitvijo priznanj najbolj uspešnim športnikom v občini Grosuplje ter zmagovalcem v medobčinskih rekreativnih tekmovanjih. Tudi to pot pa je na svečanosti potekala sočasna podelitev priznanj Olimpijskega komiteja Slovenije - Zveze športnih zvez za najboljše športnike v ljubljanski regiji.

Na prireditvi so sodelovali predsednik Športne zveze Grosuplje mag. Mitja Lončar, predstavnik Olimpijskega komiteja Slovenije - Združenje športnih zvez Miro Cerar, župan občine Grosuplje Janez Lesjak in strokovni vodja Športne zveze Grosuplje Andrej Cevc, ki so podelili priznanja in plakete v posameznih kategorijah.

Obrazložitve po scenariju Andreja Cevca povzel Jože Miklič

Mario Hološ - član Strelskega društva Grosuplje - Mario je na 16. državnem prvenstvu v Portorožu z zračno pištolo osvojil 1. mesto v mladinski kategoriji. V okviru mladinske državne reprezentance je nastopil na številnih mednarodnih tekmovanjih.

Renata Oražem Vršič - članica Strelskega društva Grosuplje - Renata je v letu 2007 osvojila 4 naslove državnega prvaka, in sicer v streljanju z zračno puško, samostrelom, malokalibrsko puško 3 x 20 strelav in 60 strelav leže, kjer je tudi postavila nov državni rekord s 591 krogi. Renata ima tudi status športnice mednarodnega razreda.

Članska ekipa z zračno puško Strelskega društva Grosuplje - v sestavi Željko Moičević, Alain Vidmar in Gorazd Artač je na 16. državnem prvenstvu v Portorožu osvojila 1. mesto in s tem naslov državnih prvakov ekipno v streljanju z zračno puško. Ekipa je v lanski sezoni dosegla tudi največji klubski uspeh, saj je bila na koncu sezone prva tudi v 1. državni strelski ligi. V 1. državni ligi so ekipo sestavljali Željko Moičević, Alain Vidmar, Renata Oražem Vršič in Matic Barič.

Bronasta plaketa

Katja Kocjan in Katja Blatnik - članici Odbojarskega društva Flip-flop - Katja Kocjan je s partnerko Katjo Blatnik osvojila naslov državne prvakinje v odbojki na mivki

v kategoriji do 18. let. V kategoriji do 20 let sta na državnem prvenstvu osvojili 3. mesto. Kot državni prvakini sta zastopali Slovenijo na Evropskem prvenstvu v Brnu na Češkem, kjer sta osvojili 13. mesto v konkurenci dvojic iz štiriindvajsetih držav. Katji sta tudi članici ženske članske ekipe Magro - MZG Grosuplje, ki se ji je uspelo uvrstiti v 1. državno odbojgarsko ligo.

Željko Moičević – član Strelskega društva Grosuplje - Željko je na državnem prvenstvu z zračno puško v Portorožu v članski kategoriji osvojil 3. mesto, z ekipo članov pa ekipno 1. mesto. Velik uspeh je dosegel tudi na mednarodnem strelskem turnirju v Rušah, kjer je premagal vso konkurenco vključno z olimpijskim prvakom Rajmondom Debevcom.

Urban Gale – član Strelskega društva Grosuplje - Urban je na 16. državnem prvenstvu v Železnikih z zračno puško za pionirje osvojil 1. mesto in s tem naslov državnega prvaka za leto 2007. Bil je tudi udeleženec državnega prvenstva z malokalibrsko puško 3x10 trostav, kjer je osvojil 2. mesto.

Oš Louisa Adamiča - je v preteklem šolskem letu dosegla izvrstne rezultate na področju košarke. V šolski košarkarski ligi (ŠKL) za fante in dekleta so osvojili končno 2. mesto. V najstarejšem šolskem tekmovanju pionirskem festivalu košarke (40 letna tradicija), so pri

mlajših deklicah osvojili 1. mesto in naslov državnih prvakinj za OŠ. Uspešna so bila tudi starejša dekleta, ki so v istem tekmovanju za starejše kategorije osvojile končno 3. mesto.

Starejše pionirke Košarkarskega kluba Grosuplje - so v sezoni 2007 državnem prvenstvu pod okriljem Košarkarske zveze Slovenije osvojile končno 1. mesto in naslov državnega prvaka in s tem postala prva ekipa v občini Grosuplje, ki je osvojila naslov državnih prvakov v ekipnih športih.

Mlajše pionirke Košarkarskega kluba Grosuplje - so v sezoni 2007 na državnem prvenstvu pod okriljem Košarkarske zveze Slovenije osvojile končno 2. mesto.

Priznanja Zveze športnih organizacij Grosuplje

Matic Barič in Rok Ivanc – člana Strelskega društva Grosuplje. Matic je kot član slovenske mladinske reprezentance nastopil na evropskem prvenstvu z zračno puško v Deauville-u v Franciji in osvojil ekipno 7. mesto. Na posamičnem državnem prvenstvu z zračno puško je pri mladincih osvojil 4. mesto.

Rok je na državnem prvenstvu z zračno pištolo osvojil 2. mesto v mladinski kategoriji. Nastopa tudi v okviru mladinske državne reprezentance.

Matevž Fakin, Kristian Grunfeld in Nika Petauer – člani Atletskega kluba Špela Matevž je v finalu atletskega tekmovanja za OŠ v kategoriji tek na 600 m, kamor se uvrsti 24 najboljših tekačev iz vseh slovenskih OŠ osvojil 1. mesto in naslov državnega osnovnošolskega prvaka. Je tudi lastnik državnega rekorda v teku na 600 m v svoji starostni kategoriji. Kristian je na državnem prvenstvu v atletiki v Kopru v teku na 600 m osvojil 2. mesto v kategoriji U12. Cilj mu je, da prehitel društvenega prijatelja Matevža. Nika je na državnem prvenstvu v atletiki za pionirke v Kopru osvojila 1. mesto in naslov državne prvakinje v disciplini met vortex-a (nadomestek za kopje). V lasti ima tudi državni rekord v metu vortexa pri deklicah U14 in metu žogice pri deklicah U12.

Matic Adamič in Ana Ula Leban – člana Plesnega kluba M Grosuplje - sta plesalca rock and roll-a, ki sta na državnem prvenstvu

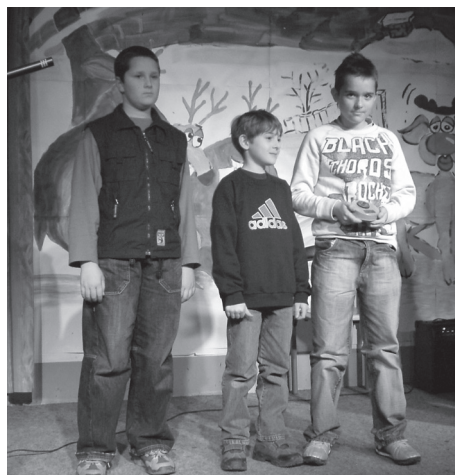
v Grosupljem osvojila 3. mesto. S tem uspehom sta si tudi odprla pot na evropsko prvenstvo, ki je bilo v Genovi, kjer sta osvojila 10. mesto. (Ana zaradi bolezni ni bila na podelitvi.)

Tim Vidic – član Teniškega kluba Grosuplje - Tim velja za najboljšega desetletnika v tenisu v Sloveniji. Nastopa tudi v kategoriji dvanajstletnikov, kjer je ob koncu leta na lestvici Teniške zveze Slovenije zasedel visoko 4. mesto. Je reprezentant Slovenije do 12 let in se že udeležuje turnirjev v tujini.

Teo Hojč – član Košarkarskega kluba Grosuplje - Teo deluje v klubu kot trener od sezone 2000/01 dalje. V letu 2007 je s šolsko ekipo mlajših deklic postal državni prvak na pionirskem festivalu, v klubskem tekmovanju je z ekipo starejših pionirk osvojil naslov državnih prvakov. Kot pomočnik trenerja je osvojil 2. mesto na državnem prvenstvu mlajših pionirk. Teo je tudi pomočnik selektorja moške kadetske reprezentance Slovenije ter področni selektor starejših pionirjev za območje Dolenjske.

Ekipe cicibanov v streljanju z zračno puško Strelskega društva Grosuplje - je na državnem prvenstvu v ekipni kategoriji zasedla 1. mesto in osvojila naslov državnih prvakov.

Ekipe članic Magro-MZG Grosuplje odbojarskega društva Flip-Flop - je dosegla zgodovinski uspeh za občino Grosuplje saj se pred tem še nobeni ekipi v kolektivnih igrah z žogo ni uspelo prebiti v najvišji rang tekmovanja v članski kategoriji.

Ekipe mladincev v streljanju z zračno pištolo Strelskega društva Grosuplje - je na državnem prvenstvu v ekipni kategoriji že drugo leto zapored osvojila 2. mesto.

Ekipo mladincev v streljanju z zračno puško Strelskega društva Grosuplje - je na državnem prvenstvu v ekipni kategoriji zasedla 3. mesto.

Medobčinska rekreativna tekmovanja

Namizni tenis - Medobčinskega rekreativnega prvenstva v namiznem tenisu se je udeležilo 7 ekip. 1. mesto je osvojila ekipa Šmarski tamladi, 2. mesto je osvojila ekipa KGG Krka, 3. mesto je osvojila ekipa Velike Lašče.

Košarka - Občinskega rekreativnega prvenstva v košarki se je udeležilo 8 ekip. 1. mesto je osvojila ekipa Šentjurski velemejstri. 2. mesto je osvojila ekipa Grizliji. 3. mesto je osvojila ekipa Avantura - Šmarje.

Odbojka dekleta - Medobčinskega prvenstva

Ekipo mlajših deklic Magro-MZG Grosuplje 1 odbojarskega društva Flip-Flop - se je na državnem prvenstvu prebila do polfinala med 8 najboljših v državi. Osvojile so 5. mesto, kjer je tekmovalo 71 ekip.

Ekipo mladincev Rokometnega kluba Grosuplje - nastopa v 1. mladinski državni ligi. Ob koncu sezone 2006/2007 je ekipa osvojila končno 7. mesto.

Kulturni program "Najšportniki 2007"

V kulturnem programu med podelitvijo športnih priznanj in plaket so sodelovali: Ženski pevski zbor Magdalena - KD Vokal pod vodstvom zborovodje Emila Kovačca, plesalca Klavdija Babnik in Franci Pevec, pevka Kaja Pavlič ter

narodnozabavni kvintet GŠ Grosuplje v sestavi Jan Gerl -harmonika, Klemen Jakob - kitara, Duško Štepic - bas, Jan Grčar - trobenta, Miha Zadravec - klarinet. Prireditev sta vodila Larisa Daugul in Jan Pirnat.

v odbojki za ženske se je udeležilo 5 ekip. 1. mesto je osvojila ekipa Tim trade team. 2. mesto je osvojila ekipa Žabice. 3. mesto je osvojila ekipa Športnega društva Dobrepolje.

Odbojka fantje - Medobčinskega prvenstva v odbojki za moške se je udeležilo 8. ekip. 1. mesto je osvojila ekipa Športnega društva Grosuplje. 2. mesto je osvojila ekipa Limonce.

3. mesto je osvojila ekipa Pupa pub Banane.

Balinanje - Medobčinskega prvenstva v balinanju se je udeležilo 9 ekip. Odigrano je bilo 42 tekem v 14 kolih jesenskega in spomladanskega dela. 1. mesto je osvojila ekipa Ivančna Gorica, 2. mesto je osvojila ekipa BK Gradišče. 3. mesto je osvojila ekipa BK Grosuplje.

Kako sta bajtar Lojz in posestnik Grabnar drva napravljala: Kdo pravi, da ne vem!!!

Grabnar je bil težak gruntar. Na domačiji je imel toliko dela, da še za ženitev ni imel časa in je ostal samski. S sestro Katro, ki je prav tako ostala »ledik« sta po najboljših močeh sama delala na posestvu, le za težja opravila sta najela dninarje.

Bilo je proti koncu poletja, ko je Grabnar stopil k bajtarju Lojzu in ga najel za napravljanje drv v Bukovčah.

Kmalu po poldnevu sta vzela orodje in krenila v gozd. »Le pridna bodita,« je za njima vpila Katra, »vama bom za večerjo naredila kaj ocvrtega!«

Grabnar je bil varčen človek, vsega se mu je zdelo škoda. To lastnost je obilo kazal tudi tisto popoldne. Že prvo drevo si je lep čas ogledoval, a je na koncu ugotovil, da je bukev preveč na samem, zato jo nista požagala. Naslednji je bil gaber, ki je rasel bolj v gošči. Zaradi lepe rasti sta ga po daljšem preudarku prav tako pustila. Hrast v bližini je imel sicer en vrh že suh, drugi pa je še brstel. Drvarja sta toliko časa krožila okoli drevesa, da sta potacala vso podrast; nazadnje pa je

Grabnar ugotovil, da bo to dober steber za kozolec in šla sta naprej. Do večera sta si na ta način ogledala toliko dreves, da so ju zaradi dolgotrajnega gledanja v drevesne vrhove, pošteno bolela vratova. Bila sta tako zaverovana v svoje opravilo, da nista videla, kdaj je sonce zašlo in sta odšla domov.

Pred hišo sta srečala Katro, ki je ravno nesla liter vina iz kleti. »Sto veliko napravila?« ju je pobarala. »Nič« je skrušeno priznal Grabnar, »Ni bilo kaj primernega.« »A tako, jaz sem pa sama garala doma pri živini in v kuhinji,« je vzkipela, potem pa odločila: »Lojz, kar domov pojdi; če nista nič naredila, tudi večerjala ne bosta!« Lojzu se je milo storilo ob pogledu na pijačo in ob vonjavah po cvrtju. Toda dobro je vedel, da Grabnarjevi Katri ne gre ugovarjati in je odkrevsal domov.

Čez par let je Grabnarju nekaj stopilo v vrat, nekakšen revmatizem, in mu glavo rahlo obrnilo navzgor. Nagajivi jeziki so govorili, da mu je to prišlo od stalnega oziranja v drevesne krošnje. Kdo bi vedel!

LS

Burk za polne burklje

1. Nogometaš je kljub svetovni slavi v svoji karieri zgrešil veliko enajstmetrovk. Po smrti pride pred nebeška vrata in nebeški ključar Peter se začudi: »Je pa čudno, da nisi tudi nebeških vrat zgrešil!«

2. Tone je pravkar diplomiral iz agronomije, smer sadjarstvo. Da bi pokazal svojo strokovnost, je ogovoril soseda na drevesu: »Stric, če boste takole obrezovali drevo, ne boste pridelali

nobenega jabolka!«. Sosed je prenehal z obrezovanjem in pogledal proti Tonetu: »Prav imaš, Tone, prav. Če bo kaj obrodilo, bodo tole hruške!«

3. »Mama, grem lahko ven gledat zvezdo repatico?« prosi sinko mamo. »Le pojdi, samo ne hodi ji preblizu, morda je vroča,« dovoli previdna mati.

4. »Milanček, daj tetici ljubčka, ko odhajam od vas,« prosi teta svojega nečaka. »Ne, to pa ne,« se upre Milanček, »Oči je sinoči rekel, da imaš strupen jezik!«

- Katero selišče ima ime po živalih?
  - Bičje
  - Slivnica
  - Račna
  - Šmarje
- V kateri dejavnosti so se sledovi kamene dobe najdlje obdržali?
  - v mlinarstvu
  - v mizarstvu
  - v tiskarstvu
- Koliko let je živel svetopisemski očak Jakob? .....
- Kaj je kamena strela?
  - lepo kristaliziran kremen
  - ostanek turške puščice
  - ostanek meteorja
- S katerim likom je povezan znameniti Pitagorov izrek?
  - s trikotnikom
  - s krogom
  - s paralelogramom
- Na katerem tolarskem bankovcu je bil upodobljen France Prešeren?
  - na desetaku
  - na petstotaku
  - na tisočaku
- Katero drevo je narodni simbol Slovencev?
  - figa
  - češplja
  - lipa
  - tepka
- Na čigav god so ptički najbolj radoživi?
  - na Gregorjev
  - na Nežin
  - na Valentinov
- Zakaj se Grosupeljčani ne bi mogli umakniti v taborno cerkev nad Cerovim, če bi spet privdajali Turki?
  - ker je premalo parkirišč
  - ker je tabor občutno premajhen
  - ker je preveč ateistov
  - ker do tja vodi le makadamska cesta
- Kateri element ne gradi toplogrednih plinov?
  - ogljik
  - kisik
  - fosfor

Rešitve iz prejšnje številke:

1.b, 2.b, 3.sedem, 4.a, 5.b 6.d, 7.b, 8.b, 9.c.

5. Pacient pride z napotnico k psihiatru in mu potoži: »Gospod doktor, včasih imam občutek, da je okoli mene vse obrnjeno!« »Kdaj pa imate tak vtis?« vpraša strokovnjak za duševno zdravje. »Vselej, kadar stojim na glavi!«

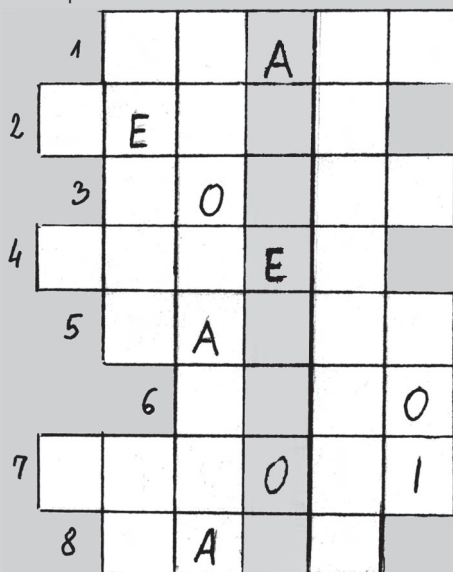
6. Tine sreča znanca Dolfeta: »Hej, Dolfe, zadnjič se mi je sanjalo, da si mi vrnil denar, ki sem ti ga posodil.« Dolfe: »Pa ti verjameš v sanje?« Tine: »Seveda, sto odstotno!« Dolfe: No, pa mi napiši potrdilo, da je dolg poravnani!«

Smešno lahka križanka

(S posebnimi olajšavami – vendar le za redne bralce Odmevov)

Pozorni bodite na osenčeni navpični stolpec. Tam boste lahko prebrali, kaj je pred desetimi desetletji povzročilo razcvet našega občinskega središča. Opomba: geslo je popačena, vendar nekaj zelo znana tujka. V pomoč vam je tudi pesniški dodatek.

Vodoravno: 1. medved vrečar, 2. najbolj znana kapusnica, 3. kasno, 4. ostanek pri kurjenju, 5. doživetja med spanjem, 6. gradbeni material, 7. topovi, 8. hrana staroveških Izraelcev.

Rešitev iz decembrske številke:

C O P A T A.

Pesniški dodatek

(Za lažje iskanje rešitve)

**Puha, čiha, rompompom,
k nam prihaja dolg hlapon.
To je strašno močna kača,
nas odpelje in nas vrača.**

**Po deželi uka, vriska,
čprav ga tovor hudo pritiska.
Za plačilo majhen lon
zaračuna ..... on.**

Humor pred 100 leti

Preudaren nasvet

»Ne boš verjela, nečaku Mirku sem večkrat pisala v Ljubljano, kjer študira, pa mi zadnje čase sploh ne odpiše,« potoži teta Rozalija svoji prijateljici. »Veš, kaj napravi,« svetuje prijateljica, »piši mu še eno pismo in v njem mimogrede omeni, da mu pošiljaš dvajset kron za priboljšek, čeprav jih ne boš priložila. Boš videla, kako hitro se ti bo oglasil!«

Zajedljiva stranka

Frizer Strgulc brije starega Bradača in se vmes pogovarja. Na koncu ga vpraša še tole: »Gospod Bradač, kajne, da moja britev dobro reže vaše trde ščetine?« »Kaj imate britev?« zajedljivo odvrne Bradač. »Jaz sem pa ves čas mislil, da imate v roki skrhan vejnik, tako me je cukalo.«

Premeten beduin in naiven turist

Beduin na robu puščave prodaja kamelo. Mimo pride Evropejec in lastnika povpraša za ceno. »Zna kaj posebnega, da je tako

Počasno deklet

Gospa: »Minka! Kaj pa je to, da si potrebovala dve uri, preden si razobesila to malce perila?!«

Minka: »Da, milostljiva, a razobesila sem vse tako, da nihče ne vidi, kako je vse raztrgano.«

draga?« vrta dalje turist. »Seveda, vsakemu, ki ji kaj dá, se spoštljivo prikloni!« odgovori beduin in vrže kameli šop trave. Kamela z elegantno kretljivo pobere travo s tal. »Ste videl, kako se je priklonila,« zmagoslavno ugotovi beduin. Evropejec nekaj časa debelo gleda, nato pa reče: »Pa še res je,« in brez pomisleka odšteje kupnino za žival.

Literarni drobec

Zadnji literarni drobec se je takole slišal: »Le vprašaj ga, čebela, po kaj si priletela!«

Vprašanje je bilo vzeto iz Župančičeve pesmi Ciciban in čebela. Z njim je ciciban nagovoril čebelo, ki je priletela, da bo malčka pičila, ker je bil večkrat poreden. Ko pa je ugotovila, da je ciciban resnicoljuben, je namero opustila in odletela. Ste »pogruntali?« Seveda ste. Tokrat pa tole: »Bilo je takrat, ko sem še bicke pasel pod Uršljo goro.« Saj veste, kdo je svoj čas živel pod to goro.

Vremenska prerokovanja za marec (sušec)

1. Če jagnjeta v sušcu po trati nore, rada v aprilu v staji leže!
2. Če sveti Jožef lepo vreme prinese, ratarju skrbi otrese!
3. Na štirideset mučenikov dan grdo, še štirideset dni bo tako!
4. Po Gregorju od vsakega vetra sneg skopni!
5. Igrajo v marcu se mušice, v aprilu vzemi rokavice!
6. Kar sušca zeleni, rado porjavi!
7. Če sušec grmi, lakota beži!

Podobnica

Pa naštejmo nekaj besednih mojstrov, ki jih je v zadnji številki našega časnika izzvala upodobljena kozja mati z mladiči: »Ta kar naprej kozle strelja; Če bo kaj narobe, bodo že našli grešnega kozla; Ima take noge, kakor koza roge; Kozice imajo štiri nožice; Staremu kozlu se ne ljubi; Drži se kot grajski kočijaž na kozlu; Kozla ima rajši polne roge snega, kakor polne gare sena;« in še nekaj literarnih: »Volk in sedem kozličkov, Grešni kozel Lisec, Krjavljeva Dimka, Kozla Liza...« Kaj pa vi? Kdor je iskal, je gotovo našel še kaj drugega.

Tole, kar kaže najnovejša podoba, bo prav tako utrnilo veliko misli, saj so o domu in koči naši predniki veliko pravili.

LS

Notranja in zunanja palit'ka

Sindikati prek SZDL (še vedno!) skrbijo za ozimnico

Ne dolgo tega so se na sindikatih odločili, da bodo vsem stavkajočim delavcem nasuli polne avtomobile jabolk in hrušk, samo da bodo zagotovo prišli na delavske demonstracije.

Stavkokaz

JØežek Zagraški pa se je napovedanega dne odločil, da ne bo šel niti po jabolka niti po hruške, temveč bo pekel na žaru kotlete, v r a t o v i n o , kurja bedrca in pasjo radost.

Nove tehnologije - škripljejo

...urc Zgagi: »Si ti ZGAGA?«

Zgaga ...urcu (slab signal – krajše prekinitve): »...urc te gleda... na ekranu. Zgaga ...ukaj. Ali mi po...eš, koliko si ... novih peticije po...?«

Zgaga: » ... O.. - Se sliš... po oglasih«

Boljši posnetek imajo najbrž obveščevalci.

Ekološki šv-ERC

Ekološko Ribolovna Cona se bo v kratkem preimenovala v šv-ERC komerc cono, kjer bodo dobro zavarovane ladje z nevarnimi odpadki zažigali in jih nato odvažali na najbližja smetišča-pokopališča.

Premik meje v Piranskem zalivu...

Zadnjič, ko je iz JUGovzhoda (Balkana) pihal močan veter, je v Piranskem zalivu premaknilo mejo za **400 m** proti zahodu in celih **500 m** proti severu. Zdaj geodeti mejo tlačijo nazaj, a tudi s pomočjo **Joška Jorasa, Marjana Podobnika** in **Zmaga Plemenitega** niso preveč uspešni.

Je ali ni dobro?

Bojan Šrot (je našrotal naslednjo izjavo):

Delovanje SLS v koaliciji je na robu...

Jakob Presečnik (pa je presekal):

Delovanje SLS v koaliciji je dobro.

V znamenju 57 (brez filtra!)

Po izidu Nove revije št. **57** so se na Slovenskem začela razmišljanja o ustanavljanju političnih strank. Zdaj jih imamo točno **57**. V parlamentu pa bo dovolj v povprečju, če bo vsako stranko zastopal mož in pol, a je malo takih v Sloveniji.

V znamenju LIPE

- Lipa je slovenski simbol, ki pa ni postala uradni simbol.

- Predno so začeli kovati slovenski denar, so spet govorili, da bo LIPA.

- Pred diskoteko Lipa so tragično preminula mlada dekleta.

- Hrvaški najmanjši denar je lipa.

- **1** od zdajšnjih političnih strank je tudi Lipa.

- Včasih je zelo dober tudi lipov čaj.

- Kljub temu pa je na Slovenskem še vedno veliko lipetov.

Novo geslo rokomavhov:

**Tajkuni kranjskih dežel,
razbežite se!**

Pa so se razbežali - v banke kneževine Liechtenstein in na Kajmanske otoke.

Tomba ima rad makarone s slovenskimi luknjami

K nam je na udarni obisk prišel nekdanji taljanski smučar **Bertl Tomba Zokiju** je menda povedal, da ima rad tudi makarone s slovenskimi luknjami.

Ali Telekom prodaja tiča?

Ali pa bi ga morda država rada dala v zlato kletko? Menda prav zaradi tega tako nagajata internet in elektronska pošta.

2 = 3

»Če imate dva ekonomista, boste dobili tri različna mnenja.« – Dekan Ekonomske fakultete **Dušan Mramor**.

»Laško ima novo flaško!«

V nekoliko zožanem podalpskem delavskem dnevniku (glasilu SZDL) so čez celo stran zapisali gornji naslov. Le kakšne so vsebine, pa naj bo v flaškah ali pa v cajtngih?

Nacionalni interes

Ko so pred leti vsi trobili pri združevanju slovenskih pivovarn o nacionalnem interesu, se je JØežek odločil, da ne bo več pil piva ampak vino. Pa še skoraj vseeno mu je ali je primorsko, belokranjsko, štajersko ali pa dolensko. Še najbolj navija pa za tardeče...

Zapoznela informacija

Baje so ZIDARJU že sredi lanske gradbene sezone ukradli ČARUNALNIK. Zdaj so kriminalisti ugotovili, da na njem ni drugega kot operacijski sistem WIN95 in 2D TETRIS. Sicer pa ta ZIDAR trdi, da je igral le na prvi brzini in da ga je imel v glavnem pokritega z deko, ker se je raje igral z LEGO kockami.

Policijska inventura

Ko so zadnjič po nekaterih gradbenih podjetjih pozvonili policisti, so delavcem vodilni razlagali, da delajo inventuro.

Operacija: Čista lopata

Ko je JØežek izvedel, da so zaprli **8** visokih živin v gradbenih firmah zaradi ene čiste lopate, je brž pripomnil: Zakaj so pa poleg denarja prali tudi lopate? Prav jim je! Pri nas sicer tudi včasih operemo kakšnih **20 €**, a za vse to poskrbi pralni stroj Gorenje.

Kaj bi šele bilo?

Ko v Sloveniji gradijo **100 m** visok stolp, zaprejo pol direktorjev gradbenih firm. Kaj bi

šele bilo, če bi gradili **1** km visoki Sončni stolp (v Avstraliji)? Najbrž bi jih zaprli vse, pa še iz kakšne **2.** branže vsaj polovico.

Zakaj imajo težave?

1 izmed numerologinj je menda zadnjič ZIDARJU dejala, da so težave nastopile zgolj zaradi tablice št. **13**.

ZIDARJEVA izjava:

»V življenju nisem delal ničesar nezakonitega.«

Jžekov komentar in nasvet: K spovedi bo treba! Najbolje pa take ZIDARJE spoveduje Robert Friškovec.

Pozabljivost pa menda ni hreh, a ne...?

Kaj so rekli nekateri, ko so zaprli ZIDARJA?

Saj ni ZIDAR, je strojni inženir. Nekateri pa pravijo, da je PROSTOZIDAR, drugi - da je menda le navaden fušar.

Stanje je zadušljivo

ZIDAR: »Na takšen način čez **1** leto SCT ne bo več.«

Jžekov komentar: Seveda ne, saj je že skoraj **100** % v lasti DELFIJA, le-ta pa v ZIDARJEVI & bližnjih CO(operantov).

In kaj pravi Zoki?

»Če je direktor zaprt, ne pomeni, da je firma propadla.«

Jžekov komentar: Seveda ne, če te je pa palitka nastav'la. Bodo že nastav'li drugga.

Da padeš na rit!

Iz brezupnih virov smo izvedeli, da so brniško Upravo zračne kontrole močno prehiteli z gradnjo alternativnega kontrolnega stolpa v neposredni bližini Ra-

čenskega polja. **Jžek** Zagraški, ki je bil med graditelji kontrolnega stolpa, je na koncu komentiral: »V majhni ZA-Graški vasi je **8** mandeljcov postavilo **8**

m visok kontrolni stolp za nekaj pirov in dobro malico. **2.000.000** Slovencev pa ne more pošteno zgraditi niti **100** m visokega stolpa. V ZA-Gradcu so se zdaj že dogovorili, da bodo poostrili zračni nadzor in vse jastrebe, kragulje in druge ujede naše družbe dosledno tamanili s tandaro M **48**-imajo pa tudi nekaj specialcev za komarje.«

Vrag naj vzame!

pravi **Rebeka Dremelj**.

In zdaj vrag jemlje vse po vrsti:

- Štrovska je pobrala besedna matilda,
- Ruglja je pobrala taprava matilda,
- Srbiji Kosovo,
- Iraku kemičnega Alija,
- **Jžek**ku najbolj priljubljeni radio **Razpiti Glas** Ljubljene,
- pa še avtorico pesmi Druže Tito, mi ti se kunemo.

VELEUPELSKE zdrahe

VELE-pošta ala - All in clusive

Baje bodo VELEUPELSKI poštarji poleg pošte spotoma ob raznašanju reklam začeli ponujati tudi šraufencigerje, frizerske škarje, damske vložke, solato, mesarsko orodje in havbice. **Zje(SAMOCENZURANA 2. ČRKA V ABECEDI)al bodo NAJBULŠEGA SOSEDA.**

Iz lufta...

Ko so svetniki VELEUPELSKE komune na zadnji seji URAVNO-(O)TEŽEVALI proračun, je nekaterim kanila na misel ideja, ki jo nazorno ponazarjamo z gornjo fotografijo enkratne fontane, v katero voda teče - iz LUFTA.

Drage VELEUPELSKE zel(e)nice!

Tone Perme je dejal, da bi iz predvidenega proračunskega denarja v obsegu **49.000** € vso travo na zelenicah ne samo pokosil ampak pogrzel.

Jžekov komentar: Za ta denar bi lahko bila tudi še kakšna kopriva vmes, ali pa butalska sol, če že hočete. Da o sajenju rožic in gradnji oblakov v gradovih niti ne gradimo...

Kompromisna rešitev: Direktor mora svetnike peljati enkrat okoli VELEUPELJ in Š-MARIJA, moškimi dat' kose v roke, ženskam pa grablje, pa kos kruha in kajlo špeha za mal'co, pa bomo videli, če bo (al' ne bo?) ceneje. Še bolje pa, da na zelenice posadijo zelje - ne bo treba mal'ce.

Bob ob steno ob sprejemanju proračuna

Nekatere amandmaje so nato svetniki »vrgli na zid« (projecirali so jih z digitalnim projektorjem), nekatere besede nekaterih pa so bile »bob ob steno«.

Vprašljiva glavarina

»Do zdaj smo priseljevali v glavnem bogate občane, zdaj pa je čisto vseeno, kdo bo prišel...« pravi župan Lisjak.

Jžekov komentar: Čim bolj skromni bodo, bolje bo za Občino.

»Proračun je kot deka«

je dejal župan. »Če jo potegnemo čez glavo, bomo imeli pa noge zunaj.«

Jžekov komentar: Je bolje tako! Se vsaj ne prepozna, kdo skupaj spi. Globoko pa upamo, da ta deka nima kakšnih večjih lukenj, da se ne bo tudi videlo, kaj pod deko delajo.

Mrk ob proračunskih amandmajih za medije

Ko so VELEUPELSKI svetniki, župan in direktor občinske uprave razpravljali o povišanju sredstev za privatne medije, je kar nekajkrat zmanjkalo elektrike. To so nekateri razumeli kot dovolj jasno sporočilo, da se sredstev na posameznih postavkah ne poveča.

Poredniška palit'ka

Zabil ga je...

Sredi lanskega poletja so na Kuclju nekateri menili, da ga tudi porednik EHO CAJTNGOV včasih prav dobro zabije.

Debilno poredništvo

Na letošnje pustno soboto je porednika EHO CAJTNGOV obiskala DEBILKOVA družina iz CVIČKOVE OBČINE in se je na vsak način želela vrniti na NASLOVNICO. Porednik pa jih je potolažil, da imajo takih tem že dovolj in se izogibajo še dodatnim NEUMNOSTIM, kar so nekateri razumeli kot CENZURO. Poleg tega pa POREDNIK meni, da njihove dadebilne sposobnosti presegajo obseg in finančne možnosti lokalno zblojenega cajt'nga.

Kolofon

Grosupeljski odmevi - Glasilo prebivalcev občine Grosuplje

Ustanovitelj časopisa: Občinski svet Občine Grosuplje

Odgovorni urednik: Jože Miklič,
tel. popoldne 786-07-22, 786-07-21 GSM 041-98-22-33
e-pošta: jozem@siol.net

Uredniški odbor: mag. Tatjana Jamnik Skubic, Barbara Pance, Janez Pintar, Marija Samec, Vera Špa-rovec, Matjaž Trontelj.

Naslov uredništva:
1290 Grosuplje, Taborska 2 (Občina Grosuplje,
hišna centrala 788 87 50)

Lektoriranje: Marija Samec

Oblikovanje: Miha Črtalič

Fotografije in prelom: Jože Miklič

Tisk: PARTNER GRAF d.o.o., Grosuplje, Kolodvorska 2

COBISS-ID: 61148160 / ISSN: 1580-0911

V skladu z določili Zakona o medijih (Ur. list 35/2001) je z odločbo št. 006-611/2002 z dne 13. septembra 2002 lokalni časopis "Grosupeljski odmevi" vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije. Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list RS št. 89/98) spada časopis med izdelke, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 20 %. Glasilo izhaja enkrat mesečno (od novembra 2007 dalje) v nakladi 6.240 izvodov) in ga prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Navodila za dopisovalce

SPOROČILA DOPISOVALCEM: NASLEDNJE PRISPEVKE ZA GROSU- PELJSKE ODMEVE JE TREBA ODDATI do petka, 4. APRILA 2008.

Nenaročeni prispevki morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter po možnosti s telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost avtorja. Sporočila, ki se nanašajo na kritiko katere koli pravne ali fizične osebe in posegajo v področje, kjer bi lahko prišlo do sporov po Zakonu o medijih, je treba oddati na papirju z lastnoročnim podpisom in polnim naslovom - pravne osebe morajo prispevek avtorizirati in dodati še žig. Avtorji besedil so po zakonu odgovorni za navedbe. Nepodpisanih prispevkov in prispevkov, oddanih po datumu za oddajo, ne objavljamo.

V uredništvu nismo zavezani, da se z vsemi pisci prispevkov tudi strinjamo.

Uredništvo si v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavjanja nenaročenih prispevkov. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Javne ustanove imajo pravico do brezplačnih objav nekomercialnih prispevkov. Nenaročeni prispevki bralcev in pravnih oseb ter PR prispevki se ne honorirajo. **Če želite, da vam posamezno gradivo vrnemo, priložite kuverto z ustreznim znakom in na njej napisan vaš polni naslov.**

Vse ostale pravice in obveznosti uredništva in sodelujočih ureja ODLOK O USTANOVITVI IN IZDAJANJU LOKALNEGA ČASOPISA GROSUPELJSKI ODMEVI (št. 006-1/95-1), ki je bil sprejet na seji Občinskega sveta Občine Grosuplje, dne 30. 10. 2002.

NAVODILA ZA PRIPRAVO BESEDIL

Zaradi velikega števila prispevkov in zaradi želje uredništva, da čim večjemu številu ljudi omogoči povedati svoje mnenje, pripombe in pobude, bomo objavljali prispevke, dolge do največ 30 tipkanih vrstic (cca. 1800 znakov). Daljše prispevke bomo skrajšali ali jih ne bomo objavili. **Prispevke v digitalnih oblikah je treba oddati v RTF, TXT ali DOC zapisih brez vnešenih fotografij.** Prispevki, natisnjeni na papirju, morajo biti zaradi optičnega prepoznavanja besedil printani v ARIAL ali TIMES NEW ROMAN pokončnih fontih velikosti 12 (do max 16) pt in dovolj močnem temnejšem natisu brez kakršnih koli barvnih in drugih okrasnih podlag. Digitalne fotografije naj ne bodo vstavljene med besedila, temveč naj bodo priložene posebej, v/pri samem besedilu pa naj bo označeno, kaj posamezna fotografija predstavlja. Krajši, na roko napisani prispevki, naj bodo čitljivi.

TEHNIČNA NAVODILA ZA PRIPRAVO FOTOGRAFIJ IN SLIKOVNEGA GRADIVA

Fotografije, risbe in ostalo slikovno-grafično gradivo naj bo posredovano na mediju, ki ga je mogoče skenirati na ploskovnih skenerjih, le izjemoma so lahko tudi diapozitivi ali negativni. Digitalne fotografije naj bodo zapisane v JPG (brez stiskanja), TIF ali PDF zapisu, 300 dpi, barvne v CMYK razslojitvi. Najmanjša ločljivost glede na željeno velikost objave in motiv mora biti 180 dpi.

Oglasno trženje v Grosupeljskih odmevih

CENIK IN POGOJI OGLAŠEVANJA

V zvezi z možnostmi za oglaševanje v Grosupeljskih odmevih objavljamo cenik oglaševanja, ki je narejen na podlagi cenika št. 006-1/95, sprejetem na občinskem svetu 29. 9. 1999.

Iz 1. člena

TABELA ZA OKVIRNI IZRAČUN (CENE SO PRERAČUNANE V EVRO)

Dimenzije oglasa v cm	Površina oglasa v cm ²	Korekcijski tržni faktor	Skupno število točk	Cena v €	Končni znesek z DDV v €
A 6,0 x 6,0	36,0	1,650	59	30,37	36,44
B 6,0 x 8,3	49,8	1,549	77	39,44	47,33
C 6,0 x 12,5	75,0	1,347	101	51,65	61,98
D 9,2 x 8,3	76,4	1,339	102	52,28	62,73
E 12,3 x 8,3	102,1	1,143	117	59,66	71,59
F 12,3 x 12,5	153,8	1,060	163	83,56	100,28
G 18,6 x 8,3	154,4	1,062	164	83,83	100,59
H 18,6 x 12,5	232,5	0,994	231	117,92	141,51
I 18,6 x 27,3	507,8	0,918	466	238,33	286,00
J [39,6 x 27,3]	1081,1	0,866	936	478,68	574,42

Vrednost oglasa J dimenzij (39,6 cm x 27,3 cm) je izračunana za oglas na dveh straneh v sredini. Točka znaša 0,51129188 EVRA. Izračun je za vse oglase pripravljen za črno-beli natis. **Za oglase na notranjih barvnih straneh je treba znesek pomnožiti z 1,25, na zadnji strani z 1,5, na naslovnici pa s faktorjem 2,00.** K neto vrednosti oglasa je treba dodati še 20 % DDV.

Račun se izstavi po izidu časopisa. **V ceno ni vračunano oblikovanje oglasa.**

2. člen

Za vmesne velikosti se število točk izračuna z interpolacijo.

Za prvo objavo enakega oglasa ni popusta.

Vsaka naslednja serijska objava je cenejša za 5 % do največ 30 %. Če se stranka odloči za celoletno redno oglaševanje, se ji lahko obračuna razlika popustov do 30 % pri sedmem nespremenjenem oglasu.

Rok za oddajo podatkov za oglas (besedila, logotipi, fotografije, ceniki in podobno) je enak kot za oddajo ostalih prispevkov. Predhodno rezervirajte časopisni prostor za vaš oglas.

Če boste oddali **digitalno oblikovan oglas**, mora biti zapisan v JPG (brez stiskanja), TIF ali PDF zapisu (300 pik/palec - za barvne oglase v CMYK barvni razslojitvi).

Digitalno izdelan oglas lahko pošljete na elektronski naslov jozem@siol.net. Lahko pa ga pošljete tudi na naslov izvajalca filmov amset@siol.net (Matej Macedoni, Grosuplje, Pod gozdom 3/9), vendar morate o tem obvestiti odgovornega urednika po telefonu (**GSM 041/ 98 22 33**) ter mu po pošti na njegov domači naslov (Jože Miklič, Zagradec 53, 1290 Grosuplje) poslati potrjeno naročilnico najpozneje en teden po roku, ki je določen za oddajo ostalih prispevkov.

ZA OGLASE, PREDSTAVITVENE PR (PIAR) ČLANKE IN ZAHVALE OB SMRTI SVOJCEV JE TREBA NAVESTI POLN NASLOV NAROČNIKA OZIROMA PLAČNIKA RAČUNA.

Za vse dodatne informacije sem vam na voljo popoldne na naslovu:

Jože Miklič, Zagradec 53, 1290 Grosuplje,
ali na tel. št. **01/ 786-07-22** (popoldne)

ali **GSM 041/98-22-33,**

lahko pa tudi po elektronski pošti na naslovu: jozem@siol.net.

»Za prijazno Grosuplje«
odgovorni urednik **Jože Miklič**

Spoštovani!

Vabimo vas na odprto predavanje

OBVLADOVANJE SMREKOVIH LUBADARJEV

KDAJ?

V petek, 21. marca 2008, ob 9.00.

KJE?

Učilnica

Kmetijske zadruge Grosuplje, Cesta na Krko 1B, Grosuplje

Kljub temu, da se smrekovi lubadarji ta čas še le zbuja iz zimske otrplosti, gozdarji in lastniki gozdov ne smemo 'spati'. Samo še slab mesec imamo časa, da 'se organiziramo za boj proti lubadarjem'. Da bi zmanjšali škode, ki nam jih v gozdovih povzročajo ti drobni škodljivci, vam bomo delavci ZAVODA ZA GOZDOVE SLOVENIJE na predavanju predstavili smrekove lubadarje in ukrepe za obvladovanje smrekovih lubadarjev in drugih podlubnikov.

Vljudno vabljeni vsi, ki vas ta tematika zanima!

Franc Kogovšek,
vodja Krajevne enote

Posredujemo in svetujemo pri nakupu SONY LCD TV aparatov ter ViewSonic LCD monitorjih!!!

GABER
servis

Peter Kastelic s.p.
Partizanska 8, 1290 Grosuplje

Pooblaščen servis za:

BANG & OLUFSEN **B&O**

YAMAHA

harman/kardon

marantz

Servisiramo tudi vse ostale avdio video naprave

Telefon: 059 190 524

GSM: 041 774 274

E-mail:

servis.gaber@masicom.net

Del. čas:

pon., sre., pet.

9-12h in 14-16h

ZASEBNA ZOBNA ORDINACIJA

GROSUPLJE
Adamičeva 30

01 787 34 13
041 723 731

Goran Petrovič
dr. dent. med.

RAČUNOVODSKI SERVIS
DRAGO KASTELEC s.p.
Adamičeva cesta 3D, 1290 GROSUPLJE

Tel.: 01/786-04-10, fax: 01/786-10-76
GSM: 041/741-500

E-mail: drago.kastelec@siol.net
www.racunovodja-grosuplje.si

FRANŠIZNA SKUPINA

SIMIČ & PARTNERJI

Gramat Gril d.o.o.

Podjetje Gramat Gril poleg ustaljenega programa nudi še dobavo betona na gradbišča z betonsko črpalko in to iz dveh betonarn, Grosuplja in Kočevja. Poleg tega tudi sprejemamo naročila za sadike starih sadnih sort iz programa lastne genske banke.

BLAGOVNI CENTER

Grosuplje, Rožna dolina 9

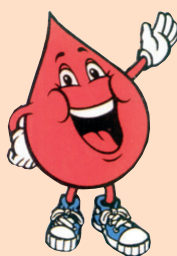
☎ 01 786-33-66, 786-33-63

www.gramat-gril.si

Del. čas: pon.-pet. 7-18h, sob. 7-12h

Skupaj rešujemo življenja!

**RKS
Območno
zdrženje
Grosuplje**

Vas vljudno vabi,
da se udeležite

krvodajalske akcije:

- V SREDO, 23. 4. 2008,
OD 7. DO 12. URE,
V OŠ FERDA VESELA
V ŠETVIDU PRI STIČNI.
- V ČETRTEK, 24. 4. 2008,
OD 7. DO 13. URE,
V KULTURNEM DOMU
IVANČNA GORICA.
- V PETEK, 25. 4. 2008,
OD 7. DO 13. URE,
V OŠ LOUISA ADAMIČA
V GROSUPLJEM.

Za spomladansko krvodajalsko akcijo krvodajalcem ne bomo pošiljali osebnih vabil.

Združuje nas spoznanje, da je vedno več nesreč in bolezni, ki jih lahko uspešno obvladujemo le z zadostno količino darovane krvi.

Prijazno vabljeni!

Rdeči križ Slovenije -
Območno združenje Grosuplje

ELTEHNIKA

ELEKTROMEHANIKA IN TEHNIČNA TRGOVINA
JOŽE AHLIN s.p., Kolodvorska cesta 1, 1290 Grosuplje
☎ 01/ 787 14 51, GSM: 031/ 640 100

POOBlašČENI
ZASTOPNIK

MOBILNA TELEFONIJA

Sedaj še ugodnejši

Motorola W220	Sony Ericsson T280i	Motorola W377	Motorola W510	Samsung SGH-E420	Sony Ericsson Z610i	Samsung SGH-E370	Sony Ericsson W660i
~~16,27 €~~ 8,14 €	~~48,99 €~~ 39,00 €	~~58,98 €~~ 49,00 €	~~98,94 €~~ 49,46 €	~~114,90 €~~ 57,44 €	~~124,76 €~~ 63,00 €	~~145,63 €~~ 72,82 €	~~149,00 €~~ 79,00 €

v HRANILNICI LON je tudi to mogoče

VARČEVANJE PLUS, RENTNO VARČEVANJE, KREDITI DO 96
MESECEV, OSEBNI IN POSLOVNI RAČUNI, E-LON, PLAČILNI
PROMET, NAJCENEJŠE PLAČILO POLOŽNIC OD 0,79 EUR DALJE

**Varčevanje in vse bančne storitve na
Ljubezniv Oseben Način**

HRANILNICA
LON, d.d. Kranj

PE GROSUPLJE, Kolodvorska 3, telefon: 01 786 29 25

KRANJ, GROSUPLJE, POSTOJNA, LJUBLJANA, CELJE, NOVO MESTO, VELENJE,
NOVA GORICA, MARIBOR, BREŽICE